

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 83

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

53. évfolyam

2010. március 30.

<u>Közleményszám</u>	Tartalom	Oldal
2010/C 83/01	Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata	1
	Az Európai Unióról szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata	13
	Az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata	47
	Jegyzőkönyvek	201
	Mellékletek	329
	A 2007. december 13-án aláírt Lisszaboni Szerződést elfogadó koránközi konferencia zárónyilatkozatához csatolt a nyilatkozatok	335
	Megfelelési táblázatok	361
2010/C 83/02	Az Európai Unió Alapjogi Chartája	389

Megjegyzés az olvasóhoz (lásd a borítólapon belső oldalán)

HU

Ár:
10 EUR

AZ OLVASÓHOZ

Ez a kiadvány az Európai Unióról szóló szerződésnek és az Európai Unió működéséről szóló szerződésnek valamint jegyzőkönyveiknek és mellékleteiknek a 2007. december 13-án Lisszabonban aláírt, és 2009. december 1-jén hatályba lépett Lisszaboni Szerződés által bevezetett módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatát tartalmazza. A kiadvány tartalmazza továbbá a Lisszaboni Szerződést elfogadó Kormányközi Konferencia záróokmányához csatolt nyilatkozatokat.

A konszolidált változatok megelőző közzétételében (HL C 115., 2008.5.9., 1. o.) található olvasókhöz címzett közlemény értelmében a jelenlegi változat tartalmazza az időközben elfogadott helyesbítéseket.

Ez a kiadvány tartalmazza az Európai Unió 2007. december 12-én Strasbourg-ban az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által ünnepélyesen kihirdetett Alapjogi Chartáját (HL C 303., 2007.12.14., 1. o.). Ez a szöveg kiigazítva átveszi a Charta 2000. december 7-én kihirdetett változatát, és 2009. december 1-jétől, a Lisszabon Szerződés hatálybalépésének időpontjától kezdődően, annak helyébe lép. Az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében a 2007-ben ünnepélyesen kihirdetett Charta a Szerződésekkel megegyező jogi kötőerővel bír.

A szöveg tájékoztató jellegű és nem alapozza meg az Európai Unió intézményeinek felelősségét.

AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS

ÉS

AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS
EGYSÉGES SZERKEZETBE FOGLALT VÁLTOZATA

(2010/C 83/01)

Tartalomjegyzék

	Oldal
AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS	1
PREAMBULUM	15
I. CÍM KÖZÖS RENDELKEZÉSEK	16
II. CÍM A DEMOKRATIKUS ELVEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	20
III. CÍM AZ INTÉZMÉNYEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	22
IV. CÍM A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	27
V. CÍM AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDEL- KEZÉSEK ÉS A KÖZÖS KÜL-ÉS BIZTONSÁGPOLITIKÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK	28
1. fejezet Az unió külső tevékenységére vonatkozó általános rendelkezések ...	28
2. fejezet A közös kül-és biztonságpolitikára vonatkozó különös rendelkezések	30
1. szakasz Közös rendelkezések	30
2. szakasz A közös biztonság-és védelempolitikára vonatkozó rendelkezések	38
VI. CÍM ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	41
AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS	47
PREAMBULUM	49
ELSŐ RÉSZ ALAPELVEK	50
I. CÍM AZ UNIÓ HATÁSKÖREINEK TÍPUSAI ÉS TERÜLETEI	50
II. CÍM ÁLTALÁNOSAN ALKALMAZANDÓ RENDELKEZÉSEK	53
MÁSODIK RÉSZ A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS TILALMA ÉS AZ UNIÓS POLGÁRSÁG	56
HARMADIK RÉSZ AZ UNIÓ BELSŐ POLITIKÁI ÉS TEVÉKENYSÉGEI	59
I. CÍM BELSŐ PIAC	59
II. CÍM AZ ÁRUK SZABAD MOZGÁSA	59
1. fejezet Vámunió	60

	Oldal
2. fejezet Vámügyi együttműködés	61
3. fejezet A tagállamok közötti mennyiségi korlátozások tilalma	61
III. CÍM MEZŐGAZDASÁG ÉS HALÁSZAT	62
IV. CÍM A SZEMÉLYEK, A SZOLGÁLTATÁSOK ÉS A TŐKE SZABAD MOZGÁSA	65
1. fejezet Munkavállalók	65
2. fejezet Letelepedési Jog	67
3. fejezet Szolgáltatások	70
4. fejezet Tőke és fizetési műveletek	71
V. CÍM A SZABADSÁGON, A BIZTONSÁGON ÉS A JOG ÉRVÉNYESÜLÉSÉN ALAPULÓ TÉRSÉG	73
1. fejezet Általános rendelkezések	73
2. fejezet A határok ellenőrzésével, a menekültüggyel és a bevándorlással kapcsolatos politikák	75
3. fejezet Igazságügyi együttműködés polgári ügyekben	78
4. fejezet Igazságügyi együttműködés büntetőügyekben	79
5. fejezet Rendőrségi együttműködés	83
VI. CÍM KÖZLEKEDÉS	85
VII. CÍM A VERSENYRE, AZ ADÓZÁSRA ÉS A JOGSZABÁLYOK KÖZELÍTÉSÉRE VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK	88
1. fejezet Versenyszabályok	88
1. szakasz Vállalkozásokra vonatkozó szabályok	88
2. szakasz Állami támogatások	91
2. fejezet Adórendelkezések	93
3. fejezet Jogszabályok közelítése	94
VIII. CÍM GAZDASÁG-ÉS MONETÁRIS POLITIKA	96
1. fejezet Gazdaságpolitika	97
2. fejezet Monetáris politika	102
3. fejezet Intézményi rendelkezések	105

	Oldal
4. fejezet Azon tagállamokra vonatkozó különös rendelkezések, amelyek pénzneme az euro	106
5. fejezet Átmeneti rendelkezések	107
IX. CÍM FOGLALKOZTATÁS	112
X. CÍM SZOCIÁLPOLITIKA	114
XI. CÍM EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP	119
XII. CÍM OKTATÁS, SZAKKÉPZÉS, IFJÚSÁG ÉS SPORT	120
XIII. CÍM KULTÚRA	121
XIV. CÍM NÉPEGÉSZSÉGÜGY	122
XV. CÍM FOGYASZTÓVÉDELEM	124
XVI. CÍM TRANSZEURÓPAI HÁLÓZATOK	124
XVII. CÍM IPAR	126
XVIII. CÍM GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ	127
XIX. CÍM KUTATÁS, TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉS ÉS ŰRKUTATÁS	128
XX. CÍM KÖRNYEZET	132
XXI. CÍM ENERGIA	134
XXII. CÍM IDEGENFORGALOM	135
XXIII. CÍM POLGÁRI VÉDELEM	135
XXIV. CÍM IGAZGATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS	136
NEGYEDIK RÉSZ A TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK TÁRSULÁSA ..	137
ÖTÖDIK RÉSZ AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGE	139
I. CÍM AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	139
II. CÍM KÖZÖS KERESKEDELEMPOLITIKA	139
III. CÍM EGYÜTTMŰKÖDÉS HARMADIK ORSZÁGOKKAL ÉS HUMANITÁRIUS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS	141
1. fejezet Fejlesztési együttműködés	141
2. fejezet Harmadik országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés	142
3. fejezet Humanitárius segítségnyújtás	143

	Oldal
IV. CÍM KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEK	144
V. CÍM NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁSOK	144
VI. CÍM AZ UNIÓ KAPCSOLATAI NEMZETKÖZI SZERVEZETEKSEL ÉS HARMADIK ORSZÁGOKKAL, VALAMINT AZ UNIÓ KÜLDÖTTSÉGEI	147
VII. CÍM SZOLIDARITÁSI KLAUZULA	148
HATODIK RÉSZ INTÉZMÉNYI ÉS PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK	149
I. CÍM INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK	149
1. fejezet Az intézmények	149
1. szakasz Az Európai Parlament	149
2. szakasz Az Európai Tanács	152
3. szakasz A Tanács	153
4. szakasz A Bizottság	155
5. szakasz Az Európai Unió Bírósága	157
6. szakasz Az Európai Központi Bank	167
7. szakasz A Számvevőszék	169
2. fejezet Az Unió jogi aktusai, az elfogadásukra vonatkozó eljárások és egyéb rendelkezések	171
1. szakasz Az Unió jogi aktusai	171
2. szakasz A jogi aktusok elfogadására vonatkozó eljárások és egyéb rendelkezések	173
3. fejezet Az Unió tanácsadó szervei	177
1. szakasz A Gazdasági és Szociális Bizottság	177
2. szakasz A Régiók Bizottsága	178
4. fejezet Az Európai Beruházási Bank	180
II. CÍM PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK	181
1. fejezet Az Unió saját forrásai	181
2. fejezet Többéves pénzügyi keret	182
3. fejezet Az Unió éves költségvetése	183
4. fejezet A Költségvetés végrehajtása és a felmentés	186

	Oldal
5. fejezet Közös rendelkezések	187
6. fejezet Küzdelem a csalás ellen	188
III. CÍM MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉS	189
HETEDIK RÉSZ ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	192
JEGYZŐKÖNYVEK	201
(1.) Jegyzőkönyv a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről	203
(2.) Jegyzőkönyv a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról	206
(3.) Jegyzőkönyv az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról	210
(4.) Jegyzőkönyv a központi bankok európai rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról	230
(5.) Jegyzőkönyv az Európai Beruházási Bank alapokmányáról	251
(6.) Jegyzőkönyv az Európai Unió intézményeinek, egyes szerveinek, hivatalainak és szervezeti egységeinek székhelyéről	265
(7.) Jegyzőkönyv az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről	266
(8.) Jegyzőkönyv az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben az uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez történő csatlakozásáról	273
(9.) Jegyzőkönyv az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikke (4) bekezdésének és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (2) bekezdésének egyrészéről 2014. november 1. és 2017. március 31. közötti, másrészről 2017. április 1-jétől kezdődő végrehajtásáról szóló tanácsi határozatról	274
(10.) Jegyzőkönyv az Európai Unióról szóló szerződés 42. cikkével létrehozott állandó strukturált együttműködésről	275
(11.) Jegyzőkönyv az Európai Unióról szóló szerződés 42. cikkéről	278
(12.) Jegyzőkönyv a túlzott hiány esetén követendő eljárásról	279
(13.) Jegyzőkönyv a konvergenciakritériumokról	281
(14.) Jegyzőkönyv az eurocsoportról	283

	Oldal
(15.) Jegyzőkönyv egyes Nagy Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságára vonatkozó rendelkezésekről	284
(16.) Jegyzőkönyv egyes Dániára vonatkozó rendelkezésekről	287
(17.) Jegyzőkönyv Dániáról	288
(18.) Jegyzőkönyv Franciaországról	289
(19.) Jegyzőkönyv az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról	290
(20.) Jegyzőkönyv az Európai Unió működéséről szóló szerződés 26. cikke egyes vonatkozásainak az Egyesült Királyságra és Írországra történő alkalmazásáról	293
(21.) Jegyzőkönyv az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről	295
(22.) Jegyzőkönyv Dánia helyzetéről	299
(23.) Jegyzőkönyv a külső határok átlépését illetően a tagállamok külkapcsolatairól	304
(24.) Jegyzőkönyv az Európai Unió tagállamainak állampolgárai számára nyújtott menedéjogról	305
(25.) Jegyzőkönyv a megosztott hatáskörök gyakorlásáról	307
(26.) Jegyzőkönyv az általános érdekű szolgáltatásokról	308
(27.) Jegyzőkönyv a belső piacról és a versenyről	309
(28.) Jegyzőkönyv a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról	310
(29.) Jegyzőkönyv a tagállamokban történő közcélú műsorszolgáltatás rendszeréről	312
(30.) Jegyzőkönyv az Európai Unió Alapjogi Chartájának Lengyelországra és az Egyesült Királyságra történő alkalmazásáról	313
(31.) Jegyzőkönyv a Holland Antillákon finomított kőolajtermékeknek az Európai Unióba történő behozataláról	315
(32.) Jegyzőkönyv a Dániában történő ingatlanszerzésről	318
(33.) Jegyzőkönyv az Európai Unió működéséről szóló szerződés 157. cikkéről ..	319

	Oldal
(34.) Jegyzőkönyv a Grönlandra vonatkozó különös szabályokról	320
(35.) Jegyzőkönyv Írország alkotmányának 40.3.3. cikkéről	321
36.) Jegyzőkönyv az átmeneti rendelkezésekről	322
(37.) Jegyzőkönyv az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a szén-és acélipari kutatási alapról	327
MELLÉKLETEK	329
I. melléklet Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 38. cikkében hivatkozott lista	331
II. melléklet Tengerentúli országok és területek, amelyekre az Európai Unió működéséről szóló szerződés negyedik részének rendelkezéseit kell alkalmazni	334
A 2007. december 13-án aláírt Lisszaboni Szerződést elfogadó koránközi konferencia zárónyilatkozatához csatolt NYILATKOZATOK	335
A. A SZERZŐDÉSEK RENDELKEZÉSEIRE VONATKOZÓ NYILATKOZATOK	337
1. Nyilatkozat az Európai Unió Alapjogi Chartájáról	337
2. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (2) bekezdéséről	337
3. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 8. cikkéről	337
4. Nyilatkozat az Európai Parlament összetételéről	337
5. Nyilatkozat az Európai Parlament összetételéről szóló határozattervezettel kapcsolatos európai tanácsi politikai megállapodásáról	337
6. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 15. cikkének (5) és (6) bekezdéséről, 17. cikkének (6) és (7) bekezdéséről, valamint 18. cikkéről	338
7. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikkének (4) bekezdéséről és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikkének (2) bekezdéséről	338
8. Nyilatkozat a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában az Európai Tanács és a Külügyek Tanácsa elnökségével kapcsolatban meghozandó gyakorlati intézkedésekről	340
9. Nyilatkozat a Tanács elnökségének gyakorlásáról szóló európai tanácsi határozatra vonatkozóan az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikkének (9) bekezdéséről	341
10. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkéről	342
11. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkének (6) és (7) bekezdéséről	342
12. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 18. cikkéről	342

	Oldal
13. Nyilatkozat a közös kül-és biztonságpolitikáról	343
14. Nyilatkozat a közös kül-és biztonságpolitikáról	343
15. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 27. cikkéről	343
16. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 55. cikke (2) bekezdéséről . . .	344
17. Nyilatkozat az uniós jog elsőbbségéről	344
18. Nyilatkozat a hatáskörök elhatárolásáról	344
19. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 8. cikkéről	345
20. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikkéről	345
21. Nyilatkozat a személyes adatok védelméről a büntetőügyekben folytatott igazság- ügyi, valamint a rendőrségi együttműködés területén	345
22. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 48. és 79. cikkéről	346
23. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 48. cikkének második bekezdéséről	346
24. Nyilatkozat az Európai Unió jogi személyiségéről	346
25. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 75. és 215. cikkéről	346
26. Nyilatkozat valamely tagállamnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címén alapuló intézkedésen való kívülmaradásáról	346
27. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 85. cikke (1) bekezdé- sének második albekezdéséről	347
28. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 98. cikkéről	347
29. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikke (2) bekez- désének c) pontjáról	347
30. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkéről	347
31. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 156. cikkéről	348
32. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 168. cikke (4) bekez- désének c) pontjáról	348
33. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 174. cikkéről	349
34. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 179. cikkéről	349
35. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 194. cikkéről	349

	Oldal
36. Nyilatkozat a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó nemzetközi megállapodások tagállamok általi megtárgyalásával és megkötésével kapcsolatosan az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218. cikkéről	349
37. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 222. cikkéről	349
38. Nyilatkozat a Bíróság főtanácsnokainak számával összefüggésben az Európai Unió működéséről szóló szerződés 252. cikkéről	350
39. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkéről	350
40. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 329. cikkéről	350
41. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 352. cikkéről	350
42. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 352. cikkéről	351
43. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 355. cikke (6) bekezdéséről	351
B. A SZERZŐDÉSEKHEZ CSATOLT JEGYZŐKÖNYVEKRE VONATKOZÓ NYILATKOZATOK	352
44. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkéről	352
45. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (2) bekezdéséről	352
46. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (3) bekezdéséről	352
47. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (3), (4) és (5) bekezdéséről	352
48. Nyilatkozat a Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyvről	353
49. Nyilatkozat Olaszországról	353
50. Nyilatkozat az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv 10. cikkéről	354
C. A TAGÁLLAMOK NYILATKOZATAI	355
51. A Belga Királyság nyilatkozata a nemzeti parlamentekről	355
52. A Belga Királyság, a Bolgár Köztársaság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, az Olasz Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió jelképeiről	355
53. A Cseh Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió Alapjogi Chartájáról	355

	Oldal
54. A Németországi Szövetségi Köztársaság, Írország, a Magyar Köztársaság, az Osztrák Köztársaság és a Svéd Királyság nyilatkozata	356
55. A Spanyol Királyságnak, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a nyilatkozata	356
56. Írország nyilatkozata az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló jegyzőkönyv 3. cikkéről	356
57. Az Olasz Köztársaság nyilatkozata az Európai Parlament összetételéről	357
58. A Lett Köztársaság, a Magyar Köztársaság és a Máltai Köztársaság nyilatkozata a közös pénz nevének a Szerződésekben szereplő írásmódjáról	357
59. A Holland Királyság nyilatkozata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 312. cikkéről	357
60. A Holland Királyság nyilatkozata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 355. cikkéről	358
61. A Lengyel Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió Alapjogi Chartájáról	358
62. A Lengyel Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió Alapjogi Chartájának Lengyelországra és az Egyesült Királyságra történő alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvről	358
63. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának nyilatkozata az „állampolgár” kifejezés meghatározásáról	358
64. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának nyilatkozata az európai parlamenti választásokra vonatkozó választójogról	358
65. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának nyilatkozata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 75. cikkéről	359
Megfelelési táblázatok	361
Az Európai Unióról szóló szerződés	361
Az Európai Unió működéséről szóló szerződés	366

**AZ EURÓPAI UNIÓRÓL
SZÓLÓ SZERZŐDÉS EGYSÉGES SZERKEZETBE
FOGLALT VÁLTOZATA**

PREAMBULUM

ŐFELSÉGE A BELGÁK KIRÁLYA, ŐFELSÉGE DÁNIA KIRÁLYNŐJE, A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE, A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE, ŐFELSÉGE SPANYOLORSZÁG KIRÁLYA, A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE, ÍRORSZÁG ELNÖKE, AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE, Ő KIRÁLYI FENSÉGE A LUXEMBURGI NAGY-HERCEG, ŐFELSÉGE HOLLANDIA KIRÁLYNŐJE, A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE, ŐFELSÉGE NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁGÁNAK KIRÁLYNŐJE ⁽¹⁾

AZZAL AZ ELHATÁROZÁSSAL, hogy az Európai Közösségek megalapításával felvállalt európai integrációs folyamat egy új szakaszába lépjenek,

ÖSZTÖNZÉST MERÍTVE Európa kulturális, vallási és humanista örökségéből, amelyből az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen jogai, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, valamint a jogállamiság egyetemes értékei kibontakoztak,

EMLÉKEZTETVE az európai kontinens megosztottsága megszüntetésének történelmi fontosságára és annak szükségességére, hogy a jövő Európájának kialakításához szilárd alapokat teremtsenek,

MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket a szabadság, a demokrácia, az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása és a jogállamiság elvei mellett,

MEGERŐSÍTVE az 1961. október 18-án Torinóban aláírt Európai szociális chartában, valamint a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló 1989. évi közösségi chartában meghatározott alapvető szociális jogok melletti elkötelezettségüket,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy elmélyítsék a népek közötti szolidaritást, miközben történelmüket, kultúrájukat és hagyományukat tiszteletben tartják,

AZZAL AZ ÓHAJJAL hogy tovább javítsák az intézmények demokratikus és hatékony működését, és így azok a rájuk ruházott feladatokat egy egységes intézményi kereten belül jobban elláthassák,

AZZAL AZ ELHATÁROZÁSSAL, hogy megerősítik és közelítik egymáshoz gazdaságaikat, valamint hogy gazdasági és monetáris uniót hoznak létre, amely e szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés rendelkezéseivel összhangban egy közös és stabil valutát foglal magában,

AZZAL A SZÁNDÉKKAL, hogy a fenntartható fejlődés alapelveinek figyelembevételével és a belső piac megvalósításának, a megerősített kohézióknak és a környezetvédelemnek a keretében előmozdítsák népek gazdasági és társadalmi fejlődését, továbbá hogy olyan politikákat hajtsanak végre, amelyek biztosítják, hogy a gazdasági integráció előrehaladása más területek párhuzamos fejlődésével járjon együtt,

⁽¹⁾ A Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, az Osztrák Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság azóta az Európai Unió tagjaivá váltak.

AZZAL AZ ELHATÁROZÁSSAL, hogy országaik állampolgárai számára közös uniós polgárságot hoznak létre,

AZZAL AZ ELHATÁROZÁSSAL, hogy közös kül- és biztonságpolitikát valósítanak meg, beleértve a 42. cikk rendelkezéseivel összhangban egy közös védelmi politika fokozatos kialakítását, amely közös védelemhez vezethet, megerősítve ezáltal Európa identitását és függetlenségét Európa és a világ békéjének, biztonságának és fejlődésének előmozdítása érdekében,

AZZAL AZ ELHATÁROZÁSSAL, hogy – miközben biztosítják népeik védelmét és biztonságát – megkönnyítik a személyek szabad mozgását azáltal, hogy e szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés rendelkezéseinek megfelelően létrehoznak egy, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget,

AZZAL AZ ELHATÁROZÁSSAL, hogy tovább viszik az Európa népei közötti egyre szorosabb egység létrehozásának folyamatát, ahol a szubszidiaritás elvének megfelelően a döntéseket az állampolgárokhoz a lehető legközelebb eső szinten hozzák meg,

SZEM ELŐTT TARTVA az európai integráció előrehaladása érdekében teendő további lépéseket,

ÚGY HATÁROZTAK, hogy létrehozzák az Európai Uniót, és e célból meghatalmazottjaikként jelölték ki:

(a meghatalmazottak felsorolása nem kerül kiadásra)

AKIK kicserélve jó és kellő alakban talált meghatalmazásaikat a következőkben állapodtak meg:

I. CÍM

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

(az EUSz. korábbi 1. cikke)⁽¹⁾

E szerződéssel a MAGAS SZERZŐDŐ FELEK egymás között létrehozzák az EURÓPAI UNIÓT (a továbbiakban: az Unió), amelyre közös célkitűzéseik elérése érdekében a tagállamok hatásköröket ruháznak.

E szerződés új szakaszt jelent az Európa népei közötti egyre szorosabb egység létrehozásának folyamatában, amelyben a döntéseket a lehető legnyilvánosabban és az állampolgárokhoz a lehető legközelebb eső szinten hozzák meg.

Az Unió e szerződésen és az Európai Unió működéséről szóló szerződésen (a továbbiakban: a Szerződések) alapul. E két szerződés azonos jogi kötőerővel bír. Az Unió az Európai Közösség helyébe lép és annak jogutódja.

⁽¹⁾ Ez az utalás csak jelölésre szolgál. A legpontosabb tájékoztatásért, kérem nézze meg a Szerződések korábbi és új számozását tartalmazó megfelelési táblázatokat.

2. cikk

Az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.

3. cikk

(az EUSz. korábbi 2. cikke)

- (1) Az Unió célja a béke, az általa vallott értékek és népei jólétének előmozdítása.
- (2) Az Unió egy belső határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló olyan térséget kínál polgárai számára, ahol a személyek szabad mozgásának biztosítása a külső határok ellenőrzésére, a menekültügyre, a bevándorlásra, valamint a bűnmegelőzésre és bűnüldözésre vonatkozó megfelelő intézkedésekkel párosul.
- (3) Az Unió egy belső piacot hoz létre. Az Unió Európa fenntartható fejlődéséért munkálkodik, amely olyan kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen, árstabilitáson és magas versenyképességű, teljes foglalkoztatottságot és társadalmi haladást célul kitűző szociális piacgazdaságon alapul, amely a környezet minőségének magas fokú védelmével és javításával párosul. Az Unió elősegíti a tudományos és műszaki haladást.

Az Unió küzd a társadalmi kirekesztés és megkülönböztetés ellen, és előmozdítja a társadalmi igazságosságot és védelmet, a nők és férfiak közötti egyenlőséget, a nemzedékek közötti szolidaritást és a gyermekek jogainak védelmét.

Előmozdítja a gazdasági, a társadalmi és a területi kohéziót, valamint a tagállamok közötti szolidaritást.

Az Unió tiszteletben tartja saját kulturális és nyelvi sokféleségét, továbbá biztosítja Európa kulturális örökségének megőrzését és további gyarapítását.

- (4) Az Unió egy gazdasági és monetáris uniót hoz létre, amelynek fizetőeszköze az euro.
- (5) A világ többi részéhez fűződő kapcsolataiban az Unió védelmezi és érvényre juttatja értékeit és érdekeit, és hozzájárul polgárainak védelméhez. Hozzájárul a békéhez, a biztonsághoz, a Föld fenntartható fejlődéséhez, a népek közötti szolidaritáshoz és kölcsönös tisztelethez, a szabad és tisztességes kereskedelemhez, a szegénység felszámolásához és az emberi jogok, különösen pedig a gyermekek jogainak védelméhez, továbbá a nemzetközi jog szigorú betartásához és fejlesztéséhez, így különösen az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt alapelvek tiszteletben tartásához.

(6) Az Unió e célkitűzéseket a megfelelő eszközökkel, a Szerződésekben ráruházott hatáskörök keretein belül valósítja meg.

4. cikk

(1) Az 5. cikkel összhangban minden olyan hatáskör, amelyet a Szerződések nem ruháztak az Unióra, a tagállamoknál marad.

(2) Az Unió tiszteletben tartja a tagállamoknak a Szerződések előtti egyenlőségét, valamint nemzeti identitását, amely elválaszthatatlan része azok alapvető politikai és alkotmányos berendezkedésének, ideértve a regionális és helyi önkormányzatokat is. Tiszteletben tartja az alapvető állami funkciókat, köztük az állam területi integritásának biztosítását, a közrend fenntartását és a nemzeti biztonság védelmét. Így különösen a nemzeti biztonság az egyes tagállamok kizárólagos feladata marad.

(3) Az Unió és a tagállamok a lojális együttműködés elvének megfelelően kölcsönösen tiszteletben tartják és segítik egymást a Szerződésekben eredő feladatok végrehajtásában.

A tagállamok a Szerződésekben, illetve az Unió intézményeinek intézkedéseiből eredő kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében megteszik a megfelelő általános vagy különös intézkedéseket.

A tagállamok segítik az Uniót feladatainak teljesítésében, és tartózkodnak minden olyan intézkedéstől, amely veszélyeztetheti az Unió célkitűzéseinek megvalósítását.

5. cikk

(az EUSz. korábbi 5. cikke)

(1) Az Unió hatásköreinek elhatárolására a hatáskör-átruházás elve az irányadó. Az uniós hatáskörök gyakorlására a szubszidiaritás és az arányosság elve az irányadó.

(2) A hatáskör-átruházás elvének megfelelően az Unió kizárólag a tagállamok által a Szerződésekben ráruházott hatáskörök határain belül jár el a Szerződésekben foglalt célkitűzések megvalósítása érdekében. Minden olyan hatáskör, amelyet a Szerződések nem ruháztak át az Unióra, a tagállamoknál marad.

(3) A szubszidiaritás elvének megfelelően azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok sem központi, sem regionális vagy helyi szinten nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.

Az Unió intézményei a szubszidiaritás elvét a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben meghatározottak szerint alkalmazzák. A nemzeti parlamentek az említett jegyzőkönyvben megállapított eljárásnak megfelelően gondoskodnak a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartásáról.

(4) Az arányosság elvének megfelelően az Unió intézkedése sem tartalmilag, sem formailag nem terjedhet túl azon, ami a Szerződések célkitűzéseinek eléréséhez szükséges.

Az Unió intézményei az arányosság elvét a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben foglaltak szerint alkalmazzák.

6. cikk

(az EUSz. korábbi 6. cikke)

(1) Az Unió elismeri az Európai Unió Alapjogi Chartájának 2000. december 7-i, Strasbourgban 2007. december 12-én kiigazított szövegében foglalt jogokat, szabadságokat és elveket; e Charta ugyanolyan jogi kötőerővel bír, mint a Szerződések.

A Charta rendelkezései semmilyen módon nem terjesztik ki az Uniónak a Szerződésekben meghatározott hatásköreit.

A Chartában foglalt jogokat, szabadságokat és elveket a Charta VII. címében foglalt, az értelmezést és alkalmazást szabályozó általános rendelkezéseknek megfelelően kell értelmezni, kellően figyelembe véve a Chartában említett azon magyarázatokat, amelyek meghatározzák az egyes rendelkezések eredetét.

(2) Az Unió csatlakozik az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez. Ez a csatlakozás nem érinti az Uniónak a Szerződésekben meghatározott hatásköreit.

(3) Az alapvető jogok, ahogyan azokat az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény biztosítja, továbbá ahogyan azok a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból következnek, az uniós jogrend részét képezik mint annak általános elvei.

7. cikk

(az EUSz. korábbi 7. cikke)

(1) A Tanács, a tagállamok egyharmada, az Európai Parlament vagy az Európai Bizottság indoklással ellátott javaslata alapján, tagjainak négyötödös többségével és az Európai Parlament egyetértésének elnyerését követően megállapíthatja, hogy fennáll az egyértelmű veszélye annak, hogy egy tagállam súlyosan megsérti a 2. cikkben említett értékeket. Mielőtt ilyen megállapítást tenne, a Tanács meghallgatja a kérdéses tagállamot, és ugyanezen eljárásnak megfelelően ajánlásokat tehet neki.

A Tanács rendszeresen ellenőrzi, hogy azok az okok, amelyek alapján ilyen megállapítást tett, továbbra is fennállnak-e.

(2) A tagállamok egyharmada vagy az Európai Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlament egyetértésének elnyerését követően, az Európai Tanács, miután a kérdéses tagállamot felkérte észrevételei benyújtására, egyhangúlag megállapíthatja, hogy a tagállam súlyosan és tartósan megsérti a 2. cikkben említett értékeket.

(3) A Tanács, amennyiben a (2) bekezdés szerinti megállapításra jutott, minősített többséggel úgy határozhat, hogy a kérdéses tagállamnak a Szerződések alkalmazásából származó egyes jogait felfüggeszti, beleértve az e tagállam kormányának képviselőjét a Tanácsban megillető szavazati jogokat. Ebben az esetben a Tanács figyelembe veszi az ilyen felfüggesztésnek a természetes és jogi személyek jogait és kötelezettségeit érintő lehetséges következményeit.

A kérdéses tagállam a Szerződések szerinti kötelezettségei minden esetben továbbra is kötik ezt az államot.

(4) A Tanács a későbbiekben minősített többséggel úgy határozhat, hogy a (3) bekezdés alapján hozott intézkedéseket megváltoztatja vagy visszavonja, amennyiben az elrendelésükhöz vezető körülményekben változás következett be.

(5) Az e cikk tekintetében az Európai Parlamentre, az Európai Tanácsra és a Tanácsra alkalmazandó szavazási szabályokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 354. cikke állapítja meg.

8. cikk

(1) Az Unió a vele szomszédos országokkal különleges kapcsolatokat épít ki a jólét és a jószomszédi viszonyok egy olyan térségének a létrehozása céljából, amely az Unió értékeire épül, és amelyet az együttműködésen alapuló szoros és békés kapcsolatok jellemeznek.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak céljából az Unió az érintett országokkal külön megállapodásokat köthet. Ezek a megállapodások kölcsönös jogokat és kötelezettségeket állapíthatnak meg, és közös fellépések lehetőségéről rendelkezhetnek. E megállapodások végrehajtásáról rendszeres egyeztetéseket kell folytatni.

II. CÍM

A DEMOKRATIKUS ELVEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

9. cikk

Az Unió minden tevékenysége során tiszteletben tartja a polgárai közötti egyenlőség elvét; az Unió intézményei, szervei és hivatalai valamennyi uniós polgárt egyenlő figyelemben részesítik. Uniós polgár mindenki, aki valamely tagállam állampolgára. Az uniós polgárság kiegészíti, és nem helyettesíti a nemzeti állampolgárságot.

10. cikk

(1) Az Unió működése a képviseleti demokrácián alapul.

(2) Az Unió szintjén a polgárok közvetlen képvisellete az Európai Parlamentben valósul meg.

A tagállamok képviseletét az Európai Tanácsban az állam-, illetve kormányfőjük, a Tanácsban pedig a kormányuk látja el, amelyek maguk vagy nemzeti parlamentjüknek, vagy a polgáraiknak tartoznak demokratikus felelősséggel.

(3) Minden polgárnak joga van ahhoz, hogy részt vegyen az Unió demokratikus életében. A döntéseket a lehető legnyilvánosabban és a polgárokhoz a lehető legközelebb eső szinten kell meghozni.

(4) Az európai szintű politikai pártok hozzájárulnak az európai politikai tudatosság kialakításához és az uniós polgárok akaratának kinyilvánításához.

11. cikk

- (1) Az intézmények a megfelelő eszközökkel biztosítják, hogy a polgárok és az érdekképviselői szervezetek az Unió bármely tevékenységéről véleményt nyilváníthassanak, és azokat nyilvánosan megvitathassák.
- (2) Az intézmények az érdekképviselői szervezetekkel és a civil társadalommal nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet tartanak fenn.
- (3) Az Európai Bizottság, annak érdekében, hogy biztosítsa az Unió fellépéseinek koherenciáját és átláthatóságát, az érintett felekkel széles körű előzetes konzultációkat folytat.
- (4) Legalább egymillió uniós polgár, akik egyben a tagállamok egy jelentős számának állampolgárai, kezdeményezheti, hogy az Európai Bizottság – hatáskörén belül – terjesszen elő megfelelő javaslatot azokban az ügyekben, amelyekben a polgárok megítélése szerint a Szerződések végrehajtásához uniós jogi aktus elfogadására van szükség.

Az ilyen kezdeményezésekre alkalmazandó eljárások és feltételek meghatározására az Európai Unió működéséről szóló szerződés 24. cikke első bekezdésének megfelelően kerül sor.

12. cikk

A nemzeti parlamentek tevékenyen hozzájárulnak az Unió jó működéséhez azáltal, hogy:

- a) a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló jegyzőkönyvvel összhangban az Unió intézményeitől tájékoztatást kapnak, és kézhez kapják az uniós jogalkotási aktusok tervezeteit;
- b) a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben meghatározott eljárással összhangban figyelemmel kísérik a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartását;
- c) a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség keretében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 70. cikkével összhangban részt vesznek az uniós politikák e területen való végrehajtását értékelő eljárásokban, és az említett szerződés 88., illetve 85. cikkével összhangban részt vesznek az Europol politikai ellenőrzésében, valamint az Eurojust tevékenységének értékelésében;
- d) e szerződés 48. cikkével összhangban részt vesznek a Szerződések felülvizsgálati eljárásaiban;
- e) e szerződés 49. cikkével összhangban értesítést kapnak az Unióhoz való csatlakozási kérelmek benyújtásáról;
- f) a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló jegyzőkönyvvel összhangban részt vesznek a nemzeti parlamentek közötti és az Európai Parlamenttel folytatott parlamentközi együttműködésben.

III. CÍM

AZ INTÉZMÉNYEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

13. cikk

(1) Az Unió saját intézményi kerettel rendelkezik, amelynek célja az Unió értékeinek érvényesítése, célkitűzéseinek előmozdítása, az Unió, valamint polgárai és a tagállamok érdekeinek szolgálata, továbbá az Unió politikái és intézkedései egységességének, eredményességének és folyamatosságának a biztosítása.

Az Unió intézményei:

- az Európai Parlament,
- az Európai Tanács,
- a Tanács,
- az Európai Bizottság (a továbbiakban: a Bizottság),
- az Európai Unió Bírósága,
- az Európai Központi Bank,
- a Számvevőszék.

(2) Az egyes intézmények a Szerződésekben rájuk ruházott hatáskörök határain belül, az ott meghatározott eljárások, feltételek és célok szerint járnak el. Az intézmények jóhiszeműen és kölcsönösen együttműködnek egymással.

(3) Az Európai Központi Bankra és a Számvevőszékre vonatkozó rendelkezéseket, valamint a többi intézményre vonatkozó részletes rendelkezéseket az Európai Unió működéséről szóló szerződés állapítja meg.

(4) Az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a Bizottságot a Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága segíti, tanácsadói minőségben.

14. cikk

(1) Az Európai Parlament, a Tanáccsal közösen, ellátja a jogalkotási és költségvetési feladatokat. A Szerződésekben meghatározott feltételek szerint politikai ellenőrzési és konzultatív feladatokat lát el. Az Európai Parlament megválasztja a Bizottság elnökét.

(2) Az Európai Parlament az Unió polgárainak képviselőiből áll. A képviselők száma – az elnököt nem számítva – nem haladhatja meg a hétszázötvenet. A polgárok képviselete arányosan csökkenő módon valósul meg, ahol a tagállamonkénti alsó küszöbérték legalább hat tag. Egyik tagállamnak sem lehet több, mint kilencvenhat képviselői helye.

Az Európai Tanács, az Európai Parlament kezdeményezésére és vele egyetértésben, az első albekezdésben említett alapelvek tiszteletben tartásával egyhangúlag elfogadott határozatban meghatározza az Európai Parlament összetételét.

(3) Az Európai Parlament tagjait közvetlen és általános választójog alapján, szabad és titkos választásokon, ötéves időtartamra választják.

(4) Az Európai Parlament tagjai közül megválasztja elnökét és tisztségviselőit.

15. cikk

(1) Az Európai Tanács adja az Uniónak a fejlődéséhez szükséges ösztönzést, és meghatározza annak általános politikai irányait és prioritásait. Az Európai Tanács nem lát el jogalkotási feladatokat.

(2) Az Európai Tanács a tagállamok állam-, illetve kormányfőiből, valamint saját elnökéből és a Bizottság elnökéből áll. Munkájában részt vesz az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője.

(3) Az Európai Tanács, elnökének összehívására, félévente kétszer ülésezik. Amikor a napirend úgy kívánja, tagjai úgy határozhatnak, hogy munkájukat tagonként egy miniszter, illetve a Bizottság elnökének esetében egy biztos segítse. Ha a helyzet úgy kívánja, az elnök az Európai Tanácsot rendkívüli ülésre hívja össze.

(4) Ha a Szerződések eltérően nem rendelkeznek, az Európai Tanács konszenzussal dönt.

(5) Az Európai Tanács minősített többséggel, két és fél éves időtartamra választja meg elnökét; az elnök megbízatása egy alkalommal megújítható. Akadályoztatás vagy súlyos hivatali mulasztás esetén az Európai Tanács az elnök megbízatását ugyanilyen eljárással megszüntetheti.

(6) Az Európai Tanács elnöke:

a) elnököl az Európai Tanács ülésein, és lendületet ad munkájának,

b) a Bizottság elnökével együttműködve és az Általános Ügyek Tanácsában folytatott munka alapján gondoskodik az Európai Tanács munkájának előkészítéséről és folyamatosságáról,

c) erőfeszítéseket tesz az Európai Tanácson belüli kohézió és konszenzus megteremtésére,

d) az Európai Tanács minden ülését követően jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek.

Az Európai Tanács elnöke – a saját szintjén és e minőségében, valamint az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője hatáskörének sérelme nélkül – ellátja az Unió külső képviseletét a közös kül- és biztonságpolitikához tartozó ügyekben.

Az Európai Tanács elnöke semmilyen nemzeti tisztséget nem tölthet be.

16. cikk

(1) A Tanács, az Európai Parlamenttel közösen, ellátja a jogalkotási és költségvetési feladatokat. A Szerződésekben meghatározott feltételek szerint politikameghatározási és koordinatív feladatokat lát el.

(2) A Tanács a tagállamok egy-egy olyan, miniszteri szintű képviselőjéből áll, aki az általa képviselt tagállam kormánya nevében kötelezettséget vállalhat és szavazhat.

(3) Ha a Szerződések eltérően nem rendelkeznek, a Tanács minősített többséggel határoz.

(4) 2014. november 1-jétől a minősített többséghez a Tanács tagjai legalább 55 %-ának – legalább tizenöt tag által leadott, egyben az Unió népességének legalább 65 %-át kitevő tagállamokat képviselő – szavazata szükséges.

A blokkoló kisebbségnek a Tanács legalább négy tagjából kell állnia, ennek hiányában a minősített többséget elértnek kell tekinteni.

A minősített többségi szavazásra alkalmazandó egyéb szabályokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikkének (2) bekezdése állapítja meg.

(5) A 2014. október 31-ig, valamint a 2014. november 1. és 2017. március 31. között alkalmazandó, a minősített többség meghatározására vonatkozó átmeneti rendelkezéseket az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv állapítja meg.

(6) A Tanács különböző formációkban ülésezik, a formációk listájának elfogadására az Európai Unió működéséről szóló szerződés 236. cikkének megfelelően kerül sor.

Az Általános Ügyek Tanácsa gondoskodik a Tanács különböző formációiban folyó munka összehangjáról. Az Általános Ügyek Tanácsa, az Európai Tanács elnökével és a Bizottsággal kapcsolatot tartva, gondoskodik az Európai Tanács üléseinek előkészítéséről és nyomon követéséről.

A Külügyek Tanácsa az Európai Tanács által meghatározott stratégiai iránymutatások alapján kidolgozza az Unió külső tevékenységét, és gondoskodik tevékenységeinek összehangjáról.

(7) A tagállamok kormányai állandó képviselőinek bizottsága felel a Tanács munkájának előkészítéséért.

(8) A Tanács ülései, amikor azokon jogalkotási aktus tervezetéről tanácskoznak vagy szavaznak, nyilvánosak. Ennek érdekében a Tanács ülései két részre tagolódnak: egy uniós jogalkotási aktusokra vonatkozó döntéshozattal foglalkozó és egy nem jogalkotási tevékenységgel foglalkozó részre.

(9) A Tanács különböző formációinak elnökségét, a Külügyek Tanácsának kivételével, a Tanácsban részt vevő tagállami képviselők látják el az Európai Unió működéséről szóló szerződés 236. cikkének meghatározott feltételeknek megfelelően, egy egyenjogúságon alapuló rotációs rendszer szerint.

17. cikk

(1) A Bizottság előmozdítja az Unió általános érdekeit, és ennek érdekében megteszi a megfelelő kezdeményezéseket. A Bizottság gondoskodik a Szerződések, valamint az intézmények által a Szerződések alapján elfogadott intézkedéseknek az alkalmazásáról. Az Európai Unió Bíróságának ellenőrzése mellett felügyeli az uniós jog alkalmazását. Végrehajtja a költségvetést és irányítja a programokat. A Szerződésekben meghatározott feltételek szerint koordinatív, végrehajtó és igazgatási feladatokat lát el. A közös kül- és biztonságpolitika, valamint a Szerződések által meghatározott más esetek kivételével ellátja az Unió külső képviseletét. Az intézmények közötti megállapodások létrehozása céljából indítványt tesz az Unió tevékenységének éves és többéves programjára.

(2) Ha a Szerződések eltérően nem rendelkeznek, az Unió jogalkotási aktusait kizárólag a Bizottság javaslata alapján lehet elfogadni. Az egyéb jogi aktusokat akkor kell a Bizottság javaslata alapján elfogadni, ha a Szerződések úgy rendelkeznek.

(3) A Bizottság hivatali ideje öt év.

A Bizottság tagjait általános alkalmasságuk és európai elkötelezettségük alapján, olyan személyek közül kell kiválasztani, akiknek függetlenségéhez nem férhet kétség.

Feladatainak ellátása során a Bizottság teljes mértékben független. A 18. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül, a Bizottság tagjai nem kérhetnek és fogadhatnak el utasításokat semmilyen kormánytól, intézménytől, szervtől vagy más szervezettől. Tartózkodnak a kötelezettségeikkel vagy a feladataik ellátásával összeegyeztethetetlen cselekedetektől.

(4) A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontja és 2014. október 31. között kinevezett Bizottság a tagállamok egy-egy állampolgárából áll, beleértve az elnökét, valamint az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, aki a Bizottság egyik alelnöke.

(5) 2014. november 1-jétől a Bizottság – az elnökével és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjével együtt – a tagállamok számának kétharmadával megegyező számú tagból áll, kivéve, ha az Európai Tanács egyhangúlag eljárva e szám megváltoztatásáról határoz.

A Bizottság tagjait a tagállamok állampolgárai közül, a tagállamok közötti szigorú egyenjogúságon alapuló olyan rotációs rendszer szerint kell kiválasztani, amely lehetővé teszi a tagállamok teljes demográfiai és földrajzi spektrumának megjelenítését. E rotációs rendszert az Európai Unió működéséről szóló szerződés 244. cikkének megfelelően egyhangúlag eljárva az Európai Tanács állapítja meg.

(6) A Bizottság elnöke:

a) meghatározza a Bizottság működésére vonatkozó iránymutatásokat,

b) megállapítja a Bizottság belső szervezetét annak biztosítása érdekében, hogy az koherens módon, hatékonyan és testületi szellemben tevékenykedjen,

c) a Bizottság tagjai közül – az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője mellett – további alelnököket nevez ki.

A Bizottság tagja, ha az elnök erre felhívja, benyújtja lemondását. Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője, amennyiben az elnök erre a 18. cikk (1) bekezdésének megfelelően felhívja, benyújtja lemondását.

(7) Az európai parlamenti választások figyelembevételével és a megfelelő egyeztetések lefolytatása után az Európai Tanács minősített többséggel eljárva javaslatot tesz az Európai Parlamentnek a Bizottság elnökének jelölt személyre vonatkozóan. Ezt a jelöltet az Európai Parlament tagjainak többségével választja meg. Ha a jelölt nem kapja meg a szükséges többségi támogatást, az Európai Tanács minősített többséggel egy hónapon belül új jelöltet javasol, akit az Európai Parlament ugyan-ezen eljárás szerint választ meg.

A Tanács a megválasztott elnökkel közös megegyezésben elfogadja az azon további személyeket tartalmazó listát, akiket a Bizottság tagjaivá kíván kinevezni. E személyeket a tagállamok javaslatai alapján kell kiválasztani, a (3) bekezdés második albekezdésében, valamint az (5) bekezdés második albekezdésében megállapított szempontok szerint.

Az elnöknek, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelőjének és a Bizottság többi tagjának mint testületnek a jóváhagyásáról az Európai Parlament szavaz. E jóváhagyás alapján a Bizottságot az Európai Tanács nevezi ki minősített többséggel.

(8) A Bizottság testületileg az Európai Parlamentnek tartozik felelősséggel. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 234. cikkében foglaltaknak megfelelően az Európai Parlament a Bizottsággal szembeni bizalmatlansági indítványt fogadhat el. Bizalmatlansági indítvány elfogadása esetén a Bizottság tagjainak testületileg le kell mondaniuk, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelőjének pedig le kell mondania a bizottsági tagságról.

18. cikk

(1) Az Európai Tanács, minősített többséggel és a Bizottság elnökének egyetértésével, kinevezi az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelőjét. Megbízatását az Európai Tanács ugyanilyen eljárás keretében megszüntetheti.

(2) A főképviseelő irányítja az Unió közös kül- és biztonságpolitikáját. Javaslataival hozzájárul e politika alakításához, és azt a Tanácstól kapott felhatalmazásban foglaltak szerint végrehajtja. Ugyanez vonatkozik a közös biztonság- és védelempolitikára.

(3) A főképviseelő a Külügyek Tanácsának elnöke.

(4) A főképviselő a Bizottság egyik alelnöke. A főképviselő biztosítja az Unió külső tevékenységeinek összhangját. A Bizottságon belül ő felelős a Bizottság külkapcsolatokkal összefüggő feladatainak ellátásáért és az Unió külső tevékenysége egyéb területeinek összehangolásáért. A főképviselő a Bizottságon belüli feladatainak gyakorlása során és kizárólag e feladatok körében – annyiban, amennyiben ez összhangban áll a (2) és (3) bekezdésben meghatározottakkal – a Bizottság működésére irányadó eljárások szerint jár el.

19. cikk

(1) Az Európai Unió Bírósága a Bíróságból, a Törvényszékből és különös hatáskörű törvényszékekből áll. Az Európai Unió Bírósága biztosítja a jog tiszteletben tartását a Szerződések értelmezése és alkalmazása során.

A tagállamok megteremtik azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony jogvédelem biztosításához szükségesek.

(2) A Bíróság tagállamonként egy-egy bíróból áll. Munkáját főtanácsnokok segítik.

A Törvényszék tagállamonként legalább egy bíróból áll.

A Bíróság bíráit és a főtanácsnokait, valamint a Törvényszék bíráit olyan személyek közül kell kiválasztani, akiknek függetlenségéhez nem férhet kétség, és akik megfelelnek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 253. és 254. cikkében megállapított követelményeknek. A bírákat és főtanácsnokokat a tagállamok kormányai közös megegyezéssel hatéves időtartamra nevezik ki. Megbízatusuk megújítható.

(3) A Szerződésekkel összhangban az Európai Unió Bírósága:

- a) dönt a tagállamok vagy az intézmények valamelyike, illetve valamely természetes vagy jogi személy által hozzá benyújtott keresetekkel elé terjesztett ügyekben;
- b) a nemzeti bíróságok kérelmére előzetes döntést hoz az uniós jog értelmezésére vagy az intézmények által elfogadott jogi aktusok érvényességére vonatkozó kérdésekről;
- c) dönt a Szerződésekben meghatározott egyéb esetekben.

IV. CÍM

A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

20. cikk

(az EUSz. korábbi 27a-27e., 40-40b. és 43-45. cikke, valamint az EKSz. korábbi 11. és 11a. cikke)

(1) Azok a tagállamok, amelyek az Unió nem kizárólagos hatáskörébe tartozó területeken egymás között megerősített együttműködést kívánnak létrehozni, az e cikkben és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 326-334. cikkében megállapított korlátokon belül és szabályokkal összhangban igénybe vehetik az Unió intézményeit, és a Szerződések megfelelő rendelkezéseinek alkalmazásával gyakorolhatják ezeket a hatásköröket.

A megerősített együttműködés az Unió célkitűzései megvalósításának előmozdítására, érdekeinek védelmére és az integráció folyamatának megerősítésére irányul. Az ilyen együttműködés az Európai Unió működéséről szóló szerződés 328. cikkével összhangban valamennyi tagállam számára bármikor nyitva áll.

(2) Megerősített együttműködésre felhatalmazást adó határozatot a Tanács végső lehetőségként, akkor fogadhat el, ha megállapította, hogy az együttműködés célkitűzései az Unió egésze által ésszerű határidőn belül nem érhetők el, és ha abban legalább kilenc tagállam részt vesz. A Tanács az Európai Unió működéséről szóló szerződés 329. cikkében megállapított eljárás szerint határoz.

(3) A Tanács tanácskozásain valamennyi tagállam részt vehet, de a szavazásban csak a Tanácsnak a megerősített együttműködésben részt vevő tagállamokat képviselő tagjai vesznek részt. A szavazási szabályokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 330. cikke állapítja meg.

(4) A megerősített együttműködés keretében elfogadott jogi aktusok csak az abban részt vevő tagállamokat kötelezik. Az ilyen jogi aktusok nem részei az Unióhoz csatlakozni szándékozó országok által elfogadandó uniós vívmányoknak.

V. CÍM

AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ÉS A KÖZÖS KÜL - ÉS BIZTONSÁGPOLITIKÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

1. FEJEZET

AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

21. cikk

(1) Az Unió nemzetközi szintű fellépése azon elvekre épül, amelyek létrehozását, fejlődését és bővítését vezérelték, és arra irányul, hogy ezek érvényesülését a világ többi részén is előbbre vigye; ezek az alapelvek a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes és oszthatatlan volta, az emberi méltóság tiszteletben tartása, az egyenlőség és a szolidaritás elvei, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartása.

Az Unió arra törekszik, hogy kapcsolatokat alakítson ki és partnerségre lépjen azokkal a harmadik országokkal, valamint nemzetközi, regionális vagy univerzális szervezetekkel, amelyek osztoznak vele az első albekezdésben említett elvekben. Az Unió, különösen az Egyesült Nemzetek keretében, elősegíti a közös problémák többoldalú megoldását.

(2) Az Unió közös politikákat és tevékenységeket határoz meg és hajt végre, és a nemzetközi kapcsolatok minden területén magas szintű együttműködés kialakításán munkálkodik annak érdekében, hogy:

a) megvédje értékeit, alapvető érdekeit, biztonságát, függetlenségét és integritását;

- b) megszilárdítsa és erősítse a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat és a nemzetközi jog elveit;
- c) összhangban az Egyesült Nemzetek Alapokmányának céljaival és elveivel, valamint a Helsinkai Záróokmány elveivel és a Párizsi Charta céljaival – beleértve a külső határokhoz kapcsolódókat is – megőrizze a békét, megelőzze a konfliktusok kialakulását, és erősítse a nemzetközi biztonságot;
- d) elősegítse a fejlődő országok fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődését, elsődlegesen a szegénység felszámolása céljából;
- e) előmozdítsa valamennyi ország bekapcsolódását a világgazdaságba, egyebek mellett a nemzetközi kereskedelemben érvényesülő korlátozások fokozatos megszüntetése révén;
- f) hozzájáruljon olyan nemzetközi intézkedések kidolgozásához, amelyek a fenntartható fejlődés biztosítása érdekében a környezet minőségének és a világ természeti erőforrásaival való fenntartható gazdálkodásnak a megőrzésére és javítására irányulnak;
- g) segítséget nyújtson a természeti vagy ember által okozott katasztrófákkal sújtott embercsoportoknak, országoknak vagy régióknak; és
- h) előmozdítsa egy erősebb többoldalú együttműködésen és a világ felelős kormányzásán alapuló nemzetközi rendszer létrejöttét.

(3) Az e cím és az Európai Unió működéséről szóló szerződés ötödik részének hatálya alá tartozó területeken folytatott külső tevékenységei, illetve az egyéb uniós politikák kidolgozása és végrehajtása során az Unió tiszteletben tartja az (1) bekezdésben felsorolt alapelveket, és követi a (2) bekezdésben felsorolt célokat.

Az Unió biztosítja, hogy külső tevékenységeinek különböző területei egymással, illetve az egyéb uniós politikákkal összhangban legyenek. A Tanács és a Bizottság – az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének közreműködésével – felelősek ennek az összhangnak a biztosításáért és e célból együttműködnek egymással.

22. cikk

(1) A 21. cikkben említett alapelvek és célkitűzések alapján az Európai Tanács meghatározza az Unió stratégiai érdekeit és célkitűzéseit.

Az Európai Tanácsnak az Unió stratégiai érdekeit és célkitűzéseit meghatározó határozatai a közös kül- és biztonságpolitikára és az Unió külső tevékenységének egyéb területeire vonatkoznak. Ezek a határozatok az Unió egyes országokkal vagy térségekkel fenntartott kapcsolataira, illetve valamely meghatározott tárgykörre is vonatkozhatnak. E határozatokban meg kell határozni azok időtartamát, valamint az Unió és a tagállamok által rendelkezésre bocsátandó eszközöket.

Az Európai Tanács – a Tanácsnak az egyes területekre vonatkozó szabályok szerint elfogadott ajánlása alapján – egyhangúlag határoz. Az Európai Tanács által elfogadott határozatokat a Szerződésekben előírt eljárásoknak megfelelően kell végrehajtani.

(2) A közös kül- és biztonságpolitika terén az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, a külkapcsolatok egyéb területein pedig a Bizottság közös javaslatokat terjeszthet a Tanács elé.

2. FEJEZET

A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

1. SZAKASZ

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

23. cikk

Az Unió e fejezet szerinti nemzetközi szintű fellépése az 1. fejezetben meghatározott elveken alapul, az ott meghatározott célkitűzések megvalósítására irányul az ugyanezen fejezetben megállapított általános rendelkezésekkel összhangban.

24. cikk

(az EUSz. korábbi 11. cikke)

(1) Az Unió közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó hatásköre a külpolitika minden területére és az Unió biztonságát érintő valamennyi kérdésre kiterjed, ideértve egy közös védelempolitika fokozatos kialakítását, amely közös védelemhez vezethet.

A közös kül- és biztonságpolitika külön szabályok és eljárások hatálya alá tartozik. Ha a Szerződések eltérően nem rendelkeznek, a közös kül- és biztonságpolitikát az Európai Tanács és a Tanács egyhangúlag határozza meg és hajtja végre. Jogalkotási aktusok elfogadása kizárt. A közös kül- és biztonságpolitikát az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a tagállamok hajtják végre a Szerződésekkel összhangban. Az Európai Parlament és a Bizottság e területre vonatkozó különös szerepét a Szerződések állapítják meg. Az Európai Unió Bírósága e rendelkezésekre vonatkozóan nem rendelkezik hatáskörrel, kivéve e szerződés 40. cikke betartásának ellenőrzésére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 275. cikke második bekezdésében meghatározott, bizonyos határozatok jogszerűségének felülvizsgálatára vonatkozó hatáskörét.

(2) Az Unió a külső tevékenységeire irányadó elvek és célkitűzések keretében közös kül- és biztonságpolitikát folytat, határoz meg és hajt végre, amely a tagállamok közötti kölcsönös politikai szolidaritás továbbfejlesztésén, az általános érdekű ügyek azonosításán és a tagállamok fellépései között egyre növekvő fokú összhang megvalósításán alapul.

(3) A tagállamok az Unió kül- és biztonságpolitikáját a lojalitás és a kölcsönös szolidaritás jegyében tevékenyen és fenntartások nélkül támogatják, és tiszteletben tartják az Unió e területen folytatott tevékenységét.

A tagállamok együtt munkálkodnak kölcsönös politikai szolidaritásuk erősítésén és továbbfejlesztésén. Tartózkodnak minden olyan cselekvéstől, amely ellentétes az Unió érdekeivel, illetve ronthatja az Unió mint kohéziós erő eredményességét a nemzetközi kapcsolatokban.

A Tanács és a főképviselő gondoskodik ezeknek az elveknek a tiszteletben tartásáról.

25. cikk

(az EUSz. korábbi 12. cikke)

A közös kül- és biztonságpolitika folytatására az Unió:

- a) általános iránymutatásokat határoz meg;
 - b) határozatokat fogad el, amelyek meghatározzák:
 - i. az Unió által végrehajtandó fellépéseket,
 - ii az Unió által képviselendő álláspontokat,
 - iii. az i. és ii. pontban említett határozatok végrehajtásának szabályait;
- és
- c) erősíti a tagállamok közötti rendszeres együttműködést politikájuk folytatásában.

26. cikk

(az EUSz. korábbi 13. cikke)

(1) Az Európai Tanács megállapítja az Unió stratégiai érdekeit, valamint meghatározza a közös kül- és biztonságpolitika célkitűzéseit és az arra vonatkozó általános iránymutatásokat, beleértve a védelmi vonatkozású kérdéseket is. Az Európai Tanács meghozza a szükséges határozatokat.

Ha a nemzetközi fejlemények szükségessé teszik, az Európai Tanács elnöke rendkívüli európai tanácsi ülést hív össze abból a célból, hogy e fejleményekre tekintettel meghatározzák az Unió által kövendő politika stratégiai irányvonalait.

(2) A Tanács az Európai Tanács által meghatározott általános iránymutatások és stratégiai irányvonalak alapján kidolgozza a közös kül- és biztonságpolitikát, és meghozza az e politika meghatározásához és végrehajtásához szükséges határozatokat.

A Tanács és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője biztosítja az Unió fellépésének egységességét, koherenciáját és eredményességét.

(3) A közös kül- és biztonságpolitikát az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a tagállamok hajtják végre nemzeti és uniós erőforrások felhasználásával.

27. cikk

(1) Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, aki ellátja a Külügyek Tanácsának elnöki tisztjét, javaslataival hozzájárul a közös kül- és biztonságpolitika kidolgozásához, és gondoskodik az Európai Tanács, illetve a Tanács által elfogadott határozatok végrehajtásáról.

(2) A közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó ügyekben az Uniót a főképviselő képviseli. Az Unió nevében politikai párbeszédet folytat harmadik felekkel, és képviseli az Unió álláspontját a nemzetközi szervezetekben és nemzetközi konferenciákon.

(3) Megbízatásának ellátása során a főképviselőt európai külügyi szolgálat segíti. Ez a szolgálat a tagállamok diplomáciai szolgálataival együttműködésben tevékenykedik, és a Tanács Főtitkársága, valamint a Bizottság megfelelő szervezeti egységeinek tisztviselőiből, továbbá a nemzeti diplomáciai szolgálatok által kirendelt személyzetből áll. Az európai külügyi szolgálat szervezetét és működését a Tanács határozatban állapítja meg. A Tanács a főképviselő javaslata alapján, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt és a Bizottság egyetértését követően határoz.

28. cikk

(az EUSz. korábbi 14. cikke)

(1) Amennyiben a nemzetközi helyzet műveleti fellépést tesz szükségessé, a Tanács elfogadja a szükséges határozatokat. A határozatban meg kell határozni annak céljait, hatókörét, az Unió rendelkezésére bocsátandó eszközöket és szükség esetén időtartamát, valamint végrehajtásának feltételeit.

Amennyiben a körülmények változása lényeges kihatással van az ilyen határozatot érintő valamely kérdésre, a Tanács felülvizsgálja a határozat elveit és célkitűzéseit, és meghozza a szükséges határozatokat.

(2) Az (1) bekezdésben említett határozatok kötik a tagállamokat álláspontjaik elfogadásakor és tevékenységük folytatása során.

(3) Valamennyi, az (1) bekezdésben említett határozat keretében tervezett nemzeti álláspontról vagy nemzeti fellépésről az érintett tagállamnak időben tájékoztatást kell adnia, hogy szükség esetén arról a Tanácsban előzetesen tanácskozni lehessen. Az előzetes tájékoztatási kötelezettség nem vonatkozik azokra az intézkedésekre, amelyek csupán a Tanács határozatait ültetik át nemzeti szinten.

(4) A helyzet megváltozásából eredő kényszerítő szükség esetén, és amennyiben a Tanács nem vizsgálta felül az (1) bekezdésben említett határozatot, a tagállamok — szem előtt tartva az említett határozat általános célkitűzéseit — megtehetik a szükséges halaszthatatlan intézkedéseket. Az érintett tagállam haladéktalanul tájékoztatja a Tanácsot az ilyen intézkedésekről.

(5) Amennyiben az e cikk szerinti határozat végrehajtása során jelentős nehézségek merülnek fel, a tagállam azokat a Tanács elé utalja, amely ezeket a nehézségeket megvitatja, és megfelelő megoldásokat keres. A megoldások nem állhatnak ellentétben az (1) bekezdésben említett határozat célkitűzéseivel, és nem ronthatják annak eredményességét.

29. cikk

(az EUSz. korábbi 15. cikke)

A Tanács határozatokat fogad el, amelyek meghatározzák, hogy az Unió hogyan viszonyul egy adott földrajzi vagy tematikus természetű kérdéshez. A tagállamok biztosítják, hogy nemzeti politikáik megfeleljenek az uniós álláspontoknak.

30. cikk

(az EUSz. korábbi 22. cikke)

(1) Bármely tagállam, illetve az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője vagy a főképviseelő a Bizottság támogatásával a közös kül- és biztonságpolitikát érintő bármely kérdést a Tanács elé utalhat, és kezdeményezéseket, illetve javaslatokat terjeszthet a Tanács elé.

(2) Gyors döntést igénylő esetekben a főképviseelő hivatalból vagy valamely tagállam kérelmére negyvennyolc órán, illetve szükséghelyzetben rövidebb időn belül összehívja a Tanács rendkívüli ülését.

31. cikk

(az EUSz. korábbi 23. cikke)

(1) Amennyiben e fejezet másképp nem rendelkezik az e fejezet által szabályozott határozatokat az Európai Tanács és a Tanács egyhangúlag fogadja el. Jogalkotási aktusok elfogadása kizárt.

A szavazástól való tartózkodás esetén tartózkodásához a Tanács bármely tagja ezen albekezdés szerint egy formális nyilatkozatot fűzhet. Ebben az esetben nem köteles a határozatot alkalmazni, de elfogadja, hogy a határozat köti az Uniót. A kölcsönös szolidaritás szellemében az érintett tagállam tartózkodik minden olyan tevékenységtől, amely ellentétes lehet az Uniónak a kérdéses határozaton alapuló fellépésével vagy azt hátráltathatja, a többi tagállam pedig ezt az álláspontját tiszteletben tartja. Ha a Tanácsnak azok a tagjai, akik tartózkodásukhoz ilyen nyilatkozatot fűztek, a tagállamok legalább egyharmadát és egyben az Unió népességének legalább egyharmadát képviselik, a határozat nem kerül elfogadásra.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseitől eltérve, a Tanács minősített többséggel határoz:

- amikor az Európai Tanácsnak az Unió stratégiai érdekeit és célkitűzéseit meghatározó, a 22. cikk (1) bekezdése szerinti határozata alapján az Unió fellépését vagy álláspontját meghatározó határozatot fogad el;
- amikor az Unió fellépését vagy álláspontját meghatározó határozatot az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője által benyújtott olyan javaslat alapján fogadja el, amelynek benyújtására a főképviseelőt az Európai Tanács saját, vagy a főképviseelő kezdeményezésére külön felkérte;

- amikor az Unió valamely fellépését vagy álláspontját meghatározó határozat megvalósítására vonatkozó bármilyen határozatot fogad el;
- amikor a 33. cikknek megfelelően különleges képviselőt nevez ki.

Ha a Tanács valamely tagja kijelenti, hogy létfontosságú és általa megnevezett nemzeti politikai okokból ellenezni kívánja a minősített többséggel meghozandó határozat elfogadását, a szavazásra nem kerül sor. A főképviselő az érintett tagállammal intenzív konzultációt folytat a tagállam számára elfogadható megoldás felkutatására. Amennyiben nem jár sikerrel, a Tanács minősített többséggel eljárva kérheti, hogy az ügyet egyhangúlag elfogadandó határozat meghozatala érdekében terjesszék az Európai Tanács elé.

- (3) Az Európai Tanács egyhangúlag elfogadott határozatban úgy rendelkezhet, hogy a Tanács a (2) bekezdésben említettektől eltérő esetekben is eljárhat minősített többséggel.
- (4) A (2) és (3) bekezdés nem vonatkozik a katonai vagy védelmi vonatkozású határozatokra.
- (5) Eljárási kérdésekben a Tanács tagjainak többségével határoz.

32. cikk

(az EUSz. korábbi 16. cikke)

Az Európai Tanácson és a Tanácson belül a tagállamok tanácskoznak minden általános érdekű kül- és biztonságpolitikai kérdésről annak érdekében, hogy a kérdés vonatkozásában közös megközelítést alakítsanak ki. A tagállamok az Unió érdekeit érintő bármely nemzetközi szintű fellépés vagy kötelezettségvállalás megtétele előtt egyeztetnek a többi tagállammal a Tanácsban vagy az Európai Tanácsban. A tagállamok, egy irányba mutató fellépésük útján, biztosítják, hogy az Unió képes legyen érdekeinek és értékeinek nemzetközi szinten való érvényesítésére. A tagállamok kölcsönösen szolidárisak egymás iránt.

Ha az Európai Tanács, vagy a Tanács az első bekezdés szerinti uniós közös megközelítést határoz meg, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a tagállamok külügyminiszterei a Tanács keretében összehangolják tevékenységeiket.

A tagállamok diplomáciai képviselői és az Unió küldöttségei a harmadik országokban és a nemzetközi szervezetekben együttműködnek egymással és hozzájárulnak a közös megközelítés kialakításához és végrehajtásához.

33. cikk

(az EUSz. korábbi 18. cikke)

A Tanács, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslata alapján meghatározott politikai kérdésekben felhatalmazással rendelkező különleges képviselőt nevezhet ki. A különleges képviselő megbízatását a főképviselő irányítása alapján látja el.

34. cikk

(az EUSz. korábbi 19. cikke)

(1) A tagállamok összehangolják cselekvésüket a nemzetközi szervezetekben és nemzetközi konferenciákon. Ezekben a fórumokon képviselik az Unió álláspontjait. Ennek az összehangolásnak a megszervezéséről az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője gondoskodik.

Az olyan nemzetközi szervezetekben, illetve nemzetközi konferenciákon, ahol nem vesz részt minden tagállam, a részt vevő tagállamok képviselik az Unió álláspontjait.

(2) A 24. cikk (3) bekezdésével összhangban azok a tagállamok, amelyek olyan nemzetközi szervezetekben, illetve konferenciákon vesznek részt, ahol nem vesz részt minden tagállam, folyamatosan tájékoztatják a többi tagállamot és a főképviseelőt a közös érdekű kérdésekről.

Azok a tagállamok, amelyek az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának is tagjai, egyeztetnek egymással, illetve teljeskörűen tájékoztatják a többi tagállamot és a főképviseelőt. Azok a tagállamok, amelyek tagjai a Biztonsági Tanácsnak, feladataik ellátása során — az Egyesült Nemzetek Alapokmányának rendelkezései alapján fennálló kötelezettségeik sérelme nélkül — védelmezik az Unió álláspontjait és érdekeit.

Ha az Unió az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának napirendjén szereplő valamely ügyben meghatározta álláspontját, azok a tagállamok, amelyek részt vesznek a Biztonsági Tanács ülésén, kötelesek kérni a főképviseelő meghallgatását az Unió álláspontjának kifejtése céljából.

35. cikk

(az EUSz. korábbi 20. cikke)

A tagállamok diplomáciai és konzuli képviseletei, valamint az Unió harmadik országokban működő és nemzetközi konferenciákon részt vevő küldöttségei, továbbá nemzetközi szervezetek melletti képviseleteik együttműködnek az e fejezet alapján elfogadott, az Unió fellépését vagy álláspontját meghatározó határozatok tiszteletben tartásának, illetve végrehajtásának biztosítása érdekében.

Együttműködésüket információcserével és közös értékelések készítésével erősítik.

Hozzájárulnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 20. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett, az uniós polgárok számára harmadik országok területén biztosítandó védelemre vonatkozó jog érvényesítéséhez, valamint az említett szerződés 23. cikke alapján elfogadott intézkedések végrehajtásához.

36. cikk

(az EUSz. korábbi 21. cikke)

Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője rendszeresen konzultál az Európai Parlamenttel a közös kül- és biztonságpolitika, valamint a közös biztonság- és védelempolitika főbb vonatkozásairól és alapvető választási lehetőségeiről, továbbá folyamatosan tájékoztatja ezen politikák alakulásáról. Gondoskodik arról, hogy az Európai Parlament nézeteit kellőképpen figyelembe vegyék. Az Európai Parlament tájékoztatásába a különleges képviselőket is be lehet vonni.

Az Európai Parlament kérdésekkel fordulhat a Tanácshoz és a főképviselőhöz, illetve számára ajánlásokat tehet. Az Európai Parlament évente két alkalommal megvitatja közös kül- és biztonságpolitika – ideértve a közös biztonság- és védelempolitikát is – végrehajtása terén elért előrehaladást.

37. cikk

(az EUSz. korábbi 24. cikke)

Az Unió az e fejezet által szabályozott területeken egy vagy több állammal vagy nemzetközi szervezettel megállapodásokat köthet.

38. cikk

(az EUSz. korábbi 25. cikke)

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 240. cikkének sérelme nélkül a Politikai és Biztonsági Bizottság figyelemmel kíséri a nemzetközi helyzet alakulását a közös kül- és biztonságpolitika alá tartozó területeken, és hozzájárul a politikák meghatározásához azáltal, hogy a Tanács, illetve az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének kérelmére vagy saját kezdeményezésére véleményeket terjeszt a Tanács elé. A főképviselő hatásköreinek sérelme nélkül a Politikai és Biztonsági Bizottság figyelemmel kíséri továbbá az elfogadott politikák végrehajtását.

E fejezet keretén belül – a Tanács és a főképviselő felelőssége mellett – a Politikai és Biztonsági Bizottság gyakorolja a 43. cikkben meghatározottak szerinti válságkezelő műveletek politikai ellenőrzését és stratégiai irányítását.

A válságkezelési művelet céljára és időtartamára, amelyet a Tanács határoz meg, a Tanács felhatalmazhatja a bizottságot, hogy meghozza a művelet politikai ellenőrzésére és stratégiai irányítására vonatkozó megfelelő határozatokat.

39. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikkének megfelelően és eltérve annak (2) bekezdésétől, a Tanács a természetes személyeknek az e fejezet alkalmazási körébe tartozó tevékenységeik során a személyes adataiknak a tagállamok által végzett feldolgozása tekintetében történő védelmére, valamint az ilyen adatok szabad áramlására vonatkozó szabályokat megállapító határozatot fogad el. E szabályok tiszteletben tartását független hatóságok ellenőrzik.

40. cikk

(az EUSz. korábbi 47. cikke)

A közös kül- és biztonságpolitika végrehajtása nem sérti az Európai Unió működéséről szóló szerződés 3-6. cikkében felsorolt uniós hatáskörök gyakorlására vonatkozóan a Szerződésben az intézmények részére előírt eljárások alkalmazását és az intézmények erre vonatkozó hatásköreinek terjedelmét.

Hasonlóképpen, az e cikkekben felsorolt politikák végrehajtása nem sérti az Unió e fejezetben említett hatásköreinek gyakorlására vonatkozóan a Szerződésben az intézmények részére előírt eljárások alkalmazását és az intézmények vonatkozó hatásköreinek terjedelmét.

41. cikk

(az EUSz. korábbi 28. cikke)

(1) Az intézményeknek e fejezet végrehajtása következtében felmerülő igazgatási kiadásai az Unió költségvetését terhelik.

(2) Az e fejezet végrehajtása során felmerülő működési kiadások szintén az Unió költségvetését terhelik, kivéve a katonai vagy védelmi vonatkozású műveletekből eredő kiadásokat, illetve azokat az eseteket, amikor a Tanács egyhangúlag másként határoz.

Azokban az esetekben, amikor a kiadások nem az Unió költségvetését terhelik, azok a nettó nemzeti termék-kulcs szerint a tagállamokat terhelik, kivéve ha a Tanács egyhangúlag másként határoz. A katonai vagy védelmi vonatkozású műveletekből eredő kiadások esetén azok a tagállamok, amelyek képviselői a 31. cikk (1) bekezdésének második albekezdése szerinti formális nyilatkozatot tettek a Tanácsban, ezeknek a költségeknek a finanszírozásához nem kötelesek hozzájárulni.

(3) A Tanács határozatban meghatározza azokat a külön eljárásokat, amelyek garantálják az Unió költségvetésében a közös biztonság- és védelempolitika keretében végrehajtandó intézkedések, különösen pedig a 42. cikk (1) bekezdésében és a 43. cikkben említett missziókat előkészítő tevékenységek sürgős finanszírozására szolgáló előirányzatokhoz való gyors hozzáférést. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően határoz.

A 42. cikk (1) bekezdésében és a 43. cikkben említett missziókat előkészítő azon tevékenységek finanszírozására, amelyek nem az Unió költségvetését terhelik, a tagállamok hozzájárulásaiból egy induló alapot kell létrehozni.

A Tanács az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslata alapján, minősített többséggel elfogadott határozatokban meghatározza:

- a) az induló alap létrehozására és finanszírozására vonatkozó szabályokat, így különösen az alap rendelkezésére bocsátott pénzeszközök összegét,
- b) az induló alap kezelésére vonatkozó szabályokat,

c) a pénzügyi ellenőrzésre vonatkozó szabályokat.

Ha a 42. cikk (1) bekezdésében és a 43. cikkben említett misszió az Unió költségvetésének terhére nem finanszírozható, a Tanács felhatalmazza a főképviselőt az alap igénybevételére. A főképviselő e felhatalmazás végrehajtásáról jelentést tesz a Tanácsnak.

2. SZAKASZ

A KÖZÖS BIZTONSÁG- ÉS VÉDELEMPOLITIKÁRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

42. cikk

(az EUSz. korábbi 17. cikke)

(1) A közös biztonság- és védelempolitika a közös kül- és biztonságpolitika szerves része. E politika polgári és katonai eszközök igénybevételével biztosítja az Unió műveleti képességét. Az Unió ezeket az eszközöket az Egyesült Nemzetek Alapokmányának alapelveivel összhangban igénybe veheti az Unión kívüli békefenntartó, konfliktusmegelőző és a nemzetközi biztonságot erősítő missziókban. E feladatok végrehajtása a tagállamok által rendelkezésre bocsátott képességeken alapul.

(2) A közös biztonság- és védelempolitika magában foglalja egy közös uniós védelempolitika fokozatos kialakítását. Ez, amennyiben az Európai Tanács egyhangúlag úgy határoz, közös védelemhez vezet. Ebben az esetben az Európai Tanács a tagállamoknak ajánlja egy ilyen határozatnak az alkotmányos követelményeiknek megfelelő elfogadását.

Az Unió e szakasz szerinti politikája nem érinti egyes tagállamok biztonság- és védelmi politikájának egyedi jellegét, tiszteletben tartja azoknak a tagállamoknak az Észak-atlanti Szerződés alapján vállalt kötelezettségeit, amelyek közös védelmüket az Észak-atlanti Szerződés Szervezetében (NATO) látják megvalósítottnak, és összeegyeztethető az annak keretében meghatározott közös biztonság- és védelmi politikával.

(3) A tagállamok a Tanács által meghatározott célkitűzések megvalósításához való hozzájárulásként a közös biztonság- és védelempolitika végrehajtásához polgári és katonai képességeket bocsátanak az Unió rendelkezésére. Azok a tagállamok, amelyek közösen többnemzetiségű erőket állítanak fel, ezeket szintén a közös biztonság- és védelempolitika rendelkezésére bocsáthatják.

A tagállamok vállalják, hogy fokozatosan fejlesztik katonai képességeiket. A védelmi képesség-fejlesztési, kutatási, beszerzési és fegyverzeti kérdésekkel foglalkozó ügynökség (a továbbiakban: Európai Védelmi Ügynökség) megállapítja a műveleti igényeket, támogatja az ezen igények kielégítését szolgáló intézkedéseket, hozzájárul a védelmi szektor ipari és technológiai alapjainak erősítéséhez szükséges intézkedések meghatározásához és – adott esetben – végrehajtásához, részt vesz egy európai fegyverzet- és képességszabvány meghatározásában, valamint segíti a Tanácsot a katonai képességek javításának értékelésében.

(4) A közös biztonság- és védelempolitikára vonatkozó határozatokat, ideértve az e cikkben említett missziók megindítására vonatkozó határozatokat is, a Tanács fogadja el egyhangúlag, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslata vagy egy tagállam kezdeményezése alapján. A főképviselő, adott esetben a Bizottsággal közösen, nemzeti erőforrások és uniós eszközök felhasználását egyaránt indítványozhatja.

(5) A Tanács az Unió értékeinek védelme és érdekeinek érvényesítése céljából egyes misszióknak az Unió keretében történő végrehajtásával a tagállamok egy csoportját is megbízhatja. Az ilyen missziók végrehajtására a 44. cikket kell alkalmazni.

(6) Azok a magasabb követelményeket kielégítő katonai képességekkel rendelkező tagállamok, amelyek a legnagyobb követelményeket támaztó missziókra tekintettel ezen a területen szigorúbb kötelezettségeket vállaltak, az Unió keretein belül állandó strukturált együttműködést alakítanak ki. Az ilyen együttműködésre a 46. cikket kell alkalmazni. Ez nem érinti a 43. cikkben foglalt rendelkezéseket.

(7) A tagállamok valamelyikének területe elleni fegyveres támadás esetén a többi tagállam – az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 51. cikkével összhangban – köteles minden rendelkezésére álló segítséget és támogatást megadni ennek az államnak. Ez nem érinti az egyes tagállamok biztonság- és védelempolitikájának egyedi jellegét.

Az e területen vállalt kötelezettségeknek és együttműködésnek összhangban kell lenniük az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének keretein belül tett kötelezettségvállalásokkal, amely szervezet az abban részes államok számára továbbra is a kollektív védelem alapját képezi, és annak végrehajtási fóruma marad.

43. cikk

(1) A 42. cikk (1) bekezdésében említett missziók, amelyek végrehajtása során az Unió polgári és katonai eszközöket vehet igénybe, közös leszerelési műveleteket, humanitárius és mentési feladatokat, katonai tanácsadói és segítségnyújtási feladatokat, konfliktusmegelőzést és békefenntartást, harcoló erők válságkezelésben kifejtett feladatait – beleértve a béketeremtést is – és a konfliktusok lezárását követően a helyzet stabilizálására irányuló műveleteket foglalnak magukban. E missziók mindegyike hozzájárulhat a terrorizmus elleni küzdelemhez, ideértve a terrorizmus ellen saját területükön küzdő harmadik országok támogatását is.

(2) A Tanács határozatban meghatározza az (1) bekezdésben említett missziók céljait, hatókörét és végrehajtásuk általános feltételeit. Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője – a Tanács irányításával és a Politikai és Biztonsági Bizottsággal szoros és állandó kapcsolatot tartva – gondoskodik e missziók polgári és katonai vonatkozásainak összehangolásáról.

44. cikk

(1) A 43. cikknek megfelelően elfogadott határozatok keretében a Tanács valamely misszió végrehajtásával a misszióban részt venni szándékozó, és az annak ellátásához szükséges képességekkel rendelkező tagállamok egy csoportját is megbízhatja. Ezek a tagállamok az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének részvétele mellett egymás között megállapodnak a misszió végrehajtásának részleteiről.

(2) A misszióban részt vevő tagállamok saját kezdeményezésükre vagy valamely másik tagállam kérésére rendszeresen tájékoztatják a Tanácsot annak alakulásáról. Ha a misszió végrehajtása jelentős következményekkel jár, illetve ha a misszió az (1) bekezdésben említett határozatokban rögzített céljának, hatókörének vagy szabályainak módosítása válik szükségessé, a részt vevő tagállamok erről haladéktalanul értesítik a Tanácsot. Ezekben az esetekben a Tanács elfogadja a szükséges határozatokat.

45. cikk

(1) A 42. cikk (3) bekezdésében említett Európai Védelmi Ügynökség, amely a Tanács irányítása alatt áll, a következő feladatokat látja el:

- a) hozzájárul a tagállamok katonai képességeire vonatkozó célkitűzések meghatározásához és a tagállamok által a katonai képességekre vonatkozóan vállalt kötelezettségek teljesítésének értékeléséhez;
- b) előmozdítja a műveleti igények harmonizálását, valamint hatékony és egymással kompatibilis beszerzési módszerek elfogadását;
- c) a katonai képességekre vonatkozó célkitűzések teljesítése érdekében többoldalú projektekre tesz javaslatot, gondoskodik a tagállamok által végrehajtott programok összehangolásáról és a külön meghatározott együttműködési programok irányításáról;
- d) támogatja a védelmi technológiai kutatásokat, továbbá koordinálja és tervezi a közös kutatási tevékenységeket és a jövőbeli műveleti igények kielégítését szolgáló műszaki megoldások felkutatását;
- e) hozzájárul minden olyan hasznos intézkedés meghatározásához és adott esetben végrehajtásához, amelyek a védelmi szektor ipari és technológiai alapjainak erősítését vagy a katonai kiadások hatékonyságának javítását szolgálják.

(2) Az Európai Védelmi Ügynökség az abban részt venni kívánó valamennyi tagállam számára nyitva áll. A Tanács minősített többséggel elfogadott határozatban megállapítja az ügynökség jogállását, meghatározza székhelyét és működésének szabályait. Ebben a határozatban figyelembe kell venni az ügynökségben való tényleges részvétel szintjét. Az ügynökségen belül a közös projektekben részt vevő tagállamokat tömörítő külön csoportok jönnek létre. Az ügynökség feladatait szükség esetén a Bizottsággal kapcsolatot tartva látja el.

46. cikk

(1) Azok a tagállamok, amelyek részt kívánnak venni a 42. cikk (6) bekezdésében említett állandó strukturált együttműködésben, és amelyek megfelelnek a követelményeknek és kötelezettséget vállalnak a katonai képességekre vonatkozóan az állandó strukturált együttműködésről szóló jegyzőkönyvben foglaltak szerint, bejelentik szándékukat a Tanácsnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének.

(2) Az (1) bekezdésben említett bejelentéstől számított három hónapon belül a Tanács határozatot fogad el az állandó strukturált együttműködés létrehozásáról és a részt vevő tagállamok listájáról. A Tanács a főképviselővel folytatott konzultációt követően, minősített többséggel határoz.

(3) Bármely tagállam, amelyik egy későbbi szakaszban részt kíván venni az állandó strukturált együttműködésben, e szándékát bejelenti a Tanácsnak és a főképviseelőnek.

A Tanács határozatot fogad el, amelyben megerősíti, hogy az érintett tagállam, amely megfelel a követelményeknek, és megtette a kötelezettségvállalásokat az állandó strukturált együttműködésről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkében foglaltak szerint, részt vesz az állandó strukturált együttműködésben. A Tanács a főképviseelővel folytatott konzultációt követően, minősített többséggel határoz. A szavazásban csak a részt vevő tagállamokat képviselő tanácsi tagok vesznek részt.

A minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (3) bekezdése a) pontjának megfelelően kell meghatározni.

(4) Amennyiben egy részt vevő tagállam már nem felel meg az állandó strukturált együttműködésről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkében foglalt követelményeknek, vagy nem képes teljesíteni az ott meghatározott kötelezettségeket, a Tanács az érintett tagállam részvételi jogát felfüggesztő határozatot fogadhat el.

A Tanács minősített többséggel határoz. A szavazásban – az érintett tagállamot kivéve – csak a részt vevő tagállamokat képviselő tanácsi tagok vesznek részt.

A minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (3) bekezdése a) pontjának megfelelően kell meghatározni.

(5) Az a részt vevő tagállam, amely ki kíván lépni az állandó strukturált együttműködésből, ezen szándékát bejelenti a Tanácsnak, amely megállapítja, hogy az érintett tagállam részvétele megszűnt.

(6) A Tanács a strukturált együttműködés keretei között elfogadandó – a (2)–(5) bekezdéstől eltérő – határozatait és ajánlásait egyhangúlag fogadja el. E bekezdés alkalmazásában az egyhangúság eléréséhez kizárólag a részt vevő tagállamokat képviselő tanácsi tagok szavazatait kell figyelembe venni.

VI. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

47. cikk

Az Unió jogi személy.

48. cikk

(az EUSz. korábbi 48. cikke)

(1) A Szerződések a rendes felülvizsgálati eljárásnak megfelelően módosíthatók. A Szerződések az egyszerűsített felülvizsgálati eljárásnak megfelelően is módosíthatók.

Rendes felülvizsgálati eljárás

(2) Bármely tagállam kormánya, az Európai Parlament vagy a Bizottság javaslatot nyújthat be a Tanácsnak a Szerződések módosítására. A javaslatok egyebek mellett irányulhatnak a Szerződések által az Unióra ruházott hatáskörök bővítésére vagy szűkítésére. A javaslatot a Tanács továbbítja az Európai Tanácsnak, és arról értesíti a nemzeti parlamenteket.

(3) Ha az Európai Tanács az Európai Parlamenttel és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, egyszerű többséggel a javasolt módosítások megvitatása mellett dönt, az Európai Tanács elnöke a nemzeti parlamenteknek, a tagállamok állam-, illetve kormányfőinek valamint az Európai Parlamentnek és a Bizottságnak a képviselőiből álló konventet hív össze. A monetáris területet érintő intézményi módosítások esetében az Európai Központi Bankkal is konzultálni kell. A konvent megvizsgálja a módosításokra vonatkozó javaslatokat és konszenzussal ajánlásokat fogad el a tagállamok kormányai képviselőinek (4) bekezdésben meghatározott konferenciája számára.

Amennyiben a javasolt módosítások terjedelme nem indokolja, az Európai Tanács az Európai Parlament egyetértését követően egyszerű többséggel a konvent összehívásának mellőzéséről dönthet. Ebben az esetben az Európai Tanács meghatározza egy, a tagállamok kormányai képviselőinek részvételével tartandó konferencia mandátumát.

(4) A tagállamok kormányai képviselőinek konferenciáját a Tanács elnöke hívja össze abból a célból, hogy közös megegyezéssel meghatározzák a Szerződések módosításait.

A módosítások azt követően lépnek hatályba, hogy azokat alkotmányos követelményeinek megfelelően valamennyi tagállam megerősítette.

(5) Ha a Szerződések módosításáról szóló bármely szerződés aláírásától számított két év elteltével az említett szerződést a tagállamok négyötöde már megerősítette, egy vagy több tagállam azonban a megerősítési folyamat során nehézségekkel szembesül, az ügyet az Európai Tanács elé kell utalni.

Egyszerűsített módosítási eljárások

(6) Bármely tagállam kormánya, az Európai Parlament vagy a Bizottság javaslatokat nyújthat be az Európai Tanácsnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének az Unió belső politikáira és tevékenységeire vonatkozó rendelkezései teljes vagy részleges felülvizsgálata érdekében.

Az Európai Tanács az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részében foglalt rendelkezéseket határozattal egészben vagy részben módosíthatja. Az Európai Tanács az Európai Parlamenttel és a Bizottsággal, valamint a monetáris területet érintő intézményi módosítások esetében az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz. Ez a határozat csak azt követően lép hatályba, hogy a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően azt jóváhagyták.

A második albekezdésben említett határozat a Szerződésekben az Unióra ruházott hatásköröket nem bővítheti.

(7) Amennyiben az Európai Unió működéséről szóló szerződés vagy e szerződés V. címe egy meghatározott területen vagy esetben a Tanács számára egyhangú határozathozatalt ír elő, az Európai Tanács határozatban felhatalmazhatja a Tanácsot, hogy az adott területen vagy esetben minősített többséggel határozzon. Ez az albekezdés nem alkalmazható a katonai vagy védelmi vonatkozású döntések esetén.

Amennyiben az Európai Unió működéséről szóló szerződés úgy rendelkezik, hogy a Tanácsnak egyes jogalkotási aktusokat különleges jogalkotási eljárás keretében kell elfogadnia, az Európai Tanács határozatban úgy rendelkezhet, hogy az ilyen jogalkotási aktusok rendes jogalkotási eljárás keretében is elfogadhatók.

Az Európai Tanácsnak az első és második albekezdés alapján tett minden kezdeményezéséről értesítenie kell a nemzeti parlamenteket. Ha valamely nemzeti parlament az értesítés időpontjától számított hat hónapon belül kifogást emel a javaslattal szemben, az első vagy második albekezdésben említett határozatot nem lehet elfogadni. Kifogás hiányában az Európai Tanács a határozatot elfogadhatja.

Az első és második albekezdés szerinti határozatokat az Európai Tanács egyhangúlag, az Európai Parlamentnek a tagjai többségével elfogadott egyetértését követően fogadja el.

49. cikk

(az EUSz. korábbi 49. cikke)

Bármely olyan európai állam kérheti felvételét az Unióba, amely tiszteletben tartja a 2. cikkben említett értékeket, és elkötelezett azok érvényesítése mellett. A kérelemről értesíteni kell az Európai Parlamentet és a nemzeti parlamenteket. A kérelmező államnak a kérelmet a Tanácshoz kell benyújtania, amely a Bizottsággal folytatott konzultációt és az Európai Parlament tagjainak abszolút többségével elfogadott egyetértését követően arról tagjainak többségével határoz. Az Európai Tanács által megállapított feltételeket figyelembe kell venni.

A felvétel feltételeit és az Unió alapját képező szerződéseknek a felvétel miatt szükségessé váló kiigazításait a tagállamok és a felvételét kérő állam közötti megállapodás rendezi. Ezt a megállapodást alkotmányos követelményeinek megfelelően valamennyi szerződő államnak meg kell erősítenie.

50. cikk

(1) Saját alkotmányos követelményeivel összhangban a tagállamok bármelyike úgy határozhat, hogy kilép az Unióból.

(2) A kilépést elhatározó tagállam ezt a szándékát bejelenti az Európai Tanácsnak. Az Európai Tanács által adott iránymutatások alapján az Unió tárgyalásokat folytat és megállapodást köt ezzel az állammal, amelyben az érintett államnak az Unióval való jövőbeli kapcsolataira tekintettel meghatározzák az illető állam kilépésének részletes szabályait. Ezt a megállapodást az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell megtárgyalni. A megállapodást az Unió nevében a Tanács köti meg minősített többséggel eljárva, az Európai Parlament egyetértését követően.

(3) A kilépésről rendelkező megállapodás hatálybalépésének időpontjától, illetve ennek hiányában a (2) bekezdésben említett bejelentéstől számított két év elteltével a Szerződések az érintett államra többé nem alkalmazhatók, kivéve ha az Európai Tanács az érintett tagállammal egyetértésben ennek a határidőnek a meghosszabbításáról egyhangúlag határoz.

(4) A (2) és (3) bekezdés alkalmazásában az Európai Tanácsnak, illetve a Tanácsnak a kilépő tagállamot képviselő tagja az Európai Tanács, illetve a Tanács rá vonatkozó tanácskozásain és a rá vonatkozó határozatok meghozatalában nem vesz részt.

A minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (3) bekezdése b) pontjának megfelelően kell meghatározni.

(5) Amennyiben az az állam, amely kilépett az Unióból, később újra felvételét kéri, kérelmére a 49. cikkben megállapított eljárást kell alkalmazni.

51. cikk

A Szerződésekhez csatolt jegyzőkönyvek és mellékletek a Szerződések szerves részét képezik.

52. cikk

(1) A Szerződéseket a Belga Királyságra, a Bolgár Köztársaságra, a Cseh Köztársaságra, a Dán Királyságra, a Németországi Szövetségi Köztársaságra, az Észt Köztársaságra, Írországra, a Görög Köztársaságra, a Spanyol Királyságra, a Francia Köztársaságra, az Olasz Köztársaságra, a Ciprusi Köztársaságra, a Lett Köztársaságra, a Litván Köztársaságra, a Luxemburgi Nagyhercegségre, a Magyar Köztársaságra, a Máltai Köztársaságra, a Holland Királyságra, az Osztrák Köztársaságra, a Lengyel Köztársaságra, a Portugál Köztársaságra, Romániára, a Szlovén Köztársaságra, a Szlovák Köztársaságra, a Finn Köztársaságra, a Svéd Királyságra, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságára kell alkalmazni.

(2) A Szerződések területi hatályát az Európai Unió működéséről szóló szerződés 355. cikke részletezi.

53. cikk

(az EUSz. korábbi 51. cikke)

E szerződés határozatlan időre jön létre.

54. cikk

(az EUSz. korábbi 52. cikke)

(1) E szerződést a Magas Szerződő Felek alkotmányos követelményeiknek megfelelően megerősítik. A megerősítő okiratokat az Olasz Köztársaság Kormányánál helyezik letétbe.

(2) E szerződés 1993. január 1-jén lép hatályba, feltéve hogy valamennyi megerősítő okiratot letétbe helyezték, illetve ennek hiányában az azt követő hónap első napján, hogy az utolsó aláíró állam is letétbe helyezte megerősítő okiratát.

55. cikk

(az EUSz. korábbi 53. cikke)

(1) E szerződést, amely egyetlen eredeti példányban angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, ír, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák és szlovén nyelven készült, és amelynek az e nyelveken készült szövegeinek mindegyike egyaránt hiteles, az Olasz Köztársaság Kormányának irattárában helyezik letétbe, amely minden további aláíró állam kormányának eljuttat egy-egy hitelesített másolatot.

(2) E szerződés a tagállamok által meghatározott bármely további olyan nyelvre lefordítható, amely egy adott tagállam területének egészen vagy egy részén a tagállam alkotmányos rendjének megfelelően hivatalos nyelv. Az érintett tagállam az ilyen fordítások egy hiteles másolatát eljuttatja a Tanácsnak, amelynek irattárában azt letétbe helyezik.

FENTIEK HITELEŰL alulírott meghatalmazottak aláírták ezt a szerződést.

Kelt Maastrichtban, az ezerkilencszázkilencvenkettedik év február havának hetedik napján.

(az aláírók felsorolása nem kerül kiadásra)

—

**AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ
SZERZŐDÉS
EGYSÉGES SZERKEZETBE FOGLALT VÁLTOZATA**

PREAMBULUM

ŐFELSÉGE A BELGÁK KIRÁLYA, A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE, A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE, AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE, Ó KIRÁLYI FENSÉGE A LUXEMBURGI NAGYHERCEGNŐ, ŐFELSÉGE HOLLANDIA KIRÁLYNŐJE ⁽¹⁾

AZZAL AZ ELTÖKÉLT SZÁNDÉKKAL, hogy megteremtik az Európa népei közötti mind szorosabb egység alapjait,

AZZAL AZ ELHATÁROZÁSSAL, hogy az Európát megosztó határok megszüntetésére irányuló közös cselekvéssel biztosítják államaik gazdasági és társadalmi fejlődését,

MEGERŐSÍTVE, hogy erőfeszítéseik alapvető célja népeik élet- és munkakörülményeinek folyamatos javítása,

FELISMERVE, hogy a meglévő akadályok elhárítása összehangolt cselekvést igényel annak érdekében, hogy garantálják az egyenletes gazdasági növekedést, a kiegyensúlyozott kereskedelmet és a tisztességes piaci versenyt,

TÖREKEDVE ARRA, hogy erősítsék gazdaságaik egységét és biztosítsák harmonikus fejlődésüket a különböző régiók között meglévő különbségek és a hátrányos helyzetű régiók elmaradottságának csökkentésével,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy egy közös kereskedelempolitika segítségével hozzájáruljanak a nemzetközi kereskedelemben érvényesülő korlátozások fokozatos megszüntetéséhez,

AZZAL A SZÁNDÉKKAL, hogy megerősítik az Európát és a tengerentúli országokat összekötő szolidaritást, továbbá azzal az óhajjal, hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmányával összhangban biztosítsák ezek jólétének fejlődését,

AZZAL AZ ELHATÁROZÁSSAL, hogy gazdasági erőforrásaik egyesítésével megőrzik és erősítik a békét és a szabadságot és felhívják az eszményeikben osztozó többi európai népet, hogy csatlakozzanak erőfeszítéseikhez,

AZZAL A SZÁNDÉKKAL, hogy az oktatáshoz való széles körű hozzáférés és az ismeretek folyamatos frissítése által népeik számára elősegítsék a lehető legmagasabb szintű tudás elérését,

E CÉLBÓL meghatalmazottjaikként jelölték ki:

(a meghatalmazottak felsorolása nem kerül kiadásra)

AKIK kicserélve jó és kellő alakban talált meghatalmazásaikat, a következőkben állapodtak meg:

⁽¹⁾ A Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, az Osztrák Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság azóta az Európai Unió tagjaivá váltak.

ELSŐ RÉSZ

ALAPELVEK

1. cikk

- (1) E szerződés szabályozza az Unió működését, valamint megállapítja az Unió hatásköreinek területeit, elhatárolását és a hatáskörök gyakorlásának részletes szabályait.
- (2) E szerződés és az Európai Unióról szóló szerződés alkotják az Unió alapját képező szerződéseket. A „Szerződések” kifejezés e két, azonos jogi kötőerővel bíró szerződésre utal.

I. CÍM

AZ UNIÓ HATÁSKÖREINEK TÍPUSAI ÉS TERÜLETEI

2. cikk

- (1) Ha egy meghatározott területen a Szerződések kizárólagos hatáskört ruháznak az Unióra, e területen kizárólag az Unió alkothat és fogadhat el kötelező erejű jogi aktust, a tagállamok pedig csak annyiban, amennyiben őket az Unió erre felhatalmazza, vagy ha annak célja az Unió által elfogadott jogi aktusok végrehajtása.
- (2) Ha egy meghatározott területen a Szerződések a tagállamokkal megosztott hatáskört ruháznak az Unióra, e területen mind az Unió, mind pedig a tagállamok alkothatnak és elfogadhatnak kötelező erejű jogi aktusokat. A tagállamok e hatáskörüket csak olyan mértékben gyakorolhatják, amilyen mértékben az Unió hatáskörét nem gyakorolta. A tagállamok olyan mértékben gyakorolhatják újra a hatáskörüket, amilyen mértékben az Unió úgy határozott, hogy lemond hatásköreinek gyakorlásáról.
- (3) A tagállamok gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukat az e szerződésben meghatározottak szerinti szabályok keretében hangolják össze, amelyek megállapítására az Unió hatáskörrel rendelkezik.
- (4) Az Unió az Európai Unióról szóló szerződésnek megfelelően hatáskörrel rendelkezik a közös kül- és biztonságpolitika meghatározására és végrehajtására, ideértve egy közös védelempolitika fokozatos kialakítását.
- (5) Meghatározott területeken és a Szerződésekben megállapított feltételek mellett az Unió hatáskörrel rendelkezik a tagállamok intézkedéseit támogató, összehangoló vagy kiegészítő intézkedések megtételére, anélkül azonban, hogy ennek révén elvonná a tagállamok e területeken meglévő hatásköreit.

Az Unió e területekre vonatkozó, a Szerződésekben meghatározott rendelkezések alapján elfogadott kötelező erejű jogi aktusai nem eredményezhetik a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek harmonizációját.

- (6) Az uniós hatáskörök terjedelmét és gyakorlásának részletes szabályait a Szerződésekben foglalt, az egyes területekre vonatkozó külön rendelkezések állapítják meg.

3. cikk

(1) Az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a következő területeken:

- a) vámunió,
- b) a belső piac működéséhez szükséges versenyszabályok megállapítása,
- c) monetáris politika azon tagállamok tekintetében, amelyek hivatalos pénzneme az euro,
- d) a tengeri biológiai erőforrások megőrzése a közös halászati politika keretében,
- e) közös kereskedelempolitika.

(2) Az Unió szintén kizárólagos hatáskörrel rendelkezik nemzetközi megállapodás megkötésére, ha annak megkötését valamely uniós jogalkotási aktus írja elő, vagy ha az hatásköreinek belső gyakorlásához szükséges, illetve annyiban, amennyiben az a közös szabályokat érintheti, vagy azok alkalmazási körét megváltoztathatja.

4. cikk

(1) Az Unió a tagállamokkal megosztott hatáskörrel rendelkezik azokban az esetekben, ahol a Szerződések olyan hatáskört ruháznak rá, amely nem tartozik a 3. és 6. cikkben felsorolt területekhez.

(2) Az Unió és a tagállamok között megosztott hatáskörök a következő fő területeken alkalmazandók:

- a) belső piac,
- b) a szociálpolitikának az e szerződésben meghatározott vonatkozásai,
- c) gazdasági, társadalmi és területi kohézió,
- d) mezőgazdaság és halászat, kivéve a tengeri biológiai erőforrások megőrzését,
- e) környezetvédelem,
- f) fogyasztóvédelem,
- g) közlekedés,
- h) transzeurópai hálózatok,
- i) energiaügy,

- j) a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség,
- k) a közegészségügy terén jelentkező közös biztonsági kockázatoknak az e szerződésben meghatározott vonatkozásai.

(3) A kutatás, a technológiafejlesztés és az űrkutatás területén az Unió hatáskörrel rendelkezik egyes intézkedések megtételére, így különösen programok kidolgozására és megvalósítására; e hatáskör gyakorlása azonban nem akadályozhatja meg a tagállamokat saját hatásköreik gyakorlásában.

(4) A fejlesztési együttműködés és a humanitárius segítségnyújtás területén az Unió hatáskörrel rendelkezik egyes intézkedések megtételére és közös politika folytatására; e hatáskör gyakorlása azonban nem akadályozhatja meg a tagállamokat saját hatásköreik gyakorlásában.

5. cikk

(1) A tagállamok az Unión belül összehangolják gazdaságpolitikájukat. Ennek érdekében a Tanács intézkedéseket, különösen az e politikára vonatkozó átfogó iránymutatásokat fogad el.

Azon tagállamokra, amelyek pénzneme az euro, külön rendelkezések vonatkoznak.

(2) Az Unió intézkedéseket hoz a tagállamok foglalkoztatáspolitikájának összehangolása céljából, így különösen meghatározza az e politikákra vonatkozó iránymutatásokat.

(3) Az Unió kezdeményezéseket tehet a tagállamok szociálpolitikájának összehangolása céljából.

6. cikk

Az Unió hatáskörrel rendelkezik a tagállamok intézkedéseit támogató, összehangoló vagy kiegészítő intézkedések végrehajtására. Ezek az intézkedések európai szinten a következő területekre terjednek ki:

- a) az emberi egészség védelme és javítása,
- b) ipar,
- c) kultúra,
- d) idegenforgalom,
- e) oktatás, szakképzés, ifjúság és sport,

f) polgári védelem,

g) igazgatási együttműködés.

II. CÍM

ÁLTALÁNOSAN ALKALMAZANDÓ RENDELKEZÉSEK

7. cikk

Az Unió, valamennyi célkitűzését figyelembe véve és a hatáskör-átruházás elvével összhangban, biztosítja a különböző politikái és tevékenységei összhangját.

8. cikk

(az EK Sz. korábbi 3. cikkének (2) bekezdése)⁽¹⁾

Az Unió tevékenységeinek folytatása során törekszik az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítására.

9. cikk

Politikai és tevékenységei meghatározása és végrehajtása során az Unió figyelembe veszi a foglalkoztatás magas szintjének előmozdítására, a megfelelő szociális biztonság biztosítására, a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre, valamint az oktatás, a képzés és az emberi egészség védelmének magas szintjére vonatkozó követelményeket.

10. cikk

Politikai és tevékenységei meghatározása és végrehajtása során az Unió küzd mindenfajta nem, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés ellen

11. cikk

(az EK Sz. korábbi 6. cikke)

A környezetvédelmi követelményeket — különösen a fenntartható fejlődés előmozdítására tekintettel — be kell illeszteni az uniós politikák és tevékenységek meghatározásába és végrehajtásába.

⁽¹⁾ Ez az utalás csak jelölésre szolgál. A legpontosabb tájékoztatásért, kérem nézze meg a Szerződések korábbi és új számozását tartalmazó megfelelési táblázatokat.

12. cikk

(az EKSz. korábbi 153. cikkének (2) bekezdése)

A fogyasztóvédelmi követelményeket figyelembe kell venni az egyéb uniós politikák és tevékenységek meghatározásakor és végrehajtásakor.

13. cikk

Az Unió mezőgazdasági, halászati, közlekedési, belső piaci, kutatási, technológiafejlesztési és űrkutatási politikáinak kialakításánál és végrehajtásánál az Unió és a tagállamok teljes mértékben figyelembe veszik az állatok mint érző lények kíméletére vonatkozó követelményeket, miközben tiszteltben tartják a tagállamok — különösen a vallási szertartásokra, kulturális hagyományokra és regionális örökségre vonatkozó — jogszabályi vagy közigazgatási rendelkezéseit és szokásait.

14. cikk

(az EKSz. korábbi 16. cikke)

Az Európai Unióról szóló szerződés 4. cikkének, valamint e szerződés 93., 106. és 107. cikkének sérelme nélkül és figyelemmel az általános gazdasági érdekű szolgáltatásoknak az Unió közös értékrendjében elfoglalt helyére, valamint a társadalmi és területi kohézióban játszott szerepére, az Unió és a tagállamok saját hatáskörükben és a Szerződések alkalmazási körén belül gondoskodnak arról, hogy ezek a szolgáltatások olyan – így különösen gazdasági és pénzügyi – elvek alapján és feltételek mellett működjenek, amelyek lehetővé teszik rendeltetésük teljesítését. Ezeket az elveket és feltételeket rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Európai Parlament és a Tanács állapítja meg, a tagállamok arra vonatkozó hatáskörének sérelme nélkül, hogy a Szerződésekkel összhangban gondoskodjanak e szolgáltatások nyújtásáról, más által való ellátásáról, illetve finanszírozásáról.

15. cikk

(az EKSz. korábbi 255. cikke)

(1) A jó kormányzás előmozdítása és a civil társadalom részvételének biztosítása céljából az Unió intézményei, szervei és hivatalai munkájuk során a nyitottság elvének lehető legnagyobb mértékű tiszteletben tartásával járnak el.

(2) Az Európai Parlament ülései nyilvánosak, valamint a Tanács ülései, amikor azokon jogalkotási aktus tervezetéről tanácskoznak, illetve szavaznak, szintén nyilvánosak.

(3) Bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy jogosult az Unió intézményeinek, szerveinek és hivatalainak dokumentumaihoz hozzáférni az e bekezdésnek megfelelően meghatározandó elvek és feltételek szerint.

Az e dokumentumokhoz való hozzáférési jog általános elveit és köz- vagy magánérdeken alapuló korlátozásait rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Európai Parlament és a Tanács határozza meg.

A második albekezdésben említett rendeleteknek megfelelően valamennyi intézmény, szerv és hivatal gondoskodik tevékenységének átláthatóságáról és saját eljárási szabályzatában rögzíti a dokumentumaihoz való hozzáférésre vonatkozó különös rendelkezéseket.

E bekezdést az Európai Unió Bíróságára, az Európai Központi Bankra és az Európai Beruházási Bankra csak annyiban kell alkalmazni, amennyiben igazgatási feladatokat látnak el.

A második albekezdésben említett rendeletekben megállapított feltételek szerint az Európai Parlament és a Tanács biztosítja a jogalkotási eljárásokhoz kapcsolódó dokumentumok nyilvánosságát.

16. cikk

(az EK Sz. korábbi 286. cikke)

- (1) Mindenkinnek joga van a rá vonatkozó személyes adatok védelméhez.

- (2) A természetes személyeknek az uniós intézmények, szervek és hivatalok által, illetve az uniós jog alkalmazási körébe tartozó tevékenységeik során a személyes adataiknak a tagállamok által végzett feldolgozása tekintetében történő védelmére, valamint az ilyen adatok szabad áramlására vonatkozó szabályokat rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács állapítja meg. E szabályok tiszteletben tartását független hatóságok ellenőrzik.

Az e cikk alapján elfogadott szabályok nem érintik az Európai Unióról szóló szerződés 39. cikkében említett különleges szabályokat.

17. cikk

- (1) Az Unió tiszteletben tartja és nem sérti az egyházak és vallási szervezetek vagy közösségek nemzeti jog szerinti jogállását a tagállamokban.

- (2) Az Unió ugyanígy tiszteletben tartja a világnézeti szervezetek nemzeti jog szerinti jogállását.

- (3) Elismerve identitásukat és különleges hozzájárulásukat, az Unió nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet tart fenn ezekkel az egyházakkal és szervezetekkel.

MÁSODIK RÉSZ

A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS TILALMA ÉS AZ UNIÓS POLGÁRSÁG

18. cikk

(az EK Sz. korábbi 12. cikke)

A Szerződések alkalmazási körében és az azokban foglalt különös rendelkezések sérelme nélkül, tilos az állampolgárság alapján történő bármely megkülönböztetés.

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében az ilyen megkülönböztetés tilalmára vonatkozó szabályokat fogadhat el.

19. cikk

(az EK Sz. korábbi 13. cikke)

(1) A Szerződések egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül és a Szerződések által az Unióra átruházott hatáskörök keretén belül a Tanács az Európai Parlament egyetértését követően, különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag megfelelő intézkedéseket tehet a nem, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés leküzdésére.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadhatja a tagállamok által az (1) bekezdésben említett célkitűzések elérése érdekében tett intézkedéseket támogató uniós ösztönző intézkedések alapelveit, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen összehangolását.

20. cikk

(az EK Sz. korábbi 17. cikke)

(1) Létrejön az uniós polgárság. Uniós polgár mindenki, aki valamely tagállam állampolgára. Az uniós polgárság kiegészíti és nem helyettesíti a nemzeti állampolgárságot.

(2) Az uniós polgárokat megilletik a Szerződések által rájuk ruházott jogok, és terhelik az azokban előírt kötelezettségek. Így az uniós polgárok többek között:

- a) jogosultak a tagállamok területén szabadon mozogni és tartózkodni;
- b) választásra jogosultak és választhatók a lakóhelyük szerinti tagállam európai parlamenti és helyhatósági választásain, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai;

- c) jogosultak bármely tagállam diplomáciai vagy konzuli hatóságainak védelmét igénybe venni olyan harmadik ország területén, ahol az állampolgárságuk szerinti tagállam nem rendelkezik képvisellettal, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai;
- d) jogosultak petíciót benyújtani az Európai Parlamenthez, az európai ombudsmanhoz folyamodni, valamint arra, hogy a Szerződések nyelveinek valamelyikén az Unió bármely intézményéhez vagy tanácsadó szervéhez forduljanak, és ugyanazon a nyelven választ kapjanak.

Ezek a jogok a Szerződésekben és a végrehajtásukra elfogadott intézkedésekben megállapított feltételekkel és korlátozásokkal gyakorolhatók.

21. cikk

(az EK Sz. korábbi 18. cikke)

(1) A Szerződésekben és a végrehajtásukra hozott intézkedésekben megállapított korlátozásokkal és feltételekkel minden uniós polgárnak joga van a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz.

(2) Ha az Unió fellépése bizonyul szükségesnek ahhoz, hogy e célkitűzés megvalósuljon, és a Szerződések nem biztosítják a szükséges hatáskört, az (1) bekezdésben említett jogok gyakorlásának megkönnyítése érdekében az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében rendelkezéseket fogadhat el.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározottakkal azonos célok érdekében, és amennyiben a Szerződések nem biztosítottak hatáskört az ilyen fellépésre, a Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében a szociális biztonságra, illetve a szociális védelemre vonatkozó intézkedéseket fogadhat el. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.

22. cikk

(az EK Sz. korábbi 19. cikke)

(1) Minden uniós polgár, akinek lakóhelye olyan tagállamban van, amelynek nem állampolgára, a lakóhelye szerinti tagállam helyhatósági választásain választójoggal rendelkezik és választható ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai. E jog gyakorlásának részletes szabályait a Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangú határozattal fogadja el; ezek a szabályok eltérést állapíthatnak meg, amennyiben valamely tagállam sajátos problémái ezt indokolják.

(2) A 223. cikk (1) bekezdése és az annak végrehajtására elfogadott rendelkezések sérelme nélkül minden uniós polgár, akinek a lakóhelye olyan tagállamban van, amelynek nem állampolgára, a lakóhelye szerinti tagállamban az európai parlamenti választásokon választójoggal rendelkezik és választható ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai. E jog gyakorlásának részletes szabályait a Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangú határozattal fogadja el; ezek a szabályok eltérést állapíthatnak meg, amennyiben valamely tagállam sajátos problémái ezt indokolják.

23. cikk

(az EKSz. korábbi 20. cikke)

Olyan harmadik ország területén, ahol az állampolgársága szerinti tagállam nem rendelkezik képviselettel, bármely uniós polgár jogosult bármely tagállam diplomáciai vagy konzuli hatóságainak védelmét igénybe venni ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai. A tagállamok elfogadják a szükséges rendelkezéseket, és megkezdik az ilyen védelem biztosításához szükséges nemzetközi tárgyalásokat.

A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően különleges jogalkotási eljárás keretében az e védelem megkönnyítéséhez szükséges koordinációs és együttműködési intézkedéseket megállapító irányelveket fogadhat el.

24. cikk

(az EKSz. korábbi 21. cikke)

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben megállapítja az Európai Unióról szóló szerződés 11. cikke szerinti polgári kezdeményezésekre alkalmazandó eljárásokra és feltételekre vonatkozó rendelkezéseket, ideértve azt is, hogy a kezdeményezésnek legkevesebb hány tagállam polgáraitól kell származnia.

Minden uniós polgárnak joga van petíciót benyújtani az Európai Parlamenthez a 227. cikknek megfelelően.

Minden uniós polgárnak joga van a 228. cikkben intézményesített ombudsmanhoz fordulni.

Minden uniós polgárnak lehetősége van arra, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 55. cikkének (1) bekezdésében említett nyelvek valamelyikén írásban forduljon az e cikkben vagy a szóban forgó szerződés 13. cikkében említett bármely intézményhez vagy szervhez, és ugyanazon a nyelven kapjon választ.

25. cikk

(az EKSz. korábbi 22. cikke)

A Bizottság minden harmadik évben jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Gazdasági és Szociális Bizottságnak e rész rendelkezéseinek alkalmazásáról. Ez a jelentés beszámol az Unió fejlődéséről.

Ennek alapján és a Szerződések egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül a Tanács, az Európai Parlament egyetértését követően, különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangú határozattal rendelkezéseket fogadhat el a 20. cikk (2) bekezdésében felsorolt jogok megerősítésére és kibővítésére. Ezek a rendelkezések csak azt követően lépnek hatályba, hogy azokat a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően jóváhagyták.

HARMADIK RÉSZ

AZ UNIÓ BELSŐ POLITIKÁI ÉS TEVÉKENYSÉGEI

I. CÍM

BELSŐ PIAC

26. cikk

(az EK Sz. korábbi 14. cikke)

(1) Az Unió a Szerződések vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően meghozza a belső piac létrehozásához, illetve működésének biztosításához szükséges intézkedéseket.

(2) A belső piac egy olyan, belső határok nélküli térség, amelyben a Szerződések rendelkezéseivel összhangban biztosított az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása.

(3) A Tanács a Bizottság javaslata alapján meghatározza az összes érintett ágazat kiegyensúlyozott fejlődésének biztosításához szükséges iránymutatásokat és feltételeket.

27. cikk

(az EK Sz. korábbi 15. cikke)

A Bizottság a 26. cikkben meghatározott célkitűzések megvalósítására irányuló javaslatainak kialakításánál figyelembe veszi azoknak az erőfeszítéseknek a mértékét, amelyeket a különböző fejlettségi szintű gazdaságoknak a belső piac létrehozása érdekében meg kell tenniük, és megfelelő rendelkezéseket javasolhat.

Ha az ilyen rendelkezések eltéréseként jelennek meg, azoknak ideiglenes jellegűeknek kell lenniük, és a belső piac működését csak a lehető legkisebb mértékben zavarhatják.

II. CÍM

AZ ÁRUK SZABAD MOZGÁSA

28. cikk

(az EK Sz. korábbi 23. cikke)

(1) Az Unió vámuniót alkot, amely a teljes árukereskedelemre kiterjed, és magában foglalja a behozatali és kiviteli vámok, valamint az azokkal azonos hatású díjak tilalmát a tagállamok között, továbbá közös vámtarifa bevezetését harmadik országokkal fenntartott kapcsolataikban.

(2) A 30. cikk és e cím 3. fejezetének rendelkezéseit a tagállamokból származó, továbbá a harmadik országokból érkező és a tagállamokban szabad forgalomban lévő termékekre kell alkalmazni.

29. cikk

(az EKSz. korábbi 24. cikke)

A harmadik országokból érkező termékek akkor tekinthetők egy tagállamban szabad forgalomban lévőnek, ha az adott tagállamban eleget tettek a behozatal alaki követelményeinek, és a fizetendő vámot vagy az azzal azonos hatású díjakat az adott tagállamban e termékekre beszedték, és azt sem teljes egészében, sem részben nem térítették vissza.

1. FEJEZET VÁMUNIÓ

30. cikk

(az EKSz. korábbi 25. cikke)

A tagállamok között tilos bármilyen behozatali vagy kiviteli vám és azzal azonos hatású díj. Ezt a tilalmat a fiskális vámokra is alkalmazni kell.

31. cikk

(az EKSz. korábbi 26. cikke)

A közös vámtarifa vámtételeit a Tanács a Bizottság javaslata alapján állapítja meg.

32. cikk

(az EKSz. korábbi 27. cikke)

Az e fejezetben rábízott feladatok végrehajtása során a Bizottság a következőket tartja szem előtt:

- a) a tagállamok és harmadik országok közötti kereskedelem előmozdításának szükségessége;
- b) az Unión belüli verseny feltételeinek fejlesztése olyan mértékben, amely a vállalkozások versenyképességének javulásához vezet;
- c) az Unió nyersanyag- és félkésztermék-ellátásával kapcsolatos követelmények; ebben a vonatkozásban a Bizottság ügyel arra, hogy elkerülje a tagállamok közötti verseny feltételeinek torzulását a késztermékek esetében;
- d) a tagállamok gazdaságaiban bekövetkező komoly zavarok elkerülésének, valamint az Unión belüli ésszerű termelésfejlesztés és fogyasztásbővítés biztosításának szükségessége.

2. FEJEZET

VÁMÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS

33. cikk

(az EK Sz. korábbi 135. cikke)

A Szerződések alkalmazási körében az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket tesz a tagállamok közötti, valamint a tagállamok és a Bizottság közötti vámügyi együttműködés erősítésére.

3. FEJEZET

A TAGÁLLAMOK KÖZÖTTI MENNYISÉGI KORLÁTOZÁSOK TILALMA

34. cikk

(az EK Sz. korábbi 28. cikke)

A tagállamok között tilos a behozatalra vonatkozó minden mennyiségi korlátozás és azzal azonos hatású intézkedés.

35. cikk

(az EK Sz. korábbi 29. cikke)

A tagállamok között tilos a kivitelre vonatkozó minden mennyiségi korlátozás és azzal azonos hatású intézkedés.

36. cikk

(az EK Sz. korábbi 30. cikke)

A 34. és a 35. cikk rendelkezései nem zárják ki a behozatalra, a kivitelre vagy a tranzitárukra vonatkozó olyan tilalmakat vagy korlátozásokat, amelyeket a közérkölc, a közrend, a közbiztonság, az emberek, az állatok és növények egészségének és életének védelme, a művészi, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek védelme vagy az ipari és kereskedelmi tulajdon védelme indokol. Ezek a tilalmak és korlátozások azonban nem lehetnek önkényes megkülönböztetés vagy a tagállamok közötti kereskedelem rejtett korlátozásának eszközei.

37. cikk

(az EK Sz. korábbi 31. cikke)

(1) A tagállamok minden kereskedelmi jellegű állami monopóliumot kiigazítanak oly módon, hogy az áruk beszerzési és értékesítési feltételeire vonatkozóan a tagállamok állampolgárai között ne álljon fenn megkülönböztetés.

E cikk rendelkezései minden olyan szervre vonatkoznak, amelyen keresztül valamely tagállam jogilag vagy ténylegesen, közvetlenül vagy közvetve ellenőrzi, irányítja vagy érzékelhetően befolyásolja a tagállamok közötti behozatalt vagy kivitelt. Ezeket a rendelkezéseket az állam által másokra átruházott monopóliumokra ugyanúgy alkalmazni kell.

(2) A tagállamok tartózkodnak minden olyan új intézkedés bevezetésétől, amely ellentétes az (1) bekezdésben megállapított elvekkel, vagy amely korlátozza a tagállamok közötti vámok és mennyiségi korlátozások tilalmára vonatkozó cikkek hatályát.

(3) Ha egy kereskedelmi jellegű állami monopólium szabályainak az a célja, hogy megkönnyítse a mezőgazdasági termékek forgalomba hozatalát vagy legjobb áron történő értékesítését, az e cikkben foglalt szabályok alkalmazásakor lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy az érintett termelők foglalkoztatására és életszínvonalára vonatkozóan egyenértékű biztosítékot nyújtsanak.

III. CÍM

MEZŐGAZDASÁG ÉS HALÁSZAT

38. cikk

(az EKSz. korábbi 32. cikke)

(1) Az Unió közös mezőgazdasági és halászati politikát határoz meg és hajt végre.

A belső piac kiterjed a mezőgazdaságra és a halászatra, valamint a mezőgazdasági termékek kereskedelmére. „Mezőgazdasági termékek” a termőföld, az állattenyésztés és a halászat termékei, valamint az ezekhez a termékekhez közvetlenül kapcsolódó első feldolgozási szint termékei. A közös agrárpolitikára vagy a mezőgazdaságra vonatkozó utalásokat, valamint a „mezőgazdasági”, illetve az „agrár-” kifejezéseket úgy kell értelmezni, mint amelyek a halászatot is magukban foglalják, figyelembe véve ezen ágazat sajátos jellemzőit.

(2) Ha a 39–44. cikk másként nem rendelkezik, a belső piac létrehozására, illetve működésére megállapított szabályokat a mezőgazdasági termékekre is alkalmazni kell.

(3) A 39–44. cikk rendelkezéseinek hatálya alá tartozó termékeket az I. melléklet sorolja fel.

(4) A mezőgazdasági termékek belső piaca működésének és fejlődésének együtt kell járnia egy közös agrárpolitika létrehozásával.

39. cikk

(az EKSz. korábbi 33. cikke)

(1) A közös agrárpolitika célkitűzései a következők:

a) a mezőgazdasági termelékenység növelése a műszaki fejlődés előmozdításával, valamint a mezőgazdasági termelés ésszerű fejlesztésének és a termelési tényezők, így különösen a munkaerő lehető legjobb hasznosításának biztosításával;

- b) ily módon a mezőgazdasági népesség megfelelő életszínvonalának biztosítása, különösen a mezőgazdaságban dolgozók egy főre jutó jövedelmének növelésével;
- c) a piacok stabilizálása;
- d) az ellátás hozzáférhetőségének biztosítása;
- e) a fogyasztók elfogadható ár ellenében történő ellátásának biztosítása;

(2) A közös agrárpolitika és az alkalmazásához szükséges különleges módszerek kidolgozása során figyelembe kell venni:

- a) a mezőgazdasági tevékenységnek a mezőgazdaság társadalmi szerkezetéből és a különböző mezőgazdasági régiók közötti szerkezeti és természeti egyenlőtlenségekből adódó sajátos természetét;
- b) a megfelelő kiigazítások fokozatos megvalósításának szükségességét;
- c) azt a tényt, hogy a tagállamokban a mezőgazdaság a gazdaság egészéhez szorosan kapcsolódó ágazat.

40. cikk

(az EK Sz. korábbi 34. cikke)

(1) A 39. cikkben megfogalmazott célkitűzések elérése érdekében létre kell hozni a mezőgazdasági piacok közös szervezését.

Ez a piacszervezés, az érintett terméktől függően, az alábbi formák valamelyikét ölti:

- a) közös versenyszabályok;
- b) a különböző nemzeti piaci rendtartások kötelező összehangolása;
- c) egy európai piaci rendtartás.

(2) Az (1) bekezdés értelmében létrehozott közös piacszervezés a 39. cikkben megfogalmazott célkitűzések eléréséhez szükséges minden intézkedést magában foglalhat, így különösen árszabályozást, különböző termékek előállításához és piaci értékesítéséhez nyújtott támogatást, raktározási és készletgazdálkodási szabályokat, valamint közös mechanizmust a behozatal és a kivitel stabilizálására.

A közös piacszervezés a 39. cikkben meghatározott célkitűzések megvalósítására korlátozódik, és a termelők vagy a fogyasztók közötti minden megkülönböztetést kizár az Unión belül.

Egy esetleges közös árpolitikának közös ismérveken és egységes számítási módszereken kell alapulnia.

(3) Az (1) bekezdésben említett közös piacszerzés célkitűzéseinek elérése érdekében egy vagy több mezőgazdasági orientációs és garanciaalap hozható létre.

41. cikk

(az EKSz. korábbi 35. cikke)

A 39. cikkben megfogalmazott célkitűzések elérése érdekében a közös agrárpolitika keretében rendelkezni lehet különösen:

- a) a szakképzés, a kutatás és a mezőgazdasági ismeretek terjesztésének területén az erőfeszítések eredményes összehangolásáról, amely magában foglalhatja projektek vagy intézmények közös finanszírozását;
- b) közös intézkedésekről bizonyos termékek fogyasztásának előmozdítására.

42. cikk

(az EKSz. korábbi 36. cikke)

A versenyszabályokról szóló fejezet rendelkezései a mezőgazdasági termékek termelésére és kereskedelmére csak olyan mértékben vonatkoznak, ahogyan azt a 39. cikkben megfogalmazott célkitűzések figyelembevételével az Európai Parlament és a Tanács a 43. cikk (2) bekezdésének rendelkezései keretében és az ott megállapított eljárással összhangban meghatározza.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján támogatás nyújtását engedélyezheti:

- a) szerkezeti vagy természeti feltételek miatt hátrányos helyzetben lévő üzemek védelméhez;
- b) gazdaságfejlesztési programok keretében.

43. cikk

(az EKSz. korábbi 37. cikke)

(1) A Bizottság javaslatokat terjeszt elő a közös agrárpolitika kidolgozására és végrehajtására, beleértve a nemzeti rendtartásoknak a 40. cikk (1) bekezdésében említett közös piacszerzés egyik formájával történő felváltását, továbbá az e címben meghatározott intézkedések végrehajtására.

Ezekben a javaslatokban figyelembe kell venni az e címben említett mezőgazdasági kérdések egymással való kölcsönös összefüggését.

(2) A 40. cikk (1) bekezdésében előírt közös piacszerzést, továbbá a közös agrárpolitika és a közös halászati politika célkitűzéseinek megvalósításához szükséges egyéb rendelkezéseket a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács állapítja meg.

(3) A Tanács, a Bizottság javaslata alapján, intézkedéseket fogad el az árak, a lefölözések, a támogatások és a mennyiségi korlátozások rögzítésére, továbbá a halászati lehetőségek meghatározására és elosztására vonatkozóan.

(4) A (2) bekezdésnek megfelelően a nemzeti piaci rendtartásokat a 40. cikk (2) bekezdése szerinti közös piacszervezés válthatja fel, ha

a) a közös piacszervezés azoknak az ilyen intézkedést ellenző tagállamoknak, amelyek a kérdéses termeléssel kapcsolatban saját nemzeti piaci rendtartással rendelkeznek, az érintett termelők foglalkoztatására és életszínvonalára vonatkozóan egyenértékű biztosítékot nyújt; ennek során a lehetséges alkalmazkodás és a szükséges szakosodás ütemét is figyelembe kell venni, és

b) ez a közös piacszervezés a nemzeti piacon fennálló feltételekhez hasonló feltételeket biztosít az Unión belüli kereskedelem számára.

(5) Ha egyes nyersanyagokra vonatkozóan a közös piacszervezést azt megelőzően hozzák létre, hogy a megfelelő feldolgozott termékekre már létezne közös piacszervezés, a harmadik országokba irányuló kivitelre szánt feldolgozott termékekhez felhasznált nyersanyagok az Unión kívülről is behozhatók.

44. cikk

(az EKSz. korábbi 38. cikke)

Ha egy tagállamban valamely termék olyan nemzeti piaci rendtartás vagy azzal azonos hatású nemzeti szabályozás hatálya alá tartozik, amely egy másik tagállam hasonló termékének versenyhelyzetét hátrányosan befolyásolja, a tagállamok kiegyenlítő díjat számolnak fel az abból a tagállamból érkező behozatalra, amelyben ilyen rendtartás vagy szabályozás létezik, kivéve ha ez utóbbi állam a kivitelre kiegyenlítő díjat alkalmaz.

A Bizottság ezeknek a díjaknak az összegét az egyensúly helyreállításához szükséges mértékben állapítja meg, és egyéb intézkedéseket is engedélyezhet, amelyeknek feltételeit és részleteit maga határozza meg.

IV. CÍM

A SZEMÉLYEK, A SZOLGÁLTATÁSOK ÉS A TŐKE SZABAD MOZGÁSA

1. FEJEZET

MUNKAVÁLLALÓK

45. cikk

(az EKSz. korábbi 39. cikke)

(1) Az Unión belül biztosítani kell a munkavállalók szabad mozgását.

(2) A munkavállalók szabad mozgása magában foglalja az állampolgárság alapján történő minden megkülönböztetés megszüntetését a tagállamok munkavállalói között a foglalkoztatás, a javadalmasítás, valamint az egyéb munka- és foglalkoztatási feltételek tekintetében.

(3) A közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okok alapján indokolt korlátozásokra is figyelemmel, a munkavállalók szabad mozgása jogot biztosít a munkavállalónak arra, hogy:

- a) tényleges állásajánlatokra jelentkezzen;
- b) e célból a tagállamok területén szabadon mozogjon;
- c) munkavállalás céljából valamely tagállamban tartózkodjon az adott tagállam állampolgárainak foglalkoztatására vonatkozó törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseknek megfelelően;
- d) egy tagállamban történő alkalmazását követően a Bizottság által rendeletekben meghatározott feltételek mellett az adott tagállam területén maradjon.

(4) E cikk rendelkezései nem vonatkoznak a közszolgálatban történő foglalkoztatásra.

46. cikk

(az EK Sz. korábbi 40. cikke)

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően irányelvek vagy rendeletek formájában megállapítja azokat az intézkedéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a munkavállalók 45. cikkben meghatározott szabad mozgását megvalósítsák, különösen:

- a) a nemzeti foglalkoztatási szolgálatok közötti szoros együttműködés biztosításával;
- b) azoknak a közigazgatási eljárásoknak és gyakorlatnak, valamint a betölthető állások megszerzéséhez előírt időtartamoknak a megszüntetésével, amelyek nemzeti jogszabályokon vagy a tagállamok között korábban megkötött megállapodásokon alapulnak, és amelyek fenntartása a munkavállalók szabad mozgásának megvalósulását akadályozná;
- c) azoknak a betölthető állások megszerzéséhez előírt időtartamoknak és egyéb korlátozásoknak a megszüntetésével, amelyek nemzeti jogszabályokon vagy a tagállamok között korábban megkötött megállapodásokon alapulnak, és amelyek más tagállamok munkavállalói részére a saját munkavállalókra irányadóktól eltérő feltételeket írnak elő a munkahely szabad megválasztására vonatkozóan;
- d) megfelelő mechanizmusok kialakításával, amelyek összekapcsolják a munkaerő-piaci keresletet és kínálatot, valamint elősegítik e téren az egyensúly kialakítását oly módon, hogy a különböző régiókban és iparágakban elkerülhető legyen az életszínvonal és a foglalkoztatási szint komoly veszélyeztetése.

47. cikk

(az EKSz. korábbi 41. cikke)

A tagállamok közös program keretében ösztönzik a fiatal munkavállalók cseréjét.

48. cikk

(az EKSz. korábbi 42. cikke)

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében a szociális biztonság területén elfogadja azokat az intézkedéseket, amelyek a munkavállalók szabad mozgásának biztosításához szükségesek; e célból olyan eszközrendszert hoz létre, amely a migráns munkavállalók és önálló vállalkozók, valamint az azok jogán jogosultak számára biztosítja

- a) a különböző országok jogszabályai szerint figyelembe vehető összes időszak összevonását a juttatásokhoz való jog megszerzése és fenntartása, valamint a juttatások összegének kiszámítása céljából;
- b) a juttatások kifizetését a tagállamok területén lakó személyek számára.

Amennyiben a Tanács egy tagja kijelenti, hogy valamely első bekezdés szerinti jogalkotási aktus tervezete szociális biztonsági rendszerének fontos vonatkozásait érintené – ideértve annak alkalmazási körét, költségét vagy finanszírozási rendszerét –, vagy befolyásolná e rendszer pénzügyi egyensúlyát, kérheti, hogy a kérdést terjesszék az Európai Tanács elé. Ebben az esetben a rendes jogalkotási eljárást fel kell függeszteni. A felfüggesztéstől számított négy hónapon belül az Európai Tanács, a kérdés megvitatása után:

- a) a tervezetet visszautalja a Tanács elé, amely megszünteti a rendes jogalkotási eljárás felfüggesztését, vagy
- b) semmilyen intézkedést nem tesz, vagy új javaslat benyújtására kéri fel a Bizottságot; ebben az esetben az eredetileg javasolt jogi aktust el nem fogadottnak kell tekinteni.

2. FEJEZET

LETELEPEDÉSI JOG

49. cikk

(az EKSz. korábbi 43. cikke)

Az alábbiakban megállapított rendelkezéseknek megfelelően tilos a valamely tagállam állampolgárának egy másik tagállam területén történő szabad letelepedésére vonatkozó minden korlátozás. Ezt a rendelkezést azokra a korlátozásokra is alkalmazni kell, amelyek képviselőnek, fióktelepnek vagy leányvállalatnak egy tagállam valamely tagállamban letelepedett állampolgára által történő alapítására vonatkoznak.

A szabad letelepedés magában foglalja a jogot gazdasági tevékenység önálló vállalkozóként történő megkezdésére és folytatására, vállalkozások, így különösen az 54. cikk második bekezdése szerinti társaságok alapítására és irányítására, a letelepedés országának joga által a saját állampolgáraitra előírt feltételek szerint, figyelemmel a tőkére vonatkozó fejezet rendelkezéseire is.

50. cikk

(az EKSz. korábbi 44. cikke)

- (1) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően irányelveket bocsát ki a letelepedési szabadság valamely meghatározott tevékenység tekintetében történő megvalósítása érdekében.
- (2) Az Európai Parlament, a Tanács, illetve a Bizottság a fenti rendelkezésekben számára megállapított feladatokat különösen azáltal látja el, hogy:
- a) főszabályként elsőbbségi elbánást biztosít olyan tevékenységek számára, amelyeknél a letelepedés szabadsága különös mértékben előmozdítja a termelés és a kereskedelem fejlődését;
 - b) szoros együttműködést biztosít a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai között a különböző tevékenységek Unión belüli sajátos helyzetének megismerése érdekében;
 - c) eltörli azokat a nemzeti jogszabályokon vagy a tagállamok között korábban kötött megállapodásokon alapuló közigazgatási eljárásokat és gyakorlatot, amelyek fenntartása a letelepedés szabadságának akadályát képezné;
 - d) biztosítja, hogy valamely tagállamnak egy másik tagállam területén alkalmazott munkavállalói önálló vállalkozói tevékenység folytatása céljából ez utóbbi állam területén maradhassanak, amennyiben megfelelnek azoknak a feltételeknek, amelyeket teljesíteniük kellene, ha abban az időpontban lépnének a másik tagállam területére, amikor az ilyen tevékenységet meg kívánják kezdeni;
 - e) lehetővé teszi valamely tagállam állampolgára számára, hogy egy másik tagállam területén ingatlantulajdont szerezzen és használjon, amennyiben ez nem ellentétes a 39. cikk (2) bekezdésében megállapított elvekkel;
 - f) megvalósítja a letelepedési szabadság korlátozásainak fokozatos eltörlését minden érintett tevékenységi ágban, egyrészt a képviseltek, fióktelepek vagy leányvállalatok valamely tagállam területén történő létrehozásának feltételeit, másrészt az ilyen képviseltek, fióktelepek és leányvállalatok irányító és ellenőrző tisztségeinek az anyalétesítmény személyzete által történő betöltésére vonatkozó feltételeket illetően;
 - g) a szükséges mértékben összehangolja azokat a biztosítékokat, amelyeket a tagállamok az 54. cikk második bekezdése szerinti társaságoktól a tagok és harmadik személyek érdekeinek védelme céljából megkövetelnek, annak érdekében, hogy az ilyen biztosítékokat egyenértékűvé tegyék az Unión belül;
 - h) megbizonyosodik arról, hogy a tagállamok által nyújtott támogatások nem torzítják-e a letelepedés feltételeit.

51. cikk

(az EKSz. korábbi 45. cikke)

Valamely tagállamban a közhatalom gyakorlásához tartósan vagy időlegesen kapcsolódó tevékenységekre e fejezet rendelkezései az adott tagállam vonatkozásában nem alkalmazhatók.

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében úgy rendelkezhet, hogy e fejezet rendelkezései bizonyos tevékenységekre nem alkalmazhatók.

52. cikk

(az EKSz. korábbi 46. cikke)

(1) E fejezet rendelkezései és az azok alapján hozott intézkedések nem érintik azoknak a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek az alkalmazhatóságát, amelyek közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból különleges elbánást írnak elő a külföldi állampolgárokra nézve.

(2) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében irányelveket bocsát ki a fent említett rendelkezések összehangolása céljából.

53. cikk

(az EKSz. korábbi 47. cikke)

(1) Az Európai Parlament és a Tanács az önálló vállalkozói tevékenység megkezdésének és folytatásának megkönnyítése érdekében rendes jogalkotási eljárás keretében irányelveket bocsát ki az oklevelek, a bizonyítványok és a képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok kölcsönös elismerése, valamint a tagállamok önálló vállalkozói tevékenység megkezdésére és folytatására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek összehangolása céljából.

(2) Az orvosi és egyéb gyógyító, valamint a gyógyszerészeti szakmák esetében a korlátozások fokozatos megszüntetése az e szakmáknak a különböző tagállamokban történő gyakorlására vonatkozó feltételek összehangolásától függ.

54. cikk

(az EKSz. korábbi 48. cikke)

Valamely tagállam jogszabályai alapján létrehozott olyan társaság, amelynek létesítő okirat szerinti székhelye, központi ügyvezetése vagy üzleti tevékenységének fő helye az Unió területén van, e fejezet alkalmazása szempontjából ugyanolyan elbánásban részesül, mint azok a természetes személyek, akik a tagállamok állampolgárai.

„Társaság” a polgári vagy kereskedelmi jog alapján létrejött társaság, beleértve a szövetkezeteket és a közjog vagy a magánjog hatálya alá tartozó más jogi személyeket, kivéve a nonprofit szervezeteket.

55. cikk

(az EKSz. korábbi 294. cikke)

A tagállamok — a Szerződések egyéb rendelkezései alkalmazásának sérelme nélkül — az 54. cikk értelmében vett társaságok tőkéjében való részesedést illetően ugyanolyan elbánásban részesítik a többi tagállam állampolgárait, mint a saját állampolgáraikat.

3. FEJEZET SZOLGÁLTATÁSOK

56. cikk

(az EK Sz. korábbi 49. cikke)

Az alábbiakban megállapított rendelkezéseknek megfelelően tilos az Unión belüli szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó minden korlátozás a tagállamok olyan állampolgárai tekintetében, akik nem abban a tagállamban letelepedettek, mint a szolgáltatást igénybe vevő személy.

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében e fejezet rendelkezéseit kiterjesztheti harmadik országok olyan állampolgáira, akik szolgáltatásokat nyújtanak és az Unió területén letelepedettek.

57. cikk

(az EK Sz. korábbi 50. cikke)

A Szerződések alkalmazásában „szolgáltatás” a rendszerint díjazás ellenében nyújtott szolgáltatás, ha nem tartozik az áruk, a tőke és a személyek szabad mozgására vonatkozó rendelkezések hatálya alá.

Szolgáltatásnak minősülnek különösen:

- a) az ipari jellegű tevékenységek;
- b) a kereskedelmi jellegű tevékenységek;
- c) a kézműipari tevékenységek;
- d) a szabadfoglalkozásúként végzett tevékenységek.

A letelepedési jogra vonatkozó fejezet rendelkezéseinek sérelme nélkül a szolgáltatást nyújtó személy a szolgáltatásnyújtás érdekében tevékenységét ideiglenesen a szolgáltatásnyújtás helye szerinti tagállamban is folytathatja az ezen állam saját állampolgáira irányadó feltételek szerint.

58. cikk

(az EK Sz. korábbi 51. cikke)

- (1) A közlekedés területén a szolgáltatásnyújtás szabadságára a közlekedésre vonatkozó cím rendelkezései az irányadók.
- (2) A tőkemozgásokkal kapcsolatos banki és biztosítási szolgáltatások liberalizációja a tőkemozgások liberalizációjával összhangban valósul meg.

59. cikk

(az EKSz. korábbi 52. cikke)

(1) Az Európai Parlament és a Tanács a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően, rendes jogalkotási eljárás keretében irányelveket bocsát ki valamely meghatározott szolgáltatás liberalizációjának az elérése érdekében.

(2) Az (1) bekezdésben említett irányelvek tekintetében főszabályként azok a szolgáltatások élveznek elsőbbséget, amelyek közvetlen hatást gyakorolnak a termelési költségekre, vagy amelyek liberalizációja hozzájárul a termékek kereskedelmének előmozdításához.

60. cikk

(az EKSz. korábbi 53. cikke)

A tagállamok törekednek arra, hogy az 59. cikk (1) bekezdése alapján kibocsátott irányelvek által előírányzott mértéken túl is vállalják a szolgáltatások liberalizációját, amennyiben általános gazdasági helyzetük és az érintett gazdasági ágazat helyzete ezt lehetővé teszi.

A Bizottság ennek érdekében ajánlásokat tesz az érintett tagállamoknak.

61. cikk

(az EKSz. korábbi 54. cikke)

A szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó korlátozások eltörléséig a tagállamok ezeket a korlátozásokat állampolgárság vagy lakóhely alapján történő különbségtétel nélkül alkalmazzák az 56. cikk első bekezdése értelmében szolgáltatást nyújtó minden személyre.

62. cikk

(az EKSz. korábbi 55. cikke)

Az 51–54. cikk rendelkezéseit az e fejezet által szabályozott kérdésekre is alkalmazni kell.

4. FEJEZET

TŐKE- ÉS FIZETÉSI MŰVELETEK

63. cikk

(az EKSz. korábbi 56. cikke)

(1) E fejezet rendelkezéseinek keretei között tilos a tagállamok, valamint a tagállamok és harmadik országok közötti tőkemozgásra vonatkozó minden korlátozás.

(2) E fejezet rendelkezéseinek keretei között tilos a tagállamok, valamint a tagállamok és harmadik országok közötti fizetési műveletekre vonatkozó minden korlátozás.

64. cikk

(az EKSz. korábbi 57. cikke)

(1) A 63. cikk rendelkezései nem érintik azoknak a nemzeti vagy uniós jogszabályok alapján 1993. december 31-én hatályban lévő korlátozásoknak a harmadik országokra történő alkalmazását, amelyeket a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó olyan tőke mozgás tekintetében fogadtak el, amely közvetlen befektetéssel — az ingatlanbefektetéseket is beleértve —, letelepedéssel, pénzügyi szolgáltatások nyújtásával vagy értékpapírok tőkepiacokra történő bevezetésével függ össze. A Bulgária, Észtország illetve Magyarország nemzeti jogszabályai alapján hatályban lévő korlátozások vonatkozásában ez az időpont 1999. december 31.

(2) A tagállamok és harmadik országok közötti szabad tőke mozgás lehető legnagyobb mértékű megvalósítására törekedve és a Szerződések egyéb fejezeteinek sérelme nélkül az Európai Parlament és a Tanács a rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket hoz a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó olyan tőke mozgásra vonatkozóan, amely közvetlen befektetéssel — az ingatlanbefektetéseket is beleértve —, letelepedéssel, pénzügyi szolgáltatások nyújtásával vagy értékpapírok tőkepiacra történő bevezetésével függ össze.

(3) A (2) bekezdéstől eltérve, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag eljárva kizárólag a Tanács fogadhat el olyan intézkedéseket, amelyek az uniós jogban visszalépést jelentenek a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó tőke mozgás liberalizációja tekintetében.

65. cikk

(az EKSz. korábbi 58. cikke)

(1) A 63. cikk rendelkezései nem érintik a tagállamoknak azt a jogát, hogy:

- a) alkalmazzák adójoguk azon vonatkozó rendelkezéseit, amelyek a lakóhely vagy a tőkebefektetés helye alapján az adózók között különbséget tesznek;
- b) meghozzák a szükséges intézkedéseket a nemzeti törvények és rendeletek megsértésének megakadályozására, különösen az adózás és a pénzügyi szervezetek prudenciális felügyelete terén, vagy hogy eljárásokat alakítsanak ki a tőke mozgások igazgatási vagy statisztikai célú bejelentésére, illetve hogy a közrend vagy a közbiztonság által indokolt intézkedéseket hozzanak.

(2) E fejezet rendelkezései nem érintik a letelepedési jogra vonatkozó és a Szerződésekkel összeegyeztethető korlátozások alkalmazhatóságát.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett intézkedések és eljárások nem szolgálhatnak a 63. cikkben meghatározott szabad tőke mozgásra és fizetési műveletekre vonatkozó önkényes megkülönböztetés vagy rejtett korlátozás eszközéül.

(4) A 64. cikk (3) bekezdése szerinti intézkedés hiányában a Bizottság, illetve – amennyiben az érintett tagállam kérelmétől számított három hónapon belül a Bizottság nem fogad el határozatot – a Tanács határozatban megállapíthatja, hogy a tagállamok valamelyike által elfogadott, egy vagy több harmadik országot érintő korlátozó adóügyi intézkedéseket a Szerződésekkel összeegyeztethetőnek kell tekinteni, amennyiben azokat valamely uniós célkitűzés indokolja, és a belső piac megfelelő működésével összeegyeztethetők. A Tanács, a tagállamok valamelyikének kérelmére, egyhangúlag határoz.

66. cikk

(az EK Sz. korábbi 59. cikke)

Ha rendkívüli körülmények fennállása esetén a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó tőkemozgás a gazdasági és monetáris unió működésében súlyos nehézségeket okoz vagy azzal fenyeget, a Tanács a Bizottság javaslata alapján, az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően védintézkedéseket hozhat harmadik országokkal szemben hat hónapot meg nem haladó időszakra, amennyiben ezek az intézkedések feltétlenül szükségesek.

V. CÍM

A SZABADSÁGON, A BIZTONSÁGON ÉS A JOG ÉRVÉNYESÜLÉSÉN ALAPULÓ TÉRSÉG

1. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

67. cikk

(az EK Sz. korábbi 61. cikke és az EUSz. korábbi 29. cikke)

(1) Az Unió egy, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget alkot, amelyben tiszteletben tartják az alapvető jogokat és a tagállamok eltérő jogrendszereit és jogi hagyományait.

(2) Az Unió biztosítja a személyek belső határokon történő ellenőrzések alóli mentességét, továbbá a menekültügy, a bevándorlás és a külső határok ellenőrzése terén a tagállamok közötti szolidaritáson alapuló olyan közös politikát alakít ki, amely a harmadik országok állampolgáraival szemben méltányos bánásmódot biztosít. E cím alkalmazásában a hontalan személyeket harmadik ország állampolgárának kell tekinteni.

(3) Az Unió a bűncselekmények, a rasszizmus és az idegengyűlölet megelőzésére és leküzdésére irányuló intézkedésekkel, valamint a rendőri, az igazságügyi és az egyéb, hatáskörrel rendelkező hatóságok koordinációjára és együttműködésére irányuló intézkedésekkel, továbbá a büntetőügyekben hozott bírósági határozatok kölcsönös elismerése és – amennyiben szükséges – a büntető jogszabályok közelítése révén a biztonság magas szintjének garantálásán munkálkodik.

(4) Az Unió – különösen a polgári ügyekben hozott bírósági és bíróságon kívüli határozatok kölcsönös elismerésének elvével – megkönnyíti az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést.

68. cikk

Az Európai Tanács meghatározza a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségen belüli jogalkotási és operatív programok tervezésére vonatkozó stratégiai iránymutatásokat.

69. cikk

A nemzeti parlamentek a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben foglaltaknak megfelelően gondoskodnak arról, hogy a 4. és 5. fejezet keretében benyújtott jogalkotási javaslatok és kezdeményezések összhangban legyenek a szubszidiaritás és az arányosság elvével.

70. cikk

A 258., a 259. és a 260. cikk sérelme nélkül a Tanács a Bizottság javaslata alapján intézkedéseket fogadhat el, amelyekben megállapítja azokat a szabályokat, amelyek szerint a tagállamok a Bizottsággal együttműködve – különösen a kölcsönös elismerés elvének teljes körű alkalmazását elősegítendő – elvégzik az e címbe említett uniós politikák tagállami hatóságok általi végrehajtásának objektív és pártatlan értékelését. Az értékelés tartalmáról és eredményéről tájékoztatni kell az Európai Parlamentet és a nemzeti parlamenteket.

71. cikk

(az EUSz. korábbi 36. cikke)

A belső biztonságra vonatkozó operatív együttműködés Unión belüli előmozdításának és erősítésének biztosítására a Tanácson belül egy állandó bizottság jön létre. A 240. cikk sérelme nélkül e bizottság segíti a hatáskörrel rendelkező tagállami hatóságok intézkedéseinek összehangolását. E bizottság munkájába be lehet vonni az Unió érintett szerveinek és hivatalainak képviselőit. A bizottság munkájáról folyamatosan tájékoztatni kell az Európai Parlamentet és a nemzeti parlamenteket.

72. cikk

(az EKSz. korábbi 64. cikkének (1) bekezdése és az EUSz. 33. cikke)

E cím nem érinti a közrend fenntartásával, illetve a belső biztonság megőrzésével kapcsolatos tagállami hatáskörök gyakorlását.

73. cikk

A tagállamok számára nyitva áll a lehetőség, hogy egymás között és saját hatáskörükben, az általuk legcélszerűbbnek ítélt módon közigazgatásaiknak a nemzeti biztonság védelméért felelős, hatáskörrel rendelkező szervezeti egységei közötti együttműködés és koordináció formáit megszervezzék.

74. cikk

(az EKSz. korábbi 66. cikke)

A Tanács intézkedéseket fogad el a tagállamok illetékes szervezeti egységei között, illetve az ezen egységek és a Bizottság között az e cím által szabályozott területeken történő igazgatási együttműködés biztosítására. A Tanács, a 76. cikkre is figyelemmel, a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően határoz.

75. cikk

(az EKSz. korábbi 60. cikke)

Ha az a 67. cikkben megállapított célkitűzések elérése, a terrorizmus és az ahhoz kapcsolódó tevékenységek megelőzése és az azok elleni küzdelem érdekében szükséges, az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, rendeletekben meghatározza a tőkemozgások és a fizetési műveletek terén meghozott közigazgatási intézkedések, így például a természetes és jogi személyek, csoportok vagy nem állami, illetve államisággal nem rendelkező entitások birtokában vagy tulajdonában lévő, illetve őket illető pénzkészletek, pénzügyi eszközök és gazdasági jövedelmek befagyasztásának kereteit.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján elfogadja az első bekezdésben említett keret végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

Az ebben a cikkben említett jogi aktusok magukban foglalják a jogi biztosítékokra vonatkozó szükséges rendelkezéseket.

76. cikk

A 4. és 5. fejezetben említett jogi aktusokat, valamint a 74. cikkben meghatározott, az e fejezetekben említett területeken az igazgatási együttműködést biztosító intézkedéseket:

- a) a Bizottság javaslata alapján vagy
- b) a tagállamok egynegyedének kezdeményezése alapján kell elfogadni.

2. FEJEZET

A HATÁROK ELLENŐRZÉSÉVEL, A MENEKÜLTÜGGYEL ÉS A BEVÁNDORLÁSSAL KAPCSOLATOS POLITIKÁK

77. cikk

(az EKSz. korábbi 62. cikke)

(1) Az Unió olyan politikát alakít ki, amelynek célja:

- a) annak biztosítása, hogy a belső határok átlépésekor a személyek, állampolgárságuktól függetlenül, mentesüljenek mindenfajta ellenőrzés alól,

b) a személyek ellenőrzésének és a határátlépések eredményes felügyeletének biztosítása a külső határokon,

c) a külső határok integrált határőrizeti rendszerének fokozatos bevezetése.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak céljából az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapít meg a következőkre vonatkozóan:

a) a vízumokra és az egyéb rövid távú tartózkodásra jogosító tartózkodási engedélyekre vonatkozó közös politika,

b) azok az ellenőrzések, amelyeknek a külső határokat átlépő személyeket alá kell vetni,

c) azok a feltételek, amely mellett harmadik országok állampolgárai rövid ideig szabadon mozoghatnak az Unión belül,

d) a külső határok integrált határőrizeti rendszerének fokozatos bevezetéséhez szükséges valamennyi intézkedés,

e) a személyek – állampolgárságuktól független – mentessége mindenfajta ellenőrzés alól a belső határok átlépésekor.

(3) Ha az Unió fellépése szükségesnek bizonyul a 20. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett jog gyakorlásának megkönnyítéséhez, és amennyiben a Szerződések nem biztosítottak hatáskört az ilyen fellépésre, a Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében az útlevelekre, személyazonosító igazolványokra, tartózkodási engedélyekre vagy bármilyen egyéb ilyen jellegű okmányra vonatkozó intézkedéseket fogadhat el. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.

(4) E cikk nem érinti a tagállamok arra vonatkozó hatáskörét, hogy a nemzetközi joggal összhangban megállapítsák földrajzi határaikat.

78. cikk

(az EKSz. korábbi 63. cikkének 1. és 2. pontja és a 64. cikkének (2) bekezdése)

(1) Az Unió közös menekültügyi, kiegészítő és ideiglenes védelem nyújtására vonatkozó politikát alakít azzal a céllal, hogy a nemzetközi védelmet igénylő harmadik országbeli állampolgárok mind-egyike számára megfelelő jogállást kínáljon és biztosítsa a visszaküldés tilalma elvének tiszteletben tartását. E politikának összhangban kell lennie a menekültek jogállásáról szóló, 1951. július 28-ai genfi egyezményrel és az 1967. január 31-ei jegyzőkönyvvel, valamint az egyéb vonatkozó szerződésekkel.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak céljából az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapít meg egy közös európai menekültügyi rendszer létrehozása céljából, amely a következőket foglalja magában:

a) az Unió egészén belül érvényes, egységes menekült jogállás a harmadik országok állampolgárai számára,

b) egységes kiegészítő védelmet biztosító jogállás a harmadik országok azon állampolgárai számára, akiknek, anélkül hogy európai menekült jogállást kapnának, nemzetközi védelemre van szükségük,

- c) közös rendszer a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén e személyek ideiglenes védelmére,
- d) közös eljárások az egységes menekült-, vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállás megadására és visszavonására vonatkozóan,
- e) a menedékjog vagy kiegészítő védelem iránti kérelem elbírálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó kritériumok és eljárások,
- f) előírások a menedékkérők és a kiegészítő védelmet kérők befogadásának feltételeire vonatkozóan,
- g) partnerség és együttműködés a harmadik országokkal a menedékkérők, illetve a kiegészítő vagy ideiglenes védelmet kérő személyek beáramlásának kezelése céljából.

(3) Ha egy vagy több tagállam olyan sürgősségi helyzettel szembesül, amelyet harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlása jellemez, a Tanács a Bizottság javaslata alapján az érintett tagállam vagy tagállamok érdekében átmeneti intézkedéseket fogadhat el. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően határoz.

79. cikk

(az EK Sz. korábbi 63. cikkének 3. és 4. pontja)

(1) Az Unió közös bevándorlási politikát alakít ki, amelynek célja a migrációs hullámok hatékony kezelése azok minden szakaszában, méltányos bánásmód biztosítása a harmadik országok azon állampolgárai számára, akik jogszerűen tartózkodnak valamely tagállamban, valamint az illegális bevándorlás és az emberkereskedelem megelőzése és az ezek elleni megerősített küzdelem.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak céljából az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapít meg a következőkre vonatkozóan:

- a) a beutazás és a tartózkodás feltételei, valamint a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok és a hosszú távú tartózkodási engedélyek tagállamok által történő kiadására vonatkozó szabályok, beleértve a családdegyesítési célúakat is,
- b) a tagállamok valamelyikében jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok jogainak meghatározása, ideértve a más tagállamokban való szabad mozgásra és tartózkodásra irányadó feltételeket is,
- c) illegális bevándorlás és jogellenes tartózkodás, beleértve a jogellenesen tartózkodó személyek kitoloncolását és repatriálását is,
- d) küzdelem az emberkereskedelem, különösen a nők és gyermekek kereskedelme ellen.

(3) Az Unió harmadik országokkal megállapodásokat köthet a területén tartózkodó olyan személyek származási vagy abba az országba való visszafogadása érdekében, ahonnan érkeztek, akik a tagállamok egyikének területére való belépés vagy tartózkodás feltételeinek eleve nem, vagy már nem felelnek meg.

(4) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapíthat meg – kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját – azoknak a tagállami intézkedéseknek az ösztönzésére és támogatására, amelyek a területükön jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok beilleszkedésének elősegítésére irányulnak.

(5) E cikk nem érinti a tagállamok jogát arra, hogy meghatározzák, harmadik országok hány olyan állampolgárát engedik be területükre, akik a harmadik országból azzal a szándékkal érkeznek, hogy önálló vállalkozóként vagy alkalmazottként vállaljanak munkát.

80. cikk

Az Unió e fejezetben meghatározott politikáira és azok végrehajtására a szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos elosztásának elve az irányadó, ideértve annak pénzügyi vonatkozásait is. Az Unió e fejezet alapján elfogadott jogi aktusaiban, minden olyan esetben, amikor erre szükség van, megfelelő módon rendelkezni kell ennek az elvnek az alkalmazásáról.

3. FEJEZET

IGAZSÁGÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS POLGÁRI ÜGYEKBEN

81. cikk

(az EKSz. korábbi 65. cikke)

(1) Az Unió a határokon átnyúló vonatkozású polgári ügyek tekintetében igazságügyi együttműködést alakít ki, amely a bírósági és bíróságon kívüli határozatok kölcsönös elismerésének elvén alapul. Ennek az együttműködésnek a keretében olyan intézkedések is elfogadhatók, amelyek célja a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítése.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak céljából az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapít meg – különösen, ha ez a belső piac megfelelő működéséhez szükséges –, biztosítandó a következőket:

- a) a bírósági és bíróságon kívüli ügyekben hozott határozatok tagállamok közötti kölcsönös elismerése és azok végrehajtása,
- b) a bírósági és bíróságon kívüli iratok határokon túlra történő kézbesítése,
- c) a tagállamokban alkalmazandó kollíziós, illetve joghatóságra vonatkozó szabályok összeegyeztethetősége,
- d) együttműködés a bizonyításfelvétel terén,
- e) az igazságszolgáltatáshoz való tényleges hozzáférés,
- f) a polgári eljárások zökkenőmentes lefolytatását gátló akadályok megszüntetése, szükség esetén a tagállamokban alkalmazandó polgári eljárásjogi szabályok összeegyeztethetőségének előmozdításával,

g) alternatív módszerek kidolgozása a jogviták rendezésére,

h) a bírák, ügyészek és az igazságszolgáltatási alkalmazottak képzésének támogatása.

(3) A (2) bekezdéstől eltérve, a több államra kiterjedő vonatkozású családjogi kérdésekre vonatkozó intézkedéseket különleges jogalkotási eljárás keretében a Tanács állapítja meg. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján határozatot fogadhat el, amelyben meghatározza a több államra kiterjedő vonatkozású családjogi kérdések azon területeit, amelyek esetében a rendes jogalkotási eljárást kell alkalmazni. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.

A második albekezdésben említett javaslatról értesíteni kell a nemzeti parlamenteket. Ha valamely nemzeti parlament az értesítés időpontjától számított hat hónapon belül kifogást emel a javaslattal szemben, a határozat nem fogadható el. Kifogás hiányában a Tanács a határozatot elfogadhatja.

4. FEJEZET

IGAZSÁGÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS BÜNTETŐÜGYEKBEN

82. cikk

(az EUSz. korábbi 31. cikke)

(1) Az Unióban a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés a büntetőügyekben hozott bírósági ítéletek és határozatok kölcsönös elismerésének elvén alapul, és magában foglalja a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítését a (2) bekezdésben és a 83. cikkben említett területeken.

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapít meg, amelyek célja:

a) a bírósági ítéletek és határozatok minden formájának az Unió egészén belüli kölcsönös elismerését biztosító szabályok és eljárások megállapítása,

b) a tagállamok közötti joghatósági összeütközések megelőzése és rendezése,

c) a bírák, ügyészek és az igazságügyi alkalmazottak képzésének támogatása,

d) a tagállamok igazságügyi vagy annak megfelelő hatóságai közötti együttműködés megkönnyítése a büntetőeljárások keretében és a határozatok végrehajtása terén.

(2) Amilyen mértékben az a több államra kiterjedő vonatkozású büntetőügyekben a bírósági ítéletek és határozatok kölcsönös elismerésének, valamint a rendőrségi és igazságügyi együttműködésnek a megkönnyítése érdekében szükséges, az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott irányelvekben szabályozási minimumokat állapíthat meg. E szabályoknak figyelembe kell venniük a tagállamok jogi hagyományai és jogrendszerei közötti különbségeket.

E szabályozási minimumok a következőkre vonatkoznak:

- a) a bizonyítékok tagállamok közötti kölcsönös elfogadhatósága,
- b) a személyek jogai a büntetőeljárásban,
- c) a bűncselekmények sértettjeinek jogai,
- d) a büntetőeljárás egyéb olyan külön vonatkozásai, amelyeket a Tanács határozatban előzetesen ilyenként határozott meg; az ilyen határozat elfogadásakor a Tanács az Európai Parlament egyetértését követően, egyhangúlag határoz.

Az ebben a bekezdésben említett szabályozási minimumoknak az elfogadása nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy a személyek számára magasabb szintű védelmet biztosító intézkedéseket tartsanak fenn, vagy vezessenek be.

(3) Amennyiben a Tanács egy tagjának megítélése szerint valamely (2) bekezdés szerinti irányelvtervezet büntető igazságügyi rendszerének alapvető vonatkozásait érintené, kérheti, hogy az irányelvtervezetet terjesszék az Európai Tanács elé. Ebben az esetben a rendes jogalkotási eljárást fel kell függeszteni. A kérdés megvitatását követően és konszenzus elérése esetén az Európai Tanács a felfüggesztéstől számított négy hónapon belül a tervezetet visszautalja a Tanács elé, amely megszünteti a rendes jogalkotási eljárás felfüggesztését.

Ugyanezen határidőn belül, egyet nem értés esetén, és ha legalább kilenc tagállam megerősített együttműködést kíván létrehozni az adott irányelvtervezet alapján, ezek a tagállamok ennek megfelelő bejelentést tesznek az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak. Ebben az esetben a megerősített együttműködés folytatására vonatkozóan az Európai Unióról szóló szerződés 20. cikke (2) bekezdésében, illetve e szerződés 329. cikke (1) bekezdésében előírt felhatalmazást megadottnak kell tekinteni, és a megerősített együttműködésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

83. cikk

(az EUSz. korábbi 31. cikke)

(1) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott irányelvekben szabályozási minimumokat állapíthat meg a bűncselekményi tényállások és a büntetési tételek meghatározására vonatkozóan az olyan különösen súlyos bűncselekmények esetében, amelyek jelleghűknél vagy hatásuknál fogva a több államra kiterjedő vonatkozásúak, illetve amelyek esetében különösen szükséges, hogy az ellenük folytatott küzdelem közös alapokon nyugodjék.

Ezek a bűncselekményi területek a következők: terrorizmus, emberkereskedelem és a nők és gyermekek szexuális kizsákmányolása, tiltott kábítószer-kereskedelem, tiltott fegyverkereskedelem, pénzmosás, korrupció, pénz és egyéb fizetőeszközök hamisítása, számítógépes bűnözés és szervezett bűnözés.

A bűnözés alakulásának függvényében a Tanács határozatban egyéb bűncselekményi területekről állapíthatja meg, hogy azok megfelelnek az e bekezdésben meghatározott feltételeknek. Erről a Tanács az Európai Parlament egyetértését követően, egyhangúlag határoz.

(2) Ha valamely harmonizációs intézkedések hatálya alá tartozó területen az Unió politikájának eredményes végrehajtásához elengedhetetlen a tagállamok büntetőügyekre vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítése, irányelvekben szabályozási minimumokat lehet megállapítani e területen a bűncselekményi tényállások és a büntetési tételek meghatározására vonatkozóan. A 76. cikk sérelme nélkül az ilyen irányelveket ugyanazon rendes vagy különleges jogalkotási eljárás keretében kell elfogadni, mint amely szerint az említett harmonizációs intézkedéseket elfogadták.

(3) Amennyiben a Tanács valamely tagjának megítélése szerint valamely (1) vagy (2) bekezdésben említett irányelvtervezet büntető igazságügyi rendszerének alapvető vonatkozásait érintené, kérheti, hogy az irányelvtervezetet terjesszék az Európai Tanács elé. Ebben az esetben a rendes jogalkotási eljárást fel kell függeszteni. A kérdés megvitatását követően és konszenzus elérése esetén az Európai Tanács a felfüggesztéstől számított négy hónapon belül a tervezetet visszautalja a Tanács elé, amely megszünteti a rendes jogalkotási eljárás felfüggesztését.

Ugyanezen határidőn belül, egyet nem értés esetén, és ha legalább kilenc tagállam megerősített együttműködést kíván létrehozni az adott irányelvtervezet alapján, ezek a tagállamok ennek megfelelő bejelentést tesznek az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak. Ebben az esetben a megerősített együttműködés folytatására vonatkozóan az Európai Unióról szóló szerződés 20. cikke (2) bekezdésében, illetve e szerződés 329. cikke (1) bekezdésében előírt felhatalmazást megadottnak kell tekinteni, és a megerősített együttműködésre vonatkozó intézkedéseket kell alkalmazni.

84. cikk

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapíthat meg a bűnmegelőzés terén a tagállami intézkedések előmozdítására és támogatására, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját.

85. cikk

(az EUSz. korábbi 31. cikke)

(1) Az Eurojust feladata a két vagy több tagállamot érintő, illetve a közös alapokon való bűnüldözést szükségessé tevő súlyos bűncselekmények kivizsgálására, valamint az ezekkel kapcsolatos büntetőeljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező nemzeti bűnüldöző hatóságok közötti megfelelő koordináció és együttműködés támogatása és erősítése a nemzeti hatóságok, illetve az Europol által végzett operatív cselekmények és az általuk szolgáltatott információk alapján.

Ebben az összefüggésben az Eurojust felépítését, működését, tevékenységi területét és feladatait rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Európai Parlament és a Tanács határozza meg. E feladatok a következőket foglalhatják magukban:

- a) az illetékes nemzeti hatóságok által lefolytatandó nyomozások megindítása, illetve javaslattétel a nemzeti hatóságok által lefolytatandó bűnvádi eljárások megindítására különösen az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények vonatkozásában,
- b) az a) pontban említett nyomozások és bűnvádi eljárások kezdeményezésének összehangolása,
- c) az igazságügyi együttműködés erősítése, többek között a joghatósági összeütközések feloldása, valamint az Európai Igazságügyi Hálózattal való szoros együttműködés révén.

E rendeletekben kell továbbá meghatározni azokat a szabályokat, amelyek alapján az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek részt vesznek az Eurojust tevékenységének értékelésében.

(2) Az (1) bekezdésben említett büntetőeljárások során, a 86. cikk sérelme nélkül, a hivatalos eljárási cselekményeket a tagállamok hatáskörrel rendelkező tisztviselői fogatosítják.

86. cikk

(1) Az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények üldözésére a Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Eurojustból Európai Ügyészséget hozhat létre. A Tanács az Európai Parlament egyetértését követően, egyhangúlag határoz.

Ha nincs egyhangúság, legalább kilenc tagállam kérheti, hogy a rendelettervezetet terjesszék az Európai Tanács elé. Ebben az esetben a Tanácsban folytatott eljárást fel kell függeszteni. A kérdés megvitatását követően és konszenzus elérése esetén az Európai Tanács a felfüggesztéstől számított négy hónapon belül a tervezetet visszautalja elfogadásra a Tanács elé.

Ugyanezen határidőn belül, egyet nem értés esetén, és ha legalább kilenc tagállam megerősített együttműködést kíván létrehozni az adott rendelettervezet alapján, ezek a tagállamok ennek megfelelő bejelentést tesznek az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak. Ebben az esetben a megerősített együttműködés folytatására vonatkozóan az Európai Unióról szóló szerződés 20. cikke (2) bekezdésében, illetve e szerződés 329. cikke (1) bekezdésében előírt felhatalmazást megadottnak kell tekinteni, és a megerősített együttműködésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Az Európai Ügyészség hatáskörrel rendelkezik – adott esetben az Europollal együttműködve – az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények tetteseinek és részeseinek felkutatására, velük szemben a nyomozás lefolytatására és bíróság elé állításukra az (1) bekezdésben előírt rendeletben meghatározottak szerint. Az ilyen bűncselekmények vonatkozásában a tagállamok hatáskörrel rendelkező bíróságai előtt a vádhatósági feladatokat az Európai Ügyészség látja el.

(3) Az (1) bekezdésben említett rendeletek meghatározzák az Európai Ügyészség jogállását, feladatainak ellátására irányadó feltételeket, a tevékenységét szabályozó eljárási szabályokat és a bizonyítékok elfogadhatóságának szabályait, valamint a feladatai ellátása során végzett eljárási cselekményeinek bíróság általi felülvizsgálatára vonatkozó szabályokat.

(4) Az Európai Tanács ezzel egyidejűleg vagy ezt követően határozatban, annak érdekében, hogy az Európai Ügyészség hatáskörét kiterjessze a több államra kiterjedő vonatkozású súlyos bűncselekményekre, az (1) bekezdést és ebből következően – a több tagállamot érintő súlyos bűncselekmények tetteseit és részeseit illetően – a (2) bekezdést módosíthatja. Az Európai Tanács az Európai Parlament egyetértését és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.

5. FEJEZET

RENDŐRSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉS

87. cikk

(az EUSz. korábbi 30. cikke)

(1) Az Unió rendőrségi együttműködést alakít ki, amelyben részt vesz a tagállamok valamennyi hatáskörrel rendelkező hatósága, köztük a tagállamok rendőrségei, vámhatóságai és a bűncselekmények megelőzésére és felderítésére szakosodott egyéb bűnüldöző szolgálatai.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak céljából az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapíthat meg a következőkre vonatkozóan:

- a) a releváns információk összegyűjtése, tárolása, feldolgozása, elemzése és cseréje,
- b) az állomány képzésének támogatása, valamint együttműködés az állomány egymás közötti cseréje, a felszerelések használata és a kriminalisztikai kutatások terén,
- c) a szervezett bűnözés súlyos formáinak felderítésére vonatkozó közös nyomozási technikák.

(3) A Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapíthat meg az e cikkben említett hatóságok közötti operatív együttműködésre vonatkozóan. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangúlag határoz.

Ha nincs egyhangúság, legalább kilenc tagállam kérheti, hogy az intézkedések tervezetét terjesszék az Európai Tanács elé. Ebben az esetben a Tanácsban folytatott eljárást fel kell függeszteni. A kérdés megvitatását követően és konszenzus elérése esetén az Európai Tanács a felfüggesztéstől számított négy hónapon belül a tervezetet visszautalja elfogadásra a Tanács elé.

Ugyanezen határidőn belül, egyet nem értés esetén, és ha legalább kilenc tagállam megerősített együttműködést kíván létrehozni az adott intézkedéstervezet alapján, ezek a tagállamok ennek megfelelő bejelentést tesznek az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak. Ebben az esetben a megerősített együttműködés folytatására vonatkozóan az Európai Unióról szóló szerződés 20. cikke (2) bekezdésében, illetve e szerződés 329. cikk (1) bekezdésében előírt felhatalmazást megadottnak kell tekinteni, és a megerősített együttműködésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

A második és harmadik albekezdésben meghatározott különleges eljárás nem alkalmazandó azon jogi aktusokra, amelyek a schengeni vívmányok továbbfejlesztésének minősülnek.

88. cikk

(az EUSz. korábbi 30. cikke)

(1) Az Europol feladata, hogy támogassa és erősítse a tagállamok rendőri hatóságainak és egyéb bűnüldöző szolgálatainak tevékenységét, valamint a közöttük folytatott kölcsönös együttműködést a két vagy több tagállamot érintő bűncselekmények és a terrorizmus, valamint az uniós politikák alkalmazási körébe tartozó közös érdekeket sértő bűnözési formák megelőzése és üldözése terén.

(2) Az Europol felépítését, működését, tevékenységi területét és feladatait rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Európai Parlament és a Tanács határozza meg. E feladatok a következőket foglalhatják magukban:

- a) az információk, így különösen a tagállamok vagy harmadik országok hatóságai, illetve az Unión kívüli szervezetek által szolgáltatott információk összegyűjtése, tárolása, feldolgozása, elemzése és cseréje,
- b) a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságaival közösen vagy közös nyomozócsoportok keretében végzett nyomozati és operatív tevékenységek összehangolása, megszervezése és végrehajtása, adott esetben az Eurojusttal kapcsolatot tartva.

E rendeletek határozzák meg azokat az eljárásokat, amelyek szerint az Európai Parlament – a nemzeti parlamentekkel közösen – ellenőrzi az Europol tevékenységét.

(3) Az Europol által végzett operatív cselekményeket annak a tagállamnak a hatóságaival kapcsolatot tartva és velük egyetértésben kell végrehajtani, amelynek területét ezek a cselekmények érintették. Kényszerítő intézkedések alkalmazására kizárólag a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok jogosultak.

89. cikk

(az EUSz. korábbi 32. cikke)

A Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében meghatározza azokat a feltételeket és korlátokat, amelyek mellett a tagállamoknak a 82. és 87. cikkben említett hatáskörrel rendelkező hatóságai egy másik tagállam területén – annak hatóságaival kapcsolatot tartva és velük egyetértésben – intézkedéseket foganatosíthatnak. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.

VI. CÍM

KÖZLEKEDÉS

90. cikk

(az EK Sz. korábbi 70. cikke)

A Szerződések célkitűzéseit az e címben szabályozott területen egy közös közlekedéspolitika keretében kell végrehajtani.

91. cikk

(az EK Sz. korábbi 71. cikke)

(1) A 90. cikk végrehajtása céljából és a közlekedés sajátosságainak figyelembevételével az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően meghatározza:

- a) a valamely tagállam területére irányuló vagy onnan kiinduló, illetve egy vagy több tagállam területén áthaladó nemzetközi közlekedésre alkalmazandó közös szabályokat;
- b) azokat a feltételeket, amelyek mellett valamely tagállamban egy ott nem honos fuvarozó közlekedési szolgáltatásokat végezhet;
- c) a közlekedés biztonságát javító intézkedéseket;
- d) az egyéb megfelelő rendelkezéseket.

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedések elfogadásakor figyelembe kell venni azokat az eseteket, ahol az intézkedések alkalmazása egyes régiókban súlyosan befolyásolhatja az életszínvonalat, a foglalkoztatási szintet, illetve a közlekedési eszközök és infrastruktúra működtetését.

92. cikk

(az EK Sz. korábbi 72. cikke)

A 91. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezések meghozataláig az erre a területre 1958. január 1-jén, illetve csatlakozó államoknál a csatlakozásuk időpontjában irányadó különböző rendelkezéseket a Tanács által egyhangúlag elfogadott, eltérést biztosító intézkedés hiányában egyetlen tagállam sem változtathatja meg oly módon, hogy azok más tagállamok fuvarozóit a belföldi fuvarozóknál — akár közvetlenül, akár közvetve — hátrányosabban érintsék.

93. cikk

(az EKSz. korábbi 73. cikke)

A Szerződésekkel összeegyeztethetők azok a támogatások, amelyek megfelelnek a közlekedés összehangolására irányuló igényeknek, vagy amelyek a közszolgáltatás fogalmában benne rejlő bizonyos kötelezettségek terheinek megtérítését szolgálják.

94. cikk

(az EKSz. korábbi 74. cikke)

A Szerződések keretei között a fuvarozási díjakra és feltételekre vonatkozóan elfogadott intézkedéseknek figyelembe kell venniük a fuvarozók gazdasági körülményeit.

95. cikk

(az EKSz. korábbi 75. cikke)

(1) Az Unión belüli közlekedés terén tilos minden olyan megkülönböztetés, amely abban nyilvánul meg, hogy a fuvarozók azonos áruk azonos viszonylatban történő fuvarozása esetén különböző díjakat és feltételeket állapítanak meg az áru származási országa vagy rendeltetési helye alapján.

(2) Az (1) bekezdés nem zárja ki, hogy az Európai Parlament és a Tanács a 91. cikk (1) bekezdése alapján egyéb intézkedéseket fogadjon el.

(3) A Tanács a Bizottság javaslata alapján, az Európai Parlamenttel és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően megállapítja az (1) bekezdés rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó szabályokat.

A Tanács mindenekelőtt megállapíthatja azokat a rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az Unió intézményei az (1) bekezdésben megállapított szabály betartását biztosítani tudják, továbbá hogy az ebből származó előnyöket a felhasználók teljes mértékben élvezhessék.

(4) A Bizottság saját kezdeményezésére vagy valamely tagállam kérelmére az (1) bekezdés hatálya alá tartozó valamennyi megkülönböztetést megvizsgálja, és az érintett tagállamokkal folytatott konzultációt követően, a (3) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően megállapított szabályok keretei között meghozza a szükséges határozatokat.

96. cikk

(az EKSz. korábbi 76. cikke)

(1) A tagállamok az Unión belüli közlekedés tekintetében nem állapíthatnak meg olyan díjat vagy feltételt, amely egy vagy több vállalkozás vagy iparág támogatásának vagy védelmének valamely elemét foglalja magában, kivéve ha a Bizottság ezt engedélyezi.

(2) A Bizottság saját kezdeményezésére vagy valamely tagállam kérelmére megvizsgálja az (1) bekezdésben említett díjakat és feltételeket, figyelembe véve különösen a megfelelő regionális gazdaságpolitika követelményeit, a gazdasági fejlődésben elmaradt területek szükségleteit és a politikai körülmények által súlyosan érintett területek problémáit egyrészt, valamint a díjaknak és feltételeknek a különböző közlekedési módok közötti versenyre gyakorolt hatását másrészt.

A valamennyi érintett tagállammal folytatott konzultációt követően a Bizottság meghozza a szükséges határozatokat.

(3) Az (1) bekezdésben előírt tilalom nem vonatkozik a versenytarifákra.

97. cikk

(az EKSz. korábbi 77. cikke)

A fuvarozók által a határátlépéssel összefüggésben a fuvardíjakon felül felszámított költségek vagy díjak nem léphetnek túl egy ésszerű szintet, figyelembe véve a határátlépéssel ténylegesen felmerült költségeket is.

A tagállamok törekednek ezeknek a költségeknek a fokozatos csökkentésére.

A Bizottság e cikk alkalmazására ajánlásokat tehet a tagállamoknak.

98. cikk

(az EKSz. korábbi 78. cikke)

E cím rendelkezései nem akadályozzák a Németországi Szövetségi Köztársaságban hozott intézkedések alkalmazását, amennyiben azokra olyan gazdasági hátrányok ellensúlyozása érdekében van szükség, amelyeket Németország felosztása okozott a Szövetségi Köztársaság e felosztás által érintett egyes területeinek gazdaságában. Öt évvel a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően e cikket a Tanács a Bizottság javaslata alapján elfogadott határozattal hatályon kívül helyezheti.

99. cikk

(az EKSz. korábbi 79. cikke)

A Bizottság mellett a tagállamok kormányai által kijelölt szakértőkből álló tanácsadó bizottságot kell létrehozni. A Bizottság, amennyiben szükségesnek tartja, konzultál ezzel a bizottsággal a közlekedési kérdésekről.

100. cikk

(az EKSz. korábbi 80. cikke)

(1) E cím rendelkezéseit a vasúti, közúti és belvízi közlekedésre kell alkalmazni.

(2) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében megfelelő rendelkezéseket állapíthat meg a tengeri és légi közlekedésre vonatkozóan. Az Európai Parlament és a Tanács a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően határoz.

VII. CÍM

A VERSENYRE, AZ ADÓZÁSRA ÉS A JOGSZABÁLYOK KÖZELÍTÉSÉRE VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK

1. FEJEZET

VERSENYSZABÁLYOK

1. SZAKASZ

VÁLLALKOZÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

101. cikk

(az EKSz. korábbi 81. cikke)

(1) A belső piaccal összeegyeztethetetlen és tilos minden olyan vállalkozások közötti megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja vagy hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, így különösen:

- a) a beszerzési vagy eladási árak, illetve bármely egyéb üzleti feltétel közvetlen vagy közvetett rögzítése;
- b) a termelés, az értékesítés, a műszaki fejlesztés vagy a befektetés korlátozása vagy ellenőrzése;
- c) a piacok vagy a beszerzési források felosztása;
- d) egyenértékű ügyletek esetén eltérő feltételek alkalmazása az üzletfelekkel szemben, ami által azok hátrányos versenyhelyzetbe kerülnek;
- e) a szerződések megkötésének függővé tétele olyan kiegészítő kötelezettségeknek a másik fél részéről történő vállalásától, amelyek sem természetüknél fogva, sem a kereskedelmi szokások szerint nem tartoznak a szerződés tárgyához.

(2) Az e cikk alapján tiltott megállapodás vagy döntés semmis.

(3) Az (1) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazásától azonban el lehet tekinteni az olyan esetekben, amikor

- vállalkozások közötti megállapodás vagy megállapodások csoportja;
- vállalkozások társulásai által hozott döntés vagy döntések csoportja;

— összehangolt magatartás vagy összehangolt magatartások csoportja

hozzájárul az áruk termelésének vagy forgalmazásának javításához, illetve a műszaki vagy gazdasági fejlődés előmozdításához, ugyanakkor lehetővé teszi a fogyasztók méltányos részesedését a belőle eredő előnyből anélkül, hogy:

- a) az érintett vállalkozásokra olyan korlátozásokat róna, amelyek e célok eléréséhez nem nélkülözhetetlenek;
- b) lehetővé tenné ezeknek a vállalkozásoknak, hogy a kérdéses áruk jelentős része tekintetében megszüntessék a versenyt.

102. cikk

(az EKSz. korábbi 82. cikke)

A belső piaccal összeegyeztethetetlen és tilos egy vagy több vállalkozásnak a belső piacon vagy annak jelentős részén meglévő erőfölényével való visszaélése, amennyiben ez hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre.

Ilyen visszaélésnek minősül különösen:

- a) tisztességtelen beszerzési vagy eladási árak, illetve egyéb tisztességtelen üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett kikötése;
- b) a termelés, az értékesítés vagy a műszaki fejlesztés korlátozása a fogyasztók kárára;
- c) egyenértékű ügyletek esetén eltérő feltételek alkalmazása az üzletfelekkel szemben, ami által azok hátrányos versenyhelyzetbe kerülnek;
- d) a szerződések megkötésének függővé tétele olyan kiegészítő kötelezettségeknek a másik fél részéről történő vállalásától, amelyek sem természetüknél fogva, sem a kereskedelmi szokások szerint nem tartoznak a szerződés tárgyához.

103. cikk

(az EKSz. korábbi 83. cikke)

(1) A 101. és 102. cikkben meghatározott elvek érvényre juttatását szolgáló megfelelő rendeleteket vagy irányelveket a Tanács a Bizottság javaslata alapján, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően állapítja meg.

(2) Az (1) bekezdésben említett rendeletek vagy irányelvek célja különösen:

- a) a 101. cikk (1) bekezdésében és a 102. cikkben megállapított tilalmak betartásának biztosítása pénzbírság vagy kényszerítő bírság előírásával;

- b) a 101. cikk (3) bekezdésének alkalmazására részletes szabályok megállapítása, figyelembe véve egyrészt a hatékony felügyelet biztosításának, másrészt a hatósági ellenőrzés lehető legnagyobb mértékű egyszerűsítésének szükségességét;
- c) szükség esetén a 101. és 102. cikk rendelkezései hatályának meghatározása a gazdaság különböző ágazataiban;
- d) a Bizottság, illetve az Európai Unió Bírósága e bekezdés rendelkezéseinek alkalmazása terén betöltendő feladatainak meghatározása;
- e) a nemzeti jogszabályok és az e szakaszban foglalt, illetve az e cikk alapján elfogadott rendelkezések közötti kapcsolat meghatározása.

104. cikk

(az EKSz. korábbi 84. cikke)

A 103. cikk alapján elfogadott rendelkezések hatálybalépéséig a tagállamok hatósági országuk jogának megfelelően, valamint a 101. cikk, különösen annak (3) bekezdése, és a 102. cikk rendelkezéseinek megfelelően döntenek a megállapodások, döntések és összehangolt magatartások megengedhetőségéről, valamint a belső piacon meglévő erőfölénnyel való visszaélésről.

105. cikk

(az EKSz. korábbi 85. cikke)

(1) A 104. cikk sérelme nélkül a Bizottság biztosítja a 101. és 102. cikkben megállapított elvek alkalmazását. Egy tagállam kérelmére vagy hivatalból — együttműködve a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságaival, amelyek segítséget nyújtanak számára — megvizsgálja azokat az eseteket, ahol fennáll ezen elvek megsértésének a gyanúja. Amennyiben jogsértést állapít meg, javaslatot tesz a jogsértés megszüntetésére irányuló megfelelő intézkedésekre.

(2) Amennyiben a jogsértést nem szüntetik meg, a Bizottság indokolással ellátott határozatában állapítja meg az elvek megsértését. A Bizottság határozatát nyilvánosságra hozhatja, és felhatalmazhatja a tagállamokat arra, hogy megtegyék a helyzet orvosolásához szükséges intézkedéseket, amelyek feltételeit és részleteit a Bizottság határozza meg.

(3) A Bizottság rendeleteket fogadhat el a megállapodások azon csoportjaira vonatkozóan, amelyek tekintetében a Tanács a 103. cikk második bekezdésének b) pontjával összhangban rendeletet vagy irányelvet fogadott el.

106. cikk

(az EKSz. korábbi 86. cikke)

(1) A közvállalkozások és az olyan vállalkozások esetében, amelyeknek a tagállamok különleges vagy kizárólagos jogokat biztosítanak, a tagállamok nem hozhatnak és nem tarthatnak fenn a Szerződésekkel, különösen a 18. és 101–109. cikkben foglalt szabályokkal ellentétes intézkedéseket.

(2) Az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vagy a jövedelemtermelő monopólium jellegű vállalkozások olyan mértékben tartoznak a Szerződések szabályai, különösen a versenyszabályok hatálya alá, amennyiben ezek alkalmazása sem jogilag, sem ténylegesen nem akadályozza a rájuk bízott sajátos feladatok végrehajtását. A kereskedelem fejlődését ez nem befolyásolhatja olyan mértékben, amely ellentétes az Unió érdekeivel.

(3) A Bizottság biztosítja e cikk rendelkezéseinek alkalmazását, és szükség esetén megfelelő irányelveket vagy határozatokat intéz a tagállamokhoz.

2. SZAKASZ

ÁLLAMI TÁMOGATÁSOK

107. cikk

(az EKSz. korábbi 87. cikke)

(1) Ha a Szerződések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

(2) A belső piaccal összeegyeztethető:

- a) a magánszemély fogyasztóknak nyújtott szociális jellegű támogatás, feltéve hogy azt a termék származásán alapuló megkülönböztetés nélkül nyújtják;
- b) a természeti csapások vagy más rendkívüli események által okozott károk helyreállítására nyújtott támogatás;
- c) a Németországi Szövetségi Köztársaság Németország felosztása által érintett egyes területei gazdaságának nyújtott támogatás, amennyiben a támogatásra a felosztásból eredő gazdasági hátrányok ellensúlyozásához szükség van. Öt évvel a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően e pontot a Tanács a Bizottság javaslata alapján elfogadott határozattal hatályon kívül helyezheti.

(3) A belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető:

- a) az olyan térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatás, ahol rendkívül alacsony az életszínvonal vagy jelentős az alulfoglalkoztatottság, valamint a 349. cikkben említett térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatás, ezek strukturális, gazdasági és társadalmi helyzetére tekintettel;
- b) valamely közös európai érdeket szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítására vagy egy tagállam gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére nyújtott támogatás;

- c) az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben;
- d) a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, ha az az Unión belüli kereskedelmi és versenyfeltételeket nem befolyásolja a közös érdekekkel ellentétes mértékben;
- e) a támogatás olyan egyéb fajtái, amelyeket a Tanács a Bizottság javaslata alapján hozott határozatával határoz meg.

108. cikk

(az EKSz. korábbi 88. cikke)

(1) A Bizottság a tagállamokkal együttműködve folyamatosan vizsgálja a tagállamokban létező támogatási programokat. A Bizottság javaslatot tesz a tagállamoknak a belső piac fokozatos fejlődése vagy működése által megkövetelt megfelelő intézkedések meghozatalára.

(2) Ha a Bizottság — azt követően, hogy felhívta az érintett feleket észrevételeik megtételére — megállapítja, hogy egy állam által vagy állami forrásból nyújtott támogatás a 107. cikk értelmében nem egyeztethető össze a belső piaccal, vagy hogy az ilyen támogatást visszaélészerűen használják fel, úgy határoz, hogy az érintett állam köteles a Bizottság által kitűzött határidőn belül a támogatást megszüntetni vagy módosítani.

Ha az érintett állam a kitűzött határidőn belül nem tesz eleget ennek a határozatnak, a Bizottság vagy bármely érdekelt állam — a 258. és 259. cikk rendelkezéseitől eltérve — közvetlenül az Európai Unió Bíróságához fordulhat.

Valamely tagállam kérelmére a Tanács egyhangúlag úgy határozhat, hogy a tagállam által nyújtott vagy nyújtani kívánt támogatást — a 107. cikk rendelkezéseitől vagy a 109. cikk alapján elfogadott rendeletektől eltérve — a belső piaccal összeegyeztethetőnek kell tekinteni, ha az ilyen határozatot rendkívüli körülmények indokolják. Ha a Bizottság e támogatást illetően már megindította az e bekezdés első albekezdésében említett eljárást, a kérelem tagállam általi benyújtása a Tanácshoz a Tanács álláspontjának kinyilvánításáig az eljárás felfüggesztését eredményezi.

Ha azonban a Tanács a kérelem benyújtásától számított három hónapon belül nem nyilatkozik, az ügyben a Bizottság határoz.

(3) A Bizottságot az észrevételei megtételéhez szükséges időben tájékoztatni kell minden támogatás nyújtására és módosítására irányuló szándékról. Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy ez a szándék a 107. cikk értelmében nem egyeztethető össze a belső piaccal, haladéktalanul megindítja a (2) bekezdés szerinti eljárást. Amíg ebben az eljárásban végső határozat nem születik, az érintett tagállam a tervezett intézkedéseket nem hajthatja végre.

(4) A Bizottság rendeleteket fogadhat el az állami támogatások azon csoportjaira vonatkozóan, amelyeket a Tanács a 109. cikknek megfelelően az e cikk (3) bekezdésében említett eljárás alól mentesíthetőnek ítélt.

109. cikk

(az EKSz. korábbi 89. cikke)

A Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően megfelelő rendeleteket alkothat a 107. és 108. cikk alkalmazására, és meghatározhatja különösen a 108. cikk (3) bekezdésének alkalmazási feltételeit, valamint az ez alól az eljárás alól mentesülő támogatási fajtákat.

2. FEJEZET

ADÓRENDELKEZÉSEK

110. cikk

(az EKSz. korábbi 90. cikke)

A tagállamok sem közvetlenül, sem közvetve nem vetnek ki más tagállamok termékeire a hasonló jellegű hazai termékekre közvetlenül vagy közvetve kivetett adónál magasabb belső adót.

A tagállamok továbbá nem vetnek ki más tagállamok termékeire olyan természetű belső adót, amely más termékek közvetett védelmét szolgálhatja.

111. cikk

(az EKSz. korábbi 91. cikke)

Egy termék valamely tagállamba történő kivitele esetén a belső adó visszatérítése nem haladhatja meg az erre közvetlenül vagy közvetve kivetett belső adók összegét.

112. cikk

(az EKSz. korábbi 92. cikke)

A forgalmi adóktól, jövedéki adóktól és a közvetett adók egyéb formáitól eltérő közterhek esetén a többi tagállamba irányuló kivitellel összefüggésben nem adhatók mentességek és visszatérítések, valamint a tagállamokból történő behozatallal összefüggésben nem vethetők ki kiegyenlítő díjak, kivéve ha a Tanács a tervezett intézkedéseket a Bizottság javaslata alapján, korlátozott időtartamra előzetesen jóváhagyta.

113. cikk

(az EKSz. korábbi 93. cikke)

A Tanács az Európai Parlamenttel, valamint a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően, különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag rendelkezéseket fogad el a forgalmi adók, a jövedéki adók és a közvetett adók egyéb formáira vonatkozó jogszabályok olyan mértékű harmonizálására, amennyire az ilyen harmonizáció a belső piac létrehozásához, működéséhez, és a verseny torzulásának elkerüléséhez szükséges.

3. FEJEZET

JOGSZABÁLYOK KÖZELÍTÉSE

114. cikk

(az EKSz. korábbi 95. cikke)

(1) Ha a Szerződések másként nem rendelkeznek, a 26. cikkben meghatározott célkitűzések megvalósítására a következő rendelkezéseket kell alkalmazni. Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően elfogadja azokat a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítésére vonatkozó intézkedéseket, amelyek tárgya a belső piac megteremtése és működése.

(2) Az (1) bekezdés nem vonatkozik az adózásra, a személyek szabad mozgására, valamint a munkavállalók jogaira és érdekeire vonatkozó rendelkezésekre.

(3) A Bizottság az (1) bekezdésben előírányzott, az egészségügyre, a biztonságra, a környezetvédelemre és a fogyasztóvédelemre vonatkozó javaslataiban a védelem magas szintjét veszi alapul, különös figyelemmel a tudományos tényeken alapuló új fejleményekre. Az Európai Parlament és a Tanács saját hatáskörén belül szintén törekszik e célkitűzés megvalósítására.

(4) Ha valamely harmonizációs intézkedésnek az Európai Parlament és a Tanács, a Tanács vagy a Bizottság általi elfogadását követően egy tagállam a 36. cikkben említett lényeges követelmények alapján vagy a környezet, illetve a munkakörnyezet védelmével kapcsolatosan szükségesnek tartja nemzeti rendelkezések fenntartását, ezekről a rendelkezésekről és a fenntartásuk indokairól értesíti a Bizottságot.

(5) Ezen felül, a (4) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben valamely harmonizációs intézkedésnek az Európai Parlament és a Tanács, a Tanács vagy a Bizottság általi elfogadását követően valamely tagállam új tudományos bizonyítékon alapuló, a környezet vagy a munkakörnyezet védelmével kapcsolatos nemzeti rendelkezések bevezetését tartja szükségesnek az adott tagállamra jellemző olyan probléma miatt, amely a harmonizációs intézkedés elfogadása után merült fel, ezekről az előírányzott rendelkezésekről és bevezetésük indokairól értesíti a Bizottságot.

(6) A Bizottság a (4) és (5) bekezdésben említett értesítésektől számított hat hónapon belül a vonatkozó nemzeti rendelkezéseket jóváhagyja vagy elutasítja, miután ellenőrizte, hogy az érintett rendelkezések nem képezik-e a tagállamok közötti önkényes megkülönböztetés eszközét vagy a kereskedelem rejtett korlátozását, valamint hogy nem jelentenek-e akadályt a belső piac működésében.

Amennyiben a Bizottság e határidőn belül nem hoz határozatot, a (4) és (5) bekezdésben említett nemzeti rendelkezéseket jóváhagyottnak kell tekinteni.

Ha az ügy összetettsége indokolja, és az emberi egészséget fenyegető veszély nem áll fenn, a Bizottság értesítheti az érintett tagállamot arról, hogy az ebben a bekezdésben említett határidő legfeljebb további hat hónappal meghosszabbítható.

(7) Ha a (6) bekezdés alapján egy tagállamnak engedélyezték valamely harmonizációs intézkedéstől eltérő nemzeti rendelkezések fenntartását vagy bevezetését, a Bizottság haladéktalanul megvizsgálja, hogy javasolja-e az adott intézkedés kiigazítását.

(8) Ha egy olyan területen, amely korábban harmonizációs intézkedések tárgyát képezte, valamely tagállam különleges közegészségügyi problémát vet fel, erről tájékoztatja a Bizottságot, amely haladéktalanul megvizsgálja, hogy javasoljon-e megfelelő intézkedéseket a Tanácsnak.

(9) A 258. és 259. cikkben megállapított eljárástól eltérve, a Bizottság vagy bármely tagállam közvetlenül az Európai Unió Bíróságához fordulhat, ha megítélése szerint egy másik tagállam az e cikkben biztosított hatáskörével visszaél.

(10) A fentiekben említett harmonizációs intézkedések indokolt esetben védzáradékot tartalmaznak, amely felhatalmazza a tagállamokat arra, hogy a 36. cikkben említett egy vagy több nem gazdasági okból, uniós ellenőrzési eljárás alá tartozó ideiglenes intézkedéseket hozzanak.

115. cikk

(az EK Sz. korábbi 94. cikke)

A 114. cikk sérelme nélkül a Tanács az Európai Parlamenttel, valamint a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően, különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag irányelveket fogad el a tagállamok olyan törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek közelítésére, amelyek közvetlenül érintik a belső piac megteremtését vagy működését.

116. cikk

(az EK Sz. korábbi 96. cikke)

Ha a Bizottság azt állapítja meg, hogy a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései közötti különbségek torzítják a belső piaci verseny feltételeit, és hogy ezt a torzulást ki kell küszöbölni, konzultál az érintett tagállamokkal.

Ha ez a konzultáció nem eredményez a torzulás kiküszöbölésére vonatkozó megállapodást, az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadja a szükséges irányelveket. E célból a Szerződésben előírt bármilyen egyéb megfelelő intézkedést el lehet fogadni.

117. cikk

(az EKSz. korábbi 97. cikke)

(1) Amennyiben okkal lehet tartani attól, hogy törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések elfogadása vagy módosítása a 116. cikk értelmében vett torzulást okoz, az így eljárni kívánó tagállam konzultál a Bizottsággal. A tagállamokkal folytatott konzultációt követően a Bizottság ajánlást tesz az érintett államoknak a szóban forgó torzulás elkerülésére alkalmas intézkedésekre vonatkozóan.

(2) Ha az az állam, amely nemzeti rendelkezéseket kíván bevezetni vagy módosítani, nem tesz eleget a neki címzett bizottsági ajánlásnak, a többi tagállamtól nem követelhető meg, hogy e torzulás kiküszöbölése érdekében saját nemzeti rendelkezéseit a 116. cikk értelmében módosítsa. Ha az a tagállam, amely figyelmen kívül hagyta a Bizottság ajánlását, olyan torzulást okoz, amely csak saját magára nézve hátrányos, a 116. cikk rendelkezései nem alkalmazhatók.

118. cikk

A belső piac létrehozása, illetve működése keretében az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket fogad el a szellemi tulajdonjogok Unión belüli egységes oltalmát biztosító európai oltalmi jogcímek létrehozására, valamint egy uniós szintű központi engedélyezési, koordinációs és ellenőrzési rendszer megteremtésére.

Az európai oltalmi jogcímekre vonatkozó nyelvhasználati rendet a Tanács állapítja meg különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.

VIII. CÍM

GAZDASÁG- ÉS MONETÁRIS POLITIKA

119. cikk

(az EKSz. korábbi 4. cikke)

(1) Az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében meghatározott célok megvalósítása érdekében a tagállamok és az Unió tevékenysége — a Szerződésben előírtak szerint — magában foglalja egy olyan gazdaságpolitika bevezetését, amely a tagállamok gazdaságpolitikájának szoros összehangolásán, a belső piacon és a közös célkitűzések meghatározásán alapul, és amelyet a szabad versenyen alapuló nyitott piacgazdaság elvével összhangban valósítanak meg.

(2) Az előzőekkel párhuzamosan, továbbá a Szerződésekben előírtak és az azokban meghatározott eljárások szerint ez a tevékenység magában foglalja egy közös pénz, az euro bevezetését, valamint egy egységes monetáris és árfolyam-politika meghatározását és megvalósítását, amelyek elsődleges célja az árstabilitás fenntartása és — e célkitűzés sérelme nélkül — az általános gazdaságpolitika támogatása az Unión belül, a szabad versenyen alapuló nyitott piacgazdaság elvével összhangban.

(3) A tagállamok és az Unió ezen tevékenységei feltételezik a következő irányadó elvek betartását: stabil árak, rendezett államháztartás és monetáris feltételek, valamint fenntartható fizetési mérleg.

1. FEJEZET

GAZDASÁGPOLITIKA

120. cikk

(az EKSz. korábbi 98. cikke)

A tagállamok azzal a szándékkal folytatják gazdaságpolitikájukat, hogy a 121. cikk (2) bekezdésében említett átfogó iránymutatások szerint hozzájáruljanak az Uniónak az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében meghatározott célkitűzéseinek megvalósításához. A tagállamok és az Unió a szabad versenyen alapuló nyitott piacgazdaság elvével összhangban tevékenykednek, ezáltal elősegítve az erőforrások hatékony elosztását és tiszteletben tartva a 119. cikkben meghatározott elveket.

121. cikk

(az EKSz. korábbi 99. cikke)

(1) A tagállamok közös érdekű ügynek tekintik és összehangolják gazdaságpolitikájukat a Tanácsban a 120. cikk rendelkezéseinek megfelelően.

(2) A Tanács a Bizottság ajánlása alapján tervezetet készít a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikájára vonatkozó átfogó iránymutatásokról, és erről jelentést tesz az Európai Tanácsnak.

Az Európai Tanács a Tanács jelentése alapján a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikájára vonatkozó átfogó iránymutatásokról kialakítja következtetését.

E következtetés alapján a Tanács ajánlást fogad el, amelyben meghatározza ezeket az átfogó iránymutatásokat. A Tanács ajánlásáról tájékoztatja az Európai Parlamentet.

(3) A tagállamok gazdaságpolitikájának szorosabb összehangolása és gazdasági teljesítményének tartós egymáshoz közelítése érdekében a Tanács a Bizottság által benyújtott jelentések alapján figyelemmel kíséri az egyes tagállamok és az Unió gazdasági fejlődését, valamint a gazdaságpolitikák összeegyeztethetőségét a (2) bekezdésben említett átfogó iránymutatásokkal, és erről rendszeresen átfogó értékelést készít.

E többoldalú felügyelet céljából a tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a gazdaságpolitikájuk terén hozott fontos intézkedéseikről, valamint az általuk szükségesnek tartott egyéb adatokról.

(4) Ha a (3) bekezdésben említett eljárásban megállapításra kerül, hogy egy tagállam gazdaságpolitikája nem felel meg a (2) bekezdésben említett átfogó iránymutatásoknak, vagy veszélyeztetheti a gazdasági és monetáris unió megfelelő működését, a Bizottság az érintett tagállamot figyelmeztetésben részesítheti. A Tanács, a Bizottság ajánlása alapján, megteheti a szükséges ajánlásokat az érintett tagállamnak. A Tanács a Bizottság javaslata alapján úgy határozhat, hogy ajánlásait nyilvánosságra hozza.

Ennek a bekezdésnek az alkalmazásában a Tanács az érintett tagállamot képviselő tanácsi tag szavazatát figyelmen kívül hagyva jár el.

A Tanács többi tagja minősített többségét a 238. cikk (3) bekezdése a) pontjának megfelelően kell meghatározni.

(5) A Tanács elnöke és a Bizottság jelentést tesz az Európai Parlamentnek a többoldalú felügyelet eredményeiről. Amennyiben a Tanács ajánlásait nyilvánosságra hozta, a Tanács elnökét fel lehet kérni arra, hogy jelenjen meg az Európai Parlament hatáskörrel rendelkező bizottsága előtt.

(6) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben részletes szabályokat állapíthat meg a (3) és (4) bekezdésben említett többoldalú felügyeleti eljárásra vonatkozóan.

122. cikk

(az EK Sz. korábbi 100. cikke)

(1) A Tanács, a Szerződésekben előírt egyéb eljárások sérelme nélkül, a Bizottság javaslata alapján, a tagállamok közötti szolidaritás szellemében határozhat a gazdasági helyzetnek megfelelő intézkedésekről, különösen ha egyes termékekkel való ellátásban – ideértve különösképpen az energia területét – súlyos nehézségek merülnek fel.

(2) Ha egy tagállam természeti csapások vagy általa nem befolyásolható rendkívüli események folytán nehézségekkel küzd, vagy súlyos nehézségek komoly veszélye áll fenn, a Tanács a Bizottság javaslata alapján az érintett tagállamnak bizonyos feltételek mellett uniós pénzügyi támogatást nyújthat. A Tanács elnöke a meghozott határozatról tájékoztatja az Európai Parlamentet.

123. cikk

(az EK Sz. korábbi 101. cikke)

(1) Az Európai Központi Bank, illetve a tagállamok központi bankjai (a továbbiakban: nemzeti központi bankok) nem nyújthatnak folyószámlahitelt vagy bármely más hitelt az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok, a tagállamok központi kormányzata, regionális vagy helyi közigazgatási szervei, közjogi testületei, egyéb közintézményei vagy közvállalkozásai részére, továbbá ezektől közvetlenül nem vásárolhatnak adósságinstrumentumokat.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható a köztulajdonban lévő hitelintézetekre, amelyeket a jegybanki pénzkínálat vonatkozásában a nemzeti központi bankoknak és az Európai Központi Banknak a magántulajdonban lévő hitelintézetekkel azonos elbánásban kell részesíteniük.

124. cikk

(az EK Sz. korábbi 102. cikke)

Tilos minden olyan intézkedés, amely nem prudenciális megfontoláson alapul, és amely az Unió intézményeinek, szerveinek vagy hivatalainak, a tagállamok központi kormányzatának, regionális vagy helyi közigazgatási szerveinek, közjogi testületeinek, egyéb közintézményeinek vagy közvállalkozásainak kiváltságos hozzáférést biztosít a pénzügyi szervezetekhez.

125. cikk

(az EK Sz. korábbi 103. cikke)

(1) Az Unió nem felel a tagállamok központi kormányzatának, regionális vagy helyi közigazgatási szerveinek, közjogi testületeinek, egyéb közintézményeinek vagy közvállalkozásainak kötelezettségeiért, és nem vállalja át azokat; ez nem sértheti a valamely meghatározott projekt közös megvalósítására vonatkozó kölcsönös pénzügyi garanciákat. A tagállamok nem felelnek egy másik tagállam központi kormányzatának, regionális vagy helyi közigazgatási szerveinek, közjogi testületeinek, egyéb közintézményeinek vagy közvállalkozásainak kötelezettségeiért, és nem vállalják át azokat; ez nem sértheti a valamely meghatározott projekt közös megvalósítására vonatkozó kölcsönös pénzügyi garanciákat.

(2) A Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően szükség esetén meghatározhatja a 123. és a 124. cikkben, valamint ebben a cikkben előírt tilalmak alkalmazásával kapcsolatos fogalmakat

126. cikk

(az EK Sz. korábbi 104. cikke)

(1) A tagállamok kerülnek a túlzott költségvetési hiányt.

(2) A Bizottság figyelemmel kíséri a tagállamok költségvetési helyzetének, államadósság-állományának alakulását a jelentős mértékű eltérések feltárása érdekében. Különösen a költségvetési fegyelem betartását vizsgálja az alábbi két kritérium alapján:

- a) a tervezett vagy tényleges költségvetési hiánynak a bruttó hazai termékhez viszonyított aránya túllép-e egy meghatározott referenciaértéket, kivéve ha:
 - az arány jelentős mértékben és folyamatosan csökkent, és elért egy, a referenciaértékhez közeli szintet; vagy
 - a referenciaérték túllépése csak kivételes és átmeneti, és az arány közel marad a referenciaértékhez;
- b) az államadósságnak a bruttó hazai termékhez viszonyított aránya túllép-e egy meghatározott referenciaértéket, kivéve ha az arány elegendő mértékben csökken, és kielégítő ütemben közelít a referenciaértékhez.

A referenciaértékeket a Szerződésekhöz csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv határozza meg.

(3) Ha egy tagállam nem felel meg az egyik vagy mindkét kritériummal kapcsolatos követelményeknek, a Bizottság erről jelentést készít. A Bizottság jelentése figyelembe veszi, hogy a költségvetési hiány meghaladja-e az állami beruházások kiadásait, valamint minden egyéb érdemleges tényezőt, beleértve a tagállam középtávú gazdasági és költségvetési helyzetét.

A Bizottság jelentést készíthet akkor is, ha a kritériumokkal kapcsolatos követelmények teljesítésétől függetlenül azon a véleményen van, hogy egy tagállamban túlzott hiány kialakulásának veszélye áll fenn.

(4) A Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményezi a Bizottság jelentését.

(5) Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy egy tagállamban túlzott hiány áll fenn vagy következhet be, erről véleményt küld az érintett tagállamnak, amelyről tájékoztatja a Tanácsot.

(6) A Tanács, a Bizottság javaslata alapján és az érintett tagállam esetleges észrevételeit figyelembe véve, egy általános értékelést követően határoz arról, hogy fennáll-e túlzott hiány.

(7) Ha a (6) bekezdésnek megfelelően a Tanács túlzott hiányt állapít meg, a Bizottság ajánlása alapján késedelem nélkül ajánlásokat fogad el az érintett tagállamra vonatkozóan azzal a céllal, hogy az ezt az állapotot meghatározott időn belül szüntesse meg. A (8) bekezdés rendelkezéseire is figyelemmel, ezek az ajánlások nem hozhatók nyilvánosságra.

(8) Ha a Tanács megállapítja, hogy ajánlásait a meghatározott időn belül nem követte eredményes intézkedés, azokat nyilvánosságra hozhatja.

(9) Ha a Tanács ajánlásainak egy tagállam továbbra sem tesz eleget, a Tanács úgy határozhat, hogy a tagállamot felszólítja arra, hogy meghatározott időn belül hozzon intézkedéseket a hiány olyan mértékű csökkentésére, amelyet a Tanács a helyzet orvoslásához szükségesnek ítél.

Ilyen esetben a Tanács kérheti az érintett tagállamtól, hogy egy meghatározott ütemezés szerint jelentéseket nyújtson be annak érdekében, hogy a Tanács felülvizsgálhassa a tagállam kiigazításra irányuló erőfeszítéseit.

(10) A 258. és a 259. cikkben biztosított eljárás-indítási jog e cikk (1)–(9) bekezdésének keretei között nem gyakorolható.

(11) Mindaddig, amíg egy tagállam nem tesz eleget a (9) bekezdés szerinti határozatnak, a Tanács a következő intézkedések közül egynek vagy többnek az alkalmazásáról vagy adott esetben megszigorításáról dönthet:

- megköveteli, hogy az érintett tagállam a kötvények és értékpapírok kibocsátását megelőzően a Tanács által meghatározandó további adatokat hozzon nyilvánosságra;
- felkéri az Európai Beruházási Bankot, hogy vizsgálja felül hitelezési politikáját az érintett tagállam vonatkozásában;
- megköveteli, hogy az érintett tagállam megfelelő mértékű, nem kamatozó letétet helyezzen el az Uniónál mindaddig, amíg a Tanács megítélése szerint nem történt meg a túlzott hiány kiigazítása;
- megfelelő mértékű pénzbírságokat szab ki.

A Tanács elnöke a határozatokról tájékoztatja az Európai Parlamentet.

(12) A Tanács hatályon kívül helyezi a (6)–(9) és a (11) bekezdésben említett határozatok vagy ajánlások valamelyikét vagy mindegyikét annyiban, amennyiben a Tanács megítélése szerint az érintett tagállamban megtörtént a túlzott hiány kiigazítása. Amennyiben a Tanács előzőleg ajánlásokat hozott nyilvánosságra, a (8) bekezdés szerinti határozat hatályon kívül helyezését követően nyilvános közleményben állapítja meg, hogy az érintett tagállamban megszűnt a túlzott hiány.

(13) A (8), (9), (11) és (12) bekezdésben említett határozatok és ajánlások elfogadásakor a Tanács a Bizottság ajánlása alapján jár el.

A (6)–(9), (11) és (12) bekezdésben említett intézkedések elfogadásakor a Tanács az érintett tagállamot képviselő tanácsi tag szavazatát figyelmen kívül hagyva jár el.

A Tanács többi tagja minősített többségét a 238. cikk (3) bekezdése a) pontjának megfelelően kell meghatározni.

(14) Az ebben a cikkben leírt eljárás végrehajtására vonatkozó további rendelkezéseket a Szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv határozza meg.

A Tanács az Európai Parlamenttel, valamint az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően, különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag fogadja el az említett jegyzőkönyv helyébe lépő megfelelő rendelkezéseket.

E bekezdés egyéb rendelkezéseire is figyelemmel, a Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően meghatározza az említett jegyzőkönyv rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó szabályokat és fogalmakat.

2. FEJEZET

MONETÁRIS POLITIKA

127. cikk

(az EK Sz. korábbi 105. cikke)

(1) A Központi Bankok Európai Rendszerének (a továbbiakban: KBER) elsődleges célja az árstabilitás fenntartása. Az árstabilitási cél veszélyeztetése nélkül a KBER támogatja az Unión belüli általános gazdaságpolitikát azzal a céllal, hogy hozzájáruljon az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében megállapított uniós célkitűzések megvalósításához. A KBER a szabad versenyen alapuló nyitott piacgazdaság elvével összhangban tevékenykedik, ezáltal elősegítve az erőforrások hatékony elosztását és tiszteletben tartva a 119. cikkben meghatározott alapelveket.

(2) A KBER alapvető feladatai a következők:

- az Unió monetáris politikájának meghatározása és végrehajtása;
- devizaműveletek végzése a 219. cikk rendelkezéseinek megfelelően;
- a tagállamok hivatalos devizatartalékainak tartása és kezelése;
- a fizetési rendszerek zavartalan működésének előmozdítása.

(3) A (2) bekezdés harmadik francia bekezdése nem érinti a devizában tartott technikai egyenlegeknek a tagállamok kormányai által történő tartását és kezelését.

(4) Az Európai Központi Bankkal konzultálni kell:

- a hatáskörébe tartozó valamennyi uniós jogi aktusra irányuló javaslattal kapcsolatban;
- a nemzeti hatóságok részéről az EKB hatáskörébe tartozó valamennyi jogszabálytervezettel kapcsolatban a Tanács által a 129. cikk (4) bekezdésében megállapított eljárásnak megfelelően meghatározott kereteken belül és feltételek mellett.

Az Európai Központi Bank a hatáskörébe tartozó területeken véleményt terjeszthet a megfelelő uniós intézmények, szervek és hivatalok, illetve a nemzeti hatóságok elé.

(5) A KBER támogatja a hatáskörrel rendelkező hatóságokat a hitelintézetek prudenciális felügyeletére és a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó politikáik zavartalan megvalósításában.

(6) Az Európai Parlamenttel és az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően a Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag eljárva elfogadott rendeletekben az Európai Központi Bankot a hitelintézetek és – a biztosítóintézetek kivételével – az egyéb pénzügyi szervezetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatban külön feladatokkal bízhatja meg.

128. cikk

(az EK Sz. korábbi 106. cikke)

(1) Az Unión belül kizárólag az Európai Központi Bank jogosult eurobankjegyek kibocsátásának az engedélyezésére. Ilyen bankjegyek kibocsátására az Európai Központi Bank és a nemzeti központi bankok jogosultak. Kizárólag az Európai Központi Bank és a nemzeti központi bankok által kibocsátott bankjegyek minősülnek törvényes fizetőeszköznek az Unión belül.

(2) A tagállamok euroérméket bocsáthatnak ki az Európai Központi Bank által jóváhagyott mennyiségben. A Tanács a Bizottság javaslata alapján, valamint az Európai Parlamenttel és az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően intézkedéseket fogadhat el, hogy az Unión belüli zavartalan forgalomhoz szükséges mértékben harmonizálják minden forgalomba hozatalra szánt pénzérme címletét és műszaki előírásait.

129. cikk

(az EK Sz. korábbi 107. cikke)

(1) A KBER-t az Európai Központi Bank döntéshozó szervei, a Kormányzótanács és az Igazgatóság irányítják.

(2) A Központi Bankok Európai Rendszerének és az Európai Központi Banknak az alapokmányát (a továbbiakban: a KBER és az EKB alapokmánya) a Szerződésekhez csatolt jegyzőkönyv állapítja meg.

(3) A KBER és az EKB alapokmánya 5.1., 5.2., 5.3., 17., 18., 19.1., 22., 23., 24., 26., 32.2., 32.3., 32.4., és 32.6. cikkét, valamint 33.1. cikkének a) pontját és 36. cikkét rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács módosíthatja. Az Európai Parlament és a Tanács vagy az Európai Központi Bank ajánlása alapján és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, vagy a Bizottság javaslata alapján és az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően jár el.

(4) A Tanács a Bizottság javaslata alapján, az Európai Parlamenttel és az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően, illetve az Európai Központi Bank ajánlása alapján, az Európai Parlamenttel és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, fogadja el a KBER és az EKB alapokmányának 4., 5.4., 19.2., 20., 28.1., 29.2., 30.4. és 34.3. cikkében említett rendelkezéseket.

130. cikk

(az EK Sz. korábbi 108. cikke)

A Szerződések és a KBER és a EKB alapokmánya által rájuk ruházott hatáskörök gyakorlása, valamint az ilyen feladatok és kötelezettségek végrehajtása során sem az Európai Központi Bank, sem a nemzeti központi bankok, sem döntéshozó szerveik valamely tagja nem kérhet vagy fogadhat el utasítást az uniós intézményektől, szervektől vagy hivataloktól, a tagállamok kormányaitól vagy bármely egyéb szervtől. Az uniós intézmények, szervek és hivatalok, valamint a tagállamok kormányai kötelezettséget vállalnak arra, hogy tiszteletben tartják ezt az elvet, és nem kísérlik meg az Európai Központi Bank vagy a nemzeti központi bankok döntéshozó szervei tagjainak befolyásolását feladataik ellátása során.

131. cikk

(az EK Sz. korábbi 109. cikke)

Valamennyi tagállam biztosítja, hogy nemzeti jogszabályai — nemzeti központi bankjának statútumát is beleértve — összeegyeztethetők legyenek a Szerződésekkel és a KBER és az EKB alapokmányával.

132. cikk

(az EK Sz. korábbi 110. cikke)

(1) A KBER-re bízott feladatok teljesítése érdekében az Európai Központi Bank a Szerződések rendelkezéseinek megfelelően és a KBER és az EKB alapokmányában megállapított feltételek mellett

— rendeleteket alkot a KBER és az EKB alapokmánya 3.1. cikkének első francia bekezdésében, 19.1. cikkében, 22. cikkében és 25.2. cikkében meghatározott feladatok végrehajtásához szükséges mértékben, valamint a Tanácsnak a 129. cikk (4) bekezdésében említett jogi aktusaiban megállapítandó esetekben;

— meghozza a Szerződések és a KBER és az EKB alapokmánya értelmében a KBER-re ruházott feladatok végrehajtásához szükséges határozatokat;

— ajánlásokat tesz és véleményeket ad.

(2) Az Európai Központi Bank úgy határozhat, hogy határozatait, ajánlásait és véleményeit nyilvánosságra hozza.

(3) A 129. cikk (4) bekezdésében megállapított eljárásnak megfelelően a Tanács által meghatározott kereteken belül és feltételek mellett az Európai Központi Bank pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot szabhat ki azokra a vállalkozásokra, amelyek nem tesznek eleget a rendeleteiből és határozataiból fakadó kötelezettségeknek.

133. cikk

Az Európai Központi Bankra ruházott hatáskörök sérelme nélkül az euro közös pénzként történő alkalmazásához szükséges intézkedéseket rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács állapítja meg. Ezeket az intézkedéseket az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően lehet elfogadni.

3. FEJEZET

INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

134. cikk

(az EK Sz. korábbi 114. cikke)

(1) A tagállamok politikáinak a belső piac működéséhez szükséges legteljesebb mértékű összehangolásának elősegítése érdekében létrejön a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság.

(2) A Gazdasági és Pénzügyi Bizottság a következő feladatokat látja el:

- a Tanács vagy a Bizottság kérésére, illetve saját kezdeményezésére véleményt ad ezen intézmények részére;
- figyelemmel kíséri a tagállamok és az Unió gazdasági és pénzügyi helyzetét és rendszeresen jelentést készít erről a Tanács és a Bizottság részére, különös tekintettel a harmadik országokkal és a nemzetközi intézményekkel fennálló pénzügyi kapcsolatokra;
- a 240. cikk sérelme nélkül hozzájárul a Tanácsnak az 66., 75. cikkben, a 121. cikk (2), (3), (4) és (6) bekezdésében, a 122., 124., 125., 126. cikkben, a 127. cikk (6) bekezdésében, a 128. cikk (2) bekezdésében, a 129. cikk (3) és (4) bekezdésében, a 138. cikkben, a 140. cikk (2) és (3) bekezdésében, a 143., 144. cikk (2) és (3) bekezdésében, valamint a 219. cikkben említett munkája előkészítéséhez, és ellátja a Tanács által ráruházott egyéb tanácsadói és előkészítő feladatokat;
- évente legalább egyszer megvizsgálja a Szerződések és a Tanács által elfogadott intézkedések alkalmazásának eredményeként a tőkemozgás és a fizetési műveletek szabadsága tekintetében előálló helyzetet; a vizsgálat kiterjed a tőkemozgással és fizetési műveletekkel kapcsolatos összes intézkedésre; e vizsgálat eredményéről a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság jelentést tesz a Bizottság és a Tanács részére.

Minden egyes tagállam, a Bizottság és az Európai Központi Bank legfeljebb két-két tagot nevez ki a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságba.

(3) A Tanács a Bizottság javaslata alapján, valamint az Európai Központi Bankkal és az e cikkben említett bizottsággal folytatott konzultációt követően meghatározza a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság összetételére vonatkozó részletes rendelkezéseket. A Tanács elnöke erről a határozatról tájékoztatja az Európai Parlamentet.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott feladatokon túl, amennyiben és amíg vannak olyan tagállamok, amelyek a 139. cikk alapján eltéréssel rendelkeznek, a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság figyelemmel kíséri az ilyen tagállamok monetáris és pénzügyi helyzetét, valamint általános fizetési rendszerét, és ezekről rendszeresen jelentést készít a Tanács és a Bizottság számára.

135. cikk

(az EK Sz. korábbi 115. cikke)

A 121. cikk (4) bekezdésének, a 126. cikknek — kivéve a (14) bekezdését —, a 140. cikk (1) bekezdésének, a 138. cikknek, a 140. cikk (2) bekezdése első albekezdésének és a 140. cikk (3) bekezdésének, valamint a 219. cikknek a hatálya alá tartozó ügyekben a Tanács vagy egy tagállam kérheti a Bizottságot, hogy szükség szerint ajánlásokat vagy javaslatokat tegyen. A Bizottság megvizsgálja ezt a kérelmet, és következtetéseit haladéktalanul benyújtja a Tanácsnak.

4. FEJEZET

AZON TAGÁLLAMOKRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK, AMELYEK PÉNZNEME AZ EURO

136. cikk

(1) A gazdasági és monetáris unió megfelelő működésének biztosítása érdekében és a Szerződések vonatkozó rendelkezéseivel összhangban a Tanács a 121. és a 126. cikkben meghatározott eljárások közül a vonatkozó eljárással összhangban – kivéve a 126. cikk (14) bekezdésében említett eljárást – intézkedéseket fogad el azon tagállamokra vonatkozóan, amelyek pénzneme az euro:

- a) ezen tagállamokban a költségvetési fegyelem és a költségvetési felügyelet összehangolásának erősítésére,
- b) gazdaságpolitikai iránymutatások megállapítására ezen tagállamokra vonatkozóan, biztosítva egyúttal ezeknek az Unió egészére vonatkozóan elfogadott iránymutatásokkal való összeegyeztethetőségét és felügyeletét.

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedések elfogadásakor a Tanácsnak csak azok a tagjai vesznek részt a szavazásban, akik azon tagállamokat képviselik, amelyek pénzneme az euro.

Az említett tagok minősített többségét a 238. cikk (3) bekezdése a) pontjának megfelelően kell meghatározni.

137. cikk

Az azon tagállamok minisztereinek találkozóira vonatkozó szabályokat, amelyek hivatalos pénzneme az euro, az eurocsoportról szóló jegyzőkönyv állapítja meg.

138. cikk

(az EK Sz. korábbi 111. cikkének (4) bekezdése)

(1) Annak érdekében, hogy az eurónak a nemzetközi pénzrendszerben elfoglalt helyét biztosítsa, a Tanács a Bizottság javaslata alapján határozatban állapítja meg a gazdasági és monetáris unió szempontjából különösen jelentős ügyekben a nemzetközi pénzügyi intézményekben és konferenciákon képviselendő közös álláspontokat. A Tanács az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően határoz.

(2) A Tanács a Bizottság javaslata alapján megfelelő intézkedéseket fogadhat el a nemzetközi pénzügyi szervezetekben és konferenciákon való egységes képviselet biztosítása céljából. A Tanács az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően határoz.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett intézkedések elfogadásakor a Tanácsnak csak azok a tagjai vesznek részt a szavazásban, akik azokat a tagállamokat képviselik, amelyek pénzneme az euro.

Az említett tagok minősített többségét a 238. cikk (3) bekezdése a) pontjának megfelelően kell meghatározni.

5. FEJEZET

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

139. cikk

(1) Azoknak a tagállamoknak a megjelölése, amelyek vonatkozásában a Tanács nem határozott úgy, hogy teljesítik az euro bevezetéséhez szükséges feltételeket, a továbbiakban „eltéréssel rendelkező tagállam”.

(2) Az eltéréssel rendelkező tagállamokra a Szerződések alábbi rendelkezései nem alkalmazhatók:

a) az átfogó gazdaságpolitikai iránymutatások azon részeinek elfogadása, amelyek általános jelleggel az euroövezetre vonatkoznak (121. cikk, (2) bekezdés),

b) a túlzott hiány orvoslására vonatkozó kényszerítő eszközök (126. cikk, (9) és (11) bekezdés),

c) a KBER célkitűzései és feladatai (127. cikk, (1), (2), (3) és (5) bekezdés),

d) az euro kibocsátása (128. cikk),

e) az Európai Központi Bank jogi aktusai (132. cikk),

- f) az euro alkalmazására vonatkozó intézkedések (133. cikk),
- g) a monetáris megállapodások és az egyéb árfolyam-politikai intézkedések (219. cikk),
- h) az Európai Központi Bank Igazgatósága tagjainak kinevezése (283. cikk, (2) bekezdés),
- i) a gazdasági és monetáris unió szempontjából különösen jelentős ügyekben a nemzetközi pénzügyi intézményekben és konferenciákon képviselendő közös álláspontot meghatározó határozatok (138. cikk (1) bekezdés),
- j) a nemzetközi pénzügyi intézményekben és konferenciákon való egységes képviselet biztosítására irányuló intézkedések (138. cikk (2) bekezdés).

Ennek megfelelően az a)–j) pontban hivatkozott cikkekben „tagállamok” alatt azokat a tagállamokat kell érteni, amelyek pénzneme az euro.

(3) A KBER és az EKB alapokmányának IX. fejezetével összhangban az eltéréssel rendelkező tagállamokat és azok nemzeti központi bankjait nem illetik meg a KBER keretében biztosított jogok, és nem terhelik az ott megállapított kötelezettségek.

(4) A Tanács eltéréssel rendelkező tagállamokat képviselő tagjainak szavazati jogát fel kell függeszteni a (2) bekezdésben felsorolt cikkekben említett intézkedéseknek a Tanács által történő elfogadásakor, továbbá a következő esetekben:

- a) a többoldalú felügyelet keretén belül azon tagállamoknak címzett ajánlások esetén – ideértve a stabilitási programokra és figyelmeztetésekre vonatkozóakat is –, amelyek pénzneme az euro (121. cikk (4) bekezdés),
- b) a túlzott hiányra vonatkozó olyan intézkedések esetén, amelyek azon tagállamokra vonatkoznak, amelyek pénzneme az euro (126. cikk (6), (7), (8), (12) és (13) bekezdés).

A Tanács többi tagja minősített többségét a 238. cikk (3) bekezdése a) pontjának megfelelően kell meghatározni.

140. cikk

(az EK Sz. korábbi 121. cikkének (1) bekezdése, 122. cikk (2) bekezdésének második mondata és 123. cikkének (5) bekezdése)

(1) A Bizottság és az Európai Központi Bank legalább két évente egyszer, illetve valamely eltéréssel rendelkező tagállam kérelmére jelentést tesz a Tanácsnak az eltéréssel rendelkező tagállamok által a gazdasági és monetáris unió megvalósítására vonatkozó kötelezettségeik teljesítésében megtett

előrehaladásról. Ezek a jelentések kiterjednek annak vizsgálatára is, hogy ezen tagállamok nemzeti jogszabályai — nemzeti központi bankjaik státútumait is beleértve — összeegyeztethetőek-e a 130. és 131. cikkel és a KBER és az EKB alapokmányával. A jelentések vizsgálják továbbá a fenntartható konvergencia magas fokának elérését, elemezve, hogy a tagállamok milyen mértékben feleltek meg a következő kritériumoknak:

- az árstabilitás magas fokának elérése; ez olyan inflációs ráta esetén áll fenn, amely közel esik az árstabilitás tekintetében legjobb eredményt felmutató legfeljebb három tagállaméhoz;
- az állam pénzügyi helyzetének fenntarthatósága; ezt olyan költségvetési egyenleg elérése mutatja, amely nem rendelkezik a 126. cikk (6) bekezdése értelmében vett túlzott hiánnyal;
- az Európai Monetáris Rendszer árfolyam-mechanizmusa által előírt normál ingadozási sávok betartása legalább két évig anélkül, hogy az euróval szemben leértékelésre kerülne sor;
- az eltéréssel rendelkező tagállam által elért konvergencia és a tagállamnak az árfolyam-mechanizmusban való részvételének fenntarthatósága, ami a hosszútávú kamatszintben tükröződik.

Az e bekezdésben említett négy kritériumot és azt az időtartamot, amelyen keresztül azokat be kell tartani, a Szerződésekhez csatolt jegyzőkönyv határozza meg részletesen. A Bizottság és az Európai Központi Bank jelentései figyelembe veszik a piacok integrációjának eredményeit, a folyó fizetési mérleg helyzetét és alakulását, továbbá a fajlagos bérköltségek alakulását és az egyéb árindexeket is.

(2) A Tanács a Bizottság javaslata alapján, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt és az Európai Tanácsban folytatott vitát követően határoz arról, hogy mely eltéréssel rendelkező tagállamok teljesítik a szükséges feltételeket az (1) bekezdésben megállapított szempontok alapján, és az érintett tagállamokra vonatkozó eltérést megszünteti.

A Tanács az azon tagállamait képviselő tagjai minősített többséggel elfogadott ajánlásának kézhezvételét követően határoz, amelyeknek pénzneme az euro. Ezek a tagok a Bizottság javaslatának a Tanács által történő kézhezvételét követő hat hónapon belül határoznak.

A második albekezdésben említett tagok minősített többségét a 238. cikk (3) bekezdése a) pontjának megfelelően kell meghatározni.

(3) Ha a (2) bekezdésben megállapított eljárásnak megfelelően az eltérés megszüntetéséről határoztak, a Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően az érintett tagállam és azon tagállamok egyhangú határozatával, amelyek pénzneme az

euro, visszavonhatatlanul rögzíti azt az átváltási arányt, amelyen az euro az érintett tagállam valutájának helyébe lép, és meghozza az eurónak mint közös valutának az érintett tagállamban történő bevezetéséhez szükséges egyéb intézkedéseket.

141. cikk

(az EK Sz. korábbi 123. cikkének (3) bekezdése és 117. cikke (2) bekezdésének első öt francia bekezdése)

(1) Amennyiben és amíg vannak eltéréssel rendelkező tagállamok, a 129. cikk (1) bekezdésének sérelme nélkül, az Európai Központi Bank harmadik döntéshozó szerveként fel kell állítani a KBER és az EKB alapokmányának 44. cikkében említett Általános Tanácsot.

(2) Amennyiben és amíg vannak eltéréssel rendelkező tagállamok, az Európai Központi Bank ezen tagállamok tekintetében:

- erősíti a nemzeti központi bankok közötti együttműködést;
- erősíti a tagállamok monetáris politikáinak összehangolását az árstabilitás biztosítása céljából;
- felügyeli az árfolyam-mechanizmus működését;
- konzultációkat tart a nemzeti központi bankok hatáskörébe tartozó, a pénzügyi szervezetek és piacok stabilitását érintő kérdésekben;
- ellátja az Európai Monetáris Együttműködési Alap egykori feladatait, amelyeket a későbbiekben az Európai Monetáris Intézet vett át.

142. cikk

(az EK Sz. korábbi 124. cikkének (1) bekezdése)

Az eltéréssel rendelkező tagállamok a tagállamok árfolyam-politikájukat közös érdekű ügyként kezelik. Eközben a tagállamok figyelembe veszik az árfolyam-mechanizmus keretén belüli együttműködés terén szerzett tapasztalatokat.

143. cikk

(az EK Sz. korábbi 119. cikke)

(1) Ha egy eltéréssel rendelkező tagállam a fizetési mérlege tekintetében a fizetési mérleg egészének egyensúlyhiányából vagy a rendelkezésére álló deviza típusából adódóan nehézségekkel küzd vagy ilyen nehézségek bekövetkezése komolyan fenyegeti, és ezek a nehézségek alkalmasak különösen a belső piac működésének vagy a közös kereskedelempolitika megvalósításának veszélyeztetésére, a Bizottság haladéktalanul megvizsgálja az érintett állam helyzetét és azokat az intézkedéseket, amelyeket ez az állam a Szerződések rendelkezéseinek megfelelően minden rendelkezésére álló eszközzel megtett vagy megtehet. A Bizottság megjelöli, hogy milyen intézkedések megtételét javasolja az érintett államnak.

Ha az eltéréssel rendelkező tagállam által hozott és a Bizottság által javasolt intézkedések elégtelennek bizonyulnak a felmerült vagy fenyegető nehézségek leküzdéséhez, a Bizottság a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően kölcsönös segítségnyújtásra és ehhez megfelelő módszerekre tesz javaslatot a Tanácsnak.

A Bizottság rendszeresen tájékoztatja a Tanácsot a helyzetről és annak alakulásáról.

(2) A Tanács ilyen kölcsönös segítséget nyújt; irányelveket vagy határozatokat fogad el, amelyek meghatározzák az ilyen segítségnyújtás feltételeit és részleteit. A kölcsönös segítségnyújtás megvalósulhat:

- a) összehangolt fellépés útján olyan más nemzetközi szervezetek irányába vagy keretében, amelyekhez az eltéréssel rendelkező tagállamok fordulhatnak;
- b) olyan intézkedések útján, amelyek a kereskedelem eltérülésének elkerüléséhez szükségesek, ha a nehézségekkel küzdő, eltéréssel rendelkező tagállam harmadik országokkal szemben mennyiségi korlátozásokat tart fenn vagy vezet be újra;
- c) más tagállamok által nyújtott korlátozott mértékű hitelek útján, amihez ezek egyetértése szükséges.

(3) Ha a Tanács nem adja meg a Bizottság által ajánlott kölcsönös segítségnyújtást, vagy ha a kölcsönös segítségnyújtás és a meghozott intézkedések nem elégségesek, a Bizottság felhatalmazza a nehézségekkel küzdő, eltéréssel rendelkező tagállamot arra, hogy védintézkedéseket tegyen, amelyek feltételeit és részletes szabályait a Bizottság határozza meg.

A Tanács visszavonhatja ezt a felhatalmazást, illetve megváltoztathatja annak feltételeit és részletes szabályait.

144. cikk

(az EKSz. korábbi 120. cikke)

(1) Ha hirtelen fizetésimérleg-válság lép fel, és a 143. cikk (2) bekezdése szerinti határozat meghozatalára haladéktalanul nem kerül sor, az eltéréssel rendelkező tagállam elővigyázatosságból megteheti a szükséges védintézkedéseket. Ezek az intézkedések csak a lehető legkisebb zavart okozhatják a belső piac működésében, és nem haladhatják meg a hirtelen felmerült nehézségek orvoslásához feltétlenül szükséges mértéket.

(2) A Bizottságot és a többi tagállamot az ilyen védintézkedésekről legkésőbb azok hatálybalépésének időpontjában tájékoztatni kell. A Bizottság javaslatot tehet a Tanácsnak a 143. cikk szerinti kölcsönös segítségnyújtásra.

(3) A Bizottság ajánlását és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően a Tanács határozhat arról, hogy az érintett tagállam módosítsa, függessze fel vagy törölje el a fent említett védintézkedéseket.

IX. CÍM

FOGLALKOZTATÁS

145. cikk

(az EK Sz. korábbi 125. cikke)

A tagállamok és az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében meghatározott célkitűzések megvalósítása érdekében e címnek megfelelően egy összehangolt stratégia kialakítására törekednek a foglalkoztatás, és különösen a szakképzett, képzett és alkalmazkodásra képes munkaerő, valamint a gazdasági változásokra reagálni képes munkaerőpiacok fejlesztése terén.

146. cikk

(az EK Sz. korábbi 126. cikke)

(1) A tagállamok foglalkoztatáspolitikájuk révén hozzájárulnak a 145. cikkben említett célkitűzések eléréséhez olyan módon, amely összhangban áll a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikájának a 121. cikk (2) bekezdése alapján elfogadott átfogó iránymutatásaival.

(2) A tagállamok a szociális partnerek kötelezettségeire vonatkozó nemzeti gyakorlat figyelembevételével közös érdekű ügynek tekintik a foglalkoztatás előmozdítását, és az ilyen irányú fellépésüket a Tanácsban a 148. cikk rendelkezéseinek megfelelően összehangolják.

147. cikk

(az EK Sz. korábbi 127. cikke)

(1) Az Unió hozzájárul a foglalkoztatás magas szintjéhez azáltal, hogy bátorítja a tagállamok közötti együttműködést, támogatja és szükség esetén kiegészíti tevékenységüket. Ennek során tiszteletben tartja a tagállamok hatáskörét.

(2) Az uniós politikák és intézkedések meghatározásánál és végrehajtásánál figyelembe kell venni a foglalkoztatás magas szintjének célkitűzését.

148. cikk

(az EK Sz. korábbi 128. cikke)

(1) A Tanács és a Bizottság által készített együttes éves jelentés alapján az Európai Tanács évente megvizsgálja a foglalkoztatottság helyzetét az Unióban, és következtetéseket fogad el arra vonatkozóan.

(2) Az Európai Tanács következtetéseiből kiindulva a Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal, a Régiók Bizottságával és a 150. cikkben említett Foglalkoztatási Bizottsággal folytatott konzultációt követően évente iránymutatásokat dolgoz ki, amelyeket a tagállamok foglalkoztatáspolitikájukban figyelembe vesznek. Ezeknek az iránymutatásoknak összhangban kell állniuk a 121. cikk (2) bekezdése alapján elfogadott átfogó iránymutatásokkal.

(3) Minden tagállam éves jelentést nyújt be a Tanácsnak és a Bizottságnak azokról a főbb intézkedésekről, amelyeket a (2) bekezdésben említett foglalkoztatási iránymutatások fényében a foglalkoztatáspolitikája végrehajtása céljából hozott.

(4) A Tanács a (3) bekezdésben említett jelentések alapján és a Foglalkoztatási Bizottság véleményének kézhezvételét követően a foglalkoztatási iránymutatások fényében évente megvizsgálja a tagállamok foglalkoztatáspolitikájának végrehajtását. A Tanács a Bizottság ajánlása alapján ajánlásokat tehet a tagállamok számára, amennyiben ezt a vizsgálat nyomán célszerűnek tartja.

(5) A vizsgálat eredményei alapján a Tanács és a Bizottság együttes éves jelentést készít az Európai Tanács számára az Unió foglalkoztatási helyzetéről és a foglalkoztatási iránymutatások végrehajtásáról.

149. cikk

(az EK Sz. korábbi 129. cikke)

Az Európai Parlament és a Tanács a rendes jogalkotási eljárás keretében és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal, valamint a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően ösztönző intézkedéseket fogadhat el, amelyek arra szolgálnak, hogy bátorítsák az együttműködést a tagállamok között és támogassák fellépésüket a foglalkoztatás terén olyan kezdeményezések révén, amelyek célja az információk és a bevált gyakorlatok cseréjének fejlesztése, összehasonlító elemzések és tanácsok szolgáltatása, valamint az innovatív megközelítések támogatása és a tapasztalatok kiértékelése, különösen kísérleti projektek útján.

Ezek az intézkedések nem foglalják magukban a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek összehangolását.

150. cikk

(az EK Sz. korábbi 130. cikke)

A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyszerű többséggel létrehozza a tanácsadói jogkörrel rendelkező Foglalkoztatási Bizottságot annak érdekében, hogy elősegítse a tagállamok közötti koordinációt a foglalkoztatási és munkaerő-piaci politikák területén. A bizottság a következő feladatokat látja el:

- figyelemmel kíséri a foglalkoztatási helyzetet és a foglalkoztatáspolitikát a tagállamokban és az Unióban;
- a 240. cikk sérelme nélkül a Tanács vagy a Bizottság kérésére vagy saját kezdeményezésére véleményeket dolgoz ki, és hozzájárul a Tanács 148. cikkben említett tevékenységének előkészítéséhez.

Feladatának teljesítése során a bizottság konzultál a szociális partnerekkel.

Minden egyes tagállam és a Bizottság két-két bizottsági tagot nevez ki.

X. CÍM

SZOCIÁLPOLITIKA

151. cikk

(az EK Sz. korábbi 136. cikke)

Az alapvető szociális jogokat, többek között az 1961. október 18-án Torinóban aláírt Európai szociális chartában, valamint a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló 1989. évi közösségi chartában meghatározott jogokat szem előtt tartva, az Unió és a tagállamok célkitűzése a foglalkoztatás, az élet- és munkakörülmények javítása — lehetővé téve ezáltal a fejlődési folyamat fenntartása mellett ezek összehangolását —, a megfelelő szociális védelem, a szociális partnerek közötti párbeszéd és az emberi erőforrások fejlesztésének elősegítése a tartósan magas foglalkoztatás és a kirekesztés elleni küzdelem érdekében.

E célból az Unió és a tagállamok olyan intézkedéseket hajtanak végre, amelyek figyelembe veszik — különösen a szerződéses kapcsolatok terén — a nemzeti gyakorlatok sokszínűségét, valamint az Unió gazdasági versenyképessége fenntartásának szükségességét.

Úgy vélik, hogy ez a fejlődés nemcsak a szociális rendszerek összehangolását előnyben részesítő belső piac működéséből következik, hanem a Szerződésekben megállapított eljárásokból, valamint a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséből is.

152. cikk

Az Unió az egyes nemzeti rendszerek különbözőségeinek figyelembevételével elismeri és támogatja a szociális partnerek uniós szintű szerepvállalását; önállóságuk tiszteletben tartása mellett elősegíti a szociális partnerek közötti párbeszédet.

A növekedésről és foglalkoztatásról szóló háromoldalú szociális csúcs hozzájárul a szociális párbeszéd folytatásához.

153. cikk

(az EK Sz. korábbi 137. cikke)

(1) A 151. cikkben foglalt célkitűzések megvalósítása érdekében az Unió támogatja és kiegészíti a tagállamok tevékenységeit a következő területeken:

- a) különösen a munkakörnyezet javítása a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme érdekében;
- b) munkafeltételek;
- c) a munkavállalók szociális biztonsága és szociális védelme;
- d) a munkavállalók védelme munkaviszonyuk megszüntetése esetén;
- e) a munkavállalók tájékoztatása és véleményük meghallgatása;

- f) a munkavállalók és munkaadók érdekeinek képviselése és kollektív védelme, beleértve — a (5) bekezdésre is figyelemmel — a vállalatvezetésben való részvételt;
- g) az Unió területén jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatásának feltételei;
- h) a munkaerőpiacról kirekesztett személyek beilleszkedésének lehetővé tétele a 166. cikk sérelme nélkül;
- i) a férfiak és nők munkaerő-piaci esélyegyenlősége és az egyenlő munkahelyi bánásmód;
- j) a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem;
- k) a szociális védelmi rendszerek modernizálása a c) pontban foglaltak sérelme nélkül.

(2) Ennek érdekében az Európai Parlament és a Tanács

- a) kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen összehangolását, olyan intézkedéseket fogadhat el, amelyek arra szolgálnak, hogy ösztönözzék az együttműködést a tagállamok között olyan kezdeményezések révén, amelyek célja az ismeretek gyarapítása, az információk és a bevált gyakorlatok cseréjének fejlesztése, az innovatív megközelítések támogatása és a tapasztalatok kiértékelése;
- b) az (1) bekezdés a)–i) pontjában említett területeken irányelvek útján fokozatosan alkalmazandó minimumkövetelményeket fogadhat el, figyelembe véve az egyes tagállamokban fennálló feltételeket és műszaki szabályokat. Ezek az irányelvek nem írhatnak elő olyan közigazgatási, pénzügyi vagy jogi korlátozásokat, amelyek gátolnák a kis- és középvállalkozások alapítását és fejlődését.

Az Európai Parlament és a Tanács a Gazdasági és Szociális Bizottsággal, valamint a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében határoz.

Az (1) bekezdés c), d), f) és g) pontjában említett területeken különleges jogalkotási eljárás keretében eljárva a Tanács az Európai Parlamenttel és az említett bizottságokkal folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangúlag úgy határozhat, hogy az (1) bekezdés d), f) és g) pontjára a rendes jogalkotási eljárást kell alkalmazni.

(3) A szociális partnereket együttes kérelmükre bármely tagállam megbízhatja a (2) bekezdés alapján elfogadott irányelvek, illetve – adott esetben – a 155. cikk rendelkezéseinek megfelelően elfogadott tanácsi határozatok végrehajtásával.

Ebben az esetben e tagállamnak meg kell bizonyosodnia arról, hogy legkésőbb az irányelv vagy határozat átültetésének vagy végrehajtásának napjáig a szociális partnerek a szükséges intézkedéseket megállapodás útján bevezették, miközben minden szükséges intézkedést meg kell tennie annak érdekében, hogy az irányelv vagy a határozat által előírt eredmények elérését mindenkor biztosítani tudja.

(4) Az e cikk alapján elfogadott rendelkezések

- nem érinthetik a tagállamok azon jogát, hogy szociális biztonsági rendszerük alapelveit meghatározzák és nem érinthetik jelentősen e rendszerek pénzügyi egyensúlyát;
- nem akadályozhatják a tagállamokat abban, hogy olyan szigorúbb védintézkedéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be, amelyek a Szerződésekkel összeegyeztethetőek.

(5) E cikk rendelkezései a díjazásra, az egyesülési jogra, a sztrájkjogra vagy a kizárás jogára nem alkalmazhatók.

154. cikk

(az EK Sz. korábbi 138. cikke)

(1) A Bizottság feladata elősegíteni a szociális partnerek uniós szintű konzultációját, és megtenni minden szükséges intézkedést, hogy megkönnyítse a felek közötti párbeszédet a számukra nyújtott kiegyensúlyozott támogatás biztosításával.

(2) E célból a Bizottság a szociálpolitika területére vonatkozó javaslatok benyújtása előtt konzultál a szociális partnerekkel az uniós fellépés lehetséges irányáról.

(3) Ha az ilyen konzultációt követően a Bizottság uniós fellépést tart kívánatosnak, a tervezett javaslat tartalmáról konzultál a szociális partnerekkel. A szociális partnerek a Bizottsághoz véleményt vagy — adott esetben — ajánlást juttatnak el.

(4) A (2) és (3) bekezdésben említett konzultációk alkalmával a szociális partnerek tájékoztathatják a Bizottságot arról, hogy a 155. cikkben említett eljárás megindítását igénylik. Ezen eljárás időtartama nem haladhatja meg a kilenc hónapot, kivéve ha az érintett szociális partnerek, valamint a Bizottság együttesen úgy határoznak, hogy azt meghosszabbítják.

155. cikk

(az EK Sz. korábbi 139. cikke)

(1) A szociális partnerek közötti uniós szintű párbeszéd, amennyiben úgy kívánják, szerződéses kapcsolatokhoz, így megállapodásokhoz vezethet.

(2) Az uniós szinten megkötött megállapodásokat a szociális partnerek és a tagállamok sajátos eljárásainak és gyakorlatának megfelelően, vagy pedig — a 153. cikk hatálya alá tartozó kérdésekben — az aláíró felek együttes kérelmére, a Tanács által a Bizottság javaslata alapján hozott határozattal kell végrehajtani. Erről az Európai Parlamentet tájékoztatni kell.

A Tanács egyhangúlag jár el, ha a kérdéses megállapodás, kivéve ha a kérdéses megállapodás egy vagy több, valamely olyan területre vonatkozó rendelkezést tartalmaz, amelyre nézve a 153. cikk (2) bekezdése értelmében egyhangúságra van szükség.

156. cikk

(az EK Sz. korábbi 140. cikke)

A 151. cikkben foglalt célkitűzések megvalósítása érdekében és a Szerződések egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül, a Bizottság a szociális politikának az e fejezet hatálya alá tartozó minden területén ösztönzi a tagállamok együttműködését és megkönnyíti intézkedéseik összehangolását, különösen a következő területeken:

- foglalkoztatás;
- munkajog és munkafeltételek;
- alap- és magasabb szintű szakképzés;
- szociális biztonság;
- munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzése;
- munkahelyi egészségvédelem;
- egyesülési jog, valamint a munkaadók és munkavállalók közötti kollektív tárgyalások.

E célból a Bizottság a tagállamokkal szoros kapcsolatot tartva tanulmányokat készít, véleményeket ad és konzultációkat szervez mind a nemzeti szinten felmerülő, mind pedig a nemzetközi szervezetek érdeklődésére is számot tartó problémakörökben, különös tekintettel az iránymutatások és mutatók megállapítására, a bevált gyakorlatok cseréjének megszervezésére, valamint az időszakonkénti felülvizsgálat és kiértékelés szükséges elemeinek kialakítására irányuló kezdeményezésekre. Az Európai Parlamentet teljeskörűen tájékoztatni kell.

Az e cikkben említett véleményeinek közreadását megelőzően a Bizottság konzultációt folytat a Gazdasági és Szociális Bizottsággal.

157. cikk

(az EK Sz. korábbi 141. cikke)

(1) Minden tagállam biztosítja annak az elvnek az alkalmazását, hogy a férfiak és a nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért egyenlő díjazást kapjanak.

(2) E cikk alkalmazásában „díjazás” a rendes alap- vagy minimálbér, illetve illetmény, valamint minden egyéb olyan juttatás, amelyet a munkavállaló a munkáltatójától közvetlenül vagy közvetve, készpénzben vagy természetben a munkaviszonyára tekintettel kap.

A nem alapuló megkülönböztetés nélküli egyenlő díjazás azt jelenti, hogy:

a) teljesítménybér esetén az azonos munkáért járó díjazást azonos mértékegység alapján állapítják meg;

b) időbér esetén azonos munkakörben azonos díjazás jár.

(3) Az Európai Parlament és a Tanács a rendes jogalkotási eljárás keretében és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően intézkedéseket fogad el annak érdekében, hogy biztosítsa a férfiak és nők között az egyenlő esélyek és az egyenlő bánásmód elvének alkalmazását a foglalkoztatás és a munka területén, beleértve az egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazás alapelvét is.

(4) Annak érdekében, hogy ténylegesen biztosítsák a teljes egyenlőséget a férfiak és nők között a munka világában, az egyenlő bánásmód elve nem akadályozza a tagállamokat abban, hogy bizonyos előnyöket nyújtó intézkedéseket tartsanak fenn vagy fogadjanak el abból a célból, hogy az alulreprezentált nem számára a szakmai tevékenységek folytatását megkönnyítsék, vagy hogy a szakmai előmenetelükben őket érő hátrányokat megakadályozzák vagy kiegyenlítsék.

158. cikk

(az EK Sz. korábbi 142. cikke)

A tagállamok törekednek arra, hogy fenntartsák a fizetett szabadságra vonatkozó szabályozási rendszerek fennálló egyenértékűségét.

159. cikk

(az EK Sz. korábbi 143. cikke)

A Bizottság évente jelentést készít a 151. cikk célkitűzéseinek megvalósításában elért előrehaladásról, beleértve az Unión belüli demográfiai helyzetet. Jelentését megküldi az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Gazdasági és Szociális Bizottságnak.

160. cikk

(az EK Sz. korábbi 144. cikke)

A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyszerű többséggel létrehozza a tanácsadói jogkörrel rendelkező szociális védelemmel foglalkozó bizottságot annak érdekében, hogy a szociális védelmi politikák területén elősegítse az együttműködést a tagállamok között és a Bizottsággal. A bizottság a következő feladatokat látja el:

- figyelemmel kíséri a szociális helyzetet és a szociális védelmi politikák alakulását a tagállamokban és az Unióban;
- elősegíti az információk, a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjét a tagállamok között, valamint a tagállamok és a Bizottság között;
- a 240. cikk sérelme nélkül a Tanács vagy a Bizottság kérésére vagy saját kezdeményezésére jelentéseket készít, véleményeket dolgoz ki vagy egyéb feladatokat végez a hatáskörébe tartozó területeken.

Feladatának teljesítése során a bizottság megfelelő kapcsolatokat alakít ki a szociális partnerekkel.

Minden egyes tagállam és a Bizottság két-két bizottsági tagot nevez ki.

161. cikk

(az EK Sz. korábbi 145. cikke)

A Bizottság az Európai Parlamentnek készített éves jelentésében külön fejezetet szentel az Unión belül szociális téren bekövetkezett fejleményeknek.

Az Európai Parlament felkérheti a Bizottságot, hogy készítsen jelentést a szociális körülményeket érintő bármely sajátos problémáról.

XI. CÍM

AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP

162. cikk

(az EK Sz. korábbi 146. cikke)

A belső piacon a munkavállalók foglalkoztatási lehetőségeinek javítása és ezáltal az életszínvonal emeléséhez való hozzájárulás érdekében az alábbiakban megállapított rendelkezések szerint létrejön az Európai Szociális Alap, amelynek célja az Unión belül a munkavállalók foglalkoztatásának megkönnyítése, földrajzi és foglalkozási mobilitásuk növelése, továbbá az ipari és a termelési rendszerben bekövetkező változásokhoz való alkalmazkodásuk megkönnyítése, különösen szakképzés és átképzés útján.

163. cikk

(az EK Sz. korábbi 147. cikke)

Az Alapot a Bizottság kezeli.

Ebben a feladatában a Bizottságot egy bizottság segíti, amelynek elnöke a Bizottság egyik tagja, és amely a kormányok, szakszervezetek és munkaadói szervezetek képviselőiből áll.

164. cikk

(az EK Sz. korábbi 148. cikke)

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően elfogadja az Európai Szociális Alapra vonatkozó végrehajtási rendeleteket.

XII. CÍM

OKTATÁS, SZAKKÉPZÉS, IFJÚSÁG ÉS SPORT

165. cikk

(az EK Sz. korábbi 149. cikke)

(1) Az Unió a tagállamok közötti együttműködés ösztönzésével és szükség esetén tevékenységük támogatásával és kiegészítésével hozzájárul a minőségi oktatás fejlesztéséhez, ugyanakkor teljes mértékben tiszteletben tartja a tagállamoknak az oktatás tartalmára és szervezeti felépítésére vonatkozó hatáskörét, valamint kulturális és nyelvi sokszínűségüket.

Az Unió a sport sajátos természetére, az önkéntes részvételen alapuló szerkezeti sajátosságaira, valamint a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepére tekintettel hozzájárul az európai sport előmozdításához.

(2) Az Unió fellépésének célja:

- az európai dimenzió fejlesztése az oktatásban, különösen a tagállamok nyelveinek oktatása és terjesztése útján;
- a diákok és a tanárok mobilitásának ösztönzése, többek között az oklevelek és résztanulmányok tanulmányi célú elismerésének ösztönzésével;
- az oktatási intézmények közötti együttműködés előmozdítása;
- a tagállamok oktatási rendszereit egyaránt érintő kérdésekre vonatkozó információ- és tapasztalatcsere fejlesztése;
- a fiatalok és a szociálpedagógusok csereprogramjainak ösztönzése, valamint a fiatalok ösztönzése arra, hogy vegyenek részt Európa demokratikus életében;
- a távoktatás fejlesztésének ösztönzése;
- a sport európai dimenzióinak fejlesztése a sportversenyek tisztaságának és nyitottságának, valamint a sport területén felelős szervezetek közötti együttműködésnek az előmozdítása, illetve a sportolók, köztük különösen a legfiatalabbak fizikai és szellemi épségének védelme révén.

(3) Az Unió és a tagállamok erősítik az együttműködést harmadik országokkal és az oktatás és a sport területén hatáskörrel rendelkező nemzetközi szervezetekkel, különösen az Európa Tanáccsal.

(4) Annak érdekében, hogy hozzájáruljon az e cikkben említett célkitűzések eléréséhez:

- az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően ösztönző intézkedéseket fogad el, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen összehangolását;

— a Tanács a Bizottság javaslata alapján ajánlásokat fogad el.

166. cikk

(az EK Sz. korábbi 150. cikke)

(1) Az Unió olyan szakképzési politikát folytat, amely támogatja és kiegészíti a tagállamok ezirányú tevékenységét, ugyanakkor teljes mértékben tiszteletben tartja a tagállamoknak a szakképzés tartalmára és szervezeti felépítésére vonatkozó hatáskörét.

(2) Az Unió fellépésének célja:

— az ipari változásokhoz való alkalmazkodás megkönnyítése, különösen szakképzés és átképzés útján;

— a szakmai alapképzés és továbbképzés javítása a munkaerő-piaci szakmai beilleszkedés és újra-beilleszkedés megkönnyítése érdekében;

— a szakképzésbe történő bejutás megkönnyítése, továbbá az oktatók és a szakképzésben részt vevők, különösen a fiatalok mobilitásának ösztönzése;

— az oktatási vagy szakképző intézmények és a vállalkozások közötti együttműködés ösztönzése a képzés területén;

— a tagállamok képzési rendszereit egyaránt érintő kérdésekre vonatkozó információ- és tapasztalatcsere fejlesztése.

(3) Az Unió és a tagállamok erősítik az együttműködést harmadik országokkal és a szakképzés területén hatáskörrel rendelkező nemzetközi szervezetekkel.

(4) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően intézkedéseket fogad el, hogy hozzájáruljon az e cikkben említett célkitűzések eléréséhez, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen összehangolását; továbbá a Tanács a Bizottság javaslata alapján ajánlásokat fogad el.

XIII. CÍM

KULTÚRA

167. cikk

(az EK Sz. korábbi 151. cikke)

(1) Az Unió hozzájárul a tagállamok kultúrájának virágzásához, tiszteletben tartva nemzeti és regionális sokszínűségüket, ugyanakkor előtérbe helyezve a közös kulturális örökséget.

(2) Az Unió fellépésének célja a tagállamok közötti együttműködés előmozdítása és szükség esetén tevékenységük támogatása és kiegészítése a következő területeken:

- az európai népek kultúrája és történelme ismeretének és terjesztésének javítása;
- az európai jelentőségű kulturális örökség megőrzése és védelme;
- nem kereskedelmi jellegű kulturális cserék;
- művészeti és irodalmi alkotás, beleértve az audiovizuális szektort is.

(3) Az Unió és a tagállamok erősítik az együttműködést harmadik országokkal és a kultúra területén hatáskörrel rendelkező nemzetközi szervezetekkel, különösen az Európa Tanáccsal.

(4) Az Unió a Szerződések egyéb rendelkezései alá tartozó tevékenysége során, különösen kulturái sokszínűségének tiszteletben tartása és támogatása érdekében, figyelembe veszi a kulturális szempontokat.

(5) Annak érdekében, hogy hozzájáruljon az e cikkben említett célkitűzések eléréséhez:

- az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően ösztönző intézkedéseket fogad el, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen összehangolását.
- a Tanács, a Bizottság javaslata alapján ajánlásokat fogad el.

XIV. CÍM

NÉPEGÉSZSÉGÜGY

168. cikk

(az EK Sz. korábbi 152. cikke)

(1) Valamennyi uniós politika és tevékenység meghatározása és végrehajtása során biztosítani kell az emberi egészségvédelem magas szintjét.

Az Unió fellépése, amely kiegészíti a nemzeti politikákat, a népegészségügyi helyzet javítására, az emberi megbetegedések és betegségek, valamint az emberek testi és szellemi egészségét fenyegető veszélyek okainak megelőzésére irányul. Az ilyen fellépés magában foglalja a széles körben terjedő súlyos betegségek elleni küzdelmet az azok okaira, terjedésére és megelőzésére vonatkozó kutatások, valamint az egészségügyi tájékoztatás és oktatás által, továbbá a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek figyelemmel kísérését, az ilyen veszélyek korai előrejelzését és az ezek elleni küzdelmet.

Az Unió kiegészíti a tagállamok fellépését a kábítószer-fogyasztással kapcsolatos egészségkárosodás csökkentése érdekében, beleértve a felvilágosítást és a megelőzést is.

(2) Az Unió bátorítja a tagállamok közötti együttműködést az e cikkben említett területeken, és szükség esetén támogatást nyújt a tagállamok fellépéséhez. Az Unió ösztönzi különösen a határ menti területeken az egészségügyi szolgáltatások egymást kiegészítő jellegének javítására irányuló, tagállamok közötti együttműködést.

A tagállamok a Bizottsággal együttműködve összehangolják politikáikat és programjaikat az (1) bekezdésben említett területeken. A Bizottság a tagállamokkal szorosán együttműködve megtehet minden hasznos kezdeményezést az összehangolás előmozdítására, különös tekintettel az iránymutatások és mutatók megállapítására, a bevált gyakorlatok cseréjének megszervezésére, valamint az időszakonkénti felülvizsgálat és kiértékelés szükséges elemeinek kialakítására irányuló kezdeményezésekre. Az Európai Parlamentet teljeskörűen tájékoztatni kell.

(3) Az Unió és a tagállamok elősegítik az együttműködést harmadik országokkal és a népegészségügy területén hatáskörrel rendelkező nemzetközi szervezetekkel.

(4) A 2. cikk (5) bekezdésétől, illetve a 6. cikk a) pontjától eltérve, és a 4. cikk (2) bekezdésének k) pontjával összhangban az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, valamint a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően az e cikkben említett célok eléréséhez való hozzájárulás érdekében a közös biztonsági kockázatok kezelésére elfogadja a következőket:

- a) az emberi eredetű szervek és szövetek, a vér és vércsitzmények magas szintű minőségi és biztonsági előírásainak megállapítására vonatkozó intézkedések; ezek az intézkedések nem akadályozhatják a tagállamokat abban, hogy szigorúbb védintézkedéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be;
- b) intézkedések az állat- és növényegészségügy terén, amelyek közvetlen célja a közegészség védelme;
- c) a gyógyszerek és a gyógyászati célú eszközök magas szintű minőségi és biztonsági előírásainak megállapítására vonatkozó intézkedések;

(5) A Gazdasági és Szociális Bizottsággal, valamint a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében ösztönző intézkedéseket állapíthat meg az emberi egészség védelmére és javítására, és különösen a határokon át széles körben terjedő súlyos betegségek elleni küzdelemre, valamint a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek figyelemmel kísérésére, az ilyen veszélyek korai előrejelzésére és az ezek elleni küzdelemre vonatkozóan, továbbá olyan intézkedéseket állapíthat meg, amelyeknek közvetlen célja – a dohányra és a túlzott alkoholfogyasztásra vonatkozóan – a közegészség védelme, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját.

(6) A Tanács a Bizottság javaslata alapján ajánlásokat is elfogadhat az e cikkben meghatározott célok érdekében.

(7) Az Unió tevékenységének tiszteletben kell tartania a tagállamoknak az egészségügyi politikájuk meghatározására, valamint az egészségügyi szolgáltatások és az orvosi ellátás megszervezésére és

biztosítására vonatkozó hatáskörét. A tagállamok hatásköre kiterjed az egészségügyi szolgáltatások és az orvosi ellátás működtetésére, és a hozzájuk rendelt erőforrások elosztására. A (4) bekezdés a) pontjában említett intézkedések nem érinthetik a szervek és vér adására vagy gyógyászati célú felhasználására vonatkozó nemzeti rendelkezéseket.

XV. CÍM

FOGYASZTÓVÉDELEM

169. cikk

(az EK Sz. korábbi 153. cikke)

(1) A fogyasztói érdekek érvényesülésének előmozdítása és a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosítása érdekében az Unió hozzájárul a fogyasztók egészségének, biztonságának és gazdasági érdekeinek védelméhez, valamint a tájékoztatáshoz, oktatáshoz és az érdekeik védelmét célzó önszerveződéshez való jogaik megerősítéséhez.

(2) Az Unió a következőkkel járul hozzá az (1) bekezdésben említett célok eléréséhez:

a) a 114. cikk alapján a belső piac megvalósításával összefüggésben elfogadott intézkedések;

b) a tagállami politikákat támogató, kiegészítő és figyelemmel kísérelő intézkedések.

(3) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően elfogadja a (2) bekezdés b) pontjában említett intézkedéseket.

(4) A (3) bekezdés szerint elfogadott intézkedések nem akadályozzák a tagállamokat szigorúbb védintézkedések fenntartásában vagy bevezetésében. Ezeknek az intézkedéseknek összeegyeztethetőnek kell lenniük a Szerződésekkel. Az intézkedésekről értesíteni kell a Bizottságot.

XVI. CÍM

TRANSZEURÓPAI HÁLÓZATOK

170. cikk

(az EK Sz. korábbi 154. cikke)

(1) A 26. és 174. cikkben említett célkitűzések elérése, valamint annak lehetővé tétele érdekében, hogy az uniós polgárok, a gazdasági szereplők, valamint a regionális és helyi közösségek a belső határok nélküli térség kialakításának előnyeit teljes mértékben élvezhessék, az Unió hozzájárul a transzeurópai hálózatok létrehozatalához és fejlesztéséhez a közlekedési, a távközlési és az energiaipari infrastruktúra területén.

(2) A nyitott és versengő piacok rendszerének keretén belül az Unió fellépésének az a célja, hogy elősegítse a nemzeti hálózatok összekapcsolódását és átjárhatóságát, valamint a hálózatokhoz történő hozzáférést. Az Unió különös figyelmet fordít annak szükségességére, hogy a szigeteket, a tengerparttal nem rendelkező területeket és a peremterületeket összekössék az Unió központi területeivel.

171. cikk

(az EK Sz. korábbi 155. cikke)

(1) A 170. cikkben említett célkitűzések elérése érdekében az Unió:

- iránymutatás-csomagot dolgoz ki, amely a transzeurópai hálózatok területén a tervezett intézkedések célkitűzéseire, prioritásaira és főbb vonalaira vonatkozik; ezek az iránymutatások közös érdekű projekteket határoznak meg;
- végrehajt minden olyan intézkedést, különösen a műszaki szabványok összehangolásának területén, amely a hálózatok átjárhatóságának biztosításához szükséges;
- támogathatja — különösen megvalósíthatósági tanulmányok, hitelgaranciák vagy kamattámogatások formájában — a tagállamok által támogatott, az első francia bekezdésben említett iránymutatások által meghatározott közös érdekű projekteket; az Unió emellett a 177. cikk értelmében felállított Kohéziós Alapon keresztül hozzájárulhat a közlekedési infrastruktúra területén egyedi projektek finanszírozásához a tagállamokban.

Az Unió tevékenységei során figyelembe kell venni a projektek potenciális gazdasági életképességét.

(2) A tagállamok a Bizottsággal kapcsolatot tartva összehangolják azokat a nemzeti szinten folytatott politikáikat, amelyek jelentős hatással lehetnek a 170. cikkben említett célkitűzések elérésére. A Bizottság a tagállamokkal szorosán együttműködve megtehet minden hasznos kezdeményezést az összehangolás előmozdítására.

(3) Az Unió határozhat úgy, hogy együttműködik harmadik országokkal a közös érdekű projektek előmozdítása és a hálózatok átjárhatóságának biztosítása érdekében.

172. cikk

(az EK Sz. korábbi 156. cikke)

A 171. cikk (1) bekezdésében említett iránymutatásokat és egyéb intézkedéseket az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, valamint a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően fogadja el.

A valamely tagállam területét érintő iránymutatásokhoz és közös érdekű projektekhez az érintett tagállam jóváhagyása szükséges.

XVII. CÍM

IPAR

173. cikk

(az EK Sz. korábbi 157. cikke)

(1) Az Unió és a tagállamok biztosítják az uniós ipar versenyképességéhez szükséges feltételek meglétét.

E célból — összhangban a nyitott és versengő piacok rendszerével — fellépésük arra irányul, hogy:

— felgyorsítsák az ipar alkalmazkodását a strukturális változásokhoz;

— ösztönözzék egy olyan környezet kialakítását, amely az Unió egész területén kedvez a kezdeményezéseknek és a vállalkozások — különösen a kis- és középvállalkozások — fejlődésének;

— ösztönözzék egy olyan környezet kialakítását, amely kedvez a vállalkozások közötti együttműködésnek;

— elősegítsék az innovációs, kutatási és technológiafejlesztési politikákban rejlő ipari lehetőségek jobb kihasználását.

(2) A tagállamok a Bizottsággal kapcsolatot tartva konzultálnak egymással, és amennyiben szükséges, összehangolják fellépésüket. A Bizottság megteheti minden hasznos kezdeményezést az összehangolás előmozdítása érdekében, különös tekintettel az iránymutatások és mutatók megállapítására, a bevált gyakorlatok cseréjének megszervezésére, valamint az időszakonkénti felülvizsgálat és kiértékelés szükséges elemeinek kialakítására irányuló kezdeményezésekre. Az Európai Parlamentet teljességgel tájékoztatni kell.

(3) Az Unió a Szerződések egyéb rendelkezései alapján folytatott politikái és tevékenysége útján hozzájárul az (1) bekezdésben meghatározott célkitűzések eléréséhez. Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően egyedi intézkedéseket hozhat a tagállamokban végrehajtott olyan fellépések támogatására, amelyek az (1) bekezdésben kitűzött célok megvalósítására irányulnak, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját.

E cím nem szolgáltat alapot ahhoz, hogy az Unió bármilyen olyan intézkedést vezessen be, amely a verseny torzulásához vezethet, vagy amely adórendelkezéseket vagy a munkavállalók jogait és érdekeit érintő rendelkezéseket tartalmaz.

XVIII. CÍM

GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ

174. cikk

(az EK Sz. korábbi 158. cikke)

Átfogó harmonikus fejlődésének előmozdítása érdekében az Unió úgy alakítja és folytatja tevékenységét, hogy az a gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítését eredményezze.

Az Unió különösen a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának csökkentésére törekszik.

Az érintett régiók közül kiemelt figyelemmel kell kezelni a vidéki térségeket, az ipari átalakulás által érintett térségeket és az olyan súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiókat, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók.

175. cikk

(az EK Sz. korábbi 159. cikke)

A tagállamok úgy folytatják és hangolják össze gazdaságpolitikájukat, hogy a 174. cikkben meghatározott célokat is elérjék. Az uniós politikák és fellépések kialakításánál és végrehajtásánál, valamint a belső piac megvalósításánál figyelembe kell venni a 174. cikkben meghatározott célokat, és azoknak hozzá kell járulniuk ezek eléréséhez. Az Unió e célok elérését a strukturális alapok (Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap Orientációs Részlege; Európai Szociális Alap; Európai Regionális Fejlesztési Alap), az Európai Beruházási Bank és az egyéb meglévő pénzügyi eszközök révén megvalósított fellépésével is támogatja.

A Bizottság három évente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a gazdasági, társadalmi és területi kohézió elérése terén megvalósított előrehaladásról, és arról, hogy az e cikkben előírt különböző eszközök ehhez hogyan járultak hozzá. A jelentéshez szükség szerint megfelelő javaslatokat kell csatolni.

Ha az alapokon kívül és az egyéb uniós politikák keretében elhatározott intézkedések sérelme nélkül egyedi fellépések bizonyulnak szükségesnek, akkor az ilyen fellépéseket az Európai Parlament és a Tanács a rendes jogalkotási eljárás keretében, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően fogadhatja el.

176. cikk

(az EK Sz. korábbi 160. cikke)

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap rendeltetése, hogy elősegítse az Unión belüli legjelentősebb regionális egyenlőtlenségek orvoslását a fejlődésben lemaradt térségek fejlesztésében és strukturális alkalmazkodásában, valamint a hanyatló ipari térségek átalakításában való részvétel útján.

177. cikk

(az EK Sz. korábbi 161. cikke)

Az Európai Parlament és a Tanács – a 178. cikk sérelme nélkül – a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően, rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben meghatározza a strukturális alapok feladatait, elsődleges célkitűzéseit és megszervezését, amely magában foglalhatja az alapok átcsoportosítását. Ugyanennek az eljárásnak megfelelően kell meghatározni az alapokra alkalmazandó általános szabályokat, továbbá azokat a rendelkezéseket, amelyek az alapok eredményes működésének, valamint az egymás közötti és az egyéb meglévő pénzügyi eszközökkel történő összehangolásának biztosításához szükségesek.

Az ugyanennek az eljárásnak megfelelően létrehozott Kohéziós Alap pénzügyi hozzájárulást nyújt a környezetvédelmi, illetve a közlekedési infrastruktúra területén a transzeurópai hálózatokra vonatkozó projektekhez.

178. cikk

(az EK Sz. korábbi 162. cikke)

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra vonatkozó végrehajtási rendeleteket az Európai Parlament és a Tanács fogadja el a rendes jogalkotási eljárás keretében, valamint a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően.

Az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap Orientációs Részlegére a 43. cikket, az Európai Szociális Alapra pedig a 164. cikket továbbra is alkalmazni kell.

XIX. CÍM

KUTATÁS, TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉS ÉS ÚRKUTATÁS

179. cikk

(az EK Sz. korábbi 163. cikke)

(1) Az Unió célja az, hogy egy európai kutatási térség létrehozásával, amelyen belül a kutatók, a tudományos ismeretek és a technológiák szabadon áramlanak, erősítse tudományos és technológiai alapjait, továbbá ösztönözze versenyképességének fejlődését – ideértve az Unió iparát is –, ugyanakkor támogassa a Szerződések egyéb fejezetei alapján szükségesnek ítélt kutatási tevékenységeket.

(2) E célból az Unió az egész területén ösztönzi a vállalkozásokat — a kis- és középvállalkozásokat is beleértve —, a kutatási központokat és egyetemeket a magas színvonalú kutatási és technológiafejlesztési tevékenységeik terén; támogatja azokat az együttműködésüket célzó erőfeszítéseiket, amelyek célja elsősorban az, hogy a kutatók a határokon átívelő módon szabadon együttműködhesenek egymással, és hogy a vállalkozások képesek legyenek teljes mértékben kihasználni a belső piac lehetőségeit, különösen a nemzeti közbeszerzések megnyitása, a közös szabványok meghatározása és az együttműködés jogi és adóügyi akadályainak felszámolása útján.

(3) Az Uniónak a kutatás és a technológiai fejlesztés terén a Szerződések alapján végzett minden tevékenységét — a demonstrációs projekteket is beleértve — e cím rendelkezéseinek megfelelően kell meghatározni és végrehajtani.

180. cikk

(az EK Sz. korábbi 164. cikke)

E célkitűzések megvalósítása érdekében az Unió a tagállamokban végzett tevékenységeket kiegészítő alábbi tevékenységeket folytatja:

- a) kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs programok végrehajtása a vállalkozásokkal, kutatási központokkal és egyetemekkel való és az azok közötti együttműködés előmozdításával;
- b) a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel történő együttműködés előmozdítása az uniós kutatás, technológiai fejlesztés és demonstráció területén;
- c) az uniós kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységek eredményeinek terjesztése és hasznosítása;
- d) az uniós kutatók képzésének és mobilitásának ösztönzése.

181. cikk

(az EK Sz. korábbi 165. cikke)

(1) Az Unió és a tagállamok a nemzeti politikák és az uniós politika kölcsönös összhangjának biztosítása érdekében összehangolják kutatási és technológiafejlesztési tevékenységeiket.

(2) A Bizottság a tagállamokkal szorosan együttműködve megtehet minden hasznos kezdeményezést az (1) bekezdésben említett összehangolás előmozdítása érdekében, különös tekintettel az iránymutatások és mutatók megállapítására, a bevált gyakorlatok cseréjének megszervezésére, valamint az időszakonkénti felülvizsgálat és kiértékelés szükséges elemeinek kialakítására irányuló kezdeményezésekre. Az Európai Parlamentet teljeskörűen tájékoztatni kell.

182. cikk

(az EK Sz. korábbi 166. cikke)

(1) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően többéves keretprogramot fogad el, amely felöleli az Unió valamennyi tevékenységét.

A keretprogram

— meghatározza azokat a tudományos és technológiai célkitűzéseket, amelyeket a 180. cikkben előírt tevékenységekkel kell megvalósítani, és rögzíti az ezekkel kapcsolatos prioritásokat;

- kijelöli e tevékenységek irányvonalait;
 - rögzíti az Unió keretprogramban való pénzügyi részvételének legmagasabb teljes összegét és részletes szabályait, valamint az egyes előirányzott tevékenységekre vonatkozó részösszegeket.
- (2) A keretprogramot a helyzet változásának megfelelően ki kell igazítani, illetve ki kell egészíteni.
- (3) A keretprogram végrehajtása az egyes tevékenységeken belül kialakított egyedi programok útján történik. Minden egyedi programban meg kell határozni végrehajtásának részletes szabályait, rögzíteni kell időtartamát és rendelkezni kell a szükségesnek ítélt eszközökről. Az egyedi programokban rögzített, szükségesnek ítélt összegek nem léphetik túl a keretprogramra és az egyes tevékenységekre megállapított teljes összeg felső határát.
- (4) A Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében, az Európai Parlamenttel és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően fogadja el az egyedi programokat.
- (5) A többéves keretprogramban tervezett tevékenységek kiegészítéseként az Európai Parlament és a Tanács a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően, rendes jogalkotási eljárás keretében megállapítja az európai kutatási térség megvalósításához szükséges intézkedéseket.

183. cikk

(az EK Sz. korábbi 167. cikke)

A többéves keretprogram végrehajtása érdekében az Unió meghatározza:

- a vállalkozások, kutatási központok és egyetemek részvételére vonatkozó szabályokat;
- a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályokat.

184. cikk

(az EK Sz. korábbi 168. cikke)

A többéves keretprogram végrehajtása során dönteni lehet olyan kiegészítő programokról, amelyekben csak bizonyos tagállamok vesznek részt, és amelyeket — az esetleges uniós részvételre is figyelemmel — a részt vevő tagállamok finanszíroznak.

Az Unió elfogadja a kiegészítő programokra, különösen az ismeretek terjesztésére és a más tagállamok általi hozzáférésre vonatkozó szabályokat.

185. cikk

(az EK Sz. korábbi 169. cikke)

A többéves keretprogram végrehajtása során az Unió az érintett tagállamokkal egyetértésben részt vevő irányozhat elő a több tagállam által indított kutatási és fejlesztési programokban, beleértve az e programok végrehajtására kialakított struktúrákban való részvételt is.

186. cikk

(az EK Sz. korábbi 170. cikke)

A többéves keretprogram végrehajtása során az Unió harmadik országokkal vagy nemzetközi szervezetekkel történő együttműködést irányozhat elő az uniós kutatás, technológiai fejlesztés és demonstrációs programok területén.

Az ilyen együttműködésre vonatkozó részletes szabályok az Unió és az érintett harmadik felek közötti megállapodások tárgyát képezhetik.

187. cikk

(az EK Sz. korábbi 171. cikke)

Az Unió közös vállalkozásokat vagy egyéb olyan struktúrákat hozhat létre, amelyek az uniós kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs programok szabályszerű végrehajtásához szükségesek.

188. cikk

(az EK Sz. korábbi 172. cikke)

A Tanács a Bizottság javaslata alapján, valamint az Európai Parlamenttel és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően fogadja el a 187. cikkben említett rendelkezéseket.

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően fogadja el a 183., 184. és 185. cikkben említett rendelkezéseket. A kiegészítő programok elfogadásához az érintett tagállamok egyetértése szükséges.

189. cikk

(1) A tudományos és műszaki haladás, az ipari versenyképesség, valamint az uniós politikák végrehajtásának elősegítése érdekében az Unió európai űrpolitikát alakít ki. E célból közös kezdeményezéseket támogathat, előmozdíthatja a kutatást és a technológiafejlesztést, továbbá összehangolhatja a világűr kutatásához és hasznosításához szükséges erőfeszítéseket.

(2) Az (1) bekezdésben említett célkitűzések megvalósításához való hozzájárulás érdekében az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében megállapítja azon szükséges intézkedéseket, amelyek európai űrprogram formájában is megvalósulhatnak, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját.

(3) Az Unió megfelelő kapcsolatokat épít ki az Európai Űrügynökséggel.

(4) Ez a cikk nem érinti e cím egyéb rendelkezéseit.

190. cikk

(az EKSz. korábbi 173. cikke)

A Bizottság minden év elején jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentés különösen a megelőző évi kutatási és technológiafejlesztési tevékenységre, e tevékenységek eredményének terjesztésére, valamint a folyó év munkaprogramjára terjed ki.

XX. CÍM

KÖRNYEZET

191. cikk

(az EKSz. korábbi 174. cikke)

(1) Az Unió környezetpolitikája hozzájárul a következő célkitűzések eléréséhez:

— a környezet minőségének megőrzése, védelme és javítása;

— az emberi egészség védelme;

— a természeti erőforrások körültekintő és ésszerű hasznosítása;

— a regionális vagy világméretű környezeti problémák leküzdésére, és különösen az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló intézkedések ösztönzése nemzetközi szinten.

(2) Az Unió környezetpolitikájának célja a magas szintű védelem, figyelembe véve ugyanakkor az Unió különböző régióinak helyzetében mutatkozó különbségeket. Ez a politika az elővigyázatosság és a megelőzés elvén, a környezeti károk elsődlegesen a forrásuknál történő elhárításának elvén, valamint a „szennyező fizet”-elven alapul.

Ebben az összefüggésben a környezetvédelmi követelményeknek megfelelő harmonizációs intézkedések adott esetben egy védzáradékot foglalnak magukban, amely felhatalmazza a tagállamokat arra, hogy nem gazdasági jellegű környezetvédelmi okokból uniós ellenőrzési eljárás alá tartozó ideiglenes intézkedéseket hozzanak.

(3) Környezetpolitikája kidolgozása során az Unió figyelembe veszi:

- a rendelkezésre álló tudományos és műszaki adatokat;
- az Unió különböző régióinak környezeti feltételeit;
- a beavatkozás, illetve a be nem avatkozás lehetséges hasznait és költségeit;
- az Unió egészének gazdasági és társadalmi fejlődését, valamint régióinak kiegyensúlyozott fejlődését.

(4) Az Unió és a tagállamok hatáskörük keretén belül együttműködnek harmadik országokkal és a hatáskörrel rendelkező nemzetközi szervezetekkel. Az Unió által folytatott együttműködésre vonatkozó részletes szabályok az Unió és az érintett harmadik felek közötti megállapodások tárgyát képezhetik.

Az előző albekezdés nem érinti a tagállamok arra vonatkozó hatáskörét, hogy nemzetközi fórumokon tárgyalásokat folytassanak és nemzetközi megállapodásokat kössenek.

192. cikk

(az EKSz. korábbi 175. cikke)

(1) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, valamint a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően határoz arról, hogy az Uniónak milyen lépéseket kell tennie a 191. cikkben említett célok elérése érdekében.

(2) Az (1) bekezdésben előírt döntéshozatali eljárástól eltérve és a 114. cikk sérelme nélkül, a Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlamenttel, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően egyhangúlag fogadja el:

- a) az elsődlegesen adózási természetű rendelkezéseket;
- b) azokat az intézkedéseket, amelyek érintik:
 - a területrendezést;
 - a mennyiségi vízkészlet-gazdálkodást, illetve amelyek az e készletek rendelkezésre állását akár közvetlenül, akár közvetve befolyásolják;
 - a földhasználatot, kivéve a hulladék-gazdálkodást;
- c) a tagállamok valamelyikének különböző energiaforrások közötti választását és energiaellátásának általános szerkezetét jelentős mértékben érintő intézkedéseket.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján, valamint az Európai Parlamenttel, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően egyhangúlag eljárva előírhatja, hogy az első albekezdésben említett területeken a rendes jogalkotási eljárást kell alkalmazni.

(3) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, valamint a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően fogadja el azokat az általános cselekvési programokat, amelyek az elérendő elsődleges célkitűzéseket meghatározzák.

Az e programok végrehajtásához szükséges intézkedéseket, az adott esettől függően, az (1), illetve a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelelően kell elfogadni.

(4) Az Unió által elfogadott egyes intézkedések sérelme nélkül a tagállamok gondoskodnak a környezetpolitika finanszírozásáról és megvalósításáról.

(5) Ha az (1) bekezdés rendelkezésein alapuló valamely intézkedés egy tagállam hatóságai számára aránytalanul magas költségekkel járna, a szóban forgó intézkedés – a „szennyező fizet”-elv sérelme nélkül – megfelelő rendelkezéseket állapít meg:

— átmeneti eltérés és/vagy

— a 177. cikk alapján létrehozott Kohéziós Alapból nyújtott pénzügyi támogatás formájában.

193. cikk

(az EK Sz. korábbi 176. cikke)

A 192. cikk alapján elfogadott védintézkedések nem akadályozzák a tagállamokat szigorúbb védintézkedések fenntartásában vagy bevezetésében. Ezeknek az intézkedéseknek összeegyeztethetőnek kell lenniük a Szerződésekkel. Az intézkedésekről értesíteni kell a Bizottságot.

XXI. CÍM

ENERGIA

194. cikk

(1) A belső piac létrehozása, illetve működése keretében, valamint a környezet megőrzésének és javításának szükségességére tekintettel az Unió energiapolitikájának céljai – a tagállamok közötti szolidaritás szellemében – a következők:

a) az energiapiac működésének biztosítása,

b) az energiaellátás biztonságának garantálása az Unión belül,

c) az energiahatékonyság és az energiatakarékosság, valamint az új és megújuló energiaforrások kifejlesztésének előmozdítása; és

d) az energiahálózatok összekapcsolásának előmozdítása.

(2) A Szerződések egyéb rendelkezései alkalmazásának sérelme nélkül, az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében megállapítja az (1) bekezdésben említett célkitűzések eléréséhez szükséges intézkedéseket. Ezeket az intézkedéseket a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően kell elfogadni.

Ezek az intézkedések – a 192. cikk (2) bekezdésének c) pontját nem érintve – nem befolyásolhatják a tagállamok jogát az energiaforrások kiaknázására vonatkozó feltételek meghatározására, továbbá nem befolyásolhatják a tagállamok különböző energiaforrások közötti választását és energiaellátásuk általános szerkezetét.

(3) A (2) bekezdéstől eltérve, az ott említett intézkedéseket, amennyiben azok elsődlegesen adózási természetűek, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag eljárva a Tanács állapítja meg.

XXII. CÍM

IDEGENFORGALOM

195. cikk

(1) Az Unió, különösen az idegenforgalmi ágazatban működő uniós vállalkozások versenyképességének elősegítése révén, kiegészíti a tagállamoknak az idegenforgalmi ágazat terén folytatott tevékenységét.

Ennek elérése érdekében az Unió tevékenységének célja, hogy:

- a) ösztönözze az ebben az ágazatban működő vállalkozások fejlődéséhez szükséges kedvező környezet kialakítását,
- b) előmozdítsa a tagállamok együttműködését, különös tekintettel a bevált gyakorlatok cseréjére.

(2) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében egyedi intézkedéseket állapít meg a tagállamokban végrehajtott olyan intézkedések kiegészítésére, amelyek az e cikkben kitűzött célok megvalósítására irányulnak, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját.

XXIII. CÍM

POLGÁRI VÉDELEM

196. cikk

(1) Az Unió ösztönzi a tagállamok közötti együttműködést a természeti vagy ember okozta katasztrófák megelőzését és az azokkal szembeni védekezést szolgáló rendszerek hatékonyságának javítása érdekében.

Az Unió tevékenységének célja:

- a) az Unión belül a tagállamok nemzeti, regionális vagy helyi szintű intézkedésének támogatása és kiegészítése a kockázatok megelőzése, a tagállamokban a polgári védelemben részt vevők felkészítése és a természeti vagy ember által okozott katasztrófák kezelése terén,
- b) a nemzeti polgári védelmi szolgálatok gyors és eredményes operatív együttműködésének előmozdítása az Unión belül,
- c) a nemzetközi szintű polgári védelmi intézkedések koherenciájának előmozdítása.

(2) A (1) bekezdésben említett célkitűzések megvalósításának elősegítéséhez szükséges intézkedéseket rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács állapítja meg, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját.

XXIV. CÍM

IGAZGATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS

197. cikk

(1) Az uniós jog tagállamok általi eredményes végrehajtását – ami az Unió megfelelő működése szempontjából elengedhetetlen – közös érdekű ügynek kell tekinteni.

(2) Az Unió támogathatja a tagállamok azon erőfeszítéseit, amelyek az uniós jog végrehajtásához szükséges közigazgatási kapacitásaik javítására irányulnak. Az ilyen fellépés különösen az információk és a köztisztviselők cseréjének megkönnyítését, valamint a képzési programok támogatását foglalhatja magában. Az ilyen támogatás igénybevételére egyik tagállam sem kötelezhető. Az e célból szükséges intézkedéseket rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Európai Parlament és a Tanács állapítja meg, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját.

(3) E cikk nem érinti sem a tagállamoknak az uniós jog végrehajtására vonatkozó kötelezettségeit, sem pedig a Bizottság előjogait és feladatait. E cikk nem érinti továbbá a Szerződések azon egyéb rendelkezéseit, amelyek a tagállamok egymás közötti, illetve a tagállamok és az Unió közötti igazgatási együttműködésről rendelkeznek.

NEGYEDIK RÉSZ

A TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK TÁRSULÁSA

198. cikk

(az EK Sz. korábbi 182. cikke)

A tagállamok egyetértének azzal, hogy a Dániával, Franciaországgal, Hollandiával és az Egyesült Királysággal különleges kapcsolatban álló, Európán kívüli országok és területek társuljanak az Unióval. Ezeket az országokat és területeket (a továbbiakban: országok és területek) a II. melléklet sorolja fel.

A társulás célja az országok és területek gazdasági és társadalmi fejlődésének előmozdítása, valamint közöttük és az Unió egésze között szoros gazdasági kapcsolatok létrehozása.

Az e szerződés preambulumban foglalt elveknek megfelelően a társulás elsődlegesen ezen országok és területek lakosai érdekeinek és jólétének előmozdítását szolgálja annak érdekében, hogy hozzásegítse őket az általuk kívánt gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődéshez.

199. cikk

(az EK Sz. korábbi 183. cikke)

A társulás célkitűzései a következők:

1. A tagállamok az országokkal és területekkel folytatott kereskedelmükben ugyanolyan elbánást alkalmaznak, mint amelyet a Szerződések értelmében egymásnak biztosítanak.
2. Minden ország vagy terület a tagállamokkal, illetve a többi országgal és területtel folytatott kereskedelmében ugyanolyan elbánást alkalmaz, mint amelyet a vele különleges kapcsolatban álló európai állammal szemben.
3. A tagállamok hozzájárulnak az ezen országok és területek fokozatos fejlődéséhez szükséges beruházásokhoz.
4. Az Unió által finanszírozott beruházások esetén a pályázati eljárásokban és a beszerzésekben egyenlő feltételekkel vehet részt minden olyan természetes és jogi személy, aki vagy amely valamely tagállam vagy valamely ország, illetve terület állampolgára, illetve ott honos.
5. A tagállamok, illetve az országok és területek közötti kapcsolatokban az állampolgárok és társaságok letelepedését a letelepedési jogra vonatkozó fejezetben megállapított rendelkezéseknek és eljárásoknak megfelelően és megkülönböztetéstől mentesen szabályozzák, a 203. cikk alapján megállapított különös rendelkezésekre is figyelemmel.

200. cikk

(az EK Sz. korábbi 184. cikke)

(1) A tagállamok közötti vámoknak a Szerződések rendelkezéseinek megfelelő tilalmával összhangban tilos az országokból és területekről származó áruknek a tagállamokba történő behozatala esetén fizetendő vámok alkalmazása.

(2) A 30. cikk rendelkezéseinek megfelelően tilos a tagállamokból, illetve az országokból vagy területekről bármely más országba vagy területre irányuló behozatal esetén fizetendő vámok alkalmazása.

(3) Az országok és területek ugyanakkor kivethetnek olyan vámokat, amelyek fejlesztési és iparosítási szükségleteiket elégítik ki, vagy amelyek fiskális természetüknél fogva költségvetési bevételül szolgálnak.

Az előző albekezdésben említett vámok nem haladhatják meg az azon tagállamból származó termékek behozatalára kivetett vámok szintjét, amellyel az egyes országok vagy területek különleges kapcsolatot tartanak fenn.

(4) A (2) bekezdést nem kell alkalmazni az olyan országokra és területekre, amelyek az őket kötő külön nemzetközi kötelezettségek alapján már egy nem diszkriminatív vámtarifát alkalmaznak.

(5) Az országokba és területekre behozott árut terhelő vámok bevezetése vagy megváltoztatása sem jogilag, sem ténylegesen nem eredményezhet közvetlen vagy közvetett megkülönböztetést a különböző tagállamokból származó behozatalok között.

201. cikk

(az EK Sz. korábbi 185. cikke)

Ha egy harmadik országból származó árura a valamely országba vagy területre történő belépésekor alkalmazandó vám mértéke a 200. cikk (1) bekezdésének alkalmazása folytán feltehetően a kereskedelem eltérülését okozza valamely tagállam hátrányára, ez a tagállam kérheti a Bizottságot, hogy a helyzet orvoslásához szükséges intézkedéseket javasoljon a többi tagállamnak.

202. cikk

(az EK Sz. korábbi 186. cikke)

A közegészségügyre, közbiztonságra vagy közrendre vonatkozó rendelkezésekre is figyelemmel, az országokból és területekről származó munkavállalóknak a tagállamokon belüli, valamint a tagállamokból származó munkavállalóknak az országokban és területeken történő szabad mozgását a 203. cikkel összhangban elfogadott jogi aktusok szabályozzák.

203. cikk

(az EK Sz. korábbi 187. cikke)

A Tanács a Bizottság javaslata alapján, az országok és területek Unióval való társulása keretében szerzett tapasztalatok és a Szerződésben meghatározott elvek alapján egyhangúlag megállapítja az országok és területek Unióval való társulására vonatkozó részletes szabályokkal és eljárással kapcsolatos rendelkezéseket. Amennyiben a szóban forgó rendelkezéseket különleges jogalkotási eljárás keretében a Tanács fogadja el, a Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.

204. cikk

(az EK Sz. korábbi 188. cikke)

A 198–203. cikk rendelkezéseit Grönlandra is alkalmazni kell, figyelemmel a Szerződésekhez csatolt, a Grönlandra vonatkozó különös szabályokról szóló jegyzőkönyvben foglalt, Grönlandra alkalmazandó sajátos rendelkezésekre is.

ÖTÖDIK RÉSZ AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGE

I. CÍM

AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

205. cikk

Az Unió e rész szerinti nemzetközi szintű fellépése az Európai Unióról szóló szerződés V. címének 1. fejezetében meghatározott elvek alapján az ott meghatározott célkitűzések megvalósítására törekszik, az ugyanezen fejezetben megállapított általános rendelkezésekkel összhangban.

II. CÍM

KÖZÖS KERESKEDELEMPOLITIKA

206. cikk

(az EK Sz. korábbi 131. cikke)

A 28–32. cikk szerinti vámunió létrehozásával az Unió a közös érdekek megfelelően hozzájárul a világkereskedelem harmonikus fejlődéséhez, a nemzetközi kereskedelemre és a külföldi közvetlen befektetésekre vonatkozó korlátozások fokozatos megszüntetéséhez és a vám- és egyéb akadályok csökkentéséhez.

207. cikk

(az EK Sz. korábbi 133. cikke)

(1) A közös kereskedelempolitika egységes elveken alapul; ez vonatkozik különösen a vámtarifák módosításaira, az áruk és szolgáltatások kereskedelméhez kapcsolódó vámtarifa- és kereskedelmi megállapodások megkötésére, valamint a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásaira, továbbá a külföldi közvetlen befektetésekre, a liberalizációs intézkedések egységesítésére, az exportpolitikára és az olyan kereskedelempolitikai védintézkedésekre, mint a dömping vagy szubvenció esetén meghozandó intézkedések. A közös kereskedelempolitikát az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell folytatni.

(2) A közös kereskedelempolitika végrehajtásának kereteit meghatározó intézkedéseket rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Európai Parlament és a Tanács határozza meg.

(3) Ha egy vagy több országgal vagy nemzetközi szervezettel megállapodásokat kell megtárgyalni, illetve megkötni, az e cikk különös rendelkezéseire is figyelemmel, a 218. cikk rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Bizottság ajánlásokat terjeszt a Tanács elé, amely felhatalmazza a szükséges tárgyalások megkezdésére. A Tanács és a Bizottság feladata annak biztosítása, hogy a megtárgyalt megállapodások a belső uniós politikákkal és szabályokkal összeegyeztethetőek legyenek.

A Bizottság ezeket a tárgyalásokat a Tanács által e feladatának támogatására kijelölt különbizottsággal konzultálva, a Tanács által számára kibocsátható irányelvek keretei között folytatja le. A Bizottság a tárgyalások előrehaladásáról rendszeresen jelentést tesz a különbizottságnak és az Európai Parlamentnek.

(4) A (3) bekezdésben említett megállapodások tárgyalása és megkötése tekintetében a Tanács minősített többséggel határoz.

A szolgáltatások kereskedelme, a szellemi tulajdon kereskedelmi vonatkozásai, valamint a közvetlen külföldi befektetések területére vonatkozó megállapodások tárgyalása és megkötése tekintetében a Tanács egyhangúlag jár el, ha a megállapodás olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek elfogadásához a belső szabályok esetében egyhangúságra van szükség.

A Tanács szintén egyhangúlag határoz:

- a) a kulturális és audiovizuális szolgáltatások kereskedelmére vonatkozó megállapodások tárgyalása és megkötése tekintetében, ha fennáll a veszélye annak, hogy azok korlátozzák az Unió kulturális és nyelvi sokféleségét;
- b) a szociális, oktatási és egészségügyi szolgáltatások kereskedelmére vonatkozó megállapodások tárgyalása és megkötése tekintetében, ha fennáll a veszélye annak, hogy azok komoly zavarokat okoznak az ilyen szolgáltatások nemzeti megszervezésében, illetve korlátozzák a tagállamok ezek biztosítására vonatkozó hatáskörét.

(5) A közlekedés területén a nemzetközi megállapodások tárgyalására és megkötésére a harmadik rész VI. címét és a 218. cikket kell alkalmazni.

(6) Az e cikkben a közös kereskedelempolitika területén átruházott hatáskörök gyakorlása nem sértheti az Unió és a tagállamok közötti hatáskörök elhatárolását, és nem vezethet a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek harmonizációjához, amennyiben a Szerződések az ilyen harmonizációt kizárják.

III. CÍM

EGYÜTTMŰKÖDÉS HARMADIK ORSZÁGOKKAL ÉS HUMANITÁRIUS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

1. FEJEZET

FEJLESZTÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉS

208. cikk

(az EK Sz. korábbi 177. cikke)

(1) Az Unió fejlesztési együttműködésre vonatkozó politikáját az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell folytatni. Az Unió és a tagállamok fejlesztési együttműködési politikái kiegészítik és erősítik egymást.

Az Unió fejlesztési együttműködési politikája elsődleges célként a szegénység mérséklésére, idővel pedig annak felszámolására irányul. Az Unió azon politikáinak végrehajtásakor, amelyek hatással lehetnek a fejlődő országokra, figyelembe veszi a fejlesztési együttműködés célkitűzéseit.

(2) Az Unió és a tagállamok teljesítik azokat a kötelezettségeket és figyelembe veszik azokat a célkitűzéseket, amelyeket az Egyesült Nemzetek Szervezete és a hatáskörrel rendelkező egyéb nemzetközi szervezetek keretében fogadtak el.

209. cikk

(az EK Sz. korábbi 179. cikke)

(1) A fejlesztési együttműködési politika végrehajtására vonatkozó intézkedéseket rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács fogadja el; ezek az intézkedések a fejlődő országokkal folytatandó többéves együttműködési programok vagy egy adott tárgykörre vonatkozó programok formáját ölthetik.

(2) Az Unió a harmadik országokkal és a hatáskörrel rendelkező nemzetközi szervezetekkel megkötethet minden olyan megállapodást, amely segíti az Európai Unióról szóló szerződés 21. cikkében és e szerződés 208. cikkében említett célkitűzések megvalósítását.

Az első albekezdés nem érinti a tagállamok arra vonatkozó hatáskörét, hogy nemzetközi fórumokon tárgyalásokat folytassanak és megállapodásokat kössenek.

(3) Az Európai Beruházási Bank az alapokmányában megállapított feltételek szerint hozzájárul az (1) bekezdésben említett intézkedések végrehajtásához.

210. cikk

(az EK Sz. korábbi 180. cikke)

(1) Tevékenységeik egymást kiegészítő jellegének és eredményességének előmozdítása érdekében az Unió és a tagállamok — nemzetközi szervezetek és nemzetközi konferenciák keretében is — összehangolják a fejlesztési együttműködésre irányuló politikáikat, és konzultálnak egymással segélyprogramjaikról. Együttesen is felléphetnek. A tagállamok szükség szerint hozzájárulnak az uniós segélyprogramok végrehajtásához.

(2) A Bizottság megteheti minden hasznos kezdeményezést az (1) bekezdésben említett összehangolás előmozdítása érdekében.

211. cikk

(az EK Sz. korábbi 181. cikke)

Az Unió és a tagállamok hatáskörük keretén belül együttműködnek harmadik országokkal és a hatáskörrel rendelkező nemzetközi szervezetekkel.

2. FEJEZET

HARMADIK ORSZÁGOKKAL FOLYTATOTT GAZDASÁGI, PÉNZÜGYI ÉS MŰSZAKI EGYÜTTMŰKÖDÉS

212. cikk

(az EK Sz. korábbi 181a. cikke)

(1) A Szerződések egyéb rendelkezéseinek, különösen a 208–211. cikkben foglalt rendelkezéseknek a sérelme nélkül az Unió intézkedéseket tesz az olyan harmadik országokkal való gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés terén, beleértve a – különösen a pénzügyi területen nyújtott – támogatásokat, amelyek nem tartoznak a fejlődő országok közé. Ezeknek az intézkedéseknek összhangban kell lenniük az Unió fejlesztési politikájával, és azokat az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell végrehajtani. Az Unió és a tagállamok intézkedései kiegészítik és erősítik egymást.

(2) Az (1) bekezdés végrehajtásához szükséges intézkedéseket rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács állapítja meg.

(3) Az Unió és a tagállamok hatáskörük keretén belül együttműködnek harmadik országokkal és a hatáskörrel rendelkező nemzetközi szervezetekkel. Az Unió által folytatott együttműködésre vonatkozó részletes szabályok az Unió és az érintett harmadik felek közötti megállapodások tárgyát képezhetik.

Az első albekezdés nem érinti a tagállamok arra vonatkozó hatáskörét, hogy nemzetközi fórumokon tárgyalásokat folytassanak és nemzetközi megállapodásokat kössenek.

213. cikk

Amennyiben egy harmadik országban fennálló helyzet sürgős pénzügyi támogatást tesz szükségessé, a Tanács – a Bizottság javaslata alapján – elfogadja a szükséges határozatokat.

3. FEJEZET

HUMANITÁRIUS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

214. cikk

(1) Az Unió humanitárius segítségnyújtási intézkedéseit az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell végrehajtani. Ezen intézkedések arra irányulnak, hogy a harmadik országok lakosainak, akik természeti vagy ember okozta katasztrófák áldozataivá váltak, eseti támogatást, segítséget és védelmet nyújtsanak a rendkívüli helyzetből eredő emberi szükségleteik kielégítésében. Az Unió és a tagállamok intézkedései kiegészítik és erősítik egymást.

(2) A humanitárius segítségnyújtási intézkedések során tiszteletben kell tartani a nemzetközi jog elveit a pártatlanság és a semlegesség követelményét, valamint a hátrányos megkülönböztetés tilalmát.

(3) Az Unió humanitárius segítségnyújtási intézkedései végrehajtásának kereteit meghatározó intézkedéseket rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács határozza meg.

(4) Az Unió a harmadik országokkal és a hatáskörrel rendelkező nemzetközi szervezetekkel minden olyan megállapodást megkötöhet, amely segíti az (1) bekezdésben és az Európai Unióról szóló szerződés 21. cikkében említett célkitűzések megvalósítását.

Az első albekezdés nem érinti a tagállamok arra vonatkozó hatáskörét, hogy nemzetközi fórumokon tárgyalásokat folytassanak és megállapodásokat kössenek.

(5) Az európai fiataloknak az Unió humanitárius segítségnyújtási intézkedéseiben való közös részvételéhez szükséges keretek biztosítása céljából létrejön az Európai Önkéntes Humanitárius Segítségnyújtási Hadtest. A hadtest jogállását és működésének szabályait rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Európai Parlament és a Tanács határozza meg.

(6) Az uniós és a nemzeti humanitárius segítségnyújtási intézkedések hatásosságának és egymást kiegészítő jellegének erősítése érdekében a Bizottság minden hasznos kezdeményezést megtehet az Unió és a tagállamok intézkedéseinek összehangolására.

(7) Az Unió gondoskodik arról, hogy humanitárius intézkedései összhangban legyenek a nemzetközi szervezetek és intézmények, így különösen az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez kapcsolódó rendszerben működő szervezetek és intézmények által végzett ilyen műveletekkel, és azokhoz koherens módon illeszkedjenek.

IV. CÍM

KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEK

215. cikk

(az EK Sz. korábbi 301. cikke)

(1) Ha az Európai Unióról szóló szerződés V. címének 2. fejezete szerint elfogadott valamely határozat az egy vagy több harmadik országgal fennálló gazdasági és pénzügyi kapcsolatok részbeni vagy teljes megszakítását vagy korlátozását írja elő, a Tanács az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság által előterjesztett közös javaslat alapján, minősített többséggel elfogadja a szükséges intézkedéseket. Erről tájékoztatja az Európai Parlamentet.

(2) Amennyiben az Európai Unióról szóló szerződés V. címének 2. fejezete alapján elfogadott valamely határozat úgy rendelkezik, a Tanács az (1) bekezdésben említett eljárásnak megfelelően egyes természetes és jogi személyekkel, csoportokkal vagy nem állami, illetve államisággal nem rendelkező entitásokkal szemben korlátozó intézkedéseket állapíthat meg.

(3) Az ebben a cikkben említett jogi aktusokban rendelkezni kell a szükséges jogi biztosítékokról.

V. CÍM

NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁSOK

216. cikk

(1) Az Unió megállapodást köthet egy vagy több harmadik országgal vagy nemzetközi szervezettel, ha a Szerződések ilyen megállapodás megkötését írják elő, ha az a Szerződésekben meghatározott célkitűzések elérése érdekében szükséges, ha valamely kötelező erejű jogi aktus ilyen értelmű rendelkezést tartalmaz, vagy ha az a közös szabályokat érintheti, illetve azok alkalmazási körét megváltoztathatja.

(2) Az Unió által megkötött megállapodások kötelezőek az Unió intézményeire és tagállamaira.

217. cikk

(az EK Sz. korábbi 301. cikke)

Az Unió egy vagy több harmadik országgal vagy nemzetközi szervezettel kölcsönös jogok és kötelezettségek, közös fellépés és különleges eljárások által jellemzett társulást létrehozó megállapodásokat köthet.

218. cikk

(az EK Sz. korábbi 300. cikke)

(1) A 207. cikkben megállapított különös rendelkezések sérelme nélkül az Unió és a harmadik országok, illetve nemzetközi szervezetek közötti megállapodásokat az alábbi eljárás szerint kell megtárgyalni és megkötöni.

(2) A Tanács felhatalmazást ad a tárgyalások megkezdésére, elfogadja a tárgyalási irányelveket, felhatalmazást ad az aláírásra és megkötöti a megállapodásokat.

(3) A Bizottság, illetve – ha a tervezett megállapodás kizárólag vagy túlnyomórészt a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozik – az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője ajánlásokat nyújt be a Tanácsnak, amely a tárgyalások megkezdéséről határozatot fogad el, amelyben a Tanács kijelöli – a tervezett megállapodás tárgyától függően – az Unió főtárgyalóját vagy tárgyaló küldöttségének vezetőjét.

(4) A Tanács a főtárgyaló számára irányelveket határozhat meg, és egy különbizottságot jelölhet ki, amellyel a tárgyalások folytatása során egyeztetni kell.

(5) A főtárgyaló javaslata alapján a Tanács határozatban felhatalmazást ad a megállapodás aláírására és – amennyiben szükséges – a hatálybalépését megelőzően ideiglenes alkalmazására.

(6) A Tanács a főtárgyaló javaslata alapján a megállapodás megkötéséről határozatot fogad el.

A kizárólag kül- és biztonságpolitikára vonatkozó megállapodások kivételével a Tanács a megállapodás megkötésére vonatkozó határozatot a következőképpen fogadja el:

a) az Európai Parlament egyetértését követően a következő esetekben:

- i. társulási megállapodások megkötése,
- ii. az Uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez történő csatlakozására irányuló megállapodás megkötése,
- iii. együttműködési eljárások bevezetése útján külön intézményi keretet létrehozó megállapodások megkötése,
- iv. az Unióra nézve jelentős költségvetési kihatásokkal járó megállapodások megkötése, és
- v. a rendes jogalkotási eljárás, vagy a különleges, az Európai Parlament egyetértéséhez kötött jogalkotási eljárás alkalmazási körébe tartozó területekre vonatkozó megállapodások megkötése.

Az Európai Parlament és a Tanács sürgős esetben megállapodhat az egyetértés megadásának határidejében.

b) az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, minden egyéb esetben. Az Európai Parlament véleményét a Tanács által az ügy sürgősségétől függően megállapított határidőn belül közli. Ha ezen a határidőn belül nem nyilvánít véleményt, a Tanács határozhat.

(7) A megállapodás megkötésekor a Tanács – az (5), (6), illetve (9) bekezdéstől eltérve – felhatalmazhatja a fő tárgyalót arra, hogy az Unió nevében módosításokat hagyjon jóvá, ha a megállapodás rendelkezése szerint a módosításokat egyszerűsített eljárással kell elfogadni, vagy azokat a megállapodás által létrehozott szervnek kell elfogadnia. A Tanács e felhatalmazást meghatározott feltételekhez kötheti.

(8) A Tanács az eljárás egésze során minősített többséggel jár el.

Mindazonáltal a Tanács egyhangúlag jár el, ha a megállapodás olyan területre vonatkozik, ahol az uniós jogi aktusok elfogadásához egyhangúságra van szükség, valamint a társulási megállapodások és a 212. cikkben említett, a tagjelölt országokkal kötendő megállapodások esetén. A Tanács szintén egyhangúlag jár el az Uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez történő csatlakozására irányuló megállapodásról; a megállapodás megkötéséről szóló határozat csak azt követően lép hatályba, hogy a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően azt jóváhagyták.

(9) A Tanács a Bizottságnak vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a javaslata alapján határozatot fogad el valamely megállapodás alkalmazásának felfüggesztésére, valamint a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat.

(10) Az Európai Parlamentet az eljárás minden szakaszában haladéktalanul és teljeskörűen tájékoztatni kell.

(11) Egy tagállam, az Európai Parlament, a Tanács vagy a Bizottság kérheti a Bíróság véleményét a tervezett megállapodásnak a Szerződésekkel való összeegyeztethetőségéről. Ha a Bíróság véleménye kedvezőtlen, a tervezett megállapodás csak akkor léphet hatályba, ha azt módosítják, vagy a Szerződéseket felülvizsgálják.

219. cikk

(az EKSz. korábbi 111. cikkének (1)-(3) és (5) bekezdése)

(1) A 218. cikktől eltérve, a Tanács az Európai Központi Bank ajánlása alapján vagy az Európai Központi Bankkal az árstabilitási célkitűzéssel összhangban álló konszenzus elérése céljából folytatott konzultációt követően, a Bizottság ajánlása alapján hivatalos megállapodásokat köthet az euro és harmadik államok valutái közötti árfolyamrendszerrel. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, a (3) bekezdésben előírtakkal összhangban egyhangúlag határoz.

A Tanács az Európai Központi Bank ajánlása alapján vagy az Európai Központi Bankkal az árstabilitás célkitűzésével összhangban álló konszenzus elérése céljából folytatott konzultációt követően, a Bizottság ajánlása alapján elfogadhatja, kiigazíthatja vagy megszüntetheti az euro középárfolyamait az árfolyamrendszeren belül. A Tanács elnöke tájékoztatja az Európai Parlamentet az euro középárfolyamainak elfogadásáról, kiigazításáról vagy megszüntetéséről.

(2) Ha egy vagy több harmadik állam valutájára vonatkozóan nem létezik az (1) bekezdésben említettek szerinti árfolyamrendszer, a Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően, illetve az Európai Központi Bank ajánlása alapján kialakíthatja e valuták vonatkozásában az árfolyam-politika általános irányait. Az általános irányok nem sérthetik a KBER-nek az árstabilitás fenntartására irányuló elsődleges célját.

(3) Ha az Uniónak egy vagy több harmadik állammal vagy nemzetközi szervezettel monetáris vagy devizagazdálkodási szabályozási kérdéseket érintő megállapodásokat kell megtárgyalnia, a Tanács — a 218. cikktől eltérve — a Bizottság javaslata alapján, az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően határoz az ilyen megállapodásokra vonatkozó tárgyalásoknak és e megállapodások megkötésének részletes szabályairól. Ezek a részletes szabályok biztosítják, hogy az Unió egységes álláspontot képviseljen. A Bizottság teljes mértékben részt vesz a tárgyalásokban.

(4) A tagállamok — a gazdasági és monetáris unióra vonatkozó uniós hatáskörök és uniós megállapodások sérelme nélkül — nemzetközi fórumokon tárgyalásokat folytathatnak és nemzetközi megállapodásokat köthetnek.

VI. CÍM

AZ UNIÓ KAPCSOLATAI NEMZETKÖZI SZERVEZETEKSEL ÉS HARMADIK ORSZÁGOKKAL, VALAMINT AZ UNIÓ KÜLDÖTTSÉGEI

220. cikk

(az EK Sz. korábbi 302-304. cikke)

(1) Az Unió megfelelő együttműködési formákat épít ki az Egyesült Nemzetek Szervezetének szerveivel és szakosított intézményeivel, az Európa Tanáccsal, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezettel, valamint a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezettel.

Az Unió továbbá egyéb nemzetközi szervezetekkel is megfelelő kapcsolatokat tart fenn.

(2) E cikk végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője és a Bizottság felelős.

221. cikk

(1) Az Uniót a harmadik országokban és a nemzetközi szervezetekben az Unió küldöttségei képviselik.

(2) Az Unió küldöttségei az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelőjének irányítása alatt működnek. A küldöttségek a tagállamok diplomáciai és konzuli képviseleteivel szoros együttműködésben végzik tevékenységüket.

VII. CÍM

SZOLIDARITÁSI KLAUZULA

222. cikk

(1) Ha egy tagállamot terrortámadás ér, illetve ha természeti vagy ember okozta katasztrófa áldozatává válik, az Unió és tagállamai a szolidaritás szellemében együttesen lépnek fel. Az Unió minden rendelkezésére álló eszközt, ideértve a tagállamok által rendelkezésre bocsátott katonai erőforrásokat is, mozgósít annak érdekében, hogy:

a) — megelőzze a terrorista fenyegetést a tagállamok területén,

— megvédje a demokratikus intézményeket és a polgári lakosságot egy esetleges terrortámadástól,

— terrortámadás esetén egy tagállamnak, politikai vezetése kérésére, a területén segítséget nyújtson;

b) természeti vagy ember okozta katasztrófa esetén egy tagállamnak, politikai vezetése kérésére, a területén segítséget nyújtson.

(2) Amennyiben egy tagállamot terrortámadás ér, illetve ha természeti vagy ember okozta katasztrófa áldozatává válik, e tagállam politikai vezetésének kérésére a többi tagállam segítséget nyújt számára. E célból a tagállamok a Tanács keretében egyeztetnek egymással.

(3) E szolidaritási klauzulának az Unió általi végrehajtására vonatkozó részletes szabályokat – a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének együttes javaslata alapján – a Tanács határozatban állapítja meg. Ha ennek a határozatnak védelmi vonatkozásai vannak, a Tanács az Európai Unióról szóló szerződés 31. cikk (1) bekezdése szerint határoz. Erről az Európai Parlamentet tájékoztatni kell.

E bekezdés alkalmazása során és a 240. cikk sérelme nélkül a Tanácsot a Politikai és Biztonsági Bizottság – a közös biztonság- és védelempolitika keretében kialakított struktúrákra támaszkodva –, valamint a 71. cikkben említett bizottság segíti, amelyek szükség esetén együttes véleményt terjesztenek elő számára.

(4) Az Unió és tagállamai eredményes fellépésének biztosítása érdekében az Európai Tanács rendszeresen értékeli az Uniót fenyegető veszélyeket.

HATODIK RÉSZ INTÉZMÉNYI ÉS PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

I. CÍM

INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

1. FEJEZET

AZ INTÉZMÉNYEK

1. SZAKASZ

AZ EURÓPAI PARLAMENT

223. cikk

(az EKSz. korábbi 190. cikkének (4) és (5) bekezdése)

(1) Az Európai Parlament javaslatot dolgoz ki a tagjainak valamennyi tagállamban egységes eljárás szerint vagy valamennyi tagállamban közös elveknek megfelelően tartandó, közvetlen és általános választójog alapján történő megválasztásához szükséges intézkedésekre vonatkozóan.

A Tanács az Európai Parlamentnek a tagjai többségével elfogadott egyetértését követően, különleges jogalkotási eljárás keretében egyhangúlag megállapítja a szükséges rendelkezéseket. Ezek a rendelkezések azt követően lépnek hatályba, hogy azokat a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően jóváhagyták.

(2) Az Európai Parlament saját kezdeményezésére különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben, a Bizottság véleményének kikérése után és a Tanács egyetértésével meghatározza a tagjai feladatainak ellátására vonatkozó szabályokat és általános feltételeket. A tagok vagy volt tagok adózására vonatkozó bármilyen szabály vagy feltétel esetén a Tanács egyhangú határozata szükséges.

224. cikk

(az EKSz. korábbi 191. cikkének második bekezdése)

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben meghatározza az Európai Unióról szóló szerződés 10. cikkének (4) bekezdésében említett európai szintű politikai pártokra irányadó szabályokat, így különösen a finanszírozásukra vonatkozó előírásokat.

225. cikk

(az EKSz. korábbi 192. cikkének második bekezdése)

Az Európai Parlament tagjainak többségével felkérheti a Bizottságot olyan kérdésre vonatkozó megfelelő javaslat előterjesztésére, amely az Európai Parlament megítélése szerint a Szerződések végrehajtása céljából uniós jogi aktus kidolgozását teszi szükségessé. Ha a Bizottság nem terjeszt elő javaslatot, ennek okairól tájékoztatja az Európai Parlamentet.

226. cikk

(az EKSz. korábbi 193. cikke)

Feladatai teljesítése során az Európai Parlament, tagjai egynegyedének kérelmére, ideiglenes vizsgálóbizottságot állíthat fel, hogy kivizsgálja — a Szerződések által más intézményekre vagy szervekre ruházott hatáskörök sérelme nélkül — az uniós jog végrehajtása során felmerülő állítólagos jogsértéseket vagy hivatali visszasságokat, kivéve ha az állítólagos tényállást bíróság vizsgálja, a bírósági eljárás lezárásáig.

Jelentésének benyújtása után az ideiglenes vizsgálóbizottság feloszlik.

A vizsgálati jog gyakorlására vonatkozó részletes szabályokat az Európai Parlament állapítja meg saját kezdeményezése alapján különleges jogalkotási eljárás keretében, a Tanács és a Bizottság egyetértését követően elfogadott rendeletekben.

227. cikk

(az EKSz. korábbi 194. cikke)

Bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy egyénileg vagy más polgárokkal vagy személyekkel közösen petíciót nyújthat be az Európai Parlamenthez az Unió tevékenységi területére tartozó és őt közvetlenül érintő ügyben.

228. cikk

(az EKSz. korábbi 195. cikke)

(1) A bármely uniós polgártól vagy valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személytől érkező, az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok — kivéve az igazságszolgáltatási hatáskörében eljáró Európai Unió Bíróságát — tevékenysége során felmerülő hivatali visszasságokra vonatkozó panaszok átvételére az Európai Parlament által megválasztott ombudsman jogosult. Az ombudsman kivizsgálja a panaszokat, és erről jelentést készít.

Az ombudsman megbízatásának megfelelően, saját kezdeményezésére vagy a hozzá közvetlenül vagy az Európai Parlament valamely tagján keresztül benyújtott panaszok alapján, lefolytatja az általa indokoltnak ítélt vizsgálatokat, kivéve ha az állítólagos tényállás bírósági eljárás tárgyát képezi vagy képezte. Ha az ombudsman hivatali visszasságot állapít meg, az ügyben megkeresi az érintett

intézményt, szervet vagy hivatalt, amelynek három hónap áll rendelkezésére, hogy tájékoztassa őt álláspontjáról. Ezt követően az ombudsman jelentést küld az Európai Parlamentnek és az érintett intézménynek, szervnek vagy hivatalnak. A panaszt benyújtó személyt tájékoztatni kell a vizsgálatok eredményéről.

Vizsgálatainak eredményeiről az ombudsman évente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek.

(2) Az ombudsmant minden európai parlamenti választást követően, a Parlament megbízatásának időtartamára választják. Az ombudsman megbízatása megújítható.

Az ombudsmant a Bíróság az Európai Parlament kérelmére felmentheti, ha már nem felel meg a feladatai ellátásához szükséges feltételeknek, vagy ha súlyos kötelezettségzegést követett el.

(3) Feladatainak ellátása során az ombudsman teljes mértékben független. E feladatok ellátása során nem kérhet vagy fogadhat el utasításokat semmilyen kormánytól, intézménytől, szervtől vagy más szervezettől. Az ombudsman a megbízatása ideje alatt semmilyen egyéb — akár kereső, akár ingyenesen végzett — foglalkozást nem folytathat.

(4) Az Európai Parlament saját kezdeményezésére különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben, a Bizottság véleményének kikérése után és a Tanács egyetértésével meghatározza az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokat és általános feltételeket.

229. cikk

(az EKSz. korábbi 196. cikke)

Az Európai Parlament évente egy ülészakot tart. Minden március második keddjén külön összehívás nélkül ül össze.

Az Európai Parlament a tagjai többségének kérelmére, valamint a Tanács vagy a Bizottság kérelmére rendkívüli ülészakot tarthat.

230. cikk

(az EKSz. korábbi 197. cikkének második, harmadik és negyedik bekezdése)

A Bizottság az Európai Parlament bármely ülésén részt vehet, és kérésére bármikor felszólalhat.

A Bizottság szóban vagy írásban válaszol az Európai Parlament vagy annak tagjai által hozzá intézett kérdésekre.

Az Európai Tanács, illetve a Tanács a saját eljárási szabályzatában megállapított feltételeknek megfelelően felszólalhat az Európai Parlamentben.

231. cikk

(az EK Sz. korábbi 198. cikke)

Ha a Szerződések másként nem rendelkeznek, az Európai Parlament a leadott szavazatok többségével határoz.

A határozatképesség feltételeit az eljárási szabályzat határozza meg.

232. cikk

(az EK Sz. korábbi 199. cikke)

Az Európai Parlament tagjainak többségével elfogadja eljárási szabályzatát.

Az Európai Parlament üléseinek jegyzőkönyveit a Szerződésekben és az eljárási szabályzatában megállapított feltételeknek megfelelően kell közzétenni.

233. cikk

(az EK Sz. korábbi 200. cikke)

Az Európai Parlament nyilvános ülésen megvitatja a Bizottság által hozzá benyújtott éves általános jelentést.

234. cikk

(az EK Sz. korábbi 201. cikke)

Az Európai Parlament, ha a Bizottság tevékenysége miatt bizalmatlansági indítványt terjesztenek elé, arról legkorábban az indítvány beterjesztése után három nappal, nyílt szavazással határoz.

Ha a bizalmatlansági indítványt a leadott szavazatok kétharmadával és az Európai Parlament tagjainak többségével elfogadják, a Bizottság tagjainak testületileg le kell mondaniuk, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének pedig le kell mondania a bizottsági tagságról. Az új Bizottságnak az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkével összhangban történő kinevezéséig azonban hivatalban maradnak, és a folyamatban lévő ügyeket továbbra is ellátják. Ebben az esetben a Bizottság utódul kinevezett tagjainak hivatali ideje azon a napon jár le, amikor a testületileg lemondásra kötelezett bizottsági tagok hivatali ideje lejárt volna.

2. SZAKASZ

AZ EURÓPAI TANÁCS

235. cikk

(1) Szavazás esetén az Európai Tanács bármely tagja legfeljebb még egy másik tag képviselőtében is eljárhat.

Amikor az Európai Tanács minősített többséggel jár el, az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikkének (4) bekezdését és e szerződés 238. cikkének (2) bekezdését kell alkalmazni. Amennyiben az Európai Tanács szavazással dönt, az Európai Tanács elnöke és a Bizottság elnöke nem szavaz.

A jelen lévő vagy képviselt tagok tartózkodása nem akadályozza az Európai Tanács egyhangúságot igénylő jogi aktusai elfogadásának.

(2) Az Európai Parlament elnökét fel lehet hívni arra, hogy szólaljon fel az Európai Tanácsban.

(3) Az Európai Tanács eljárási kérdésekben, valamint eljárási szabályzatának elfogadásakor egyszerű többséggel határoz.

(4) Az Európai Tanács munkáját a Tanács Főtitkársága segíti

236. cikk

Az Európai Tanács minősített többséggel fogadja el:

- a) az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikke (6) bekezdésének megfelelően az Általános Ügyek Tanácsának és a Külügyek Tanácsának kivételével a Tanács formációinak listáját meghatározó határozatot;
- b) az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikke (9) bekezdésének megfelelően a Külügyek Tanácsának kivételével a Tanács formációinak elnökségéről szóló határozatot.

3. SZAKASZ

A TANÁCS

237. cikk

(az EKSz. korábbi 204. cikke)

A Tanácsot saját kezdeményezésére, illetve a Tanács valamely tagja vagy a Bizottság kérésére a Tanács elnöke hívja össze.

238. cikk

(az EKSz. korábbi 205. cikkének (1) és (2) bekezdése)

(1) Az egyszerű többséget igénylő jogi aktusok elfogadásakor a Tanács tagjainak többségével jár el.

(2) Az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikke (4) bekezdésétől eltérve 2014. november 1-jétől,

figyelemmel az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyvben megállapított rendelkezésekre, ha a Tanács nem a Bizottságnak vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a javaslata alapján jár el, a minősített többséghez a Tanács tagjai legalább 72 %-ának egyben az Unió népességének legalább 65 %-át kitevő tagállamokat képviselő szavazata szükséges.

(3) Figyelemmel az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyvben megállapított rendelkezésekre, 2014. november 1-jétől azokban az esetekben, amikor a Szerződések értelmében a Tanácsnak nem az összes tagja vesz részt a szavazásban, a minősített többséget a következőképpen kell meghatározni:

a) A minősített többséghez a szavazásban részt vevő tagállamokat képviselő tanácsi tagok legalább 55 %-ának egyben az ezen államok népességének legalább 65 %-át kitevő tagállamokat képviselő szavazata szükséges.

A blokkoló kisebbségnek legalább a Tanácsnak a részt vevő tagállamok népességének több mint 35 %-át képviselő tagjaiból és még egy tagból kell állnia; ennek hiányában a minősített többséget elértnek kell tekinteni.

b) Az a) ponttól eltérve, ha a Tanács nem a Bizottságnak vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a javaslata alapján jár el, a minősített többséghez a részt vevő tagállamokat képviselő tanácsi tagok legalább 72 %-ának egyben az ezen államok népességének legalább 65 %-át kitevő tagállamokat képviselő szavazata szükséges.

(4) A jelen lévő vagy képviselt tagok tartózkodása nem akadályozza a Tanács egyhangúságot igénylő jogi aktusai elfogadásának.

239. cikk

(az EK Sz. korábbi 206. cikke)

Szavazás esetén a Tanács bármely tagja legfeljebb még egy másik tag képviselőjeként is eljárhat.

240. cikk

(az EK Sz. korábbi 207. cikke)

(1) A Tanács munkájának előkészítése és a Tanács által adott megbízások teljesítése egy, a tagállamok állandó képviselőiből álló bizottság feladata. A bizottság a Tanács eljárási szabályzatában előírt esetekben eljárási határozatokat fogadhat el.

(2) A Tanács munkáját az általa kinevezett főtitkár irányítása alatt álló Főtitkárság segíti.

A Főtitkárság szervezetét a Tanács határozza meg egyszerű többséggel.

(3) A Tanács eljárási kérdésekben, valamint eljárási szabályzatának elfogadásakor egyszerű többséggel határoz.

241. cikk

(az EKSz. korábbi 208. cikke)

A Tanács egyszerű többséggel felkérheti a Bizottságot, hogy végezze el a Tanács által a közös célkitűzések eléréséhez szükségesnek tartott vizsgálatokat, és terjesszen be hozzá megfelelő javaslatokat. Ha a Bizottság nem terjeszt elő javaslatot, ennek okairól tájékoztatja a Tanácsot.

242. cikk

(az EKSz. korábbi 209. cikke)

A Tanács a Bizottsággal folytatott konzultációt követően egyszerű többséggel meghatározza a Szerződések által előírt bizottságokra vonatkozó szabályokat.

243. cikk

(az EKSz. korábbi 210. cikke)

A Tanács meghatározza az Európai Tanács elnökének, a Bizottság elnökének, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Bizottság tagjainak, az Európai Unió Bírósága elnökeinek, bíráinak és hivatalvezetőinek, valamint a Tanács főtítkárának illetményét, juttatásait és nyugdíját. Meghatároz továbbá minden egyéb, javadalmazás helyett fizetett juttatást.

4. SZAKASZ

A BIZOTTSÁG

244. cikk

Az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikke (5) bekezdésének megfelelően a Bizottság tagjait az Európai Tanács által meghatározott olyan rotációs rendszer szerint kell kiválasztani, amely az alábbi elveken alapul:

- a) annak meghatározásánál, hogy állampolgáraik milyen sorrendben és időtartamra válnak a Bizottság tagjává, a tagállamokat teljes mértékben egyenlően kell kezelni; ennek megfelelően a bármely két tagállam állampolgárai által betöltött összes hivatali időszakok számának különbsége soha nem lehet több egynél;
- b) az a) pontra is figyelemmel, az egymást követő Bizottságokat úgy kell összeállítani, hogy azokban a tagállamok teljes demográfiai és földrajzi spektruma kielégítő módon megjelenjen.

245. cikk

(az EK Sz. korábbi 213. cikke)

A Bizottság tagjai tartózkodnak a feladataik ellátásával összeegyeztethetetlen cselekedetektől. A tagállamok tiszteletben tartják a függetlenségüket, és nem kísérik meg befolyásolásukat feladatuk ellátása során.

A Bizottság tagjai hivatali idejük alatt nem folytathatnak semmilyen egyéb — akár kereső, akár ingyenesen végzett — foglalkozást. Hivatalba lépésükkor ünnepélyesen kötelezettséget vállalnak arra, hogy hivatali idejük alatt és után tiszteletben tartják a hivatalukból eredő kötelezettségeiket és különösen azt, hogy megbízatásuk megszűnését követően feddhetetlenül és tartózkodóan járnak el kinevezések vagy előnyök elfogadásával kapcsolatban. E kötelezettségek megsértése esetén a Bíróság a Tanács egyszerű többséggel elfogadott kérelmére vagy a Bizottság kérelmére az érintett tagot, a körülményektől függően, a 247. cikknek megfelelően felmentheti, vagy megvonhatja tőle nyugdíj-jogosultságát vagy az ezt helyettesítő egyéb juttatásokhoz való jogát.

246. cikk

(az EK Sz. korábbi 215. cikke)

A Bizottság tagjainak megbízatása — a megbízatás lejártától vagy az elhalálozástól eltekintve — lemondással vagy felmentéssel szűnik meg.

A lemondó, hivatalából felmentett vagy elhalálozott tag helyébe hivatali idejének fennmaradó részére a Tanács, a Bizottság elnökével közös megegyezésben, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelően a távozó taggal azonos állampolgárságú új bizottsági tagot nevez ki.

A Tanács a Bizottság elnökének a javaslata alapján egyhangúlag úgy is határozhat, hogy a távozó tag helyébe nem szükséges új tagot kinevezni, különösen, ha a bizottsági tag fennmaradó hivatali ideje rövid.

Az elnök lemondása, felmentése vagy halála esetén hivatali idejének fennmaradó részére új elnököt kell kinevezni. Az új elnök kinevezésére az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikke (7) bekezdésének első albekezdésében megállapított eljárást kell alkalmazni.

Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének lemondása, felmentése vagy halála esetén hivatali idejének fennmaradó részére az Európai Unióról szóló szerződés 18. cikke (1) bekezdésének megfelelően új külügyi és biztonságpolitikai főképviselőt kell kinevezni.

Amennyiben a Bizottság összes tagja lemond hivataláról, a lemondó tagok mindaddig hivatalban maradnak, és a folyamatban lévő ügyeket továbbra is ellátják, amíg helyükre hivatali idejük fennmaradó részére az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkének megfelelően új bizottsági tagokat neveznek ki.

247. cikk

(az EK Sz. korábbi 216. cikke)

Ha a Bizottság valamely tagja már nem felel meg a feladatai ellátásához szükséges feltételeknek, vagy ha súlyos kötelezettségzegést követett el, a Bíróság a Tanács egyszerű többséggel elfogadott kérelmére vagy a Bizottság kérelmére felmentheti hivatalából.

248. cikk

(az EK Sz. korábbi 217. cikkének (2) bekezdése)

Az Európai Unióról szóló szerződés 18. cikke (4) bekezdésének sérelme nélkül, a Bizottságra háruló feladatok csoportosításáról és a Bizottság tagjai közötti elosztásáról az elnök dönt az említett szerződés 17. cikke (6) bekezdésének megfelelően. Az elnök e feladatok elosztását a Bizottság hivatali ideje alatt megváltoztathatja. A Bizottság tagjai az elnök által számukra megállapított feladatokat az elnök irányításával látják el.

249. cikk

(az EK Sz. korábbi 218. cikkének (2) bekezdése és 212. cikke)

(1) A Bizottság eljárási szabályzatot fogad el annak biztosítása érdekében, hogy ő maga és szervezeti egységei megfelelően működjenek. A Bizottság gondoskodik e szabályzat közzétételéről.

(2) A Bizottság évente, legkésőbb az Európai Parlament ülészakának megnyitása előtt egy hónappal általános jelentést tesz közzé az Unió tevékenységéről.

250. cikk

(az EK Sz. korábbi 219. cikke)

A Bizottság tagjainak többségével jár el.

A határozatképesség feltételeit az eljárási szabályzat határozza meg.

5. SZAKASZ

AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA

251. cikk

(az EK Sz. korábbi 221. cikke)

A Bíróság az alapokmányában erre vonatkozóan megállapított szabályoknak megfelelően tanácsokban vagy nagytanácsban jár el.

Ha az alapokmány úgy rendelkezik, a Bíróság teljes ülésben is eljárhat.

252. cikk

(az EK Sz. korábbi 222. cikke)

A Bíróságot nyolc főtanácsnok segíti. Amennyiben a Bíróság kéri, a főtanácsnokok számát a Tanács egyhangú határozattal megnövelheti.

A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva, nyilvános tárgyaláson indokolással ellátott indítványt terjesszen elő azokban az ügyekben, amelyek esetében az Európai Unió Bíróságának alapokmánya szerint a főtanácsnok részvételére van szükség.

253. cikk

(az EK Sz. korábbi 223. cikke)

A Bíróság bíráit és főtanácsnokait olyan személyek közül választják ki, akiknek függetlenségéhez nem férhet kétség, és akik megfelelnek az országukban a legfelsőbb bírói tisztségekbe történő kinevezéshez szükséges feltételeknek, vagy akik elismert szakértelemmel rendelkező jogtudósok; a bírákat és a főtanácsnokokat a 255. cikkben említett bizottsággal folytatott konzultációt követően a tagállamok kormányai közös megegyezéssel hatéves időtartamra nevezik ki.

Három évente a bírói és a főtanácsnoki kar részleges megújítására kerül sor az Európai Unió Bíróságának alapokmányában megállapított feltételek szerint.

A Bíróság elnökét a bírák maguk közül választják meg hároméves időtartamra. Az elnök újraválasztható.

A távozó bírák és főtanácsnokok újra kinevezhetők.

A Bíróság kinevezi hivatalvezetőjét, és meghatározza a tevékenységére vonatkozó szabályokat.

A Bíróság elfogadja eljárási szabályzatát. E szabályzat elfogadásához a Tanács jóváhagyása szükséges.

254. cikk

(az EK Sz. korábbi 224. cikke)

A Törvényszék bíráinak számát az Európai Unió Bíróságának alapokmánya határozza meg. Az alapokmány előírhatja, hogy a Törvényszéket főtanácsnokok segítik.

A Törvényszék tagjait olyan személyek közül választják ki, akiknek függetlenségéhez nem férhet kétség, és akik megfelelnek a felsőbb bírói tisztségbe történő kinevezéshez szükséges alkalmassági feltételeknek. A bírákat a 255. cikkben említett bizottsággal folytatott konzultációt követően a tagállamok kormányai közös megegyezéssel hat éves időtartamra nevezik ki. A tagság háromévenként részlegesen megújul. A távozó tagok újra kinevezhetők.

A Törvényszék elnökét a bírák maguk közül választják meg hároméves időtartamra. Az elnök újraválasztható.

A Törvényszék kinevezi hivatalvezetőjét, és megállapítja a hivatalvezető tevékenységére vonatkozó szabályokat.

A Törvényszék a Bírósággal egyetértésben meghatározza eljárási szabályzatát. E szabályzat elfogadásához a Tanács jóváhagyása szükséges.

Ha az Európai Unió Bíróságának alapokmánya másként nem rendelkezik, a Törvényszékre a Szerződésnek a Bíróságra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

255. cikk

Létrejön egy bizottság, amelynek feladata, hogy a Bíróságra és a Törvényszékre bírának vagy főtanácsnokoknak jelölt személyeknek a feladatra való alkalmasságáról azt megelőzően véleményt adjon, hogy a tagállamok kormányai a 253., illetve a 254. cikknek megfelelően kineveznék őket.

A bizottságot hét személy alkotja, akiket a Bíróság és a Törvényszék korábbi tagjai, a tagállamok legfelsőbb bíróságának tagjai és az elismert szakértelemmel rendelkező jogászok közül választanak ki, és akik közül egy személyre az Európai Parlament tesz javaslatot. A Tanács határozatban megállapítja e bizottság működésének szabályait, és határozatban kinevezi a bizottság tagjait. A Tanács a Bíróság elnökének kezdeményezése alapján jár el.

256. cikk

(az EKSz. korábbi 225. cikke)

(1) A Törvényszék rendelkezik hatáskörrel első fokon a 263., 265., 268., 270. és 272. cikkben említett keresetek elbírálására, kivéve azokat, amelyeket a 257. cikk alapján létrehozott különös hatáskörű törvényszékek hatáskörébe utaltak, illetve amelyek az alapokmány értelmében a Bíróság hatáskörében maradnak. Az alapokmány úgy rendelkezhet, hogy a Törvényszék egyéb keresetfajták tekintetében is hatáskörrel rendelkezik.

A Törvényszék e bekezdés szerinti határozataival szemben az alapokmányban megállapított feltételek mellett és korlátokon belül, kizárólag jogi kérdésekben a Bírósághoz lehet fellebbezni.

(2) A Törvényszék hatáskörébe tartozik a különös hatáskörű törvényszékek határozatai ellen benyújtott jogorvoslati kérelmek elbírálása.

A Törvényszék Bíróság e bekezdés szerinti határozatait az alapokmányban megállapított feltételek mellett és korlátokon belül a Bíróság kivételesen felülvizsgálhatja, ha fennáll a komoly veszélye annak, hogy az uniós jog egységessége vagy koherenciája sérül.

(3) A Törvényszék az alapokmányban meghatározott egyes ügycsoportokban hatáskörrel rendelkezik a 267. cikk szerinti előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések eldöntésére.

Ha a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy az ügyben olyan elvi döntés meghozatalára van szükség, amely az uniós jog egységességét és koherenciáját befolyásolhatja, az ügyet eldöntés végett a Bíróság elé utalhatja.

A Törvényszék előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket eldöntő határozatait az alapokmányban megállapított feltételek mellett és korlátokon belül a Bíróság kivételesen felülvizsgálhatja, ha fennáll a komoly veszélye annak, hogy az uniós jog egységessége vagy koherenciája sérül.

257. cikk

(az EKSz. korábbi 225a. cikke)

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, a Törvényszékhez kapcsolódó különös hatáskörű törvényszékeket hozhat létre egyes területeken benyújtott meghatározott keresetfajták első fokon történő elbírálására. Erről az Európai Parlament és a Tanács a Bizottság javaslata alapján és a Bírósággal folytatott konzultációt követően, vagy a Bíróság kérelmére és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően rendeletekben határoz.

A különös hatáskörű törvényszék létrehozásáról szóló rendeletben meg kell határozni a törvényszék összetételére vonatkozó szabályokat és a törvényszékre ruházott hatáskör pontos terjedelmét.

A különös hatáskörű törvényszékek határozataival szemben kizárólag jogi kérdésekben, illetve — ha különös hatáskörű törvényszéket létrehozó rendelet úgy rendelkezik — jogi és ténykérdésekben a Törvényszékhez lehet fellebbezni.

A különös hatáskörű törvényszékek tagjait olyan személyek közül választják ki, akiknek függetlenségéhez nem férhet kétség, és akik rendelkeznek a bírói tisztségbe történő kinevezéshez szükséges alkalmassággal. A különös hatáskörű törvényszékek tagjait a Tanács nevezi ki egyhangú határozattal.

A különös hatáskörű törvényszékek a Bírósággal egyetértésben meghatározzák eljárási szabályzatukat. E szabályzatok elfogadásához a Tanács jóváhagyása szükséges.

Ha a különös hatáskörű törvényszék létrehozásáról szóló rendelet másként nem rendelkezik, a különös hatáskörű törvényszékekre a Szerződéseknek az Európai Unió Bíróságára vonatkozó rendelkezéseit és az Európai Unió Bírósága alapokmányának rendelkezéseit kell alkalmazni. Az alapokmány I. címét és annak 64. cikkét minden esetben alkalmazni kell a különös hatáskörű törvényszékekre.

258. cikk

(az EKSz. korábbi 226. cikke)

Ha a Bizottság megítélése szerint egy tagállam a Szerződésekből eredő valamely kötelezettségét nem teljesítette, az ügyről indokolással ellátott véleményt ad, miután az érintett államnak lehetőséget biztosított észrevételei megtételére.

Ha az érintett állam a Bizottság által meghatározott határidőn belül nem tesz eleget a véleményben foglaltaknak, a Bizottság az Európai Unió Bíróságához fordulhat.

259. cikk

(az EKSz. korábbi 227. cikke)

Bármely tagállam az Európai Unió Bíróságához fordulhat, ha megítélése szerint egy másik tagállam a Szerződésekből eredő valamely kötelezettségét nem teljesítette.

Mielőtt egy tagállam keresetet nyújt be egy másik tagállam ellen a Szerződésekből eredő valamely kötelezettség állítólagos megsértése miatt, az ügyet a Bizottság elé kell terjesztenie.

A Bizottság indokolással ellátott véleményt ad, miután az érintett államoknak lehetőséget biztosított arra, hogy kontradiktórius eljárás keretében szóban és írásban nyilatkozzanak.

Ha a Bizottság az ügy előterjesztésétől számított három hónapon belül nem ad véleményt, a vélemény hiányától függetlenül az ügyben az Európai Unió Bíróságához lehet fordulni.

260. cikk

(az EKSz. korábbi 228. cikke)

(1) Ha az Európai Unió Bírósága megállapítja, hogy egy tagállam nem teljesítette a Szerződésekből eredő valamely kötelezettségét, az adott államnak meg kell tennie az Európai Unió Bíróságának ítéletében foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket.

(2) Ha a Bizottság megítélése szerint az érintett tagállam nem teszi meg az Európai Unió Bíróságának ítéletében foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket, a Bizottság – miután a tagállamnak lehetőséget biztosított észrevételei megtételére – az Európai Unió Bíróságához fordulhat. A Bizottság meghatározza az érintett tagállam által fizetendő átalányösszeg vagy kényszerítő bírság összegét, amelyet az adott körülmények között megfelelőnek ítéel.

Ha az Európai Unió Bírósága megállapítja, hogy az érintett tagállam nem tett eleget az ítéletében foglaltaknak, a tagállamot átalányösszeg vagy kényszerítő bírság fizetésére kötelezheti.

Ez az eljárás nem érinti a 259. cikket.

(3) Ha a Bizottság a 258. cikknek megfelelően azon az alapon nyújt be keresetet az Európai Unió Bíróságához, hogy az érintett tagállam nem tett eleget valamely, jogalkotási eljárás keretében elfogadott irányelv átültetésére elfogadott intézkedései bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, a Bizottság, amennyiben megfelelőnek ítéli, meghatározhatja az érintett tagállam által fizetendő átalányösszegnek vagy kényszerítő bírságnak az általa az adott körülmények között megfelelőnek tartott mértékét.

Ha az Európai Unió Bírósága megállapítja, hogy jogsértés történt, a tagállamot – a Bizottság által meghatározott összeget meg nem haladó mértékű – átalányösszeg vagy kényszerítő bírság fizetésére kötelezheti. A fizetési kötelezettség az Európai Unió Bíróságának ítéletében megállapított időpontban válik esedékessé.

261. cikk

(az EK Sz. korábbi 229. cikke)

Az Európai Parlament és a Tanács által közösen, illetve a Tanács által a Szerződés rendelkezéseinek értelmében elfogadott rendeletek a bennük előírt szankciók tekintetében teljes körű mérlegelési jogkört ruházhatnak az Európai Unió Bíróságára.

262. cikk

(az EK Sz. korábbi 229a. cikke)

A Szerződés egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül a Tanács, különleges jogalkotási eljárás keretében eljárva és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag úgy rendelkezhet, hogy az Európai Unió Bíróságát — a Tanács által meghatározott mértékben — hatáskörrel ruházza fel a Szerződés alapján elfogadott, európai szellemi tulajdonjogokat alapító jogi aktusok alkalmazásával kapcsolatos jogviták elbírálására. Ezek a rendelkezések azt követően lépnek hatályba, hogy azokat a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően jóváhagyták.

263. cikk

(az EK Sz. korábbi 230. cikke)

Az Európai Unió Bírósága megvizsgálja a jogalkotási aktusok jogszerűségét, valamint a Tanács, a Bizottság és az Európai Központi Bank jogi aktusait, kivéve az ajánlásokat és a véleményeket, továbbá az Európai Parlament és az Európai Tanács harmadik személyekre joghatással járó aktusait. Az Európai Unió Bírósága megvizsgálja továbbá az Unió szervei vagy hivatalai által elfogadott, harmadik személyekre joghatással járó jogi aktusok jogszerűségét.

E célból az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik az olyan keresetek tekintetében, amelyeket valamely tagállam, az Európai Parlament, a Tanács vagy a Bizottság nyújt be hatáskör hiánya, lényeges eljárási szabályok megsértése, a Szerződés vagy az alkalmazásukra vonatkozó bármely jogi rendelkezés megsértése vagy hatáskörrel való visszaélés miatt.

Az Európai Unió Bírósága azonos feltételek mellett rendelkezik hatáskörrel a Számvevőszék, az Európai Központi Bank és a Régiók Bizottsága által előjogaik megóvása érdekében indított keresetek tekintetében.

Bármely természetes vagy jogi személy az első és második bekezdésben említett feltételek mellett eljárást indíthat a neki címzett vagy az őt közvetlenül és személyében érintő jogi aktusok ellen, továbbá az őt közvetlenül érintő olyan rendeleti jellegű jogi aktusok ellen, amelyek nem tartalmazznak végrehajtási intézkedéseket.

Az Unió szerveit és hivatalait létrehozó jogi aktusok meghatározhatják azokat a külön feltételeket, amelyek alapján egy természetes vagy jogi személy az e szervek és hivatalok által elfogadott, rá nézve joghatás kiváltására irányuló jogi aktusokkal szemben keresettel élhet.

Az e cikkben szabályozott eljárásokat, az esettől függően, az intézkedés kihirdetésétől vagy a felperessel történő közlésétől, illetve ennek hiányában attól a naptól számított két hónapon belül kell megindítani, amikor arról a felperes tudomást szerzett.

264. cikk

(az EK Sz. korábbi 231. cikke)

Ha a kereset megalapozott, az Európai Unió Bírósága a megtámadott jogi aktust semmisnek nyilvánítja.

Az Európai Unió Bírósága azonban, ha azt szükségesnek ítéli, megjelöli a semmisnek nyilvánított jogi aktusoknak azokat a joghatásait, amelyek továbbra is fennmaradnak.

265. cikk

(az EK Sz. korábbi 232. cikke)

Ha az Európai Parlament, az Európai Tanács, a Tanács, a Bizottság vagy az Európai Központi Bank a Szerződéseket megsértve elmulasztja a döntéshozatalt, a tagállamok és az Unió többi intézménye keresettel fordulhat az Európai Unió Bíróságához a jogsértés megállapítása iránt. E cikket, azonos feltételek mellett, az Unió mulasztó szerveire és hivatalaira is alkalmazni kell.

A kereset csak akkor elfogadható, ha az érintett intézményt, szervet vagy hivatalt előzetesen felkérték, hogy járjon el. Ha a felkéréstől számított két hónapon belül az érintett intézmény, szerv vagy hivatal nem foglal állást, a keresetet további két hónapon belül lehet megindítani.

Bármely természetes vagy jogi személy az előző bekezdésekben foglalt feltételek mellett panasszal fordulhat az Európai Unió Bíróságához, ha az Unió valamely intézménye, szerve vagy hivatala elmulasztott valamely neki címzendő jogi aktust — az ajánlások és vélemények kivételével — meghozni.

266. cikk

(az EK Sz. korábbi 233. cikke)

Az az intézmény, szerv vagy hivatal, amelynek aktusait az Európai Unió Bírósága semmisnek nyilvánította, vagy amelynek mulasztását az Európai Unió Bírósága a Szerződésekkel ellentétesnek nyilvánította, köteles megtenni az Európai Unió Bírósága ítéletében foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket.

Ez a kötelezettség nem érinti azokat a kötelezettségeket, amelyek a 340. cikk második bekezdésének alkalmazásából származhatnak.

267. cikk

(az EK Sz. korábbi 234. cikke)

Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a következő kérdésekben:

- a) a Szerződések értelmezése;
- b) az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése;

Ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül fel, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, kérheti az Európai Unió Bíróságát, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést.

Ha egy tagállam olyan bírósága előtt folyamatban lévő ügyben merül fel ilyen kérdés, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, e bíróság köteles az Európai Unió Bíróságához fordulni.

Ha egy tagállami bíróság előtt folyamatban lévő ügyben olyan kérdés merül fel, amely valamely fogva tartott személyt érint, az Európai Unió Bírósága a lehető legrövidebb időn belül határoz.

268. cikk

(az EK Sz. korábbi 235. cikke)

Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik a 340. cikk második és harmadik bekezdésében említett kártérítési vitákban.

269. cikk

Az Európai Tanács, illetve a Tanács által az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke alapján elfogadott jogi aktus jogszerűségének megállapítására a Bíróság, kizárólag az Európai Tanács, illetve a Tanács megállapításával érintett tagállam kérelmére, és kizárólag az említett cikk által előírt eljárás szabályainak tiszteletben tartása tárgyában rendelkezik hatáskörrel.

E kérelmet az említett megállapítás meghozatalától számított egy hónapon belül kell benyújtani. A Bíróság a kérelem benyújtásának időpontjától számított egy hónapon belül határoz.

270. cikk

(az EK Sz. korábbi 236. cikke)

Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik az Unió és alkalmazottai között felmerülő minden vitás ügyben az Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzatában és az Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételekben megállapított keretek között és feltételek mellett.

271. cikk

(az EK Sz. korábbi 237. cikke)

Az Európai Unió Bírósága az itt megállapított kereteken belül hatáskörrel rendelkezik a következő vitás ügyekben:

- a) az Európai Beruházási Bank alapokmányából eredő kötelezettségek teljesítése a tagállamok által. Ebben a vonatkozásban a Bank Igazgatótanácsa rendelkezik a 258. cikk által a Bizottságra ruházott hatáskörrel;
- b) az Európai Beruházási Bank Kormányzótanácsa által elfogadott intézkedések. Ebben a vonatkozásban bármely tagállam, a Bizottság vagy a Bank Igazgatótanácsa indíthat keresetet a 263. cikkben megállapított feltételek mellett;
- c) az Európai Beruházási Bank Igazgatótanácsa által elfogadott intézkedések. Az ilyen intézkedések ellen csak a tagállamok vagy a Bizottság indíthatnak keresetet a 263. cikkben meghatározott feltételek mellett, és kizárólag a Bank alapokmánya 19. cikkének (2), (5)–(7) bekezdésében foglalt eljárási szabályok megsértésére történő hivatkozással;
- d) a Szerződésekből és a KBER és a EKB alapokmányából eredő kötelezettségek teljesítése a nemzeti központi bankok által. Ebben a vonatkozásban a nemzeti központi bankokat illetően az Európai Központi Bank Kormányzótanácsa ugyanolyan hatáskörrel rendelkezik, mint amelyet a tagállamokat illetően a 258. cikk a Bizottságra ruház. Ha az Európai Unió Bírósága megállapítja, hogy egy nemzeti központi bank nem teljesítette a Szerződésekből eredő valamely kötelezettségét, a bank köteles megtenni az Európai Unió Bírósága ítéletében foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket.

272. cikk

(az EK Sz. korábbi 238. cikke)

Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik arra, hogy az Unió által vagy nevében kötött közjogi vagy magánjogi szerződésekből foglalt választottbírói kikötés alapján határozatot hozzon.

273. cikk

(az EK Sz. korábbi 239. cikke)

A Bíróság hatáskörrel rendelkezik a tagállamok között felmerülő, a Szerződések tárgyával összefüggő vitás ügyekben, ha az ilyen ügyeket a felek egy külön megállapodás alapján elé terjesztik.

274. cikk

(az EK Sz. korábbi 240. cikke)

Az olyan vitás ügyeket, amelyekben az Unió az egyik fél, nem lehet erre hivatkozva kizárni a tagállamok bíróságainak hatásköréből, kivéve ha ezt a hatáskört a Szerződések az Európai Unió Bíróságára ruházzák.

275. cikk

Az Európai Unió Bírósága nem rendelkezik hatáskörrel a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó rendelkezések, valamint az azok alapján elfogadott jogi aktusok tekintetében.

Mindazonáltal az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik az Európai Unióról szóló szerződés 40. cikke betartásának ellenőrzése, valamint a Tanács által az Európai Unióról szóló szerződés V. címének 2. fejezete alapján a természetes vagy jogi személyekre vonatkozóan elfogadott korlátozó intézkedéseket előíró határozatok jogszerűségének felülvizsgálatára irányuló, e szerződés 263. cikkének negyedik albekezdése alapján hozzá benyújtott keresetek tekintetében.

276. cikk

A harmadik résznek a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségről szóló V. címe 4. és 5. fejezete rendelkezéseire vonatkozó hatásköreinek gyakorlása során az Európai Unió Bírósága nem rendelkezik hatáskörrel egy tagállam rendőrsége vagy más bűnüldöző szolgálata által végrehajtott intézkedések érvényességének vagy arányosságának, illetve a közrend fenntartásával és a belső biztonság megőrzésével kapcsolatos tagállami hatáskörök gyakorlásának felülvizsgálatára.

277. cikk

(az EK Sz. korábbi 241. cikke)

A 263. cikk hatodik bekezdésében megállapított határidő lejártá ellenére az Unió intézményei, szervei, vagy hivatalai által elfogadott általános hatállyal bíró jogi aktusokra vonatkozó jogvitában bármelyik fél élhet a 263. cikk második bekezdésében meghatározott eszközökkel annak érdekében, hogy az Európai Unió Bírósága előtt a szóban forgó jogi aktus alkalmazhatatlanságára hivatkozzon.

278. cikk

(az EK Sz. korábbi 242. cikke)

Az Európai Unió Bíróságához benyújtott kereseteknek nincs halasztó hatályuk. Az Európai Unió Bírósága azonban elrendelheti a megtámadott jogi aktus végrehajtásának felfüggesztését, ha a körülmények alapján azt szükségesnek tartja.

279. cikk

(az EK Sz. korábbi 243. cikke)

Az Európai Unió Bírósága az elé terjesztett ügyekben bármely szükséges ideiglenes intézkedést elrendelhet.

280. cikk

(az EK Sz. korábbi 244. cikke)

Az Európai Unió Bíróságának ítéletei a 299. cikkben megállapított feltételek szerint végrehajthatók.

281. cikk

(az EK Sz. korábbi 245. cikke)

Az Európai Unió Bíróságának alapokmányát külön jegyzőkönyv állapítja meg.

Az Európai Unió Bírósága alapokmányának rendelkezéseit – az I. cím és a 64. cikk kivételével – rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács módosíthatja. Az Európai Parlament és a Tanács vagy a Bíróság kérelmére és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, vagy a Bizottság javaslata alapján és a Bírósággal folytatott konzultációt követően határoz.

6. SZAKASZ

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK

282. cikk

(1) Az Európai Központi Bank és a nemzeti központi bankok alkotják a Központi Bankok Európai Rendszerét (KBER). Az Unió monetáris politikáját az Európai Központi Bank és azon tagállamok nemzeti központi bankjai irányítják, amelyeknek hivatalos pénzneme az euro, és amelyek az euro-rendszert alkotják.

(2) A KBER-t az Európai Központi Bank döntéshozó szervei irányítják. A KBER elsődleges célja az árstabilitás fenntartása. E cél veszélyeztetése nélkül támogatja az Unión belüli általános gazdaságpolitikát azzal a céllal, hogy hozzájáruljon az Unió célkitűzéseinek megvalósításához.

(3) Az Európai Központi Bank jogi személy. Kizárólag az Európai Központi Bank jogosult euro kibocsátásának engedélyezésére. Hatásköreinek gyakorlásában és saját pénzügyei kezelésének tekintetében függetlenséget élvez. Az Unió intézményei, szervei és hivatalai, valamint a tagállamok kormányai tiszteletben tartják ezt a függetlenséget.

(4) Az Európai Központi Bank a 127–133. és a 138. cikkel, valamint a KBER és az EKB alapokmányában megállapított feltételekkel összhangban elfogadja a feladatai végrehajtásához szükséges intézkedéseket. Ugyanezen cikkeknél megfelelően azok a tagállamok és központi bankjaik, amelyek pénzneme nem az euro, megőrzik a monetáris ügyekben meglévő hatásköreiket.

(5) Az Európai Központi Bankkal konzultálni kell a hatáskörébe tartozó valamennyi uniós jogi aktusra irányuló javaslattal, továbbá valamennyi nemzeti jogszabálytervezettel kapcsolatban, és a hatáskörébe tartozó területeken véleményt terjeszthet elő.

283. cikk

(az EK Sz. korábbi 112. cikke)

(1) Az Európai Központi Bank Kormányzótanácsa az Európai Központi Bank Igazgatóságának tagjaiból és azon tagállamok nemzeti központi bankjainak elnökeiből áll, amelyek hivatalos pénzneme az euro.

(2) Az Igazgatóság az elnökből, az alelnökből és négy további tagból áll.

Az elnököt, az alelnököt és az Igazgatóság többi tagját az Európai Tanács minősített többséggel, a Tanácsnak az Európai Parlamenttel és az Európai Központi Bank Kormányzótanácsával folytatott konzultációt követő ajánlása alapján olyan személyek közül nevezik ki, akik monetáris vagy banki területen elismert szakmai tekintéllyel és tapasztalattal rendelkeznek.

Megbízatásuk nyolc évre szól és nem újítható meg.

Az Igazgatóság tagjai csak a tagállamok állampolgárai lehetnek.

284. cikk

(az EK Sz. korábbi 113. cikke)

(1) A Tanács elnöke és a Bizottság egy tagja szavazati jog nélkül részt vehet az Európai Központi Bank Kormányzótanácsának ülésein.

A Tanács elnöke megvitatás céljából indítványt terjeszthet az Európai Központi Bank Kormányzótanácsa elé.

(2) Az Európai Központi Bank elnökét meg kell hívni a Tanács üléseire, ha a Tanács a KBER céljaival és feladataival kapcsolatos kérdéseket vitat meg.

(3) Az Európai Központi Bank a KBER tevékenységéről, valamint az előző és a folyó év monetáris politikájáról éves jelentést készít az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint az Európai Tanácsnak. Ezt a jelentést az Európai Központi Bank elnöke nyújtja be a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek, mely utóbbi ez alapján általános vitát tarthat.

Az Európai Központi Bank elnökét és az Igazgatóság többi tagját az Európai Parlament kérésére vagy saját kezdeményezésükre az Európai Parlament hatáskörrel rendelkező bizottságai meghallgatják.

7. SZAKASZ

A SZÁMVEVŐSZÉK

285. cikk

(az EK Sz. korábbi 246. cikke)

Az Unió pénzügyi ellenőrzését a Számvevőszék végzi.

A Számvevőszék a tagállamok egy-egy állampolgárából áll. A Számvevőszék tagjai feladataik ellátása során teljes mértékben függetlenek, és az Unió általános érdekében járnak el.

286. cikk

(az EK Sz. korábbi 247. cikke)

(1) A Számvevőszék tagjait olyan személyek közül választják ki, akik államukban külső ellenőrzést végző szervekhez tartoznak vagy tartoztak, vagy akik rendelkeznek az ehhez a hivatalhoz szükséges különleges képesítéssel. Függetlenségükhöz nem férhet kétség.

(2) A Számvevőszék tagjait hatéves időtartamra nevezik ki. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően elfogadja a Számvevőszék tagjainak az egyes tagállamok javaslatai alapján összeállított listáját. A Számvevőszék tagjainak megbízatása megújítható.

A Számvevőszék elnökét a tagok maguk közül választják meg hároméves időtartamra. Az elnök újraválasztható.

(3) A Számvevőszék tagjai feladataik ellátása során nem kérhetnek és fogadhatnak el utasításokat kormányoktól vagy más szervektől. Tartózkodnak a feladataikkal összeegyeztethetetlen cselekedtektől.

(4) A Számvevőszék tagjai hivatali idejük alatt semmilyen egyéb — akár kereső, akár ingyenesen végzett — foglalkozást nem folytathatnak. Hivatalba lépésükkor ünnepélyesen kötelezettséget vállalnak arra, hogy hivatali idejük alatt és után tiszteletben tartják a hivatalukból eredő kötelezettségeiket és különösen azt, hogy megbízatásuk megszűnését követően feddhetetlenül és tartózkodóan járnak el kinevezések vagy előnyök elfogadásával kapcsolatban.

(5) A Számvevőszék tagjainak megbízatása — a megbízatás lejártától vagy az elhalálozástól eltekintve — lemondással vagy a Bíróság (6) bekezdés alapján hozott ítéletében kimondott felmentéssel szűnik meg.

A távozó tag helyébe hivatali idejének fennmaradó részére új tagot neveznek ki.

A hivatalból történő felmentés esetét kivéve, a Számvevőszék tagjai addig maradnak hivatalukban, amíg helyükbe új tagokat nem neveznek ki.

(6) A Számvevőszék tagját csak akkor lehet hivatalából elmozdítani, illetve nyugdíjjogosultságától vagy az ezt helyettesítő egyéb juttatáshoz való jogosultságától megfosztani, ha a Bíróság a Számvevőszék kérelmére megállapítja, hogy már nem felel meg a megkívánt feltételeknek, vagy nem tesz eleget a hivatalából eredő kötelezettségeknek.

(7) A Tanács meghatározza a Számvevőszék elnökének és tagjainak alkalmazási feltételeit, különösen illetményét, juttatásait és nyugdíját. Meghatároz továbbá minden egyéb, javadalmazás helyett fizetett juttatást.

(8) Az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió Bíróságának bíraira vonatkozó rendelkezéseit a Számvevőszék tagjaira is alkalmazni kell.

287. cikk

(az EK Sz. korábbi 248. cikke)

(1) A Számvevőszék megvizsgálja az Unió összes bevételre és kiadásra vonatkozó elszámolását. Megvizsgálja az Unió által létrehozott valamennyi szerv, illetve hivatal minden bevételre és kiadásra vonatkozó elszámolását is, amennyiben az ilyen vizsgálatot a létesítő okirat nem zárja ki.

A Számvevőszék az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló nyilatkozatot terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé, amelyet az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzé kell tenni. Ez a nyilatkozat az Unió tevékenységének valamennyi főbb területére kiterjedő külön értékelésekkel egészíthető ki.

(2) A Számvevőszék megvizsgálja a bevételek és kiadások jogszerűségét és szabályszerűségét, valamint a pénzgazdálkodás hatékonyságát és eredményességét. Ennek során jelentést tesz, különösen ha bármilyen szabálytalanságot észlel.

A bevételek ellenőrzését az esedékesként megállapított összegek és az Unió számára ténylegesen kifizetett összegek alapján végzik.

A kiadások ellenőrzését a vállalt kötelezettségek és a teljesített kifizetések alapján végzik.

Ezek az ellenőrzések az adott pénzügyi évre vonatkozó elszámolások lezárása előtt is elvégezhetők.

(3) Az ellenőrzést a nyilvántartások alapján és szükség esetén a helyszínen, az Unió többi intézményében, az Unió nevében bevételt vagy kiadást kezelő szervek, illetve hivatalok helyiségeiben és a tagállamokban — beleértve a költségvetésből kifizetésben részesülő bármely természetes vagy jogi személy helyiségeit is — végzik. A tagállamokban az ellenőrzést a nemzeti ellenőrző szervekkel vagy — ha ezek nem rendelkeznek a szükséges hatáskörrel — a hatáskörrel rendelkező tagállami szervezeti egységekkel kapcsolatot tartva kell elvégezni. A Számvevőszék és a nemzeti ellenőrző szervek függetlenségük megőrzése mellett a bizalom szellemében együttműködnek. Ezek a szervek vagy szervezeti egységek közlik a Számvevőszékkel, hogy részt kívánnak-e venni az ellenőrzésben.

Az Unió többi intézménye, az Unió nevében bevételt vagy kiadást kezelő szervek, illetve hivatalok, a költségvetésből kifizetésben részesülő bármely természetes vagy jogi személy és a nemzeti ellenőrző szervek, illetve — ha ezek nem rendelkeznek a szükséges hatáskörrel — a hatáskörrel rendelkező tagállami szervezeti egységek a Számvevőszék kérésére megküldik a feladatai elvégzéséhez szükséges valamennyi dokumentumot vagy információt.

Az Európai Beruházási Banknak az uniós kiadások és bevételek kezelése terén végzett tevékenysége tekintetében a Számvevőszéknek a Bank által őrzött információkhoz való hozzáférési jogát a Számvevőszék, a Bank és a Bizottság közötti megállapodás szabályozza. A Számvevőszék azonban megállapodás hiányában is hozzájuthat azokhoz az információkhoz, amelyek a Bank által kezelt uniós kiadások és bevételek ellenőrzéséhez szükségesek.

(4) A Számvevőszék minden egyes pénzügyi év lezárását követően éves jelentést készít. A jelentést meg kell küldeni az Unió többi intézményének, és ezeknek az intézményeknek a Számvevőszék megállapításaira adott válaszával együtt közzé kell tenni az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

A Számvevőszék továbbá meghatározott kérdésekre vonatkozó megállapításait — elsősorban külön jelentés formájában — bármikor előterjesztheti, és a többi uniós intézmény bármelyikének kérésére véleményt adhat.

Éves jelentéseit, külön jelentéseit vagy véleményeit tagjainak többségével fogadja el. A Számvevőszék mindazonáltal bizonyos típusú jelentések vagy vélemények elfogadása céljából belső tanácsokat hozhat létre az eljárási szabályzatában meghatározott feltételek szerint.

A Számvevőszék segíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos ellenőrzési feladataik gyakorlása során.

A Számvevőszék megállapítja eljárási szabályzatát. E szabályzat elfogadásához a Tanács jóváhagyása szükséges.

2. FEJEZET

AZ UNIÓ JOGI AKTUSAI, AZ ELFOGADÁSUKRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK ÉS EGYÉB RENDELKEZÉSEK

1. SZAKASZ

AZ UNIÓ JOGI AKTUSAI

288. cikk

(az EKSz. korábbi 249. cikke)

Az Unió hatásköreinek gyakorlása érdekében az intézmények rendeleteket, irányelveket, határozatokat, ajánlásokat és véleményeket fogadnak el.

A rendelet általános hatállyal bír. Teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Az irányelv az elérendő célokat illetően minden címzett tagállamra kötelező, azonban a forma és az eszközök megválasztását a nemzeti hatóságokra hagyja.

A határozat teljes egészében kötelező. Amennyiben külön megjelöli, hogy kik a címzettjei, a határozat kizárólag azokra nézve kötelező, akiket címzettként megjelöl. Az ajánlások és a vélemények nem kötelezőek.

289. cikk

(1) A rendes jogalkotási eljárás rendeleteknek, irányelveknek vagy határozatoknak a Bizottság javaslata alapján, az Európai Parlament és a Tanács által történő közös elfogadásából áll. Ezt az eljárást a 294. cikk határozza meg.

(2) A Szerződések által külön meghatározott esetekben rendeleteknek, irányelveknek vagy határozatoknak a Tanács közreműködésével az Európai Parlament által történő, vagy az Európai Parlament közreműködésével a Tanács által történő elfogadása különleges jogalkotási eljárásnak minősül.

(3) A jogalkotási eljárás keretében elfogadott jogi aktusok jogalkotási aktusoknak minősülnek.

(4) A Szerződések által külön meghatározott esetekben jogalkotási aktusok a tagállamok egy csoportjának vagy az Európai Parlamentnek a kezdeményezésére, az Európai Központi Bank ajánlására vagy a Bíróság, illetve az Európai Beruházási Bank kérelme alapján is elfogadhatók.

290. cikk

(1) A jogalkotási aktusokban felhatalmazás adható a Bizottság részére olyan általános hatályú nem jogalkotási aktusok elfogadására, amelyek a jogalkotási aktusok egyes nem alapvető rendelkezéseit kiegészítik, illetve módosítják.

A felhatalmazást tartalmazó jogalkotási aktusokban kifejezetten meg kell határozni a felhatalmazás céljait, tartalmát, alkalmazási körét és időtartamát. Az adott szabályozási terület alapvető elemei kizárólag a jogalkotási aktusban szabályozhatók, és ezekre vonatkozóan nem adható felhatalmazás.

(2) A jogalkotási aktusban kifejezetten meg kell határozni a felhatalmazás gyakorlásának feltételeit, amelyek a következők lehetnek:

- a) az Európai Parlament vagy a Tanács úgy határozhat, hogy a felhatalmazást visszavonja;
- b) a felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor léphet hatályba, ha az Európai Parlament vagy a Tanács a jogalkotási aktusban előírt határidőn belül nem emel ellene kifogást.

Az a) és b) pont alkalmazásakor az Európai Parlament tagjainak többségével, a Tanács pedig minősített többséggel jár el.

(3) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok címében fel kell tüntetni a „felhatalmazáson alapuló” kifejezést.

291. cikk

- (1) A tagállamok nemzeti jogukban elfogadják a kötelező erejű uniós jogi aktusok végrehajtásához szükséges intézkedéseket.
- (2) Ha valamely kötelező erejű uniós jogi aktus végrehajtásának egységes feltételek szerint kell történnie, az ilyen jogi aktus végrehajtási hatásköröket ruház a Bizottságra, illetve különleges és kellően indokolt esetekben, valamint az Európai Unióról szóló szerződés 24. és 26. cikkében előírt esetekben a Tanácsra.
- (3) A (2) bekezdésben foglaltak céljából az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben előre meghatározza a Bizottság végrehajtási hatáskörének gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályait és általános elveit.
- (4) A végrehajtási aktusok címében fel kell tüntetni a „végrehajtási” kifejezést.

292. cikk

A Tanács ajánlásokat fogad el. A Tanács a Bizottság javaslata alapján jár el minden olyan esetben, amikor a Szerződések előírják, hogy a jogi aktusokat a Bizottság javaslata alapján kell elfogadnia. A Tanács egyhangúlag jár el azokon a területeken, amelyeken az Unió jogi aktusainak elfogadásához egyhangúság szükséges. A Bizottság, valamint az Európai Központi Bank a Szerződésekben külön meghatározott esetekben ajánlásokat fogad el.

2. SZAKASZ

A JOGI AKTUSOK ELFOGADÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK ÉS EGYÉB RENDELKEZÉSEK

293. cikk

(az EK Sz. korábbi 250. cikke)

- (1) Ha a Szerződések értelmében a Tanács a Bizottság javaslata alapján jár el, a javaslatot a Tanács – a 294. cikk (10) és (13) bekezdésében, a 310. cikkben, a 312. cikkben, a 314. cikkben, valamint a 315. cikk második albekezdésében foglalt esetek kivételével – csak egyhangúlag módosíthatja.
- (2) Amíg a Tanács nem határozott, a Bizottság az uniós jogi aktus elfogadásához vezető eljárások során javaslatát bármikor módosíthatja.

294. cikk

(az EK Sz. korábbi 251. cikke)

- (1) Ha a Szerződések valamely jogi aktus elfogadásával kapcsolatban rendes jogalkotási eljárásra hivatkoznak, a következő eljárást kell alkalmazni.
- (2) A Bizottság javaslatot terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé.

Első olvasat

- (3) Az Európai Parlament első olvasatban elfogadja álláspontját és azt továbbítja a Tanácsnak.
- (4) Ha a Tanács az Európai Parlament álláspontjával egyetért, a javasolt aktust az Európai Parlament álláspontjának megfelelő szövegezéssel elfogadottnak kell tekinteni.
- (5) Ha a Tanács nem ért egyet az Európai Parlament álláspontjával, a Tanács első olvasatban elfogadja saját álláspontját, és azt közli az Európai Parlamenttel.
- (6) A Tanács teljeskörűen tájékoztatja az Európai Parlamentet az első olvasatban elfogadott álláspont elfogadásához vezető okokról. A Bizottság teljeskörűen tájékoztatja az Európai Parlamentet a saját álláspontjáról.

Második olvasat

- (7) Ha az e közléstől számított három hónapon belül az Európai Parlament:
- egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjával vagy nem foglal állást, a szóban forgó jogi aktust a Tanács álláspontjának megfelelő szövegezéssel elfogadottnak kell tekinteni;
 - tagjainak többségével elutasítja a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontját, a javasolt jogi aktust el nem fogadottnak kell tekinteni;
 - tagjainak többségével módosításokat javasol a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjához, az így módosított szöveget továbbítja a Tanácsnak és a Bizottságnak; a Bizottság véleményt nyilvánít ezekről a módosításokról.
- (8) Ha az Európai Parlament módosításainak kézhezvételétől számított három hónapon belül a Tanács minősített többséggel:
- valamennyi módosítással egyetért, a javasolt jogi aktust elfogadottnak kell tekinteni;
 - nem fogadja el valamennyi módosítást, a Tanács elnöke az Európai Parlament elnökével egyetértésben hat héten belül összehívja az egyeztetőbizottságot.
- (9) A Tanács egyhangúlag dönt azokról a módosításokról, amelyekről a Bizottság elutasító véleményt adott.

Egyeztetés

- (10) A Tanács tagjaiból vagy azok képviselőiből és az Európai Parlament azonos számú képviselőiből álló egyeztetőbizottság feladata, hogy a Tanács tagjainak vagy azok képviselőinek minősített többségével és az Európai Parlament képviselőinek többségével az Európai Parlament és a Tanács második olvasatban elfogadott álláspontjai alapján az összehívásától számított hat héten belül megállapodásra jusson egy közös szövegtervezetről.

(11) A Bizottság részt vesz az egyeztetőbizottság munkájában, és megtesz minden szükséges kezdeményezést az Európai Parlament és a Tanács álláspontjának közelítése érdekében.

(12) Ha az egyeztetőbizottság az összehívásától számított hat héten belül nem hagy jóvá közös szövegtervezetet, a javasolt jogi aktust el nem fogadottnak kell tekinteni.

Harmadik olvasat

(13) Ha e határidőn belül az egyeztetőbizottság jóváhagy egy közös szövegtervezetet, e jóváhagyástól számítva hat hét áll rendelkezésre, hogy az Európai Parlament a leadott szavazatok többségével, a Tanács pedig minősített többséggel e tervezetnek megfelelően elfogadja a szóban forgó jogi aktust. Ha ez nem teljesül, a javasolt jogi aktust el nem fogadottnak kell tekinteni.

(14) Az e cikkben említett három hónapos, illetve hathetes határidő az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére legfeljebb egy hónappal, illetve két héttel meghosszabbodik.

Különös rendelkezések

(15) Ha a Szerződésekben meghatározott esetekben valamely jogalkotási aktust a tagállamok egy csoportjának kezdeményezésére, az Európai Központi Bank ajánlása alapján, illetve a Bíróság kérelme alapján kell a rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadni, a (2) bekezdés, a (6) bekezdés második mondata és a (9) bekezdés nem alkalmazható.

Ebben az esetben az Európai Parlament és a Tanács a javasolt jogi aktust az első és második olvasatban elfogadott álláspontjaikkal együtt továbbítják a Bizottságnak. Az eljárás folyamán az Európai Parlament és a Tanács kikérhetik a Bizottság véleményét, amely véleményt a Bizottság saját kezdeményezésére is kiadhat. A Bizottság, amennyiben szükségesnek ítéli, a (11) bekezdésnek megfelelően részt vesz az egyeztetőbizottságban is.

295. cikk

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság egyeztetnek egymással, és közös megegyezéssel meghatározzák együttműködésük szabályait. E célból a Szerződéseknek megfelelően kötelező jellegű intézményközi megállapodásokat köthetnek.

296. cikk

(az EK Sz. korábbi 253. cikke)

Ha a Szerződések nem határozzák meg, milyen típusú jogi aktust kell elfogadni, a jogi aktus típusát az intézmények az alkalmazandó eljárásoknak megfelelően, eseti alapon maguk választják meg, az arányosság elvével összhangban.

A jogi aktusoknak indokolást kell tartalmazniuk, és azokban utalni kell minden olyan javaslatra, kezdeményezésre, ajánlásra, kérésre vagy véleményre, amelyet a Szerződések előírnak.

A jogalkotási aktusok tervezetének mérlegelésekor az Európai Parlament és a Tanács tartózkodik az adott területen alkalmazandó jogalkotási eljárásban előírtaktól eltérő jogi aktusok elfogadásától.

297. cikk

(az EK Sz. korábbi 254. cikke)

(1) A rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott jogalkotási aktusokat az Európai Parlament elnöke és a Tanács elnöke írja alá.

A különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott jogalkotási aktusokat az azokat elfogadó intézmény elnöke írja alá.

A jogalkotási aktusokat az Európai Unió Hivatalos Lapjában ki kell hirdetni. Ezek a bennük megjelölt napon, illetve ennek hiányában a kihirdetésüket követő huszadik napon lépnek hatályba.

(2) A rendelet, irányelv, valamint külön címzetti kört nem tartalmazó határozat formájában elfogadott nem jogalkotási aktusokat az azokat elfogadó intézmény elnöke írja alá.

A valamennyi tagállamnak címzett rendeleteket és irányelveket, valamint a külön címzetti kört nem tartalmazó határozatokat az Európai Unió Hivatalos Lapjában ki kell hirdetni. Ezek a bennük megjelölt napon, illetve ennek hiányában a kihirdetésüket követő huszadik napon lépnek hatályba.

Az egyéb irányelvekről és a címzetti kört tartalmazó határozatokról értesíteni kell a címzettjeiket, és azok az értesítéssel lépnek hatályba.

298. cikk

(1) Feladataik ellátása során az Unió intézményei, szervei és hivatalai egy nyitott, hatékony és független európai igazgatásra támaszkodnak.

(2) A 336. cikk alapján elfogadott szabályzat és alkalmazási feltételek tiszteletben tartásával az Európai Parlament és a Tanács – rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben – rendelkezéseket állapít meg ennek érdekében.

299. cikk

(az EK Sz. korábbi 256. cikke)

A Tanács, a Bizottság vagy az Európai Központi Bank által elfogadott azon jogi aktusok, amelyek — az államokat kivéve — a jogalanyokra vagyoni kötelezettséget rónak, végrehajthatók.

A végrehajtásra annak az államnak a hatályos polgári eljárási szabályai vonatkoznak, amelynek területén a végrehajtásra sor kerül. A határozatot végrehajtási záradékkal az a nemzeti hatóság látja el — az okirat valódiságának vizsgálatán kívül minden más ellenőrzést mellőzve —, amelyet az egyes tagállamok kormányai erre a célra kijelölnek, és amelyről a Bizottságot és az Európai Unió Bíróságát tájékoztatják.

Ha ezeknek az alaki követelményeknek az érintett fél kérelmére eleget tettek, a fél a nemzeti jognak megfelelően közvetlenül az illetékes hatóságtól kérheti a végrehajtást.

A végrehajtást csak az Európai Unió Bíróságának határozata alapján lehet felfüggeszteni. A végrehajtási eljárás szabálytalanságára vonatkozó panaszok tekintetében azonban a nemzeti igazságszolgáltatási szervek rendelkeznek hatáskörrel.

3. FEJEZET

AZ UNIÓ TANÁCSADÓ SZERVEI

300. cikk

(1) Az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a Bizottságot a Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága segíti tanácsadói minőségben.

(2) A Gazdasági és Szociális Bizottság a munkaadók és a munkavállalók szervezetei, valamint a civil társadalom egyéb területei, így különösen a gazdasági és társadalmi élet, az állampolgári részvétel, a szakmai és a kulturális területek reprezentatív szereplőit tömörítő szervezetek képviselőiből áll.

(3) A Régiók Bizottsága a regionális és helyi testületek olyan képviselőiből áll, akik valamely regionális vagy helyi testületben választással nyert képviselői megbízáttal rendelkeznek, vagy valamely választott testületnek politikai felelősséggel tartoznak.

(4) A Gazdasági és Szociális Bizottságnak, illetve a Régiók Bizottságának a tagjai nem utasíthatók. Feladataik ellátása során teljes mértékben függetlenek, és az Unió általános érdekében járnak el.

(5) A (2) és (3) bekezdésben említett, e bizottságok összetételének jellegére vonatkozó szabályokat a Tanács az Unión belüli gazdasági, társadalmi és demográfiai helyzet alakulására tekintettel rendszeres időközönként felülvizsgálja. E célból a Tanács a Bizottság javaslata alapján határozatokat fogad el.

1. SZAKASZ

A GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

301. cikk

(az EK Sz. korábbi 258. cikke)

A Gazdasági és Szociális Bizottság tagjainak száma nem haladhatja meg a 350-et.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján egyhangúlag elfogadott határozatban megállapítja a bizottság összetételét.

A Tanács meghatározza a bizottság tagjainak juttatásait.

302. cikk

(az EK Sz. korábbi 259. cikke)

(1) A bizottság tagjait öt évre nevezik ki. A Tanács elfogadja a bizottság tagjainak az egyes tagállamok javaslatai alapján összeállított listáját. A bizottság tagjainak megbízatása megújítható.

(2) A Tanács a Bizottsággal folytatott konzultációt követően határoz. A Tanács kikérheti a gazdasági és társadalmi életnek, valamint a civil társadalomnak az Unió tevékenységében érdekelt különböző ágazatait képviselő európai szervezetek véleményét.

303. cikk

(az EK Sz. korábbi 260. cikke)

A bizottság a tagjai közül két és fél éves időtartamra megválasztja elnökét és tisztségviselőit.

A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

A bizottságot az Európai Parlament, a Tanács vagy a Bizottság kérésére a bizottság elnöke hívja össze. A bizottság saját kezdeményezésére is ülésezhet.

304. cikk

(az EK Sz. korábbi 262. cikke)

A Szerződésekben meghatározott esetekben az Európai Parlament, a Tanács vagy a Bizottság konzultál a Gazdasági és Szociális Bizottsággal. Ezek az intézmények minden olyan esetben konzultálhatnak a bizottsággal, amikor azt indokoltnak tartják. A bizottság saját kezdeményezésére is adhat véleményt olyan esetekben, amikor ezt indokoltnak tartja.

Ha az Európai Parlament, a Tanács vagy a Bizottság szükségesnek tartja, a bizottság számára véleményének benyújtására határidőt tűzhet ki, amely az erről szóló értesítésnek az elnök általi kézhezvételétől számított legalább egy hónap. A határidő lejártát követően a vélemény hiánya nem képezheti akadályát a további eljárásnak.

A bizottság véleményét a tanácskozásokról készült összefoglalóval együtt meg kell küldeni az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2. SZAKASZ

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

305. cikk

(az EK Sz. korábbi 263. cikkének második, harmadik és negyedik bekezdése)

A Régiók Bizottsága tagjainak száma nem haladhatja meg a 350-et.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján egyhangúlag elfogadott határozatban megállapítja a bizottság összetételét.

A bizottság tagjait és azonos számú póttagjait öt évre nevezik ki. Megbízatusuk megújítható. A Tanács elfogadja a bizottság tagjainak és póttagjainak az egyes tagállamok javaslatai alapján összeállított listáját. A bizottsági tag megbízatása automatikusan megszűnik, ha a 300. cikk (3) bekezdésében említett képviselői megbízatás, amely alapján őt tagnak javasolták, megszűnik; helyére a hivatali idő fennmaradó részére ugyanazon eljárásnak megfelelően másik tagot kell kinevezni. A bizottság tagjai nem lehetnek egyszerre az Európai Parlament tagjai is.

306. cikk

(az EK Sz. korábbi 264. cikke)

A Régiók Bizottsága a tagjai közül két és fél éves időtartamra megválasztja elnökét és tisztségviselőit.

A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

A bizottságot az Európai Parlament, a Tanács vagy a Bizottság kérésére a bizottság elnöke hívja össze. A bizottság saját kezdeményezésére is ülésezhet.

307. cikk

(az EK Sz. korábbi 265. cikke)

Az Európai Parlament, a Tanács vagy a Bizottság a Szerződésben meghatározott esetekben, továbbá minden olyan — különösen a határokon átnyúló együttműködést érintő — esetben, amikor ezt az intézmények valamelyike indokoltnak tartja, konzultál a Régiók Bizottságával.

Ha az Európai Parlament, a Tanács vagy a Bizottság szükségesnek tartja, a bizottság számára véleményének benyújtására határidőt tűzhet ki, amely az erről szóló értesítésnek az elnök általi kézhezvételétől számított legalább egy hónap. A határidő lejártát követően a vélemény hiánya nem képezheti akadályát a további eljárásnak.

Ha a 304. cikk értelmében konzultálni kell a Gazdasági és Szociális Bizottsággal, az Európai Parlament, a Tanács vagy a Bizottság tájékoztatja a Régiók Bizottságát a véleményadás iránti megkeresésről. Ha a Régiók Bizottsága úgy ítéli meg, hogy sajátos regionális érdekekről van szó, véleményt adhat az ügyről.

A bizottság saját kezdeményezésére is adhat véleményt olyan esetekben, amikor ezt indokoltnak tartja.

A bizottság véleményét a tanácskozásokról készült összefoglalóval együtt megküldi az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak.

4. FEJEZET

AZ EURÓPAI BERUHÁZÁSI BANK

308. cikk

(az EK Sz. korábbi 266. cikke)

Az Európai Beruházási Bank jogi személy.

Az Európai Beruházási Bank tagjai a tagállamok.

Az Európai Beruházási Bank alapokmányát a Szerződésekhöz csatolt jegyzőkönyv állapítja meg. Tanács –, az Európai Beruházási Bank kérelmére és az Európai Parlamenttel, valamint a Bizottsággal folytatott konzultációt követően vagy a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel, valamint az Európai Beruházási Bankkal folytatott konzultációt követően – különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag módosíthatja a Bank alapokmányát.

309. cikk

(az EK Sz. korábbi 267. cikke)

Az Európai Beruházási Bank feladata, hogy a tőkepiac igénybevételével és saját forrásai felhasználásával az Unió érdekében hozzájáruljon a belső piac kiegyensúlyozott és egyenletes fejlődéséhez. Ezért a Bank, amely nyereségszerzési cél nélkül működik, olyan kölcsönöket és garanciákat nyújt, amelyek elősegítik a következő projektek finanszírozását a gazdaság valamennyi ágazatában:

- a) projektek a kevésbé fejlett régiók fejlesztésére;
- b) projektek a vállalkozások modernizálására vagy átalakítására, illetve a belső piac fokozatos létrehozása, illetve működése folytán szükségessé váló új tevékenységek kialakítására, ha ezek a projektek olyan terjedelműek vagy természetűek, hogy azokat az egyes tagállamokban rendelkezésre álló különböző eszközökkel nem lehet teljes egészében finanszírozni;
- c) olyan projektek, amelyek több tagállam közös érdekét szolgálják, és olyan terjedelműek vagy természetűek, hogy azokat az egyes tagállamokban rendelkezésre álló különböző eszközökkel nem lehet teljes egészében finanszírozni.

Feladatának ellátása során a Bank, a strukturális alapoktól és egyéb uniós pénzügyi eszközökből kapott támogatásokhoz kapcsolódva, megkönnyíti beruházási programok finanszírozását.

II. CÍM

PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

310. cikk

(az EK Sz. korábbi 268. cikke)

(1) Az Unió valamennyi bevételi és kiadási tételét elő kell irányozni az egyes pénzügyi évekre vonatkozóan és fel kell tüntetni a költségvetésben.

Az Unió éves költségvetését a 314. cikkben megállapított szabályokkal összhangban az Európai Parlament és a Tanács határozza meg.

A költségvetés bevételeinek és kiadásainak egyensúlyban kell lenniük.

(2) A költségvetésben feltüntetett kiadásokat a 322. cikkben említett rendelettel összhangban, egy pénzügyi évre vonatkozóan kell jóváhagyni.

(3) A költségvetésben feltüntetett kiadások végrehajtásának előfeltétele olyan kötelező erejű uniós jogi aktus elfogadása a 322. cikkben említett rendelettel összhangban, amely jogalapot biztosít az Unió fellépéséhez és az azzal összefüggő kiadásoknak a végrehajtásához, kivéve az említett rendeletben meghatározott eseteket.

(4) A költségvetési fegyelem biztosítása érdekében az Unió, amennyiben egy jogi aktus jelentős hatást gyakorolhat a költségvetésre, azt nem fogadhatja el mindaddig, amíg nem biztosítja, hogy az ebből a jogi aktusból eredő kiadások az Unió saját forrásainak határán belül, valamint a 312. cikkben említett többéves pénzügyi keret tiszteletben tartásával finanszírozhatók.

(5) A költségvetést a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek tiszteletben tartásával kell végrehajtani. A tagállamok és az Unió együttműködnek egymással annak érdekében, hogy biztosítsák a költségvetési előirányzatoknak ezzel az alapelvvel összhangban történő felhasználását.

(6) Az Unió és a tagállamok a 325. cikk rendelkezéseivel összhangban küzdenek a csalás és az Unió pénzügyi érdekeit sértő minden egyéb jogellenes tevékenység ellen.

1. FEJEZET

AZ UNIÓ SAJÁT FORRÁSAI

311. cikk

(az EK Sz. korábbi 269. cikke)

Az Unió gondoskodik a céljai eléréséhez és politikái megvalósításához szükséges eszközökről.

Az egyéb bevételek sérelme nélkül, a költségvetést teljes egészében saját forrásokból kell finanszírozni.

A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag elfogadja az Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó rendelkezéseket megállapító határozatot. E vonatkozásban a határozat a saját források újabb típusait teremtheti meg, illetve meglévő típusokat szüntethet meg. Ez a határozat csak azt követően lép hatályba, hogy a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően azt jóváhagyták.

Az Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó végrehajtási intézkedéseket különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben a Tanács állapítja meg annyiban, amennyiben a harmadik bekezdés alapján elfogadott határozat így rendelkezik. A Tanács az Európai Parlament egyetértését követően határoz.

2. FEJEZET

TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET

312. cikk

(1) A többéves pénzügyi keret biztosítja, hogy az Unió kiadásai rendezett módon, saját forrásai határain belül alakuljanak.

A többéves pénzügyi keretet legalább 5 éves időszakra kell meghatározni.

Az Unió éves költségvetésének összhangban kell lennie a többéves pénzügyi kerettel.

(2) A többéves pénzügyi keretet a Tanács által különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendelet határozza meg. A Tanács az Európai Parlamentnek a tagjai többségével elfogadott egyetértését követően, egyhangúlag határoz.

Az Európai Tanács egyhangúlag elfogadott határozatban felhatalmazhatja a Tanácsot arra, hogy az első albekezdésben említett rendelet elfogadásáról minősített többségi szavazással döntsön.

(3) A többéves pénzügyi keret kiadási kategóriánként meghatározza a kötelezettségvállalási és a kifizetési előirányzatok éves felső határát. A korlátozott számú kiadási kategóriák az Unió tevékenysége főbb területeinek felelnek meg.

A pénzügyi keret meghatároz minden, az éves költségvetési eljárás zavartalan lefolytatásához szükséges egyéb rendelkezést is.

(4) Ha az előző pénzügyi keret időszakának végéig a Tanács nem fogadta el az új pénzügyi keret meghatározó rendeletet, az új jogi aktus elfogadásáig az előző keret utolsó évének megfelelő felső határok és egyéb rendelkezések alkalmazása meghosszabbodik.

(5) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság az új pénzügyi keret elfogadására irányuló eljárás során mindvégig köteles minden szükséges intézkedést megtenni az elfogadás megkönnyítése érdekében.

3. FEJEZET

AZ UNIÓ ÉVES KÖLTSÉGVETÉSE

313. cikk

(az EK Sz. korábbi 272. cikkének (1) bekezdése)

A pénzügyi év január 1-jétől december 31-éig tart.

314. cikk

(az EK Sz. korábbi 272. cikkének (2)-(10) bekezdése)

Az Unió éves költségvetését különleges jogalkotási eljárás keretében eljárva az Európai Parlament és a Tanács határozza meg a következő rendelkezéseknek megfelelően:

1. Az Európai Központi Bank kivételével valamennyi intézmény július 1-je előtt megtervezi a következő pénzügyi évre vonatkozó kiadásait. A Bizottság ezeket a javaslatokat költségvetési tervetbe foglalja, amely eltérő javaslatokat is tartalmazhat.

A költségvetési tervet egy tervezett bevételi előirányzatot és egy tervezett kiadási előirányzatot tartalmaz.

2. A Bizottságnak a költségvetési tervet tartalmazó javaslatát legkésőbb a költségvetés végrehajtását megelőző év szeptember 1-jéig az Európai Parlament és a Tanács elé kell terjesztenie.

A Bizottság az eljárás során a költségvetési tervet mindaddig módosíthatja, amíg az 5. pont szerinti egyeztetőbizottságot össze nem hívják.

3. A Tanács elfogadja a költségvetési tervet vonatkozó álláspontját, és azt legkésőbb az adott pénzügyi évet megelőző év október 1-éig az Európai Parlament elé terjeszti. A Tanács teljeskörűen tájékoztatja az Európai Parlamentet az álláspontjának elfogadásához vezető okokról.

4. Ha az álláspont közlésétől számított negyvenkét napon belül az Európai Parlament:

a) egyetért a Tanács álláspontjával, a költségvetés elfogadásra kerül;

b) nem foglal állást, a költségvetést elfogadottnak kell tekinteni;

c) tagjainak többségével módosításokat fogad el, a módosított tervet továbbítja a Tanácsnak és a Bizottságnak. Az Európai Parlament elnöke a Tanács elnökével egyetértésben haladéktalanul

összehívja az egyeztetőbizottságot. Amennyiben azonban a Tanács a tervezet továbbításától számított tíz napon belül tájékoztatja az Európai Parlamentet arról, hogy valamennyi módosításával egyetértett, az egyeztetőbizottság ülésére nem kerül sor.

5. A Tanács tagjaiból vagy azok képviselőiből és az Európai Parlament azonos számú képviselőiből álló egyeztetőbizottság feladata, hogy a Tanács tagjainak vagy azok képviselőinek minősített többségével és az Európai Parlament képviselőinek többségével az Európai Parlament és a Tanács álláspontjai alapján az összehívásától számított huszonegy napon belül megállapodásra jusson egy közös szövegtervezetről.

A Bizottság részt vesz az egyeztetőbizottság munkájában, és megtesz minden szükséges kezdeményezést az Európai Parlament és a Tanács álláspontjának közelítése érdekében.

6. Ha az 5. pontban említett huszonegy napos határidőn belül az egyeztetőbizottság közös szövegtervezetben állapodik meg, e megállapodás időpontjától számítva tizennégy nap áll mind az Európai Parlament, mind a Tanács rendelkezésére, hogy a közös szövegtervezetet jóváhagyja.

7. Amennyiben a 6. pontban említett tizennégy napos határidőn belül:

- a) mind az Európai Parlament, mind pedig a Tanács jóváhagyja a közös szövegtervezetet, vagy egyikük sem foglal állást, illetve amennyiben ezen intézmények egyike jóváhagyja a közös szövegtervezetet, míg a másik nem foglal állást, a költségvetést a közös szövegtervezettel összhangban véglegesen elfogadottnak kell tekinteni, vagy
- b) az Európai Parlament – tagjainak többségével – és a Tanács egyaránt elutasítja a közös szövegtervezetet, vagy amennyiben ezen intézmények egyike elutasítja a közös szövegtervezetet, míg a másik nem foglal állást, a Bizottság új költségvetési tervezet nyújt be, vagy
- c) az Európai Parlament – tagjainak többségével – elutasítja a közös szövegtervezetet, míg a Tanács azt jóváhagyja, a Bizottság új költségvetési tervezet nyújt be, vagy
- d) az Európai Parlament jóváhagyja a közös szövegtervezetet, míg a Tanács azt elutasítja, a Parlament – tagjainak többségével és a leadott szavazatok háromötödével – a Tanács elutasításától számított tizennégy napon belül úgy határozhat, hogy a 4. pont c) alpontjában említett módosítások egy részét vagy egészét megerősíti. Ha a Parlament valamely módosítását nem erősíti meg, a módosítással érintett költségvetési sorra vonatkozóan az egyeztetőbizottságban megállapított álláspontot kell megtartani. A költségvetést ezen az alapon véglegesen elfogadottnak kell tekinteni.

8. Amennyiben az 5. pontban említett huszonegy napon belül az egyeztetőbizottság a közös szövegtervezetet illetően nem jut megállapodásra, a Bizottság új költségvetési tervezet nyújt be.

9. Az e cikkben előírt eljárás lezárását követően az Európai Parlament elnöke megállapítja, hogy a költségvetést véglegesen elfogadták.

10. Az e cikkben ráruházott hatásköröket minden intézmény a Szerződések, illetve az azok alapján – különösen az Unió saját forrásai, valamint a bevételek és kiadások közötti egyensúly területén – elfogadott jogi aktusok tiszteletben tartásával gyakorolja.

315. cikk

(az EK Sz. korábbi 273. cikke)

Ha egy pénzügyi év kezdetén a költségvetést még nem fogadták el véglegesen, a 322. cikk értelmében elfogadott rendeletnek megfelelően a költségvetés bármely alcímének tekintetében havonta az előző pénzügyi évre vonatkozó költségvetésben szereplő, az adott alcímre vonatkozó előirányzatok legfeljebb egytizenketted részét kitevő összeget lehet elkölteni; ennek során azonban nem lehet túllépni a költségvetési tervezet ugyanazon alcímében meghatározott előirányzat egytizenketted részét.

Feltéve hogy az első bekezdésben meghatározott egyéb feltételek teljesülnek, a Tanács a Bizottság javaslata alapján, a 322. cikk értelmében elfogadott rendeletnek megfelelően engedélyezheti az egytizenketted részen felüli kiadásokat. A Tanács határozatát haladéktalanul továbbítja az Európai Parlamentnek.

A második bekezdésben említett határozatban, a 311. cikk szerinti jogi aktusok tiszteletben tartásával, meg kell állapítani az e cikk alkalmazásának biztosításához szükséges forrásokra vonatkozó intézkedéseket.

Az ilyen határozat az elfogadásától számított harmincadik napon lép hatályba, kivéve, ha e határidőn belül az Európai Parlament tagjainak többségével e kiadás csökkentéséről határozott.

316. cikk

(az EK Sz. korábbi 271. cikke)

A 322. cikk alapján megállapítandó feltételeknek megfelelően, a pénzügyi év végén el nem költött előirányzatok — a személyi kiadások előirányzatainak kivételével — csak a következő pénzügyi évre vihetők át.

Az előirányzatokat különböző alcímek alá kell sorolni, ezeken belül a kiadásokat természetük és rendeltetésük szerint csoportosítva, illetve a 322. cikk értelmében elfogadott rendeletnek megfelelően tovább részletezve.

Az Európai Parlament, az Európai Tanács, a Bizottság valamint az Európai Unió Bírósága kiadásai — az egyes közös kiadásokra vonatkozó külön rendelkezések sérelme nélkül — a költségvetésben önálló részeket képeznek.

4. FEJEZET

A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA ÉS A FELMENTÉS

317. cikk

(az EK Sz. korábbi 274. cikke)

A Bizottság a költségvetést a tagállamokkal együttműködve és a 322. cikk értelmében elfogadott rendelet rendelkezéseinek megfelelően, saját felelősségére és az előirányzatok keretein belül hajtja végre a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek tiszteletben tartásával. A tagállamok együttműködnek a Bizottsággal annak érdekében, hogy biztosítsák a költségvetési előirányzatoknak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alapelveivel összhangban történő felhasználását.

A rendelet meghatározza a költségvetés végrehajtása során a tagállamokat terhelő ellenőrzési és számviteli kötelezettségeket és az ezekkel járó felelősséget. A rendelet valamennyi intézmény számára megállapítja a saját kiadásai végrehajtásában betöltött felelősségükre és szerepükre vonatkozó részletes szabályokat.

A költségvetésen belül a Bizottság — a 322. cikk értelmében elfogadott rendeletben megállapított kereten belül és feltételek mellett — előirányzatokat csoportosíthat át egyik alcímből a másikba vagy egyik albontásból a másikba.

318. cikk

(az EK Sz. korábbi 275. cikke)

A Bizottság évente benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az előző pénzügyi év költségvetésének végrehajtására vonatkozó elszámolást. A Bizottság továbbá megküldi számukra az Unió eszközeit és forrásait tartalmazó mérleget is.

A Bizottság továbbá az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak értékelő jelentést nyújt be az Unió pénzügyi helyzetére vonatkozóan, különös tekintettel az Európai Parlament és a Tanács által a 319. cikk értelmében megtett észrevételek tekintetében elért eredményekre.

319. cikk

(az EK Sz. korábbi 276. cikke)

(1) Az Európai Parlament a Tanács ajánlása alapján mentesíti a Bizottságot a költségvetés végrehajtására vonatkozó felelősség alól. E célból a Tanács és azt követően az Európai Parlament megvizsgálja 318. cikkben említett elszámolásokat, mérleget és értékelő jelentést, a Számvevőszék éves jelentését az ellenőrzés alá vont intézményeknek a Számvevőszék észrevételeire adott válaszaival együtt, a 287. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett igazoló nyilatkozatot, valamint a Számvevőszék által készített vonatkozó külön jelentéseket.

(2) Az Európai Parlament a Bizottságnak adott mentesítést megelőzően vagy a költségvetés végrehajtására vonatkozó hatáskörének gyakorlásával összefüggő bármely célból felkérheti a Bizottságot, hogy meghallgatás keretében számoljon be a kiadások végrehajtásáról, illetve a pénzügyi ellenőrző rendszerek működéséről. A Bizottság az Európai Parlament kérésére megad számára minden szükséges tájékoztatást.

(3) A Bizottság megtesz minden megfelelő lépést annak érdekében, hogy eleget tegyen a mentesítő határozatban foglalt észrevételeknek és az Európai Parlament kiadások végrehajtására vonatkozó egyéb észrevételeinek, valamint a Tanács mentesítésre vonatkozó ajánlását kísérő megjegyzéseknek.

Az Európai Parlament vagy a Tanács kérésére a Bizottság jelentést készít az ilyen észrevételek és megjegyzések alapján tett intézkedésekről és különösen a költségvetés végrehajtásáért felelős szervezeti egységeknek adott utasításokról. Ezeket a jelentéseket a Számvevőszéknek is meg kell küldeni.

5. FEJEZET

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

320. cikk

(az EK Sz. korábbi 277. cikke)

A többéves pénzügyi keretet és az éves költségvetést euróban kell meghatározni.

321. cikk

(az EK Sz. korábbi 278. cikke)

A Bizottság az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai értesítésének kötelezettsége mellett átválthatja a tagállamok egyikének pénznemére egy másik tagállam pénznemében lévő eszközöket olyan mértékben, amilyen mértékben ez a Szerződésekben foglalt célokra történő felhasználásukhoz szükséges. A Bizottság lehetőség szerint elkerüli az ilyen átváltások alkalmazását, ha rendelkezik a szükséges pénznemben lévő készpénzzel vagy likvid eszközökkel.

A Bizottság az egyes tagállamokkal az érintett állam által kijelölt hatóság útján érintkezik. Pénzügyi műveletek végrehajtása során a Bizottság az adott tagállam jegybankját vagy az adott tagállam által felhatalmazott valamely más pénzügyi szervezetet veszi igénybe.

322. cikk

(az EK Sz. korábbi 279. cikke)

(1) Az Európai Parlament és a Tanács a Számvevőszékkel folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében, rendeletekben megállapítja:

a) azokat a költségvetési szabályokat, amelyek meghatározzák különösen a költségvetés elkészítésére és végrehajtására, valamint az elszámolások végzésére és ellenőrzésére vonatkozó eljárást;

b) a pénzügyi szereplők, és különösen az engedélyezésre jogosult tisztviselők és a számvitelért felelős tisztviselők felelősségére vonatkozó szabályokat.

(2) A Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel és a Számvevőszékkel folytatott konzultációt követően meghatározza azokat a módszereket és azt az eljárást, amelyek szerint az Unió saját forrásaira vonatkozó szabályozásban előírt költségvetési bevételt a Bizottság rendelkezésére bocsátják, valamint a készpénzigények teljesítése érdekében szükség esetén alkalmazandó intézkedéseket.

323. cikk

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság feladata annak biztosítása, hogy az Unió harmadik felekkel szembeni jogi kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges pénzügyi eszközök rendelkezésre álljanak.

324. cikk

Az e címben említett költségvetési eljárások keretében az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság elnökei a Bizottság kezdeményezésére rendszeresen üléseket tartanak. Az elnökök minden szükséges intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy e cím végrehajtásának megkönnyítése érdekében előmozdítsák az általuk vezetett intézmények közötti konzultációkat és az intézmények álláspontjainak egyeztetését.

6. FEJEZET

KÜZDELEM A CSALÁS ELLEN

325. cikk

(az EK Sz. korábbi 280. cikke)

(1) Az Unió és a tagállamok küzdenek a csalás és az Unió pénzügyi érdekeit sértő minden egyéb jogellenes tevékenység ellen az e cikknek megfelelően meghozandó olyan intézkedésekkel, amelyeknek elrettentő hatásuk van és hathatós védelmet nyújtanak a tagállamokban, valamint az Unió intézményeiben, szerveiben és hivatalaiban.

(2) A tagállamok az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás leküzdésére megteszik ugyanazokat az intézkedéseket, mint amelyeket a saját pénzügyi érdekeiket sértő csalás leküzdésére tesznek.

(3) A Szerződések egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül a tagállamok összehangolják az Unió pénzügyi érdekeinek csalással szembeni védelmét célzó tevékenységüket. Ennek érdekében a Bizottsággal együtt megszervezik a megfelelő hatáskörrel rendelkező hatóságaik közötti szoros és rendszeres együttműködést.

(4) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében és a Számvevőszékkel folytatott konzultációt követően meghozza az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalások megelőzése és az azok elleni küzdelem terén a szükséges intézkedéseket azzal a céllal, hogy hathatós és azonos mértékű védelmet nyújtsanak a tagállamokban, valamint az Unió intézményeiben, szerveiben és hivatalaiban.

(5) A Bizottság a tagállamokkal együttműködve évente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az e cikk végrehajtása érdekében megtett intézkedésekről.

III. CÍM

MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉS

326. cikk

(az EUSz. korábbi 27a-27e., 40-40b. és a 43-45. cikke valamint az EKSz. korábbi 11. és 11a. cikke)

A megerősített együttműködéseknek összeegyeztethetőeknek kell lenniük a Szerződésekkel és az Unió jogával.

Az ilyen együttműködés nem befolyásolhatja hátrányosan a belső piacot, valamint a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót. Nem jelenthet megkülönböztetést vagy akadályt a tagállamok közötti kereskedelemben, és nem torzíthatja a tagállamok közötti versenyt.

327. cikk

(az EUSz. korábbi 27a-27e., 40-40b. és a 43-45. cikke valamint az EKSz. korábbi 11. és 11a. cikke)

A megerősített együttműködéseknek tiszteletben kell tartaniuk azoknak a tagállamoknak a hatásköreit, jogait és kötelezettségeit, amelyek az együttműködésben nem vesznek részt. Az ilyen tagállamok nem akadályozhatják a megerősített együttműködésnek a részt vevő tagállamok által történő végrehajtását.

328. cikk

(az EUSz. korábbi 27a-27e., 40-40b. és a 43-45. cikke valamint az EKSz. korábbi 11. és 11a. cikke)

(1) A megerősített együttműködés annak létrehozásakor valamennyi tagállam számára nyitva áll, feltéve, hogy azok megfelelnek az együttműködésre felhatalmazó határozatban megállapított részvételi feltételeknek. Az együttműködés bármely későbbi időpontban is nyitva áll mindazon tagállamok számára, amelyek e feltételek mellett az annak keretében már elfogadott jogi aktusoknak is megfelelnek.

A Bizottság és a megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok gondoskodnak annak előmozdításáról, hogy az együttműködésben a lehető legtöbb tagállam részt vegyen.

(2) A Bizottság és adott esetben az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a megerősített együttműködés előrehaladásáról.

329. cikk

(az EUSz. korábbi 27a-27e., 40-40b. és a 43-45. cikke valamint az EKSz. korábbi 11. és 11a. cikke)

(1) Azoknak a tagállamoknak, amelyek egymás között megerősített együttműködést kívánnak létrehozni a Szerződések alkalmazási körébe tartozó területek valamelyikén – a kizárólagos hatáskörök területe és a közös kül- és biztonságpolitika kivételével –, kérelmet kell a Bizottság elé terjeszteniük, amelyben meghatározzák a javasolt megerősített együttműködés hatókörét és célkitűzéseit. A Bizottság ilyen értelmű javaslatot terjeszthet a Tanács elé. Ha a Bizottság nem nyújt be javaslatot, az érintett tagállamokat tájékoztatja ennek okairól.

Az első albekezdésben említett megerősített együttműködés folytatására vonatkozó felhatalmazást a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlament egyetértését követően a Tanács adja meg.

(2) Az egymás között a közös kül- és biztonságpolitika keretében megerősített együttműködést létrehozni kívánó tagállamoknak kérelmüket a Tanácshoz kell benyújtaniuk. A kérelmet továbbítani kell az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez, aki véleményt nyilvánít arról, hogy a tervezett megerősített együttműködés összhangban van-e az Unió közös kül- és biztonságpolitikájával, valamint a Bizottsághoz, amely véleményt nyilvánít, különösen arról, hogy a javasolt megerősített együttműködés összhangban van-e az Unió egyéb politikáival. A kérelmet tájékoztatásul az Európai Parlamentnek is meg kell küldeni.

A megerősített együttműködés folytatására vonatkozó felhatalmazást a Tanács egyhangúlag elfogadott határozatban adja meg.

330. cikk

(az EUSz. korábbi 27a-27e., 40-40b. és a 43-45. cikke valamint az EKSz. korábbi 11. és 11a. cikke)

A Tanács tanácskozásain valamennyi tagállam részt vehet, de a szavazásban a Tanácsnak csak a megerősített együttműködésben részt vevő tagállamokat képviselő tagjai vesznek részt.

Az egyhangúság eléréséhez csak a részt vevő tagállamok képviselőinek szavazatait kell figyelembe venni.

A minősített többséget a 238. cikk (3) bekezdésének megfelelően kell meghatározni.

331. cikk

(az EUSz. korábbi 27a-27e., 40-40b. és a 43-45. cikke valamint az EKSz. korábbi 11. és 11a. cikke)

(1) Bármely tagállam, amely a 329. cikk (1) bekezdésében említett területek valamelyikén folytatott megerősített együttműködésben részt kíván venni, ezt a szándékát bejelenti a Tanácsnak és a Bizottságnak.

A Bizottság a bejelentés kézhezvételétől számított négy hónapon belül megerősíti az érintett tagállam részvételét. Adott esetben megállapítja, hogy a részvételi feltételek teljesültek, és elfogadja azokat az átmeneti intézkedéseket, amelyek a megerősített együttműködés keretében már elfogadott jogi aktusok alkalmazása szempontjából szükségesek.

Ha azonban a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a részvételi feltételek nem teljesültek, megjelöli azokat a rendelkezéseket, amelyeket a feltételek teljesítéséhez el kell fogadni, és a részvételi kérelem újbóli vizsgálatára határidőt állapít meg. E határidő lejárta után a kérelmet a második albekezdésben előírt eljárásnak megfelelően újra megvizsgálja. Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a részvételi feltételek még mindig nem teljesültek, az érintett tagállam az ügyet a Tanács elé utalhatja, amely dönt a kérelemről. A Tanács a 330. cikk szerint határoz. A Tanács továbbá a Bizottság javaslata alapján a második albekezdés szerinti átmeneti intézkedéseket fogadhat el.

(2) Bármely tagállam, amely a közös kül- és biztonságpolitika területén folytatott megerősített együttműködésben kíván részt venni, ezt a szándékát bejelenti a Tanácsnak, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak.

A Tanács az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjével folytatott konzultációt és – adott esetben – a részvételi feltételek teljesítésének megállapítását követően megerősíti az érintett tagállam részvételét. Emellett a Tanács a főképviselő javaslata alapján olyan átmeneti intézkedéseket fogadhat el, amelyek a megerősített együttműködés keretében már elfogadott jogi aktusok alkalmazása szempontjából szükségesek. Ha azonban a Tanács úgy ítéli meg, hogy a részvételi feltételek nem teljesültek, megjelöli azokat a rendelkezéseket, amelyeket a feltételek teljesítéséhez el kell fogadni, és a részvételi kérelem újbóli vizsgálatára határidőt állapít meg.

E bekezdés alkalmazásakor a Tanács egyhangúlag és a 330. cikknek megfelelően határoz.

332. cikk

(az EUSz. korábbi 27a-27e., 40-40b. és a 43-45. cikke valamint az EKSz. korábbi 11. és 11a. cikke)

A megerősített együttműködés végrehajtásából eredő, az intézményeknél felmerülő igazgatási költségeken kívüli kiadások a részt vevő tagállamokat terhelik, kivéve, ha az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően a Tanács valamennyi tagja egyhangúlag másként határoz.

333. cikk

(az EUSz. korábbi 27a-27e., 40-40b. és a 43-45. cikke valamint az EKSz. korábbi 11. és 11a. cikke)

(1) Amennyiben a Szerződéseknek a megerősített együttműködés keretében esetlegesen alkalmazásra kerülő valamely rendelkezése a Tanács számára egyhangú határozathozatalt ír elő, a Tanács a 330. cikkben foglalt szabályokkal összhangban egyhangúlag elfogadott határozatban úgy rendelkezhet, hogy a jövőben minősített többséggel kell határozni.

(2) Ha a Szerződéseknek a megerősített együttműködés keretében esetlegesen alkalmazásra kerülő valamely rendelkezése a Tanács számára a jogi aktusok elfogadására különleges jogalkotási eljárás alkalmazását írja elő, a Tanács a 330. cikkben foglalt szabályokkal összhangban egyhangúlag elfogadott határozatban úgy rendelkezhet, hogy a jövőben rendes jogalkotási eljárás keretében kell határozni. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően határoz.

(3) Az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazandó a katonai vagy védelmi vonatkozású döntések esetén.

334. cikk

(az EUSz. korábbi 27a-27e., 40-40b. és a 43-45. cikke valamint az EKSz. korábbi 11. és 11a. cikke)

A Tanács és a Bizottság biztosítja a megerősített együttműködés keretében kifejtett tevékenységek közötti, valamint az ilyen tevékenységek és az Unió politikái közötti összhangot, és ennek érdekében együttműködnek egymással.

HETEDIK RÉSZ ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

335. cikk

(az EKSz. korábbi 282. cikke)

Az Unió valamennyi tagállamban az adott tagállam jogában a jogi személyeknek biztosított legteljesebb jogképességgel rendelkezik; így különösen ingó és ingatlan vagyont szerezhethet és idegeníthet el, továbbá bíróság előtt eljárhat. E célból az Uniót a Bizottság képviseli. Mindazonáltal igazgatási autonómiájuk alapján a saját működésükkel kapcsolatos ügyekben az Uniót az egyes intézmények maguk képviselik.

336. cikk

(az EKSz. korábbi 283. cikke)

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben, a többi érintett intézménnyel folytatott konzultációt követően megállapítja az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzatát és az Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételeket.

337. cikk

(az EKSz. korábbi 284. cikke)

A Tanács által a Szerződések rendelkezéseinek megfelelően, egyszerű többséggel megállapított kereteken belül és feltételek szerint a Bizottság a rábízott feladatok teljesítéséhez szükséges bármilyen információt megszerezhet és bármilyen ellenőrzést lefolytathat.

338. cikk

(az EKSz. korábbi 285. cikke)

(1) A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének sérelme nélkül az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket fogad el statisztikák készítésére vonatkozóan, amennyiben ez az Unió tevékenységeinek ellátásához szükséges.

(2) Az uniós statisztikák készítésének a pártatlanság, a megbízhatóság, a tárgyilagosság, a tudományos függetlenség, a költséghatékonyság és a statisztikai adatok bizalmas kezelésének tiszteletben tartásával kell történnie; az nem róhat túlzott terheket a gazdasági szereplőkre.

339. cikk

(az EK Sz. korábbi 287. cikke)

Az Unió intézményeinek tagjai, a bizottságok tagjai, valamint az Unió tisztviselői és egyéb alkalmazottai szolgálati jogviszonyuk megszűnését követően sem fedhetik fel a szolgálati titoktartási kötelezettség alá eső információkat, így különösen a vállalkozásokra, az ezek üzleti kapcsolataira vagy költségösszetevőire vonatkozó információkat.

340. cikk

(az EK Sz. korábbi 288. cikke)

Az Unió szerződéses felelősségét az adott szerződésre alkalmazandó jog szabályozza.

Szerződésen kívüli felelősség esetén az Unió a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően megtéríti az intézményei vagy alkalmazottai által feladataik teljesítése során okozott károkat.

A második bekezdéstől eltérve, a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően az Európai Központi Bank köteles megtéríteni az általa vagy alkalmazottai által feladataik ellátása során okozott károkat.

Az Unió alkalmazottainak az Unióval szembeni személyes felelősségét a személyzeti szabályzatukban vagy a rájuk vonatkozó alkalmazási feltételekben megállapított rendelkezések szabályozzák.

341. cikk

(az EK Sz. korábbi 289. cikke)

Az Unió intézményeinek székhelyét a tagállamok kormányai közös megegyezéssel határozzák meg.

342. cikk

(az EK Sz. korábbi 290. cikke)

Az Unió intézményeinek nyelvhasználatára vonatkozó szabályokat, az Európai Unió Bíróságának alapokmányában foglalt rendelkezések sérelme nélkül, a Tanács határozza meg egyhangúlag elfogadott rendeletekben.

343. cikk

(az EK Sz. korábbi 291. cikke)

Az Uniót a tagállamok területén megilletik a feladatai ellátásához szükséges kiváltságok és mentességek az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 1965. április 8-ai jegyzőkönyvben megállapított feltételek szerint. Ugyanez vonatkozik az Európai Központi Bankra és az Európai Beruházási Bankra.

344. cikk

(az EK Sz. korábbi 292. cikke)

A tagállamok vállalják, hogy a Szerződések értelmezésére vagy alkalmazására vonatkozó vitáikat kizárólag a Szerződésekben előírt eljárások útján rendezik.

345. cikk

(az EK Sz. korábbi 295. cikke)

A Szerződések nem sérthetik a tagállamokban fennálló tulajdoni rendet.

346. cikk

(az EK Sz. korábbi 296. cikke)

(1) A Szerződések rendelkezései nem zárják ki a következő szabályok alkalmazását:

- a) egyik tagállam sem köteles olyan információt szolgáltatni, amelynek közlését ellentétesnek tartja alapvető biztonsági érdekeivel;
- b) a tagállamok megtehetik az alapvető biztonsági érdekeik védelme érdekében általuk szükségesnek tartott, fegyverek, lőszer és hadianyagok előállításával vagy kereskedelmével kapcsolatos intézkedéseket; ezek az intézkedések nem befolyásolhatják hátrányosan a belső piacon belüli versenyfeltételeket a nem kifejezetten katonai célokra szánt termékek tekintetében.

(2) A Tanács az általa 1958. április 15-én megállapított, az (1) bekezdés b) pontjának hatálya alá tartozó termékekre vonatkozó listát a Bizottság javaslata alapján egyhangú határozattal megváltoztathatja.

347. cikk

(az EK Sz. korábbi 297. cikke)

A tagállamok konzultálnak egymással annak érdekében, hogy közösen megtegyék a szükséges intézkedéseket annak megakadályozására, hogy a belső piac működését hátrányosan befolyásolják az olyan intézkedések, amelyek megtételére egy tagállam a közrend fenntartását befolyásoló súlyos belső zavarok esetén, háború, háborús fenyegetést jelentő súlyos nemzetközi feszültség esetén vagy a béke és nemzetközi biztonság fenntartása céljából vállalt kötelezettségei teljesítése érdekében kényszerül.

348. cikk

(az EK Sz. korábbi 298. cikke)

Ha a 346. és 347. cikkben említett esetekben tett intézkedések a belső piacon belüli versenyfeltételekre torzító hatást gyakorolnak, a Bizottság az érintett állammal együtt megvizsgálja, hogyan lehet ezeket az intézkedéseket a Szerződésekben megállapított rendelkezésekhez igazítani.

A 258. és 259. cikkben megállapított eljárástól eltérve, a Bizottság vagy bármely tagállam közvetlenül a Bírósághoz fordulhat, ha megítélése szerint egy másik tagállam visszaél a 346. és 347. cikkben megállapított hatáskörével. A Bíróság határozatát zárt ülésen hozza meg.

349. cikk

(az EK Sz. korábbi 299. cikke (2) bekezdésének második, harmadik és negyedik albekezdése)

Figyelembe véve Guadeloupe, Francia Guyana, Martinique, Réunion, Saint Barthélemy, Saint Martin, valamint, az Azori-szigetek, Madeira és a Kanári-szigetek gazdasági és társadalmi strukturális helyzetét, amit távoli fekvésük, szigetjellegük, kis méretük, kedvezőtlen domborzati és éghajlati viszonyaik és néhány terméktől való gazdasági függésük súlyosbít, amely tényezők állandósága és együttes hatása súlyosan hátráltatja fejlődésüket, a Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyedi intézkedéseket fogad el, amelyek célja különösen az, hogy meghatározza a Szerződések — így a közös politikák — alkalmazásának feltételeit ezekben a régiókban. Amennyiben a szóban forgó egyedi intézkedéseket különleges jogalkotási eljárás keretében a Tanács fogadja el, a Tanács szintén a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően határoz.

Az első bekezdésben említett intézkedések különösen olyan területekre vonatkoznak, mint a vám- és kereskedelempolitika, a fiskális politika, a vámszabad területek, a mezőgazdasági és halászati politika, a nyersanyagokkal és alapvető fogyasztási cikkekkel való ellátás feltételei, az állami támogatások, valamint a strukturális alapokhoz és a horizontális uniós programokhoz való hozzáférés feltételei.

A Tanács az első albekezdésben említett intézkedéseket a legkülső régiók sajátos jellemzőinek és korlátainak figyelembevételével fogadja el anélkül, hogy veszélyeztetné az uniós jogrend — így a belső piac és a közös politikák — integritását és koherenciáját.

350. cikk

(az EK Sz. korábbi 306. cikke)

A Szerződések rendelkezései nem zárják ki a Belgium és Luxemburg, valamint a Belgium, Luxemburg és Hollandia közötti regionális uniók fennállását és megvalósítását annyiban, amennyiben e regionális uniók célkitűzései a Szerződések alkalmazásával nem valósulnak meg.

351. cikk

(az EK Sz. korábbi 307. cikke)

Az egyrészlől egy vagy több tagállam, másrészlől egy vagy több harmadik állam által egymás között 1958. január 1-je előtt, illetve a csatlakozó államok esetében a csatlakozásukat megelőzően kötött megállapodásokból eredő jogokat és kötelezettségeket a Szerződések rendelkezései nem érintik.

Annyiban, amennyiben ezek a megállapodások nem egyeztethetők össze a Szerződésekkel, az érintett tagállam vagy tagállamok megteszik a megfelelő lépéseket a megállapított összeegyeztethetlenség kiküszöbölésére. A tagállamok e cél érdekében szükség esetén segítséget nyújtanak egymásnak, és amennyiben indokolt, egységes magatartást tanúsítanak.

Az első bekezdésben említett megállapodások alkalmazása során a tagállamok figyelembe veszik azt, hogy a Szerződések szerint az egyes tagállamok által nyújtott előnyök az Unió létrehozásának szerves részét képezik, és ezáltal elválaszthatatlanul összekapcsolódnak a közös intézmények létrehozásával, ez utóbbiak hatáskörrel történő felruházásával, valamint ugyanilyen előnyöknek az összes többi tagállam részéről történő biztosításával.

352. cikk

(az EK Sz. korábbi 308. cikke)

(1) Ha a Szerződésekben meghatározott politikák keretében az Unió fellépése bizonyul szükségesnek ahhoz, hogy a Szerződésekben foglalt célkitűzések valamelyike megvalósuljon, és a Szerződések nem biztosítják a szükséges hatáskört, a Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlament egyetértését követően, egyhangúlag elfogadja a megfelelő rendelkezéseket. Amennyiben a szóban forgó rendelkezéseket különleges jogalkotási eljárás keretében a Tanács fogadja el, a Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlament egyetértését követően szintén egyhangúlag határoz.

(2) A szubszidiaritás elve érvényesülésének ellenőrzésére szolgáló, az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikke (3) bekezdésében említett eljárás keretében a Bizottság köteles felhívni a nemzeti parlamentek figyelmét azokra a javaslatokra, amelyek e cikkben alapulnak.

(3) Az e cikkben alapuló intézkedések nem eredményezhetik a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek harmonizációját olyan területeken, amelyeken a Szerződések az ilyen harmonizációt kizárják.

(4) Ez a cikk nem szolgálhat a közös kül- és biztonságpolitikával kapcsolatos célkitűzések megvalósításának alapjául, és az e cikk alapján elfogadott valamennyi jogi aktusnak tiszteletben kell tartania az Európai Unióról szóló szerződés 40. cikkének második bekezdésében megállapított határokat.

353. cikk

Az Európai Unióról szóló szerződés 48. cikkének (7) bekezdése nem alkalmazható a következő cikkekre:

- 311. cikk, harmadik és negyedik bekezdés,
- 312. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés,
- 352. cikk és
- 354. cikk.

354. cikk

(az EK Sz. korábbi 309. cikke)

Az Európai Unióról szóló szerződésnek az egyes uniós tagsági jogok felfüggesztéséről szóló 7. cikke alkalmazásában az Európai Tanácsnak vagy a Tanácsnak az érintett tagállamot képviselő tagja nem vesz részt a szavazásban, és az érintett tagállamot nem lehet figyelembe venni a tagállamok egyharmadának, illetve négyötödének az említett cikk (1), illetve (2) bekezdése szerinti kiszámításakor. A személyesen jelen lévő vagy képviselt tagok tartózkodása nem akadályozza az említett cikk (2) bekezdése szerinti határozatok elfogadásának.

Az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkének (3) és (4) bekezdése szerinti határozatok elfogadásához szükséges minősített többséget az e szerződés 238. cikke (3) bekezdése b) pontjának megfelelően kell meghatározni.

Ha a szavazati jog felfüggesztéséről szóló, az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke (3) bekezdésének megfelelően elfogadott határozat elfogadását követően a Tanács a Szerződések valamely rendelkezése alapján minősített többséggel jár el, a minősített többséget az e szerződés 238. cikke (3) bekezdése b) pontjának megfelelően kell meghatározni, illetve – ha a Tanács a Bizottságnak vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a javaslata alapján jár el – a minősített többséget az e szerződés 238. cikke (3) bekezdése a) pontjának megfelelően kell meghatározni.

Az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkének alkalmazásakor az Európai Parlament a leadott szavazatoknak az egyben a tagjai többségét is kitevő kétharmados többségével dönt.

355. cikk

(az EK Sz. korábbi 299. cikke (2) bekezdésének első albekezdése és a (3)-(6) bekezdése)

Az Európai Unióról szóló szerződésnek a Szerződések területi hatályáról szóló 52. cikke rendelkezései mellett az alábbi rendelkezéseket kell alkalmazni:

1. A Szerződések rendelkezéseit a 349. cikknek megfelelően alkalmazni kell Guadeloupe-ra, Francia Guyanára, Martinique-re, Réunionra, Saint-Barthélemy-re, Saint-Martinre, valamint az Azori-szigetekre, Madeirára és a Kanári-szigetekre.
2. A II. mellékletben felsorolt tengerentúli országokra és területekre a negyedik részben a társulásra vonatkozóan meghatározott különleges szabályokat kell alkalmazni.

A Szerződések nem alkalmazhatók azokra a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságával különleges kapcsolatban álló tengerentúli országokra és területekre, amelyeket a fenti felsorolás nem tartalmaz.

3. A Szerződések rendelkezéseit alkalmazni kell azokra az európai területekre, amelyek külkapcsolataiért valamely tagállam felel.

4. A Szerződések rendelkezéseit az Åland-szigetekre az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság csatlakozásának feltételeiről szóló okmányhoz csatolt 2. jegyzőkönyvben foglalt rendelkezéseknek megfelelően kell alkalmazni.

5. Az Európai Unióról szóló szerződés 52. cikkétől és e cikk (1)–(4) bekezdésétől eltérően:

a) a Szerződések nem alkalmazhatók a Feröer-szigetekre;

b) a Szerződések az Egyesült Királyság ciprusi Akrotiri és Dhekelia felségterületeire csak annyiban alkalmazandók, amennyiben arra a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásának feltételeiről szóló okmányhoz csatolt, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának ciprusi felségterületeiről szóló jegyzőkönyvben megállapított szabályok alkalmazásának az említett jegyzőkönyvben foglaltaknak megfelelően történő biztosítása érdekében szükség van;

c) a Szerződések a Csatorna-szigetekre és a Man-szigetre csak annyiban alkalmazhatók, amennyiben erre szükség van az új tagállamoknak az Európai Gazdasági Közösséghez és az Európai Atomenergia-közösséghez történő csatlakozásáról szóló, 1972. január 22-én aláírt szerződés e szigetekre vonatkozó szabályainak alkalmazása érdekében.

6. Az érintett tagállam kezdeményezésére az Európai Tanács az (1) és (2) bekezdésben említett valamely dán, francia vagy holland ország vagy terület Unióval kapcsolatos jogállását határozattal módosíthatja. Az Európai Tanács a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.

356. cikk

(az EK Sz. korábbi 312. cikke)

E szerződés határozatlan időre jön létre.

357. cikk

(az EK Sz. korábbi 313. cikke)

E szerződést a Magas Szerződő Felek alkotmányos követelményeiknek megfelelően megerősítik. A megerősítő okiratokat az Olasz Köztársaság Kormányánál helyezik letétbe.

E szerződés az utolsó megerősítő okirat letétbe helyezését követő hónap első napján lép hatályba. Ha azonban ez a letétbe helyezés a következő hónap kezdetét megelőző tizenöt napon belül történik, a szerződés e letétbe helyezés napját követő második hónap első napján lép hatályba.

358. cikk

Az Európai Unióról szóló szerződés 55. cikkének rendelkezéseit erre a szerződésre is alkalmazni kell.

FENTIEK HITELEÜL az alulírott meghatalmazottak aláírták ezt a szerződést.

Kelt Rómában, taz ezerkilencszázötvenhetedik év március havának huszonötödik napján.

(az aláírók listája nem kerül kiadásra)

—

JEGYZŐKÖNYVEK

(1.) JEGYZŐKÖNYV
**A NEMZETI PARLAMENTEKNEK AZ EURÓPAI
UNIÓBAN BETÖLTÖTT SZEREPÉRŐL**

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

EMLÉKEZTETVE ARRA, hogy az az eljárás, ahogyan a nemzeti parlamentek az Európai Unió tevékenységei vonatkozásában kormányuk felett ellenőrzést gyakorolnak, az egyes tagállamok saját alkotmányos szervezetére és gyakorlatára tartozik,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy ösztönözzék a nemzeti parlamentek nagyobb mértékű részvételét az Európai Unió tevékenységében, és fokozzák lehetőségüket nézeteik kifejtésére az Európai Unió jogalkotási aktusainak tervezetére vonatkozóan, valamint azokban az ügyekben, amelyek különös érdeklődésükre tarthatnak számot,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolnak:

I. CÍM

A NEMZETI PARLAMENTEK TÁJÉKOZTATÁSA

1. cikk

A bizottsági konzultációs dokumentumokat (zöld könyveket és fehér könyveket, valamint közleményeket) a Bizottság azok közzététele időpontjában közvetlenül továbbítja a nemzeti parlamenteknek. A Bizottság – az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak való megküldéssel egyidejűleg – továbbítja a nemzeti parlamenteknek az éves jogalkotási programot, valamint minden egyéb, a jogalkotási tervezésre vagy a politikai stratégia kialakítására vonatkozó dokumentumot.

2. cikk

Az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak megküldött jogalkotási aktusok tervezetét továbbítani kell a nemzeti parlamenteknek is.

E jegyzőkönyv alkalmazásában „jogalkotási aktus tervezete” a Bizottság azon javaslata, a tagállamok egy csoportja vagy az Európai Parlament azon kezdeményezése, a Bíróság azon kérelme, az Európai Központi Bank azon ajánlása, illetve az Európai Beruházási Bank azon kérelme, amely jogalkotási aktus elfogadására irányul.

A Bizottságtól származó jogalkotási aktusok tervezetét – az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak való megküldéssel egyidejűleg – a Bizottság közvetlenül továbbítja a nemzeti parlamenteknek.

Az Európai Parlamenttől származó jogalkotási aktusokra vonatkozó tervezetet az Európai Parlament közvetlenül továbbítja a nemzeti parlamenteknek.

A tagállamok egy csoportjától, a Bíróságtól, az Európai Központi Banktól, illetve az Európai Beruházási Banktól származó jogalkotási aktusokra vonatkozó tervezetet a Tanács továbbítja a nemzeti parlamenteknek.

3. cikk

A nemzeti parlamentek a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben megállapított eljárásnak megfelelően indokolt véleményt küldhetnek az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság elnökeinek arra vonatkozóan, hogy egy jogalkotási aktus tervezete összhangban van-e a szubszidiaritás elvével.

Amennyiben a jogalkotási aktus tervezete a tagállamok egy csoportjától származik, a Tanács elnöke a vonatkozó indokolt vélemény(eke)t továbbítja e tagállamok kormányainak.

Amennyiben a jogalkotási aktus tervezete a Bíróságtól, az Európai Központi Banktól, illetőleg az Európai Beruházási Banktól származik, a Tanács elnöke a vonatkozó indokolt vélemény(eke)t továbbítja az érintett intézménynek vagy szervnek.

4. cikk

A között az időpont között, amikor valamely jogalkotási aktus tervezetét az Unió hivatalos nyelvein a nemzeti parlamentek rendelkezésére bocsátják, és a között az időpont között, amikor azt elfogadás céljából, illetőleg egy álláspont jogalkotási eljárás keretében történő elfogadása céljából a Tanács ideiglenes napirendjére tűzik, egy nyolchetes időszaknak kell eltelnie. Sürgős esetben kivétel tehető; ebben az esetben az indokokat a Tanács jogi aktusában vagy álláspontjában meg kell jelölni. A kellően indokolt sürgős esetek kivételével e nyolchetes időszakban a jogalkotási aktus tervezetéről semmilyen megállapodás nem köthető. A kellően indokolt sürgős esetek kivételével a jogalkotási aktus tervezetének a Tanács ideiglenes napirendjére tűzése és az álláspont elfogadása között tíz napnak kell eltelnie.

5. cikk

A Tanács üléseinek napirendjét és eredményét – beleértve az azon ülésekről készült jegyzőkönyveket, amelyek során a Tanács jogalkotási aktusok tervezetéről tanácskozik – a tagállamok kormányai részére történő továbbítással egyidejűleg közvetlenül továbbítani kell a nemzeti parlamenteknek.

6. cikk

Amennyiben az Európai Tanács élni kíván az Európai Unióról szóló szerződés 48. cikke (7) bekezdésének első, illetve második albekezdésében foglaltakkal, a nemzeti parlamenteket legalább hat hónappal a határozat elfogadása előtt tájékoztatni kell az Európai Tanács kezdeményezéséről.

7. cikk

A Számvevőszék éves jelentését az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak való megküldéssel egyidejűleg tájékoztatásul megküldi a nemzeti parlamenteknek.

8. cikk

Amennyiben a nemzeti parlament nem egykamarás rendszerű, az 1–7. cikket a nemzeti parlamentet alkotó minden kamarára alkalmazni kell.

II. CÍM

PARLAMENTEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS

9. cikk

Az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek közösen meghatározzák az Európai Unión belül a parlamentek közötti hatékony és rendszeres együttműködés megszervezésének és előmozdításának módját.

10. cikk

Egy, az uniós ügyekre szakosodott parlamenti bizottságokból álló konferencia bármilyen olyan észrevételt megfogalmazhat, amelyet az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság figyelmére érdemesnek tart. A konferencia továbbá előmozdítja az információk és a bevált gyakorlatok cseréjét a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament között, beleértve azok különbizottságait is. Emellett a konferencia meghatározott kérdések, így különösen a közös kül- és biztonságpolitika, – beleértve a közös biztonság- és védelempolitikát – megvitatása céljából parlamentközi konferenciákat is szervezhet. A konferencia által megfogalmazott észrevételek a nemzeti parlamenteket nem kötelezik, és azok álláspontját nem befolyásolják.

(2.) JEGYZŐKÖNYV

A SZUBSZIDIARITÁS ÉS AZ ARÁNYOSSÁG ELVÉNEK ALKALMAZÁSÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL A KÍVÁNSÁGGAL, hogy biztosítsák, hogy a döntéseket az Unió polgáraihoz a lehető legközelebb eső szinten hozzák meg,

AZZAL A SZÁNDÉKKAL, hogy megállapítsák a szubszidiaritásnak és az arányosságnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elve alkalmazásának feltételeit, továbbá hogy létrehozzanak egy, az ezen elvek alkalmazásának az ellenőrzésére irányuló rendszert,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. cikk

Valamennyi intézmény biztosítja a szubszidiaritás és az arányosság elvének folyamatos tiszteletben tartását az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében meghatározottak szerint.

2. cikk

A jogalkotási aktusokra irányuló javaslatok előterjesztése előtt a Bizottság széles körű konzultációt folytat. Ennek során, adott esetben, a tervezett intézkedés regionális és helyi vonatkozásait is figyelembe kell venni. Különösen sürgős esetekben a Bizottság nem folytat ilyen konzultációt. Az erre vonatkozó döntését a javaslatban meg kell indokolnia.

3. cikk

E jegyzőkönyv alkalmazásában „jogalkotási aktus tervezete” a Bizottság azon javaslata, a tagállamok egy csoportja vagy az Európai Parlament azon kezdeményezése, a Bíróság azon kérelme, az Európai Központi Bank azon ajánlása, illetve az Európai Beruházási Bank azon kérelme, amely jogalkotási aktus elfogadására irányul.

4. cikk

A Bizottság a jogalkotási aktusok tervezeteit és módosított tervezeteit az uniós jogalkotóknak történő továbbítással egyidejűleg továbbítja a nemzeti parlamenteknek.

Az Európai Parlament jogalkotási aktusokra vonatkozó tervezeteit és módosított tervezeteit továbbítja a nemzeti parlamenteknek.

A tagállamok egy csoportjától, a Bíróságtól, az Európai Központi Banktól, illetőleg az Európai Beruházási Banktól származó, jogalkotási aktusokra vonatkozó tervezeteket és módosított tervezeteket a Tanács továbbítja a tagállamok nemzeti parlamentjeinek.

Az Európai Parlament a jogalkotási állásfoglalásait, a Tanács pedig az álláspontjait azok elfogadását követően továbbítja a nemzeti parlamenteknek.

5. cikk

A jogalkotási aktusok tervezeteit a szubszidiaritás és az arányosság elve tekintetében külön indokolni kell. Minden jogalkotási aktus tervezetének egy külön feljegyzésben részletesen tartalmaznia kell azokat az adatokat, amelyek a szubszidiaritás és az arányosság elvével való összhang megítéléséhez szükségesek. Ennek a feljegyzésnek adatokat kell tartalmaznia a tervezet előrelátható pénzügyi hatásairól, továbbá – irányelv esetében – a tagállamok, illetve adott esetben a régiók által annak végrehajtására elfogadandó jogszabályokra vonatkozó hatásairól. Az annak megállapításához vezető okokat, hogy egy uniós cél az Unió szintjén jobban megvalósítható, minőségi és – ahol csak lehetséges – mennyiségi mutatókkal kell alátámasztani. A jogalkotási aktus tervezetének figyelembe kell vennie annak szükségességét, hogy az Unióra, a nemzeti kormányokra, a regionális vagy helyi hatóságokra, a gazdasági szereplőkre és a polgárokra háruló pénzügyi vagy igazgatási terheket a lehető legkisebbre csökkentsék, és hogy azok arányban álljanak az elérendő célkitűzésekkel.

6. cikk

A jogalkotási aktus tervezetének az Unió hivatalos nyelvein való továbbításától számított nyolc héten belül bármely nemzeti parlament, illetve bármely nemzeti parlamenti kamara indokolt véleményt küldhet az Európai Parlament, a Tanács, illetve a Bizottság elnökének, amelyben ismerteti azokat az okokat, amelyek alapján az adott tervezetet nem tartja összeegyeztethetőnek a szubszidiaritás elvével. A nemzeti parlamentekre, illetve nemzeti parlamenti kamarákra tartozik, hogy – adott esetben – a jogalkotói hatáskörökkel rendelkező regionális parlamentekkel egyeztessenek.

Amennyiben a jogalkotási aktus tervezete a tagállamok egy csoportjától származik, a Tanács elnöke a véleményt továbbítja e tagállamok kormányainak.

Amennyiben a jogalkotási aktus tervezete a Bíróságtól, az Európai Központi Banktól, illetőleg az Európai Beruházási Banktól származik, a Tanács elnöke a véleményt továbbítja az érintett intézménynek vagy szervnek.

7. cikk

(1) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság, illetve adott esetben – amennyiben a jogalkotási aktus tervezete tőlük származik – a tagállamok csoportja, a Bíróság, az Európai Központi Bank, illetőleg az Európai Beruházási Bank figyelembe veszi a nemzeti parlamentek, illetve a nemzeti parlamenti kamarák indokolt véleményét.

Minden egyes nemzeti parlamentnek – a nemzeti parlamenti rendszernek megfelelően elosztva – két szavazata van. Kétkamarás nemzeti parlament esetén mindkét kamara egy-egy szavazattal rendelkezik.

(2) Amennyiben az indokolt véleményeknek a nemzeti parlamentek részére az (1) bekezdés második albekezdésével összhangban biztosított szavazatok együttes összegének legalább egyharmadát képviselő része azt állapítja meg, hogy a jogalkotási aktus tervezete nincs összhangban a szubszidiaritás elvével, a tervezetet felül kell vizsgálni. E szavazatküszöb az Európai Unió működéséről szóló szerződés 76. cikke alapján előterjesztett, a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó jogalkotási aktusok tervezete esetén az összes szavazat egynegyede.

E felülvizsgálatot követően a Bizottság, illetve adott esetben – amennyiben a jogalkotási aktus tervezete tőlük származik – a tagállamok csoportja, az Európai Parlament, a Bíróság, az Európai Központi Bank vagy az Európai Beruházási Bank a tervezetet fenntarthatja, módosíthatja vagy visszavonhatja. Ezt a döntést indokolni kell.

(3) Ezenfelül a rendes jogalkotási eljárás keretében, amennyiben az indokolt véleményeknek a nemzeti parlamentek részére az (1) bekezdés második albekezdésével összhangban biztosított szavazatoknak legalább az egyszerű többségét képviselő része azt állapítja meg, hogy a jogalkotási aktusra vonatkozó javaslat nincs összhangban a szubszidiaritás elvével, a javaslatot felül kell vizsgálni. E felülvizsgálatot követően a Bizottság a javaslatot fenntarthatja, módosíthatja vagy visszavonhatja.

Amennyiben a Bizottság úgy határoz, hogy fenntartja a javaslatot, indokolt véleményben alá kell támasztania, hogy álláspontja szerint miért felel meg a javaslat a szubszidiaritás elvének. Ezt az indokolt véleményt a nemzeti parlamentek indokolt véleményével együtt az uniós jogalkotó elé kell terjeszteni, hogy azt az eljárásban figyelembe vegye:

- a) az első olvasat lezárását megelőzően a jogalkotó (az Európai Parlament és a Tanács) megvizsgálja a jogalkotási javaslatnak a szubszidiaritás elvével való összeegyeztethetőségét, különös figyelmet fordítva a nemzeti parlamentek többsége által kifejezett és osztott véleményt tükröző indokolásra, valamint a Bizottság indokolt véleményére;
- b) amennyiben a jogalkotó véleménye szerint – a Tanács tagjainak 55 %-át képező többség vagy az Európai Parlamentben leadott szavazatok többsége alapján – a javaslat a szubszidiaritás elvével nem összeegyeztethető, a jogalkotási javaslat a továbbiakban nem tárgyalható.

8. cikk

Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik a szubszidiaritás elvét megsértő jogalkotási aktus megtámadására irányuló, valamely tagállam által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 263. cikkében megállapított eljárás szerint benyújtott, illetve egy tagállam által a saját jogrendje szerint nemzeti parlamentje, illetve a nemzeti parlamenti kamarája nevében hozzá továbbított keresetek elbírálására.

A hivatkozott cikkben előírt szabályok szerint a Régiók Bizottsága szintén keresetindítási joggal rendelkezik az olyan jogalkotási aktusok tekintetében, amelyek elfogadásához az Európai Unió működéséről szóló szerződés rendelkezései szerint vele konzultálni kell.

9. cikk

A Bizottság minden évben jelentést nyújt be az Európai Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkének alkalmazásáról. Ezt az éves jelentést a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának is meg kell küldeni.

(3.) JEGYZŐKÖNYV

EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGÁNAK ALAPOKMÁNYÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy Európai Unió működéséről szóló szerződés 281. cikkében előírtaknak megfelelően megállapítsák az Európai Unió Bíróságának alapokmányát,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolnak:

1. cikk

Az Európai Unió Bírósága a Szerződéseknek, az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés (EAK-Szerződés) és ezen alapokmány rendelkezéseinek megfelelően alakul meg és működik.

I. CÍM

BÍRÁK ÉS FŐTANÁCSNOKOK

2. cikk

Működésének megkezdése előtt minden bíró a Bíróság nyilvános ülésén esküt tesz arra, hogy feladatait pártatlanul és lelkiismeretesen látja el, és megőrzi a Bíróság tanácskozásainak titkosságát.

3. cikk

A bírákat mentesség illeti meg mindenfajta bírósági eljárás alól. Hivatali idejük lejárta után továbbra is megilleti őket a mentelmi jog hivatali minőségükben végzett cselekményeik vonatkozásában, beleértve szóbeli vagy írásbeli megnyilatkozásaikat is.

A Bíróság a mentelmi jogot teljes ülésben eljárva felfüggesztheti. Amennyiben az ilyen döntés a Törvényszék, illetve egy különös hatáskörű törvényszék valamely tagjára vonatkozik, a Bíróság az érintett törvényszékkel folytatott konzultációt követően határoz.

Ha a bíró mentelmi jogát felfüggesztették, és ellene büntetőeljárást indítottak, az ügyet valamennyi tagállamban csak a legfelsőbb szintű nemzeti bíróságok tagjaival szemben eljárásra jogosult bíróság tárgyalhatja.

Az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv 11–14. és 17. cikkét alkalmazni kell az Európai Unió Bíróságának bíraira, főtanácsnokaira, hivatalvezetőjére, valamint segédelőadóra; ez a rendelkezés a bírák bírósági eljárások alóli mentességére vonatkozóan az előző bekezdésekben meghatározott rendelkezéseket nem érinti.

4. cikk

A bírák semmilyen politikai vagy közigazgatási hivatalt nem tölthetnek be.

A bírák semmilyen egyéb — akár kereső, akár ingyenesen végzett — foglalkozást nem folytathatnak, kivéve, ha ez alól a Tanács egyszerű többséggel kivételesen mentesítést ad.

Hivatalba lépésükkor a bírák ünnepélyesen kötelezettséget vállalnak arra, hogy hivatali idejük alatt és annak lejárta után is tiszteletben tartják a hivatalukból eredő kötelezettségeiket, így különösen azt, hogy megbízatásuk megszűnését követően feddhetetlenül és tartózkodóan járnak el egyes kinevezések vagy előnyök elfogadásával kapcsolatban.

Az e tekintetben felmerülő bármilyen kétség esetén a Bíróság dönt. Amennyiben az ilyen döntés a Törvényszék, illetve egy különös hatáskörű törvényszék valamely tagjára vonatkozik, a Bíróság az érintett törvényszékkal folytatott konzultációt követően határoz.

5. cikk

A bírói megbízatás — a megbízatás lejártától vagy az elhalálozástól eltekintve — lemondással szűnik meg.

Lemondás esetén a bíró lemondólevelét a Bíróság elnökéhez kell címezni azzal, hogy azt továbbítsa a Tanács elnökének. Ez utóbbi értesítéssel a tisztség megüresedik.

A 6. cikk alkalmazásának eseteit kivéve, a bíró a hivatalát utódja hivatalba lépéséig tölti be.

6. cikk

A bírót csak akkor lehet hivatalából elmozdítani, illetve nyugdíjjogosultságától vagy az ezt helyettesítő egyéb juttatáshoz való jogosultságától megfosztani, ha a Bíróság bíráinak és főtanácsnokainak egyhangú megítélése szerint már nem felel meg a megkívánt feltételeknek, vagy nem tesz eleget a hivatalából eredő kötelezettségeknek. Az ilyen határozatok meghozatalában az érintett bíró nem vehet részt. Amennyiben az érintett személy a Törvényszék, illetve egy különös hatáskörű törvényszék tagja, a Bíróság az érintett törvényszékkal folytatott konzultációt követően határoz.

A Bíróság hivatalvezetője a Bíróság határozatát közli az Európai Parlament és a Bizottság elnökével, és arról értesíti a Tanács elnökét.

A bírót hivatalából elmozdító határozat esetében a tisztség ez utóbbi értesítéssel üresedik meg.

7. cikk

Azt a bírót, aki a Bíróság olyan tagjának a helyére lép, akinek hivatali ideje még nem járt le, elődjének fennmaradó hivatali idejére kell kinevezni.

8. cikk

A 2–7. cikk rendelkezéseit a főtanácsnokokra is alkalmazni kell.

II. CÍM

A BÍRÓSÁG SZERVEZETE

9. cikk

A bírói kar részleges megújítása, amelyre háromévente kerül sor, felváltva tizennégy, illetve tizenhárom bírót érint.

A főtanácsnoki kar részleges megújítása, amelyre háromévente kerül sor, minden egyes alkalommal négy főtanácsnokot érint.

10. cikk

A hivatalvezető a Bíróság előtt esküt tesz arra, hogy feladatait pártatlanul és lelkiismeretesen látja el, és megőrzi a Bíróság tanácskozásainak titkosságát.

11. cikk

A Bíróság a hivatalvezető akadályoztatása esetére gondoskodik annak helyettesítéséről.

12. cikk

A Bíróság működésének biztosítása érdekében a Bíróság mellett tisztviselők és egyéb alkalmazottak dolgoznak. Ezek a személyek az elnök felügyelete alatt a hivatalvezetőnek tartoznak felelősséggel.

13. cikk

A Bíróság kérésére az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében segédelőadók kinevezéséről rendelkezhet, és megállapíthatja a tevékenységükre irányadó szabályokat. A segédelőadók az eljárási szabályzatban megállapított feltételek szerint megbízhatók a Bíróság előtt folyamatban lévő ügyek előkészítő vizsgálataiban való részvétellel és az előadó bíróval való együttműködéssel.

A segédelőadókat olyan személyek közül választják, akiknek függetlenségéhez nem férhet kétség, és akik rendelkeznek a szükséges jogi képesítésekkel; a segédelőadókat a Tanács egyszerű többséggel nevezi ki. A segédelőadók a Bíróság előtt esküt tesznek arra, hogy feladataikat pártatlanul és lelkiismeretesen látják el, és megőrzik a Bíróság tanácskozásainak titkosságát.

14. cikk

A bíráknak, a főtanácsnokoknak és a hivatalvezetőnek a Bíróság székhelyén kell lakniuk.

15. cikk

A Bíróság folyamatosan működik. A törvénykezési szünet időtartamát, feladatainak kellő figyelembevételével, a Bíróság határozza meg.

16. cikk

A Bíróság három, illetve öt bíróból álló tanácsokat hoz létre. A tanácsok elnökét a bírák maguk közül választják meg. Az öt bíróból álló tanácsok elnökeit három évre választják. Az elnök egy alkalommal újraválasztható.

A nagytanács tizenhárom bíróból áll. Az elnöki tisztet a Bíróság elnöke tölti be. Az öttagú bírói tanácsok elnökei és az eljárási szabályzatban meghatározott feltételek szerint kinevezett más bírák szintén tagjai a nagytanácsnak.

A Bíróság nagytanácsa akkor jár el, ha az eljárásban félként részt vevő tagállam vagy uniós intézmény azt kéri.

A Bíróság teljes ülésben jár el az Európai Unió működéséről szóló szerződés 228. cikkének (2) bekezdése, 245. cikkének (2) bekezdése, 247. cikke vagy 286. cikkének (6) bekezdése alapján elé terjesztett ügyekben.

Ezen túlmenően, ha Bíróság úgy ítéli meg, hogy az előtte folyó ügy kivételes jelentőséggel bír, a főtanácsnok meghallgatását követően úgy határozhat, hogy az ügyet a teljes ülés elé utalja.

17. cikk

A Bíróság határozatai csak akkor érvényesek, ha a tanácskozásokon a bírák páratlan számban vesznek részt.

A három vagy öt bíróból álló tanácsok határozatai csak akkor érvényesek, ha azok meghozatalában három bíró vett részt.

A nagytanács határozatai csak akkor érvényesek, ha kilenc tag jelen van.

A teljes ülés határozatai csak akkor érvényesek, ha tizenöt tag jelen van.

Egy tanács valamely bírójának akadályoztatása esetén az eljárási szabályzatban megállapított feltételek szerint egy másik tanács bírója kérhető fel a tanácsban való részvételre.

18. cikk

A bírák vagy főtanácsnokok nem vehetnek részt olyan ügy elbírálásában, amelyben előzőleg valamelyik fél érdekében meghatalmazottként vagy tanácsadóként vettek részt, illetve ügyvédként jártak el, vagy amelyben előzőleg bíróság, vizsgálóbizottság tagjaként vagy bármilyen más minőségben állást kellett foglalniuk.

Ha egy bíró vagy főtanácsnok valamilyen különleges ok folytán úgy ítéli meg, hogy egy meghatározott ügyben az ítélethozatalban vagy az ügy kivizsgálásában nem vehet részt, erről tájékoztatja az elnököt. Ha valamilyen különleges ok folytán az elnök úgy ítéli meg, hogy valamely bíró vagy főtanácsnok egy meghatározott ügy tárgyalásában nem vehet részt, illetve indítványait nem adhatja elő, erre felhívja az érintett figyelmét.

Az e cikk alkalmazásával kapcsolatban felmerülő minden nehézség esetén a Bíróság dönt.

A felek nem kérelmezhetik a Bíróság vagy valamely tanácsa összetételének megváltoztatását sem a bíró állampolgársága alapján, sem arra való hivatkozással, hogy a Bíróságban vagy a tanácsban nincs az állampolgárságuknak megfelelő bíró.

III. CÍM

A BÍRÓSÁG ELJÁRÁSA

19. cikk

A tagállamokat és az uniós intézményeket a Bíróság előtt esetenként kinevezett meghatalmazott képviseli; a meghatalmazottat tanácsadó vagy ügyvéd segítheti.

Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes azon államok, amelyek nem tagállamok, valamint a megállapodásban említett EFTA Felügyeleti Hatóság ugyanilyen módon képviselik magukat.

A többi felet ügyvédnek kell képviselnie.

A felet a Bíróság előtt csak olyan ügyvéd képviselheti vagy segítheti, aki valamely tagállam bírósága előtt vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás más részes államának bírósága előtt eljárni jogosult.

E meghatalmazottak, tanácsadók és ügyvédek a Bíróság előtti eljárás folyamán az eljárási szabályzatban megállapított feltételeknek megfelelően rendelkeznek azokkal a jogokkal és biztosítékokkal, amelyek feladataik független ellátásához szükségesek.

A Bíróság az eljárási szabályzatban megállapított feltételek szerint az előtte megjelenő tanácsadókkal és ügyvédekkel szemben a rendszerint a bíróságoknak biztosított jogokkal rendelkezik.

Azok az egyetemi vagy főiskolai oktatók, akik olyan tagállam állampolgárai, amelynek joga lehetővé teszi számukra, hogy bíróság előtt eljárjanak, a Bíróság előtt ugyanolyan jogokkal rendelkeznek, mint amelyeket e cikk az ügyvédeknek biztosít.

20. cikk

A Bíróság előtti eljárás két részből, egy írásbeli és egy szóbeli részből áll.

Az írásbeli eljárás a keresetleveleknek, az előkészítő iratoknak, az ellenkérelmeknek, az észrevételeknek és az esetleges válaszoknak, valamint az ezek alátámasztásául szolgáló minden iratnak és okiratnak vagy ezek hitelesített másolatainak közlése a felekkel és az Unió azon intézményeivel, amelyeknek határozatai a jogvita tárgyát képezik.

Ezeket a közléseket az eljárási szabályzatban megállapított rendben és határidőn belül a hivatalvezető teszi meg.

A szóbeli eljárás az előadó bíró által benyújtott jelentés felolvasása, a meghatalmazottaknak, tanácsadóknak és ügyvédeknek, továbbá a főtanácsnok indítványainak a meghallgatása a Bíróság részéről, valamint az esetleges tanúk és szakértők ki-, illetve meghallgatása.

Ha a Bíróság úgy ítéli meg, hogy az ügy semmilyen új jogkérdést nem vet fel, a főtanácsnok meghallgatását követően úgy határozhat, hogy az ügyben a főtanácsnok indítványa nélkül dönt.

21. cikk

A Bíróság előtt a keresetet a hivatalvezetőnek címzett keresetlevéllel kell megindítani. A keresetlevélnek tartalmaznia kell a kérelmező nevét és lakcímét, az aláíró perbeli állását, annak a félnek vagy feleknek a nevét, aki vagy akik ellen a keresetet benyújtották, a jogvita tárgyát, a Bíróság döntésére irányuló kérelmet és azoknak a jogalapoknak a rövid összefoglalását, amelyekre a kérelmet alapozzák.

A keresetlevélhez adott esetben csatolni kell azt a jogi aktust, amelynek megsemmisítését a Bíróságtól kéri, vagy — az Európai Unió működéséről szóló szerződés 265. cikkében említett körülmények fennállta esetén — egy arra az időpontra vonatkozó okirati bizonyítékot, amikor az intézményt a hivatkozott cikk értelmében felkérték, hogy járjon el. Ha ezeket az okmányokat nem csatolták a keresetlevélhez, a hivatalvezető felkéri az érintett felet arra, hogy azokat ésszerű határidőn belül nyújtsa be, de a fél jogai akkor sem évülnek el, ha ezeket az okmányokat az eljárás megindítására nyitva álló határidő letelte után nyújtja be.

22. cikk

Az EAK-Szerződés 18. cikke szerinti ügyekben a hivatalvezetőnek címzett írásbeli jogorvoslati kérelemmel lehet a Bírósághoz fordulni. A kérelemnek tartalmaznia kell a kérelmező nevét és lakcímét, az aláíró perbeli állását, a megtámadott határozat megjelölését, az ellenérdekű felek megnevezését, a jogvita tárgyát, a Bíróság döntésére irányuló kérelmet és azoknak a jogalapoknak a rövid összefoglalását, amelyekre a kérelmet alapozzák.

A kérelemhez csatolni kell a Választottbírósági Bizottság megtámadott határozatának hitelesített másolatát.

Amennyiben a Bíróság a jogorvoslati kérelmet elutasítja, a Választottbírósági Bizottság határozata jogerőre emelkedik.

Ha a Bíróság a Választottbírósági Bizottság határozatát megsemmisíti, a Választottbírósági Bizottság előtti eljárás, adott esetben az eljárásban részt vevő felek valamelyikének kezdeményezésére, újra lefolytatható. A Bíróság jogkérdésben hozott döntései a Választottbírósági Bizottságra nézve kötelezőek.

23. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikkében említett esetekben egy tagállam bíróságának az eljárás felfüggesztéséről és az ügynek a Bíróság elé utalásáról szóló határozatát az érintett bíróság közli a Bírósággal. Ezt a határozatot azután a Bíróság hivatalvezetője továbbítja a feleknek, a tagállamoknak és a Bizottságnak, továbbá annak az uniós intézménynek, szervnek vagy hivatalnak, amelyik meghozta azt a jogi aktust, amelynek érvényessége vagy értelmezése a jogvita tárgyát képezi.

E határozat közlésétől számított két hónapon belül a feleknek, a tagállamoknak, a Bizottságnak, továbbá adott esetben annak az uniós intézménynek, szervnek vagy hivatalnak, amelyik meghozta azt a jogi aktust, amelynek érvényessége vagy értelmezése a jogvita tárgyát képezi, jogában áll a Bírósághoz beadványokat vagy írásbeli észrevételeket benyújtani.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikkében említett esetekben a tagállam bíróságának határozatát a Bíróság hivatalvezetője ezenkívül továbbítja az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás azon részes államainak, amelyek nem tagállamok, valamint a megállapodásban említett EFTA Felügyeleti Hatóságnak, amelyek a közléstől számított két hónapon belül beadványokat és írásbeli észrevételeket nyújthatnak be a Bírósághoz, amennyiben a határozat a megállapodás alkalmazási területeinek valamelyikét érinti.

Amennyiben a Tanács és egy vagy több harmadik állam között megkötött, valamely meghatározott tárgyra vonatkozó megállapodás úgy rendelkezik, hogy ezeknek az államoknak jogában áll beadványokat vagy írásbeli észrevételeket benyújtani, ha valamely tagállam bírósága egy olyan kérdést utal a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra, amely a megállapodás hatálya alá tartozik, a tagállami bíróságnak az ilyen kérdés Bíróság elé utalásáról szóló határozatát az érintett harmadik állam részére szintén továbbítani kell. E határozat közlésétől számított két hónapon belül ezeknek az államoknak jogában áll a Bírósághoz beadványokat vagy írásbeli észrevételeket benyújtani.

23a. cikk ⁽¹⁾

Az eljárási szabályzat gyorsított eljárást és a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségére vonatkozó előzetes döntéshozatalra utalás esetében sürgősségi eljárást írhat elő.

Ezen eljárások vonatkozásában a beadványok vagy az írásbeli észrevételek benyújtására az alapokmány 23. cikkében meghatározottnál rövidebb határidőt, és a 20. cikk (4) bekezdésétől eltérően a főtanácsnoki indítvány mellőzését lehet előírni.

A sürgősségi eljárás vonatkozásában ezenkívül a 23. cikkben felsorolt, beadványok vagy írásbeli észrevételek benyújtására jogosult felek és egyéb érdekelték körének korlátozását, és – kivételesen sürgős esetben – az eljárás írásbeli szakaszának mellőzését lehet előírni.

⁽¹⁾ A 2008/79/EK, Euratom határozat (HL L 24., 2008.1.29., 42. o.) által beillesztett cikk.

24. cikk

A Bíróság felkérheti a feleket, hogy nyújtsanak be minden olyan okiratot, és adjanak meg minden olyan tájékoztatást, amelyet a Bíróság szükségesnek tart. Elutasítás esetén a Bíróság alakszerű feljegyzést készít.

A Bíróság az eljárásban félként részt nem vevő tagállamokat, valamint intézményeket, szerveket és hivatalokat is felkérheti, hogy adjanak meg minden olyan tájékoztatást, amelyet a Bíróság az eljáráshoz szükségesnek tart.

25. cikk

A Bíróság bármely általa választott személyt, testületet, hatóságot, bizottságot vagy egyéb szervezetet bármikor szakértői vélemény elkészítésével bízhat meg.

26. cikk

A tanúkat az eljárási szabályzatban megállapított feltételek szerint lehet kihallgatni.

27. cikk

A Bíróság az eljárási szabályzatban megállapított feltételek szerint a megjelenést elmulasztó tanúkkal szemben a rendszerint a bíróságoknak biztosított jogokkal rendelkezik, és pénzbírságot szabhat ki.

28. cikk

A tanúkat és a szakértőket az eljárási szabályzatban megállapított formában tett eskü alatt, illetve a tanú vagy szakértő országának jogában meghatározott módon kell kihallgatni, illetve meghallgatni.

29. cikk

A Bíróság elrendelheti, hogy valamely tanút vagy szakértőt a lakóhelye szerinti bíróság hallgasson ki.

A végzést végrehajtás céljából az eljárási szabályzatban megállapított feltételeknek megfelelően meg kell küldeni az illetékes bíróságnak. A megkeresés alapján elkészített iratokat ugyanezen feltételek szerint vissza kell küldeni a Bíróságnak.

A költségeket a Bíróság viseli, de azokat adott esetben a felekre háríthatja.

30. cikk

Ha a tanú hamis vallomást tesz vagy a szakértő hamis szakvéleményt ad, a tagállam ezt ugyanúgy ítéli meg, mintha ezt a bűncselekményt valamely polgári ügyekben hatáskörrel rendelkező bírósága előtt követték volna el. A Bíróság feljelentése alapján az elkövetőt az érintett tagállam a hatáskörrel rendelkező bírósága elé állítja.

31. cikk

Ha a Bíróság hivatalból vagy a felek kérelmére nyomós okból másként nem határoz, a Bíróság tárgyalásai nyilvánosak.

32. cikk

A tárgyalásokon a Bíróság kihallgathatja a tanúkat, illetve meghallgathatja a szakértőket és magukat a feleket. Ez utóbbiak azonban csak képviselőik útján szólalhatnak fel a Bíróságon.

33. cikk

Minden tárgyalásról jegyzőkönyv készül, amelyet az elnök és a hivatalvezető ír alá.

34. cikk

Az ügyek tárgyalásának sorrendjét az elnök határozza meg.

35. cikk

A Bíróság tanácskozásai titkosak, és azok titkosságát később is meg kell őrizni.

36. cikk

Az ítéleteket indokolni kell. Az ítéleteknek tartalmazniuk kell azoknak a bírácoknak a nevét, akik a határozathozatalban részt vettek.

37. cikk

Az ítéleteket az elnök és a hivatalvezető írja alá. Az ítéleteket nyilvános ülésen fel kell olvasni.

38. cikk

A költségekről a Bíróság határoz.

39. cikk

A Bíróság elnöke határozhat — az ebben az alapokmányban foglalt egyes szabályoktól a szükséges mértékig eltérő és az eljárási szabályzatban megállapított gyorsított eljárással — a végrehajtásnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 278. cikkében, illetve az EAK-Szerződés 157. cikkében előírtak szerinti felfüggesztésére irányuló kérelmekről vagy az ideiglenes intézkedéseknek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 279. cikke szerinti elrendelésére irányuló kérelmekről, továbbá a végrehajtásnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 299. cikkének negyedik bekezdése, illetve az EAK-Szerződés 164. cikkének harmadik bekezdése szerinti felfüggesztésére irányuló kérelmekről.

Az elnököt akadályoztatása esetén az eljárási szabályzatban megállapított feltételek szerint egy másik bíró helyettesíti.

Az elnök vagy az őt helyettesítő bíró végzése ideiglenes, és semmiben nem befolyásolja előre a Bíróságnak az ügy érdemére vonatkozó határozatát.

40. cikk

A tagállamok és az Unió intézményei a Bíróság előtt folyamatban lévő eljárásokba beavatkozhatnak.

Ugyanez a jog az Unió szerveit és hivatalait, továbbá minden olyan egyéb személyt is megillet, aki valószínűsíteni tudja, hogy a Bíróság elé vitt jogvita kimeneteléhez jogos érdeke fűződik. Természetes vagy jogi személyek nem avatkozhatnak be a tagállamok közötti, az Unió intézményei közötti, illetve a tagállamok és az Unió intézményei közötti jogvitákba.

A második bekezdés sérelme nélkül az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás azon részes államai, amelyek nem tagállamok, valamint a megállapodásban említett EFTA Felügyeleti Hatóság beavatkozhatnak a Bíróság előtt folyamatban lévő eljárásokba, amennyiben azok e megállapodás alkalmazási területeinek egyikét érintik.

A beavatkozásra vonatkozó kérelemben tett indítványok csak az egyik fél indítványainak támogatására korlátozódhatnak.

41. cikk

Ha a szabályszerűen idézett alperes nem nyújtja be írásbeli védekezését, ellene elmarasztaló ítéletet kell hozni. Az ilyen mulasztási ítélet ellen az annak közlésétől számított egy hónapon belül ellentmondással lehet élni. Ha a Bíróság másként nem határoz, az ellentmondás nem jár a mulasztási ítélet végrehajtásának felfüggesztésével.

42. cikk

A tagállamok, az Unió intézményei, szervei vagy hivatalai és minden egyéb természetes vagy jogi személy az eljárási szabályzatban meghatározandó esetekben és feltételekkel harmadik félként megtámadhatják a meghallgatásuk nélkül meghozott ítéleteket, ha azok jogaikat sértik.

43. cikk

Ha egy ítélet értelme vagy hatálya kétséges, bármelyik fél vagy az Unió bármelyik intézménye kérelmére a Bíróság azt értelmezi, ha érdekeltségüket valószínűsítik.

44. cikk

Perújítási kérelemmel csak akkor lehet a Bírósághoz fordulni, ha olyan döntő jelentőségű tény merül fel, amely az ítélet meghozatalát megelőzően a Bíróság és a perújítást kérő fél előtt ismeretlen volt.

A perújítási eljárás a Bíróságnak az új tény fennállása miatt a perújítást megengedő határozatával veszi kezdetét, amelyben a Bíróság elismeri, hogy az új tény természete miatt az ügyben perújításnak van helye, és a kérelmet ezen az alapon elfogadhatónak nyilvánítja.

Perújítási kérelmet az ítélet meghozatalától számított 10 év után nem lehet benyújtani.

45. cikk

A távolságra tekintettel biztosított külön eljárási határidőket az eljárási szabályzat határozza meg.

A határidők elmulasztása nem jár jogvesztéssel, ha az érintett fél előre nem látható körülmények vagy *vis maior* fennállását igazolja.

46. cikk

A szerződésen kívül okozott károkért való felelősségre vonatkozó ügyekben az Unió elleni eljárás megindításának joga az erre okot adó esemény felmerülésétől számított öt év alatt évül el. Az elévülés megszakad, ha a Bírósághoz keresetet nyújtottak be, vagy ha a károsult fél az eljárás megindítása előtt követelésével a Közösségek megfelelő intézményéhez fordult. Ez utóbbi esetben az eljárást az EK-Szerződés 263. cikkében előírt két hónapos határidőn belül kell megindítani; adott esetben Európai Unió működéséről szóló szerződés 265. cikke második bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni.

Ezt a cikket az Európai Központi Bank ellen szerződésen kívül okozott károkért való felelősségre vonatkozóan benyújtott keresetekre is alkalmazni kell.

IV. CÍM

A TÖRVÉNYSZÉK

47. cikk

A 9. cikk első bekezdését, a 14. és 15. cikket, a 17. cikk első, második, negyedik és ötödik bekezdését, valamint a 18. cikket a Törvényszékre és annak tagjaira is alkalmazni kell.

A 3. cikk negyedik bekezdését, valamint a 10., 11. és 14. cikket a Törvényszék hivatalvezetőjére is megfelelően alkalmazni kell.

48. cikk

A Törvényszék huszonhét bíróból áll.

49. cikk

A Törvényszék tagjait fel lehet kérni főtanácsnoki feladatok ellátására.

A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva, nyilvános tárgyaláson indokolással ellátott indítványt terjesszen elő a Törvényszék előtt folyó meghatározott ügyekre vonatkozóan annak érdekében, hogy segítse a Törvényszék feladatának ellátásában.

Az ilyen ügyek kiválasztásának szempontjait, valamint a főtanácsnok kijelölésére vonatkozó szabályokat a Törvényszék eljárási szabályzata állapítja meg.

Az a tag, akit egy ügyben a főtanácsnoki feladatok ellátására kértek fel, az ügy elbírálásában nem vehet részt.

50. cikk

A Törvényszék három, illetve öt bíróból álló tanácsokban ülészik. A tanácsok elnökét a bírák maguk közül választják meg. Az öt bíróból álló tanácsok elnökeit három évre választják. Az elnök egy alkalommal újraválasztható.

A tanácsok összetételére és az ügyeknek a tanácsokra történő kiosztására irányadó szabályokat az eljárási szabályzat tartalmazza. Az eljárási szabályzatban meghatározott bizonyos esetekben a Törvényszék teljes ülésben, illetve egyesbíróként is eljárhat.

Az eljárási szabályzat úgy is rendelkezhet, hogy a Törvényszék, az ott meghatározott ügyekben és feltételekkel, nagytanácsban jár el.

51. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikkének (1) bekezdésében foglaltaktól eltérve, továbbra is a Bíróság rendelkezik hatáskörrel Európai Unió működéséről szóló szerződés 263. és 265. cikkében említett azon keresetek elbírálására, amelyeket a tagállamok valamelyike nyújt be:

a) az Európai Parlament vagy a Tanács, illetve – amennyiben közösen járnak el – mindkettőjük valamely jogi aktusa, illetve mulasztása miatt, kivéve:

— a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikke (2) bekezdése alapján elfogadott határozatokat,

— a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikke értelmében a kereskedelem védelmére vonatkozó valamely tanácsi rendelet alapján elfogadott jogi aktusokat,

— azokat a jogi aktusokat, amelyek révén a Tanács Európai Unió működéséről szóló szerződés 291. cikkének (2) bekezdésével összhangban a végrehajtási hatáskört maga gyakorolja;

b) a Bizottságnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 311. cikkének (1) bekezdése szerinti valamely jogi aktusa, illetve mulasztása miatt.

Szintén a Bíróság hatáskörébe tartozik azoknak az ugyanezen cikkeken alapuló kereseteknek az elbírálása, amelyeket az Unió intézményei nyújtanak be az Európai Parlament vagy a Tanács, illetve – amennyiben közösen járnak el – mindkettőjük vagy pedig a Bizottság valamely jogi aktusa, illetve mulasztása miatt, továbbá amelyeket az Unió valamely intézménye nyújt be az Európai Központi Bank valamely jogi aktusa, illetve mulasztása miatt.

52. cikk

A Bíróság elnöke és a Törvényszék elnöke közös megegyezéssel meghatározza azokat a feltételeket, amelyek szerint a Bíróság tisztviselői és egyéb alkalmazottai a Törvényszék számára — működésének biztosítása érdekében — szolgálatot teljesítenek. Bizonyos tisztviselők és egyéb alkalmazottak az a Törvényszék elnökének felügyelete alatt a Törvényszék hivatalvezetőjének tartoznak felelősséggel.

53. cikk

A Törvényszék előtti eljárásra ezen alapokmány III. címe az irányadó.

Az eljárás további és részletes szabályait szükség szerint a Törvényszék eljárási szabályzata határozza meg. A szellemi tulajdon terén felmerülő jogviták sajátosságainak figyelembe vétele érdekében az eljárási szabályzat eltérhet a 40. cikk negyedik bekezdésétől és a 41. cikktől.

A 20. cikk negyedik bekezdésétől eltérően indokolással ellátott indítványait a főtanácsnok írásban is megteheti.

54. cikk

Ha valamely, a Törvényszékhez intézett keresetlevelet vagy egyéb beadványt tévesen a Bíróság hivatalvezetőjéhez nyújtanak be, a hivatalvezető azt haladéktalanul továbbítja a Törvényszék hivatalvezetőjének; hasonlóképpen, ha egy, a Bírósághoz intézett keresetlevelet vagy egyéb beadványt tévesen az a Törvényszék hivatalvezetőjének nyújtanak be, a hivatalvezető azt haladéktalanul továbbítja a Bíróság hivatalvezetőjének.

Ha a Törvényszék megállapítja, hogy nincs hatásköre valamely olyan ügy megtárgyalására és eldöntésére, amely a Bíróság hatáskörébe tartozik, az ügyet átteszi a Bírósághoz; hasonlóképpen, ha a Bíróság megállapítja, hogy egy ügy a Törvényszék hatáskörébe tartozik, ezt az ügyet átteszi a Törvényszékhez, amely ezt követően az ügyben hatáskörének hiányát nem állapíthatja meg.

Ha a Bírósághoz és a Törvényszékhez olyan ügyekben fordultak, amelyeknek ugyanaz a tárgya, amelyekben ugyanaz az értelmezési kérdés merül fel vagy ugyanannak a jogi aktusnak az érvényességét vitatják, a Törvényszék az előtte folyó eljárást a felek meghallgatását követően a Bíróság ítéletéig felfüggesztheti, vagy – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 263. cikke alapján benyújtott keresetek esetén – hatáskörét átengedheti e keresetekre nézve annak érdekében, hogy ezekről a Bíróság dönthessen. Ugyanilyen feltételekkel a Bíróság is határozhat úgy, hogy az előtte folyó eljárást felfüggeszti; ebben az esetben a Törvényszék előtti eljárás folytatódik.

Ha keresetével valamely tagállam és egy intézmény ugyanazon jogi aktust támadja meg, a Törvényszék köteles hatáskörét átengedni e keresetekre nézve annak érdekében, hogy ezekről a Bíróság dönthessen.

55. cikk

A Törvényszék eljárást befejező határozatait, az érdemi kérdésekről csak részben rendelkező, illetve a hatáskör hiányára vagy a kereset meg nem engedhetőségére alapozott kifogásra vonatkozó eljárási kérdésről rendelkező határozatokat a Törvényszék hivatalvezetője közli a felekkel, valamennyi tagállammal és az Unió intézményeivel akkor is, ha azok a Törvényszék előtt folyó eljárásba nem avatkoztak be.

56. cikk

A Törvényszék eljárást befejező határozata ellen és annak az érdemi kérdésekről csak részben rendelkező, illetve a hatáskör hiányára vagy a kereset meg nem engedhetőségére alapozott kifogásra vonatkozó eljárási kérdésről rendelkező határozata ellen a Bírósághoz a megtámadott határozat közlésétől számított két hónapon belül fellebbezést lehet benyújtani.

Ilyen fellebbezéssel bármelyik fél élhet, akinek indítványait egészben vagy részben elutasították. A tagállamokon és az Unió intézményein kívüli beavatkozók csak akkor nyújthatnak be fellebbezést, ha őket a Törvényszék határozata közvetlenül érinti.

Az Unió és az alkalmazottai közötti jogvitákra vonatkozó perek esetét kivéve fellebbezést nyújthatnak be azok a tagállamok és uniós intézmények is, amelyek a Törvényszék előtt folyó perbe nem avatkoztak be. Ilyen esetekben ezeknek a tagállamoknak és intézményeknek a helyzete az első fokon beavatkozó tagállamok vagy intézmények helyzetével azonos.

57. cikk

Minden olyan személy, akinek a beavatkozási kérelmét a Törvényszék elutasította, a kérelmet elutasító határozat közlésétől számított két héten belül fellebbezést nyújthat be a Bírósághoz.

Az eljárásban részt vevő felek a Törvényszéknek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 278., 279. cikke vagy 299. cikkének negyedik bekezdése, illetve az EAK-Szerződés 157. cikke vagy 164. cikkének harmadik bekezdése alapján hozott határozatait ellen a határozat velük való közlésétől számított két hónapon belül élhetnek fellebbezéssel.

Az e cikk első két bekezdésében említett fellebbezésről a 39. cikkében említett eljárás szerint kell határozni.

58. cikk

A Bírósághoz benyújtott fellebbezés kizárólag jogkérdésre vonatkozhat. A fellebbezésben csak a Törvényszék hatáskörének hiányára, a fellebbező érdekeit hátrányosan befolyásoló eljárási szabálytalanságra, valamint az uniós jognak a Törvényszék általi megsértésére lehet hivatkozni.

A fellebbezés nem vonatkozhat kizárólag a költségek összegére vagy arra, hogy a költségek viselésére melyik felet kötelezték.

59. cikk

Ha a Törvényszék valamely határozata ellen fellebbezést nyújtottak be, a Bíróság előtti eljárás írásbeli és szóbeli részből áll. Az eljárási szabályzatban megállapított feltételeknek megfelelően a Bíróság a főtanácsnok és a felek meghallgatását követően szóbeli eljárás nélkül is határozhat.

60. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 278. és 279. cikkének, illetve az EAK-Szerződés 157. cikkének sérelme nélkül a fellebbezésnek nincs felfüggesztő hatálya.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 280. cikkétől eltérve, a Törvényszék valamely rendeletet semmissé nyilvánító határozata csak az ezen alapokmány 56. cikkének első bekezdésében említett határidő lejártának napjától vagy — ha e határidőn belül fellebbezést nyújtottak be — a fellebbezés elutasításának napjától lép hatályba, ami ugyanakkor nem érinti a félnek azt a jogát, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 278. és 279. cikke, illetve az EAK-Szerződés 157. cikke alapján a semmissé nyilvánított rendelet hatályának felfüggesztése vagy bármilyen egyéb ideiglenes intézkedés elrendelése érdekében a Bírósághoz forduljon.

61. cikk

Ha a fellebbezés megalapozott, a Bíróság a Törvényszék határozatát hatályon kívül helyezi. Ha a per állása megengedi, az ügyet maga a Bíróság is érdemben eldöntheti, illetve határozathozatalra visszautalhatja a Törvényszékhez.

Egy ügynek a Törvényszékhez való visszautalása esetén a Törvényszéket jogkérdésekben köti a Bíróság határozata.

Ha a Törvényszék előtt folyó perbe be nem avatkozó tagállam vagy uniós intézmény által benyújtott fellebbezés megalapozott, a Bíróság — ha szükségesnek tartja — megállapíthatja, hogy a Törvényszék hatályon kívül helyezett határozatának mely joghatásait kell végérvényesnek tekinteni az eljárásban részt vevő felekre vonatkozóan.

62. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett esetekben az első főtanácsnok, ha úgy ítéli meg, hogy fennáll a komoly veszélye annak, hogy az uniós jog egységessége vagy koherenciája sérül, a Törvényszék határozatának felülvizsgálatát indítványozhatja a Bíróságnál.

Az indítványt a Törvényszék határozatának kihirdetésétől számított egy hónapon belül kell megtenni. A Bíróság az első főtanácsnok indítványának előterjesztésétől számított egy hónapon belül dönt arról, hogy szükséges-e a határozat felülvizsgálata.

62a. cikk

A Bíróság a felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekkel kapcsolatban gyorsított eljárás keretében, a Törvényszék által részére megküldött iratok alapján határoz.

Az ezen alapokmány 23. cikkében említett érdekelteknek, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben a Törvényszék előtti eljárás feleinek jogukban áll a felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekkel kapcsolatban a megadott határidőn belül beadványokat vagy írásbeli észrevételeket benyújtani a Bírósághoz.

A Bíróság a határozathozatalt megelőzően elrendelheti a szóbeli szakasz megnyitását.

62b. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 278. és 279. cikkének sérelme nélkül, a felülvizsgálati indítványnak és a felülvizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatnak nincs felfüggesztő hatálya. Ha a Bíróság azt állapítja meg, hogy a Törvényszék határozata sérti az uniós jog egységességét vagy koherenciáját, az ügyet visszautalja a Törvényszék elé, amelyet jogkérdésekben köt a Bíróság határozata; a Bíróság meghatározhatja, hogy a Törvényszék határozatának mely részei rendelkeznek jogerővel az eljárásban részt vevő felek tekintetében. Ugyanakkor, ha a jogvita eldöntése – a felülvizsgálat eredményére figyelemmel – a Törvényszék határozatában megállapított tényálláson alapul, a Bíróság határozata jogerős.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikke (3) bekezdésében említett esetekben – felülvizsgálati indítvány vagy felülvizsgálati eljárás indítására irányuló határozat hiányában – a Törvényszéknek a hozzá intézett kérdésekre adott válaszai az erre a célra a 62. cikk második bekezdésében meghatározott határidő lejártával hatályosak. Felülvizsgálati eljárás megindítása esetén a felülvizsgálat tárgyát képező válasz vagy válaszok az eljárás lezárultával válnak hatályossá, kivéve, ha a Bíróság ettől eltérően határoz. Ha a Bíróság azt állapítja meg, hogy a Törvényszék határozata sérti az uniós jog egységességét vagy koherenciáját, a Bíróságnak a felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre adott válasza lép a Törvényszék válasza helyébe.

IVA. CÍM

KÜLÖNÖS HATÁSKÖRŰ TÖRVÉNYSZÉKEK

62c. cikk

Ennek az alapokmánynak a melléklete tartalmazza az Európai Unió működéséről szóló szerződés 257. cikke alapján létrehozott különös hatáskörű törvényszékek hatáskörére, összetételére, szervezétére és eljárására vonatkozó rendelkezéseket.

V. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

63. cikk

Az ezen alapokmány alkalmazásához és, amennyiben szükséges, a kiegészítéséhez szükséges rendelkezéseket a Bíróság és a Törvényszék eljárási szabályzata tartalmazza.

64. cikk

Az Európai Unió Bíróságának nyelvhasználati szabályaira vonatkozó rendelkezéseket a Tanács által egyhangúlag elfogadott rendelet állapítja meg. A rendeletet vagy a Bíróság kérésére és a Bizottsággal, valamint az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, vagy a Bizottság javaslatára és a Bírósággal, valamint az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően kell elfogadni.

A Bíróság eljárási szabályzatának és a Törvényszék eljárási szabályzatának a nyelvhasználati szabályokra vonatkozó rendelkezéseit továbbra is alkalmazni kell mindaddig, amíg a fenti szabályok elfogadásra nem kerülnek. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 253. és 254. cikkében foglaltaktól eltérve, a nyelvhasználati szabályokra vonatkozó rendelkezéseket kizárólag a Tanács egyhangú jóváhagyásával lehet módosítani vagy hatályon kívül helyezni.

MELLÉKLET

AZ EURÓPAI UNIÓ KÖZSZOLGÁLATI TÖRVÉNYSZÉKE

1. cikk

Az Európai Unió Közzolgálati Törvényszéke (a továbbiakban: Közzolgálati Törvényszék) első fokon az Unió és alkalmazottai közötti jogvitákban jár el az Európai Unió működéséről szóló szerződés 270. cikke alapján, beleértve a valamennyi szerv vagy hivatal és annak személyzete közötti azon jogvitákat, amelyek a Bíróság hatáskörébe tartoznak.

2. cikk

A Közzolgálati Törvényszék hét bíróból áll. Amennyiben a Bíróság kéri, a bírák számát a Tanács minősített többséggel hozott határozattal megnövelheti.

A bírákat hatéves időtartamra nevezik ki. A távozó bírák újra kinevezhetők.

A megüresedő bírói tisztséget egy új bíró hatéves időtartamra történő kinevezésével kell betölteni.

3. cikk

(1) A bírákat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 257. cikke negyedik bekezdésével összhangban, és az e cikkel létrehozott bizottsággal folytatott konzultációt követően a Tanács nevezi ki. A bírák kinevezése során a Tanács ügyel a Közzolgálati Törvényszék kiegyensúlyozott összetételére, mind a tagállamok állampolgárainak a lehető legszélesebb földrajzi területen alapuló kiválasztását, mind pedig a nemzeti jogrendszerek képviselőit illetően.

(2) Minden uniós polgársággal rendelkező és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 257. cikk negyedik bekezdésében meghatározott feltételeket teljesítő személynek lehetősége van pályázat benyújtására. A Tanács a Bíróság javaslatára megállapítja a pályázatok benyújtására és kezelésére vonatkozó feltételeket és részletes szabályokat.

(3) Létrejön egy, a Bíróság, valamint a Törvényszék korábbi tagjaiból és elismert szaktudással rendelkező jogászokból álló, hét tagú bizottság. A Tanács a Bíróság elnökének javaslatára megállapítja a bizottság tagjainak megválasztására és a bizottság működésére vonatkozó szabályokat.

(4) A bizottság véleményt nyilvánít arról, hogy a pályázók megfelelnek-e a Közzszolgálati Törvényszék bírói tisztségének betöltéséhez szükséges követelményeknek. A bizottság ezen véleményéhez csatolja a legmagasabb szintű tapasztalattal rendelkező pályázók listáját. A listának legalább kétszer annyi jelöltet kell tartalmaznia, mint ahány bírát a Tanács kinevez.

4. cikk

(1) A Közzszolgálati Törvényszék elnökét a bírák maguk közül választják meg, hároméves időtartamra. Az elnök újraválasztható.

(2) A Közzszolgálati Törvényszék három bíróból álló tanácsokban ülészik. A Közzszolgálati Törvényszék az eljárási szabályzatában meghatározott esetekben teljes ülésben, öt bíróból álló tanácsban vagy egyesbíróként is eljárhat.

(3) A teljes ülés és az öt bíróból álló tanácsok elnöki tisztét a Közzszolgálati Törvényszék elnöke tölti be. A három bíróból álló tanácsok elnökeinek megválasztására az (1) bekezdésben meghatározott feltételek szerint kerül sor. Amennyiben a Közzszolgálati Törvényszék elnöke egy három bíróból álló tanácsba kerül beosztásra, akkor ebben a tanácsban ő tölti be az elnöki tisztet.

(4) A teljes ülés hatáskörére és határozatképességére, továbbá a tanácsok összetételére és az ügyeknek a tanácsokra történő kiosztására irányadó szabályokat az eljárási szabályzat határozza meg.

5. cikk

Az Európai Unió Bírósága alapokmányának 2–6. cikkét, 14. cikkét, 15. cikkét, a 17. cikk első, második és ötödik bekezdését, valamint 18. cikkét alkalmazni kell a Közzszolgálati Törvényszékre és annak tagjaira.

Az alapokmány 2. cikkében említett esküt a Bíróság előtt kell letenni, és a Bíróság hozza meg a 3., 4. és 6. cikkében említett határozatokat a Közzszolgálati Törvényszékkel folytatott konzultációt követően.

6. cikk

(1) A Közzszolgálati Törvényszék munkája során a Bíróság és a Törvényszék szolgálataira támaszkodik. A Bíróság vagy adott esetben a Törvényszék elnöke a Közzszolgálati Törvényszék elnökével közös megegyezéssel meghatározza azokat a feltételeket, amelyek szerint a Bíróság vagy a Törvényszék tisztviselői és egyéb alkalmazottai a Közzszolgálati Törvényszék számára – működésének biztosítása érdekében – szolgálatot teljesítenek. Bizonyos tisztviselők és egyéb alkalmazottak a Közzszolgálati Törvényszék elnökének felügyelete alatt ezen törvényszék hivatalvezetőjének tartoznak felelősséggel.

(2) A Közzszolgálati Törvényszék kinevezi hivatalvezetőjét, valamint megállapítja a tevékenységére vonatkozó szabályokat. Az Európai Unió Bíróságának alapokmánya 3. cikkének negyedik bekezdését, 10., 11. és 14. cikkét a Közzszolgálati Törvényszék hivatalvezetőjére is alkalmazni kell.

7. cikk

(1) A Közzszolgálati Törvényszék előtti eljárásra az Európai Unió Bírósága alapokmányának III. címe az irányadó, a 22. és a 23. cikk kivételével. Az eljárás további és részletes szabályait szükség szerint a Közzszolgálati Törvényszék eljárási szabályzata határozza meg.

(2) A Törvényszék a nyelvhasználati szabályokra vonatkozó rendelkezéseit a Közzszolgálati Törvényszékre is alkalmazni kell.

(3) Az eljárás írásbeli szakasza a keresetlevél és az ellenkérelem közlését foglalja magában, kivéve, ha a Közzszolgálati Törvényszék úgy határoz, hogy szükség van az előkészítő iratok második kicserélésére is. Amennyiben sor kerül az előkészítő iratok második kicserélésére, a Közzszolgálati Törvényszék a felek hozzájárulásával szóbeli eljárás nélkül is határozhat.

(4) Az eljárás minden szakaszában, a keresetlevél benyújtásától kezdődően, a Közzolgálati Törvényszék vizsgálhatja a jogviták egyezséggel történő rendezésének lehetőségét, és törekedhet az ilyen egyezés elősegítésére.

(5) A költségekről a Közzolgálati Törvényszék határoz. Az eljárási szabályzat eltérő rendelkezéseire is figyelemmel a pereszes fél köteles a költségek megtérítésére, amennyiben a Közzolgálati Törvényszék így határoz.

8. cikk

(1) Ha valamely, a Közzolgálati Törvényszékhez intézett keresetlevelet vagy egyéb beadványt tévesen a Bíróság vagy a Törvényszék hivatalvezetőjéhez nyújtanak be, a hivatalvezető azt haladéktalanul továbbítja a Közzolgálati Törvényszék hivatalvezetőjének. Hasonlóképpen, ha egy, a Bírósághoz vagy a Törvényszék intézett keresetlevelet vagy egyéb beadványt tévesen a Közzolgálati Törvényszék hivatalvezetőjéhez nyújtanak be, a hivatalvezető azt haladéktalanul továbbítja a Bíróság vagy a Törvényszék hivatalvezetőjének.

(2) Ha a Közzolgálati Törvényszék megállapítja, hogy nincs hatásköre valamely olyan ügy megtárgyalására és eldöntésére, amely a Bíróság vagy a Törvényszék hatáskörébe tartozik, az ügyet átteszi a Bírósághoz, illetve a Törvényszékhez. Hasonlóképpen, ha a Bíróság, illetve a Törvényszék megállapítja, hogy egy ügy a Közzolgálati Törvényszék hatáskörébe tartozik, ezt az ügyet átteszi a Közzolgálati Törvényszékhez, amely ezt követően az ügyben hatáskörének hiányát nem állapíthatja meg.

(3) Ha a Közzolgálati Törvényszékhez és a Törvényszékhez olyan ügyekben fordulnak, amelyekben ugyanaz az értelmezési kérdés merül fel, vagy ugyanannak a jogi aktusnak az érvényességét vitatják, a Közzolgálati Törvényszék az előtte folyó eljárást a felek meghallgatását követően a Törvényszék ítéletének meghozataláig felfüggesztheti.

Ha a Közzolgálati Törvényszékhez és a Törvényszékhez olyan ügyekben fordulnak, amelyeknek ugyanaz a tárgya, a Közzolgálati Törvényszék megállapítja a hatáskörének hiányát, hogy az ügyben a Törvényszék járhatson el.

9. cikk

A Közzolgálati Törvényszék eljárást befejező határozata ellen, és annak az érdemi kérdésekről csak részben rendelkező, illetve a hatáskör hiányára vagy a kereset meg nem engedhetőségére alapozott kifogásra vonatkozó eljárási kérdésről rendelkező határozata ellen a Törvényszékhez a megtámadott határozat közlésétől számított két hónapon belül fellebbezést lehet benyújtani.

Ilyen fellebbezéssel bármelyik fél élhet, akinek indítványait egészben vagy részben elutasították. A tagállamokon és az Unió intézményein kívüli beavatkozók csak akkor nyújthatnak be fellebbezést, ha őket a Közzolgálati Törvényszék határozata közvetlenül érinti.

10. cikk

(1) Minden olyan személy, akinek a beavatkozási kérelmét a Közzolgálati Törvényszék elutasította, a kérelmet elutasító határozat közlésétől számított két héten belül fellebbezést nyújthat be a Törvényszékhez.

(2) Az eljárásban részt vevő felek a Közzolgálati Törvényszéknek Európai Unió működéséről szóló szerződés 278. vagy 279. cikke vagy a 299. cikkének negyedik bekezdése, illetve az Euratom-Szerződés 157. cikke vagy 164. cikkének harmadik bekezdése alapján hozott határozata ellen a határozat közlésétől számított két hónapon belül fellebbezést nyújthat be a Törvényszékhez.

(3) A Törvényszék elnöke határozhat az e mellékletben foglalt egyes szabályoktól a szükséges mértékig eltérő, és a Törvényszék eljárási szabályzatában megállapítandó gyorsított eljárásban az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett fellebbezésekről.

11. cikk

(1) A Törvényszékhez benyújtott fellebbezés kizárólag jogkérdésre vonatkozhat. A fellebbezésben csak a Közzszolgálati Törvényszék hatáskörének hiányára, a fellebbező érdekeit hátrányosan befolyásoló eljárási szabálytalanságra, valamint az uniós jognak a Közzszolgálati Törvényszék általi megsértésére lehet hivatkozni.

(2) A fellebbezés nem vonatkozhat kizárólag a költségek összegére, vagy arra, hogy a költségek viselésére melyik felet kötelezték.

12. cikk

(1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 278. és 279. cikkének, illetve az Euratom-Szerződés 157. cikkének sérelme nélkül, a Törvényszékhez benyújtott fellebbezésnek nincs felfüggesztő hatálya.

(2) Ha a Közzszolgálati Törvényszék valamely határozata ellen fellebbezést nyújtottak be, a Törvényszék előtti eljárás írásbeli és szóbeli szakaszból áll. Az eljárási szabályzatában megállapított feltételeknek megfelelően a Törvényszék a felek meghallgatását követően szóbeli eljárás nélkül is határozhat.

13. cikk

(1) Ha a fellebbezés megalapozott, a Törvényszék a Közzszolgálati Törvényszék határozatát hatályon kívül helyezi, és a jogvitát érdemben maga dönti el. Amennyiben a per állása az érdemi döntést nem teszi lehetővé, a Törvényszék az ügyet határozathozatalra visszautalja a Közzszolgálati Törvényszékhez.

(2) Egy ügynek a Közzszolgálati Törvényszékhez való visszautalása esetén a Közzszolgálati Törvényszéket jogkérdésekben köti a Törvényszék határozata.

(4.) JEGYZŐKÖNYV
**A KÖZPONTI BANKOK EURÓPAI RENDSZERE ÉS AZ
EURÓPAI KÖZPONTI BANK ALAPOKMÁNYÁRÓL**

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy megállapítsák Európai Unió működéséről szóló szerződés 129. cikkének (2) bekezdésében előírt Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányát,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

I. FEJEZET

A KÖZPONTI BANKOK EURÓPAI RENDSZERE

1. cikk

A Központi Bankok Európai Rendszere

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 282. cikkének (1) bekezdésével összhangban az Európai Központi Bank (EKB) és a nemzeti központi bankok alkotják a Központi Bankok Európai Rendszerét (KBER). Az eurorendszert az EKB és azon tagállamok nemzeti központi bankjai alkotják, amelyek pénzneme az euro.

A KBER és az EKB feladatait és tevékenységét a Szerződéseknek és ezen alapokmány rendelkezéseinek megfelelően végzi.

II. FEJEZET

A KBER CÉLKITŰZÉSEI ÉS FELADATAI

2. cikk

Célkitűzések

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikke (1) bekezdésének és 282. cikke (2) bekezdésének megfelelően a KBER elsődleges célja az árstabilitás fenntartása. Az árstabilitási cél veszélyeztetése nélkül a KBER támogatja az Unión belüli általános gazdaságpolitikát azzal a céllal, hogy hozzájáruljon az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében megállapított uniós célkitűzések megvalósításához. A KBER a szabad versenyen alapuló nyitott piacgazdaság elvével összhangban tevékenykedik, ezáltal elősegítve az erőforrások hatékony elosztását és tiszteletben tartva az Európai Unió működéséről szóló szerződés 119. cikkében meghatározott alapelveket.

3. cikk

Feladatok

3.1. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikke (2) bekezdésének megfelelően a KBER alapvető feladatai a következők:

- az Unió monetáris politikájának meghatározása és végrehajtása;
- devizaműveletek végzése e szerződés 219. cikke rendelkezéseinek megfelelően;
- a tagállamok hivatalos devizatartalékainak tartása és kezelése;
- a fizetési rendszerek zavartalan működésének előmozdítása.

3.2. Az említett szerződés 127. cikke (3) bekezdésének megfelelően a 3.1. cikk harmadik francia bekezdése nem érinti a devizában tartott technikai egyenlegeknek a tagállamok kormányai által történő tartását és kezelését.

3.3. Az említett szerződés 127. cikke (5) bekezdésének megfelelően a KBER támogatja a hatáskörrel rendelkező hatóságokat a hitelintézetek prudenciális felügyeletére és a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó politikáik zavartalan megvalósításában.

4. cikk

Tanácsadói feladatok

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikke (4) bekezdésének megfelelően:

a) az EKB-val konzultálni kell:

- a hatáskörébe tartozó valamennyi uniós jogi aktusra irányuló javaslattal kapcsolatban;
- a nemzeti hatóságok részéről az EKB hatáskörébe tartozó valamennyi jogszabálytervezettel kapcsolatban a Tanács által a 41. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően meghatározott kereteken belül és feltételek mellett;

b) az EKB a hatáskörébe tartozó területeken véleményt terjeszthet az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok, vagy a nemzeti hatóságok elé.

5. cikk

Statisztikai adatok gyűjtése

5.1. A KBER feladatainak megvalósítása céljából az EKB a nemzeti központi bankok közreműködésével összegyűjti a szükséges statisztikai adatokat a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoktól vagy közvetlenül a gazdasági szereplőktől. Ennek érdekében együttműködik az uniós intézményekkel, szervekkel és hivatalokkal, a tagállamok vagy harmadik államok hatáskörrel rendelkező hatóságaival, valamint a nemzetközi szervezetekkel.

5.2. Az 5.1. cikkben meghatározott feladatokat — amennyire lehetséges — a nemzeti központi bankok látják el.

5.3. Az EKB szükség esetén hozzájárul a hatáskörébe tartozó területeken a statisztikai adatok gyűjtésére, összeállítására és terjesztésére vonatkozó szabályok és gyakorlatok összehangolásához.

5.4. A Tanács a 41. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően meghatározza az adatszolgáltatásra kötelezett természetes és jogi személyek körét, a titoktartási szabályokat és a végrehajtásra vonatkozó megfelelő rendelkezéseket.

6. cikk

Nemzetközi együttműködés

6.1. A KBER feladatkörébe tartozó nemzetközi együttműködés terén az EKB határozza meg a KBER képviselőinek formáját.

6.2. Az EKB és — annak jóváhagyásával — a nemzeti központi bankok részt vehetnek nemzetközi monetáris intézményekben.

6.3. A 6.1. és a 6.2. cikk nem érinti az Európai Unió működéséről szóló szerződés 138. cikkét.

III. FEJEZET

A KBER SZERVEZETE

7. cikk

Függetlenség

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 130. cikkének megfelelően a Szerződések és az ezen alapokmány által rájuk ruházott hatáskörök gyakorlása, valamint az ilyen feladatok és kötelezettségek végrehajtása során sem az EKB, sem a nemzeti központi bankok, sem döntéshozó szerveik valamely tagja nem kérhet vagy fogadhat el utasítást az uniós intézményektől, szervektől vagy hivataloktól, a tagállamok kormányaitól vagy bármely egyéb szervtől. Az uniós intézmények, szervek és hivatalok, valamint a tagállamok kormányai kötelezettséget vállalnak arra, hogy tiszteletben tartják ezt az elvet, és nem kísérlik meg az EKB vagy a nemzeti központi bankok döntéshozó szervei tagjainak befolyásolását feladataik ellátása során.

8. cikk

Általános alapelv

A KBER-t az EKB döntéshozó szervei irányítják.

9. cikk

Az Európai Központi Bank

9.1. Az EKB, amely az Európai Unió működéséről szóló szerződés 282. cikke (3) bekezdésének megfelelően jogi személyiséggel rendelkezik, valamennyi tagállamban az adott tagállam jogában a jogi személyeknek biztosított legteljesebb jogképességgel rendelkezik; így különösen ingó és ingatlan vagyont szerezhet és idegeníthet el, továbbá bíróság előtt eljárhat.

9.2. Az EKB biztosítja, hogy az említett szerződés 127. cikkének (2), (3) és (5) bekezdése alapján a KBER-re ruházott feladatokat vagy az ezen alapokmány értelmében végzett saját tevékenysége keretében vagy a 12.1. és 14. cikk értelmében a nemzeti központi bankokon keresztül hajtsák végre.

9.3. Az említett szerződés 129. cikke (1) bekezdésének megfelelően az EKB döntéshozó szervei a Kormányzótanács és az Igazgatóság.

10. cikk

A Kormányzótanács

10.1. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 283. cikke (1) bekezdésének megfelelően az EKB Kormányzótanácsa az EKB Igazgatóságának tagjaiból és azon tagállamok nemzeti központi bankjainak elnökeiből áll, amelyek hivatalos pénzneme az euro.

10.2. A Kormányzótanács minden tagjának egy szavazata van. Attól a naptól kezdődően, amikor a Kormányzótanács tagjainak a száma a 21-et meghaladja, az Igazgatóság minden egyes tagjának egy szavazata lesz, és a szavazati joggal rendelkező nemzeti központi banki elnökök száma 15 lesz. Ez utóbbi szavazati jogok elosztása és rotációja a következőképpen történik:

- attól a naptól kezdődően, amikor a nemzeti központi banki elnökök száma meghaladja a 15-öt, és addig a napig, amíg számuk eléri a 22-t, a nemzeti központi banki elnököket két csoportba kell sorolni azon rangsornak megfelelően, amelyet az elnök által képviselt nemzeti központi bank tagállamának az azon tagállamok piaci áron számított aggregált bruttó hazai termékében, illetve monetáris pénzügyi intézményeik teljes aggregált mérlegében megállapított részesedése határoz meg, amely tagállamok pénzneme az euro. Az aggregált bruttó hazai termékben, illetve a monetáris pénzügyi intézmények teljes aggregált mérlegében történő részesedés figyelembevétele 5/6 és 1/6 súlyokkal történik. Az első csoport öt nemzeti központi banki elnökből, a második csoport a többi nemzeti központi banki elnökből áll. Az első csoportba sorolt nemzeti központi banki elnökök a nekik juttatott szavazati jogot nem gyakorolhatják kevesebbszer, mint a második csoportba sorolt nemzeti központi bankok elnökei. Az előző mondatra is figyelemmel az első csoport négy, a második csoport tizenegy szavazati jogot kap;
- attól a naptól kezdődően, amikor a nemzeti központi banki elnökök száma a 22-t eléri, a nemzeti központi banki elnököket három csoportba kell sorolni a fenti kritériumokra alapozott rangsornak megfelelően. Az első csoport öt nemzeti központi banki elnökből áll és négy szavazati jogot kap. A második csoport a nemzeti központi banki elnökök teljes számának felével megegyező számú a nemzeti központi banki elnökből áll, ahol az esetleges töredékszámot a legközelebbi egész számra felfelé kell kerekíteni, és e csoport nyolc szavazati jogot kap. A harmadik csoport a fennmaradó nemzeti központi banki elnökökből áll, és három szavazati jogot kap;

- a nemzeti központi bankok elnökei minden egyes csoporton belül azonos ideig rendelkeznek szavazati joggal;
- a piaci áron számított aggregált bruttó hazai termékből való részesedés kiszámításához a 29.2. cikket kell alkalmazni. A monetáris pénzügyi intézmények teljes aggregált mérlegét az Unióban a számítás idején alkalmazandó statisztikai keretrendszerrel összhangban kell meghatározni;
- amennyiben a piaci áron számított aggregált bruttó hazai terméket a 29.3. cikkel összhangban módosítani kell, vagy ha a nemzeti központi banki elnökök száma növekszik, az egyes csoportok nagyságát és/vagy összetételét a fenti elvekkel összhangban ki kell igazítani;
- a Kormányzótanács a szavazati joggal rendelkező, illetve azzal nem rendelkező tagjai kétharmados többségével hozza meg a fenti elvek végrehajtásához szükséges összes intézkedést, és elhatározhatja a rotációs rendszer bevezetésének elhalasztását addig a napig, amikor a nemzeti központi banki elnökök száma a 18-at meghaladja.

Csak a Kormányzótanács személyesen jelenlévő tagjai rendelkeznek szavazati joggal. E szabálytól eltérve, a 12.3. cikkben említett eljárási szabályzata előírhatja, hogy a Kormányzótanács tagjai szavazatukat telekonferencia keretében is leadhatják. E szabályzat azt is előírja, hogy a Kormányzótanács ülésein való részvételben hosszabb időre akadályozott tag kijelölhet a Kormányzótanács tagjaként őt helyettesítő személyt.

Az előző bekezdések rendelkezései nem érintik a Kormányzótanács valamennyi, szavazati joggal rendelkező, illetve azzal nem rendelkező tagját 10.3, illetve a 40.2. és 40.3. cikk alapján megillető szavazati jogokat.

Ha ezen alapokmány eltérően nem rendelkezik, a Kormányzótanács a szavazati joggal rendelkező tagjai egyszerű többségével határoz. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

A Kormányzótanács határozatképességéhez szavazati joggal rendelkező tagjai kétharmadának jelenléte szükséges. Határozatképtelenség esetén az elnök rendkívüli ülést hívhat össze, amelyen határozatképességre való tekintet nélkül lehet határozatot hozni.

10.3. Olyan határozatok esetében, amelyeket a 28., 29., 30., 32. és 33. cikk alapján kell meghozni, a Kormányzótanács tagjainak szavazatait a nemzeti központi bankoknak az EKB jegyzett tőkéjében való részesedése arányában kell súlyozni. Az Igazgatóság tagjainak szavazatát nullával kell súlyozni. A minősített többséget igénylő határozatok esetében a határozat akkor tekinthető meghozottnak, ha a leadott igen szavazatok az EKB jegyzett tőkéjének legalább a kétharmadát és a részvényeseknek legalább a felét képviselik. Akadályoztatásuk esetén a nemzeti központi bankok elnökei helyettest jelölhetnek ki súlyozott szavazatuk leadása céljából.

10.4. Az üléseken elhangzottak titkosak. A Kormányzótanács úgy határozhat, hogy tanácskozássainak eredményét nyilvánosságra hozza.

10.5. A Kormányzótanács évente legalább tíz alkalommal ülésezik.

11. cikk

Az Igazgatóság

11.1. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 283. cikke (2) bekezdése első albekezdésének megfelelően az Igazgatóság az elnökből, az alelnökből és négy további tagból áll.

A tagok feladataikat teljes munkaidőben látják el. A tagok semmilyen egyéb — akár kereső, akár ingyenesen végzett — foglalkozást nem folytathatnak, kivéve ha ez alól a Kormányzótanács kivételesen mentesítést ad.

11.2. Az említett szerződés 283. cikke (2) bekezdése második albekezdésének megfelelően az elnököt, az alelnököt és az Igazgatóság többi tagját az Európai Tanács minősített többséggel, a Tanácsnak az Európai Parlamenttel és az EKB Kormányzótanácsával folytatott konzultációt követő ajánlása alapján olyan személyek közül nevezi ki, akik monetáris vagy banki területen elismert szakmai tekintéllyel és tapasztalattal rendelkeznek.

Megbízatusuk nyolc évre szól és nem újítható meg.

Az Igazgatóság tagjai csak a tagállamok állampolgárai lehetnek.

11.3. Az Igazgatóság tagjainak alkalmazási feltételei, különösen illetményük, nyugdíjuk és egyéb szociális biztonsági juttatásaik az EKB-val kötendő szerződés tárgyát képezik, és ezeket a Kormányzótanács és a Tanács által kinevezett három-három tagból álló bizottság javaslata alapján a Kormányzótanács határozza meg. Az e bekezdésben említett kérdésekben az Igazgatóság tagjai nem rendelkeznek szavazati joggal.

11.4. Ha az Igazgatóság valamely tagja már nem felel meg a feladatai ellátásához szükséges feltételeknek, vagy ha súlyos kötelezettségszegést követett el, a Bíróság a Kormányzótanács vagy az Igazgatóság kérelmére felmentheti hivatalából.

11.5. Az Igazgatóság minden egyes jelen lévő tagja jogosult szavazni és e célból egy szavazattal rendelkezik. eltérő rendelkezés hiányában az Igazgatóság a leadott szavazatok egyszerű többségével határoz. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. A szavazási szabályokat a 12.3. cikkben említett eljárási szabályzat határozza meg.

11.6. Az Igazgatóság felel az EKB folyó ügyeinek intézéséért.

11.7. Az Igazgatóság megüresedő helyét egy új tagnak a 11.2. cikknek megfelelően történő kinevezése útján kell betölteni.

12. cikk

A döntéshozó szervek felelőssége

12.1. A Kormányzótanács elfogadja a Szerződések és az ezen alapokmány alapján a KBER-re ruházott feladatok ellátásának biztosítása érdekében szükséges iránymutatásokat és határozatokat. A Kormányzótanács alakítja ki az Unió monetáris politikáját, beleértve adott esetben a közbülső monetáris célokra, az irányadó kamatokra és a KBER-ben a jegybanki pénzkínálatra vonatkozó határozatokat, továbbá meghatározza a végrehajtásukhoz szükséges iránymutatásokat.

Az Igazgatóság a monetáris politikát a Kormányzótanács által hozott iránymutatások és határozatok alapján hajtja végre. Ennek érdekében kiadja a szükséges utasításokat a nemzeti központi bankok számára. Ezen túlmenően az Igazgatóság a Kormányzótanács határozata által ráruházott bizonyos hatáskörökkel is rendelkezhet.

E cikk rendelkezéseinek sérelme nélkül az EKB a lehetségesnek és megfelelőnek ítélt mértékben a nemzeti központi bankokhoz folyamodhat a KBER feladatkörébe tartozó műveletek elvégzése végett.

12.2. Az Igazgatóság felel a Kormányzótanács üléseinek előkészítéséért.

12.3. A Kormányzótanács eljárási szabályzatot fogad el, amely meghatározza az EKB-nak és döntéshozó szerveinek belső felépítését.

12.4. A Kormányzótanács ellátja a 4. cikkben említett tanácsadói feladatokat.

12.5. A Kormányzótanács határoz a 6. cikkben említett kérdésekben.

13. cikk

Az elnök

13.1. Az EKB Kormányzótanácsának és Igazgatóságának ülésein az elnök, vagy távollétében az alelnök elnököl.

13.2. A 38. cikk sérelme nélkül az EKB-t külső kapcsolataiban az elnök vagy az általa kijelölt személy képviseli.

14. cikk

A nemzeti központi bankok

14.1. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 131. cikkének megfelelően valamennyi tagállam biztosítja, hogy nemzeti jogszabályai — nemzeti központi bankjának státútumát is beleértve — összeegyeztethetők legyenek a Szerződésekkel és ezen alapokmánnyal.

14.2. A nemzeti központi bankok státútumának rendelkeznie kell különösen arról, hogy a nemzeti központi bank elnökének hivatali ideje legalább öt év.

Valamely nemzeti központi bank elnökét kizárólag abban az esetben lehet hivatalából felmenteni, ha már nem felel meg a feladatai ellátásához szükséges feltételeknek, vagy ha súlyos kötelezettségszegést követett el. Az erre vonatkozó határozatot az érintett elnök vagy a Kormányzótanács a Bíróság előtt megtámadhatja a Szerződések vagy az azok alkalmazására vonatkozó bármely jogi rendelkezés megsértésére hivatkozva. Ezt az eljárást, az esettől függően, az intézkedés kihirdetésétől vagy a felperessel történő közlésétől, illetve ennek hiányában attól a naptól számított két hónapon belül kell megindítani, amikor arról a felperes tudomást szerzett.

14.3. A nemzeti központi bankok a KBER szerves részét képezik és az EKB iránymutatásainak és utasításainak megfelelően tevékenykednek. A Kormányzótanács megteszi az EKB iránymutatásai és utasításai betartásának biztosításához szükséges lépéseket, és ehhez megköveteli a szükséges információk rendelkezésére bocsátását.

14.4. A nemzeti központi bankok az ebben az alapokmányban foglaltakon kívül egyéb feladatokat is elláthatnak, kivéve ha a Kormányzótanács a leadott szavazatok kétharmados többségével azokat a KBER céljaival és feladataival ellentétesnek találja. E feladatokat a nemzeti központi bankok saját felelősségükre és kockázatukra látják el, és ezek nem tekinthetők a KBER feladatkörébe tartozónak.

15. cikk

Jelentési kötelezettség

15.1. Az EKB legalább negyedévente jelentést készít és tesz közzé a KBER tevékenységéről.

15.2. A KBER konszolidált pénzügyi kimutatását hetente közzé kell tenni.

15.3. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 284. cikke (3) bekezdésének megfelelően az EKB a KBER tevékenységéről, valamint az előző és a folyó év monetáris politikájáról éves jelentést készít az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint az Európai Tanácsnak.

15.4. Az e cikkben említett jelentéseket és kimutatásokat térítésmentesen az érdeklődők rendelkezésére kell bocsátani.

16. cikk

Bankjegyek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 128. cikke (1) bekezdésének megfelelően az Unión belül kizárólag a Kormányzótanács jogosult eurobankjegyek kibocsátásának az engedélyezésére. Ilyen bankjegyek kibocsátására az EKB és a nemzeti központi bankok jogosultak. Kizárólag az EKB és a nemzeti központi bankok által kibocsátott bankjegyek minősülnek törvényes fizetőeszköznek az Unión belül.

Az EKB a lehető legnagyobb mértékig tiszteletben tartja a bankjegyek kibocsátására és külső megjelenésére vonatkozóan fennálló gyakorlatot.

IV. FEJEZET

A KBER MONETÁRIS FELADATAI ÉS MŰVELETEI

17. cikk

Az EKB-nál és a nemzeti központi bankoknál vezetett számlák

Műveleteik végzése érdekében az EKB és a nemzeti központi bankok számlát nyithatnak hitelintézeteknek, közigazgatási intézményeknek és más piaci szereplőknek, valamint fedezetként elfogadhatnak eszközöket, beleértve a dematerializált értékpapírokat is.

18. cikk

Nyíltpiaci és hitelműveletek

18.1. A KBER céljai elérése és feladatainak ellátása érdekében az EKB és a nemzeti központi bankok:

- műveleteket végezhetnek a pénzügyi piacokon követelések és forgalomképes eszközök végleges (azonnali vagy határidős) vagy visszavásárlási megállapodás keretében történő eladásával és vásárlásával, valamint kölcsönbe adásával vagy vételével mind közösségi, mind euróban, mind egyéb pénznemekben, valamint nemesfémekben;
- hitelműveleteket végezhetnek hitelintézetekkel és más piaci szereplőkkel megfelelő fedezet mellett történő hitelnyújtás révén.

18.2. Az EKB meghatározza a saját maga vagy a nemzeti központi bankok által végzendő nyíltpiaci és hitelműveletekre vonatkozó általános elveket, beleértve azoknak a feltételeknek a közzétételére vonatkozó elveket is, amelyek alapján ilyen műveleteket végezhetnek.

19. cikk

Kötelező tartalék

19.1. A 2. cikkre is figyelemmel, az EKB a monetáris politikai célok megvalósítása érdekében megkövetelheti, hogy a tagállamokban létrehozott hitelintézetek kötelező tartalékot tartsanak az EKB-ban és a nemzeti központi bankokban lévő számláikon. A kötelező tartalék kiszámítására és meghatározására vonatkozó szabályokat a Kormányzótanács állapíthatja meg. E kötelezettségek nem teljesítése esetén az EKB büntető kamatok és más hasonló következményekkel járó szankciók kiszabására jogosult.

19.2. E cikk alkalmazása céljából a Tanács a 41. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően meghatározza a kötelező tartalék alapját és az ezen tartaléknak a tartalékalaphoz viszonyított maximálisan megengedhető arányát, továbbá az ezek nem teljesítése esetén alkalmazandó megfelelő szankciókat.

20. cikk

A monetáris politika egyéb eszközei

A Kormányzótanács a leadott szavazatok kétharmados többségével hozott határozatával a monetáris politika olyan egyéb módszereinek alkalmazásáról dönthet, amelyeket a 2. cikkre is figyelemmel megfelelőnek ítél.

E módszerek alkalmazási körét a Tanács határozza meg a 41. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően, ha azok harmadik felekre kötelezettséget rónak.

21. cikk

Közigazgatási intézményekkel folytatott műveletek

21.1. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 123. cikkének megfelelően az EKB, illetve a tagállamok központi bankjai nem nyújthatnak folyószámlahitelt vagy bármely más hitelt az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok, a tagállamok központi kormányzata, regionális vagy helyi közigazgatási szervei, közjogi testületei, egyéb közintézményei vagy közvállalkozásai részére, továbbá ezektől közvetlenül nem vásárolhatnak adósságinstrumentumokat.

21.2. Az EKB és a nemzeti központi bankok fiskális megbízottként tevékenykedhetnek a 21.1. cikkben meghatározott intézmények részére.

21.3. E cikk rendelkezései nem alkalmazható a köztulajdonban lévő hitelintézetekre, amelyeket a jegybanki pénzkínálat vonatkozásában a nemzeti központi bankoknak és az EKB-nak a magántulajdonban lévő hitelintézetekkel azonos elbánásban kell részesíteniük.

22. cikk

Elszámolási és fizetési rendszerek

Az EKB és a nemzeti központi bankok megfelelő eszközöket bocsáthatnak rendelkezésre, az EKB pedig rendeleteket alkothat annak érdekében, hogy biztosítsák az Unión belüli és a más államokkal fenntartott elszámolási és fizetési rendszerek hatékony és megbízható működését.

23. cikk

Külső műveletek

Az EKB és a nemzeti központi bankok:

- kapcsolatot létesíthetnek más államok központi bankjaival és pénzügyi szervezeteivel, és szükség szerint nemzetközi szervezetekkel;
- azonnali és határidős ügylet keretében bármilyen devizaeszközt és nemesfémeket vásárolhatnak és adhatnak el; a „devizaeszköz” fogalma magában foglalja a bármely ország valutájában vagy bármely elszámolási egységében és bármely formában nyilvántartott értékpapírokat és egyéb eszközöket;

- rendelkezhetnek az e cikkben említett eszközökkel és kezelhetik azokat;
- harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel bármilyen banki ügyletet lebonyolíthatnak, beleértve a hitelnyújtási és hitelfelvételi műveleteket.

24. cikk

Egyéb műveletek

A feladatkörükből adódó műveleteken túl az EKB és a nemzeti központi bankok igazgatási célokból vagy személyzetük részére végezhetnek műveleteket.

V. FEJEZET

PRUDENCIÁLIS FELÜGYELET

25. cikk

Prudenciális felügyelet

25.1. Az EKB a hitelintézetek prudenciális felügyeletére és a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó uniós jogszabályok hatálya és végrehajtása tárgyában tanácsot adhat a Tanácsnak, a Bizottságnak vagy a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságainak, illetve ezek az EKB-val konzultálhatnak.

25.2. A Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (6) bekezdése alapján hozott rendeleteknek megfelelően az EKB külön feladatokat láthat el a hitelintézetek és — a biztosítóintézetek kivételével — az egyéb pénzügyi szervezetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatban.

VI. FEJEZET

A KBER-RE VONATKOZÓ PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

26. cikk

Pénzügyi beszámoló

26.1. Az EKB és a nemzeti központi bankok pénzügyi éve január első napján kezdődik és december utolsó napján ér véget.

26.2. Az EKB éves beszámolóját az Igazgatóság állítja össze a Kormányzótanács által megállapított elveknek megfelelően. Az éves beszámolót a Kormányzótanács hagyja jóvá, majd ezután azt közzé kell tenni.

26.3. Elemzési és működtetéssel összefüggő célokból az Igazgatóság elkészíti a KBER konszolidált mérlegét, amely magában foglalja a nemzeti központi bankoknak a KBER-hez tartozó eszközeit és forrásait.

26.4. E cikk alkalmazása érdekében a Kormányzótanács megállapítja a nemzeti központi bankok által végzett műveletek könyvvitelének és jelentéstételének egységesítéséhez szükséges szabályokat.

27. cikk

Pénzügyi ellenőrzés

27.1. Az EKB és a nemzeti központi bankok beszámolóit a Kormányzótanács által javasolt és a Tanács által jóváhagyott, független külső könyvvizsgálók ellenőrzik. A könyvvizsgálók jogosultak az EKB és a nemzeti központi bankok valamennyi könyvét és számláját megvizsgálni, valamint ügyletheiről teljes tájékoztatást kapni.

27.2. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikkének rendelkezéseit csak az EKB ügyvezetése hatékonyságának vizsgálatára kell alkalmazni.

28. cikk

Az EKB tőkéje

28.1. Az EKB tőkéje 5 milliárd euro. Tőkeemelésre olyan összegben kerülhet sor, amelyet adott esetben a Kormányzótanács a 10.3. cikkben előírt minősített többséggel határoz meg a 41. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően a Tanács által rögzített határokon belül és feltételekkel.

28.2. Az EKB tőkéjét kizárólag a nemzeti központi bankok jegyezhetik és birtokolhatják. A tőke jegyzése a 29. cikknek megfelelően meghatározott kulcs szerint történik.

28.3. A Kormányzótanács a 10.3. cikkben előírt minősített többséggel határozza meg a tőkebefizetési kötelezettség mértékét és formáját.

28.4. A 28.5. cikkre is figyelemmel, a nemzeti központi bankoknak az EKB jegyzett tőkéjében meglévő részesedését nem lehet átruházni, zálogjoggal megterhelni vagy lefoglalni.

28.5. A 29. cikkben meghatározott kulcs módosítása esetén a nemzeti központi bankok egymás között olyan mértékben ruházzák át tőkerészesedésüket, hogy a részesedések megoszlása megfeleljen a módosított kulcsnak. Az ilyen átruházás feltételeit és módját a Kormányzótanács határozza meg.

29. cikk

Tőkejegyzési kulcs

29.1. Az EKB tőkéjének jegyzésére vonatkozó kulcsot – amelyet első alkalommal 1998-ban, a KBER létrehozásakor rögzítettek – úgy kell meghatározni, hogy valamennyi nemzeti központi bankhoz egy súlyt kell rendelni, amely a következők összegének felel meg:

- a KBER létrehozását megelőző utolsó előtti évben az Unió népességszámából való tagállami részesedés 50 %-a;
- a KBER létrehozását megelőző utolsó előtti évet megelőző öt évben az Unió piaci áron számított bruttó hazai össztermékéből való tagállami részesedés 50 %-a.

A százalékokat a 0,0001 százalékpont legközelebb eső többszörösére kell felfelé vagy lefelé kerekíteni.

29.2. Az e cikk alkalmazásához szükséges statisztikai adatokat a Bizottság biztosítja a 41. cikkben megállapított eljárás alapján a Tanács által elfogadott szabályoknak megfelelően.

29.3. Az egyes nemzeti központi bankokhoz rendelt súlyokat a KBER létrehozását követően ötévente módosítják a 29.1. cikkben megállapított rendelkezések értelemszerű alkalmazásával. A módosított kulcsot a következő év első napjától kezdve kell alkalmazni.

29.4. A Kormányzótanács megteszi az e cikk alkalmazásához szükséges egyéb intézkedéseket.

30. cikk

Devizatartalékokat megtestesítő eszközök átadása a EKB-nak

30.1. A 28. cikk sérelme nélkül a nemzeti központi bankok devizatartalékokat megtestesítő eszközökkel látják el az EKB-t legfeljebb 50 milliárd eurónak megfelelő összegben, amely nem állhat a tagállamok valutájából, euróból, IMF-tartalékpozícióból és SDR-ből. A Kormányzótanács dönt arról, hogy az EKB milyen arányban hívja le ezeket az eszközöket az EKB létrehozását követően, és milyen összegben hívja le későbbi időpontokban. Az EKB korlátlanul jogosult a részére átadott devizatartalékok tartására és kezelésére, továbbá az ebben az alapokmányban meghatározott célokra történő felhasználására.

30.2. Az egyes nemzeti központi bankok hozzájárulását az EKB jegyzett tőkéjéből való részesedésük arányában kell meghatározni.

30.3. Az EKB az egyes nemzeti központi bankok javára a hozzájárulás mértékével megegyező követelést ír jóvá. A Kormányzótanács határozza meg az ilyen követelések denominációját és kamatozását.

30.4. Az EKB a 30.1. cikkben meghatározott mértéken túl a 30.2. cikknek megfelelően devizatartalékokat megtestesítő eszközöket hívhat le a 41. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően a Tanács által meghatározott kereteken belül és feltételek mellett.

30.5. Az EKB IMF-tartalékpozíciókat és SDR-t tarthat és kezelhet, valamint rendelkezhet ezek összevonásáról.

30.6. A Kormányzótanács megteszi az e cikk alkalmazásához szükséges egyéb intézkedéseket.

31. cikk

A nemzeti központi bankok által tartott devizatartalékot megtestesítő eszközök

31.1. A nemzeti központi bankok jogosultak a nemzetközi szervezetek irányában fennálló kötelezettségeik teljesítése érdekében ügyleteket lebonyolítani a 23. cikknek megfelelően.

31.2. A devizatartalékot megtestesítő eszközök 30. cikkben említett átadását követően a nemzeti központi bankoknál maradó devizatartalékokkal végzendő valamennyi egyéb művelethez, továbbá a tagállamoknak a devizában tartott technikai egyenlegeikhez kapcsolódó műveleteihez — a 31.3. cikk keretében meghatározandó összeghatáron felül — meg kell szerezni az EKB jóváhagyását annak érdekében, hogy biztosítsák az Unió árfolyam- és monetáris politikájával való összhangot.

31.3. A Kormányzótanács iránymutatásokat bocsát ki az ilyen műveletek bonyolításának elősegítése céljából.

32. cikk

A nemzeti központi bankok monetáris jövedelmének felosztása

32.1. A KBER monetáris politikai feladatainak ellátása folytán a nemzeti központi bankoknál felhalmozódó jövedelmeket (a továbbiakban: monetáris jövedelem) minden egyes pénzügyi év végén fel kell osztani e cikk rendelkezéseinek megfelelően.

32.2. Minden egyes nemzeti központi bank monetáris jövedelmének összege megegyezik a forgalomban lévő bankjegyekkel, valamint a hitelintézetek jegybanki betéteivel szemben fennálló eszközökből származó éves bevételével. Ezeket az eszközöket a nemzeti központi bankok a Kormányzótanács által megállapítandó iránymutatásoknak megfelelően külön mutatják ki.

32.3. Ha az euro bevezetését követően a nemzeti központi bankok mérlegének struktúrája a Kormányzótanács megítélése szerint nem teszi lehetővé a 32.2. cikk alkalmazását, a Kormányzótanács minősített többséggel úgy határozhat, hogy a 32.2. cikk rendelkezéseitől eltérve a monetáris jövedelmet legfeljebb öt éven keresztül más módszerrel kell kiszámítani.

32.4. Az egyes nemzeti központi bankok monetáris jövedelméből le kell vonni a 19. cikknek megfelelően a nemzeti központi bank által a hitelintézetek jegybanki betétei után fizetett kamatok összegét.

A Kormányzótanács úgy határozhat, hogy a bankjegykibocsátással összefüggésben felmerülő költségeket, illetve — kivételes esetben — a KBER számára végzett monetáris politikai műveletek kapcsán elszenvedett meghatározott veszteségeket a nemzeti központi bankok részére meg kell téríteni. A költségek, illetve veszteségek megtérítésére a Kormányzótanács által megfelelőnek ítélt formában kerül sor; ezeket az összegeket el lehet számolni a nemzeti központi bankok monetáris jövedelmének terhére.

32.5. A nemzeti központi bankok monetáris jövedelmének összege az EKB-ba befizetett tőkerészesedésük arányában kerül felosztásra a nemzeti központi bankok között, figyelembe véve a Kormányzótanács 33.2. cikk értelmében hozott határozatát.

32.6. Az EKB a Kormányzótanács iránymutatásainak megfelelően végzi a monetáris jövedelem felosztásából származó egyenlegek elszámolását és kiegyenlítését.

32.7. A Kormányzótanács megteszi az e cikk alkalmazásához szükséges egyéb intézkedéseket.

33. cikk

Az EKB nettó nyereségének és veszteségének felosztása

33.1. Az EKB nettó nyeresége a következő sorrendben kerül felosztásra:

- a) a nettó nyereség 20 %-át meg nem haladó, a Kormányzótanács által meghatározott összeget az általános tartalékalapba kell átutalni legfeljebb a tőke 100 %-át elérő mértékben;
- b) a nettó nyereség maradványát befizetett részesedésük arányában az EKB részvényesei között kell felosztani.

33.2. Az EKB által elszenvedett veszteség esetében a hiány az EKB általános tartalékalapja, szükség esetén pedig a Kormányzótanács határozatát követően az adott pénzügyi év monetáris jövedelme terhére jóváírható a nemzeti központi bankok között a 32.5. cikknek megfelelően felosztott összegek arányában és mértékéig.

VII. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

34. cikk

Jogi aktusok

34.1. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 132. cikkének megfelelően az EKB:

- rendeleteket alkot a 3.1. cikk első francia bekezdésében, 19.1., 22. és 25.2. cikkben meghatározott feladatok végrehajtásához szükséges mértékben, valamint a Tanács 41. cikkben említett jogi aktusaiban megállapítandó esetekben;
- meghozza a Szerződések és az ezen alapokmány értelmében a KBER-re ruházott feladatok végrehajtásához szükséges határozatokat;
- ajánlásokat tesz és véleményeket ad.

34.2. Az EKB úgy határozhat, hogy határozatait, ajánlásait és véleményeit nyilvánosságra hozza.

34.3. A 41. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően a Tanács által meghatározott kereteken belül és feltételek mellett az EKB pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot szabhat ki azokra a vállalkozásokra, amelyek nem tesznek eleget a rendeleteiből és határozataiból fakadó kötelezettségeknek.

35. cikk

Bírósági felülvizsgálat és kapcsolódó kérdések

35.1. A Szerződésekben megállapított esetekben és feltételek mellett az Európai Unió Bírósága felülvizsgálhatja, illetve értelmezheti az EKB aktusait és mulasztásait. Az EKB — a Szerződésekben megállapított esetekben és feltételek mellett — eljárást indíthat.

35.2. Az egyrészről az EKB, másrészről annak hitelezői, adósai vagy bármely más személy közötti jogvitákban a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróság jár el, kivéve azokat az eseteket, amelyekben az Európai Unió Bírósága rendelkezik hatáskörrel.

35.3. Az EKB az Európai Unió működéséről szóló szerződés 340. cikkében meghatározott felelősségi szabályok hatálya alá tartozik. A nemzeti központi bankok felelősségét saját nemzeti joguk határozza meg.

35.4. Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik arra, hogy az EKB által vagy nevében kötött közjogi vagy magánjogi szerződésekben foglalt választottbírói kikötés alapján határozatot hozzon.

35.5. Az Európai Unió Bírósága előtt történő keresetindításról az EKB nevében a Kormányzótanács dönt.

35.6. Az Európai Unió Bírósága rendelkezik hatáskörrel a nemzeti központi bankoknak a Szerződésekben és az ezen alapokmányból eredő kötelezettségeinek teljesítésével kapcsolatos jogvitákban. Ha az EKB megítélése szerint valamely nemzeti központi bank a Szerződésekben és az ezen alapokmányból eredő valamely kötelezettségét nem teljesítette, az ügyről indokolással ellátott véleményt ad, miután az érintett nemzeti központi banknak lehetőséget biztosított észrevételei megtételére. Ha az érintett nemzeti központi bank az EKB által meghatározott határidőn belül nem tesz eleget a véleményben foglaltaknak, az EKB az Európai Unió Bíróságához fordulhat.

36. cikk

Személyzet

36.1. A Kormányzótanács az Igazgatóság javaslata alapján meghatározza az EKB személyzetének alkalmazási feltételeit.

36.2. Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik az EKB és alkalmazottai között felmerülő minden vitás ügyben az alkalmazási feltételekben megállapított keretek között és feltételek mellett.

37. cikk (korábbi 38. cikk)**Titoktartás**

37.1. Az EKB és a nemzeti központi bankok irányító szerveinek és személyzetének tagjai megbízatásuk megszűnését követően sem fedhetnek fel szolgálati titoktartási kötelezettség alá eső információt.

37.2. A titoktartási kötelezettséget előíró uniós jogi rendelkezések az e rendelkezések hatálya alá tartozó adatokhoz hozzáférő személyekre is vonatkoznak.

38. cikk (korábbi 39. cikk)**Aláírásra jogosultak**

Az EKB harmadik személyekkel szemben elnöke vagy Igazgatóságának két tagja útján, vagy az elnök által az EKB nevében aláírásra kellően feljogosított két alkalmazottjának aláírásával vállal jogi kötelezettséget.

39. cikk (korábbi 40. cikk)**Kiváltságok és mentességek**

Az EKB-t a tagállamok területén megilletik a feladatai ellátásához szükséges kiváltságok és mentességek az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyvben megállapított feltételek szerint.

VIII. FEJEZET

AZ ALAPOKMÁNY MÓDOSÍTÁSA ÉS KIEGÉSZÍTŐ JOGALKOTÁS

40. cikk (korábbi 41. cikk)**Egyszerűsített módosítási eljárás**

40.1. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 129. cikke (3) bekezdésének megfelelően az Európai Parlament és a Tanács az EKB ajánlása alapján és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, rendes jogalkotási eljárás keretében, illetve a Bizottság javaslata alapján és az EKB-val folytatott konzultációt követően módosíthatja az ezen alapokmány 5.1., 5.2., 5.3., 17., 18., 19.1., 22., 23., 24., 26., 32.2., 32.3., 32.4., 32.6., cikkét, 33.1. cikkének a) pontját és 36. cikkét.

40.2. A Tanács az Európai Központi Bank ajánlása alapján és az Európai Parlamenttel és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, vagy a Bizottság ajánlása alapján és az Európai Parlamenttel és az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően határozattal egyhangúlag módosíthatja a 10.2 cikket. Ezek a módosítások csak azt követően léphetnek hatályba, hogy azokat a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően jóváhagyták.

40.3. Az EKB e cikk szerinti ajánlásához a Kormányzótanács egyhangú határozata szükséges.

41. cikk (korábbi 42. cikk)

Kiegészítő jogalkotás

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 129. cikke (4) bekezdésének megfelelően, a Tanács a Bizottság javaslata alapján, az Európai Parlamenttel és az EKB-val folytatott konzultációt követően, illetve az EKB ajánlása alapján, az Európai Parlamenttel és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően fogadja el az ezen alapokmány 4., 5.4., 19.2., 20., 28.1., 29.2., 30.4. és 34.3. cikkében említett rendelkezéseket.

IX. FEJEZET

A KBER-RE VONATKOZÓ ÁTMENETI ÉS EGYÉB RENDELKEZÉSEK

42. cikk (korábbi 43. cikk)

Általános rendelkezések

42.1. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 139. cikkében említett eltérés azzal a következménnyel jár, hogy az alapokmány következő cikkei nem keletkeztetnek jogokat és kötelezettségeket az érintett tagállamok számára: 3., 6., 9.2, 12.1, 14.3, 16., 18., 19., 20., 22., 23., 26.2, 27., 30., 31., 32., 33., 34. és 49.

42.2. Az említett szerződés 139. cikkében meghatározott eltéréssel rendelkező tagállamok központi bankjai a nemzeti jognak megfelelően megőrzik hatáskörüket a monetáris politika területén.

42.3. Az említett szerződés 139. cikkének megfelelően „tagállamok” alatt az ezen alapokmány 3., 11.2. és 19. cikkében azon tagállamokat kell érteni, amelyek pénzneme az euro.

42.4. „Nemzeti központi bankok” alatt azon tagállamok nemzeti központi bankjait kell érteni az ezen alapokmány 9.2., 10.2., 10.3., 12.1., 16., 17., 18., 22., 23., 27., 30., 31., 32., 33.2. és 49. cikkében, amelyek pénzneme az euro.

42.5. „Részvényesek” alatt azon tagállamok központi bankjait kell érteni a 10.3. és 33.1. cikkben, amelyek pénzneme az euro.

42.6. Az „EKB jegyzett tőkéje” alatt az EKB-nak azon tagállamok központi bankjai által jegyzett tőkéjét kell érteni a 10.3. és 30.2. cikkben, amelyek pénzneme az euro.

43. cikk (korábbi 44. cikk)

Az EKB átmeneti feladatai

Az EKB átveszi az EMI-nek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 141. cikkének (2) bekezdésében említett azon korábbi feladatait, amelyeket egy vagy több tagállam eltérése következtében az euro bevezetését követően továbbra is végre kell hajtani.

Az EKB az említett szerződés 140. cikkében meghatározott eltérések hatályon kívül helyezésére történő felkészüléshez tanácsot ad.

44. cikk (korábbi 45. cikk)

Az EKB Általános Tanácsa

44.1. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 129. cikke (3) bekezdésének sérelme nélkül az EKB harmadik döntéshozó szerveként létre kell hozni az Általános Tanácsot.

44.2. Az Általános Tanács tagjai az EKB elnöke és alelnöke, valamint a nemzeti központi bankok elnökei. Az Igazgatóság többi tagja szavazati jog nélkül részt vehet az Általános Tanács ülésein.

44.3. Az Általános Tanács feladatait teljes körűen ezen alapokmány 46. cikke sorolja fel.

45. cikk (korábbi 46. cikk)

Az Általános Tanács eljárására vonatkozó szabályok

45.1. Az EKB Általános Tanácsának ülésein az EKB elnöke, vagy távollétében az alelnöke elnököl.

45.2. A Tanács elnöke és a Bizottság egy tagja szavazati jog nélkül részt vehet az Általános Tanács ülésein.

45.3. Az Általános Tanács üléseit az elnök készíti elő.

45.4. A 12.3. cikktől eltérve, az Általános Tanács maga fogadja el eljárási szabályzatát.

45.5. Az Általános Tanács titkárságát az EKB biztosítja.

46. cikk (korábbi 47. cikk)

Az Általános Tanács feladatai

46.1. Az Általános Tanács:

— ellátja a 43. cikkben említett feladatokat,

— közreműködik a 4. és a 25.1. cikkben említett tanácsadói feladatok ellátásában.

46.2. Az Általános Tanács közreműködik:

- az 5. cikkben foglaltak szerinti statisztikai adatok gyűjtésében,
- az EKB jelentéstételi tevékenységében a 15. cikkben foglaltak szerint,
- a 26. cikk alkalmazásához szükséges szabályok megalkotásában a 26.4. cikkben foglaltak szerint,
- a 29. cikk alkalmazásához szükséges egyéb intézkedések meghozatalában a 29.4. cikkben foglaltak szerint,
- az EKB személyzete alkalmazási feltételeinek megállapításában a 36. cikkben foglaltak szerint.

46.3. Az Általános Tanács közreműködik az eltéréssel rendelkező tagállamok valutái árfolyamának az Európai Unió működéséről szóló szerződés 140. cikke (3) bekezdésében foglaltak szerint az euróhoz viszonyított visszavonhatatlan rögzítéséhez szükséges előkészületekben.

46.4. Az Általános Tanácsot az EKB elnöke tájékoztatja a Kormányzótanács határozatairól.

47. cikk (korábbi 48. cikk)

Az EKB tőkéjére vonatkozó átmeneti rendelkezések

A 29.1. cikknek megfelelően az EKB tőkéjének jegyzéséhez meghatározott kulcsban valamennyi nemzeti központi bankhoz egy súlyt kell rendelni. A 28.3. cikktől eltérve, az eltéréssel rendelkező tagállamok központi bankjai az általuk jegyzett tőkét nem fizetik be, kivéve ha az Általános Tanács az EKB jegyzett tőkéjének legalább kétharmadát és a részvényesek legalább felét képviselő többséggel úgy határoz, hogy az általuk jegyzett tőkének egy minimális százalékát be kell fizetni az EKB működési költségeihez történő hozzájárulásként.

48. cikk (korábbi 49. cikk)

Az EKB tőkéjének, általános tartalékainak és céltartalékainak halasztott befizetése

48.1. Annak a tagállamnak a központi bankja, amelynek eltérését hatályon kívül helyezték, ugyanolyan mértékben fizeti be az EKB jegyzett tőkéjében meglévő részesedését, mint azon tagállamok központi bankjai, amelyek pénzneme az euro, és az EKB-nak devizatartalékot megtestesítő eszközöket ad át a 30.1. cikknek megfelelően. Az átadásra kerülő összeget úgy határozzák meg, hogy a 30.1. cikknek megfelelően az EKB-nak átadott devizatartalékot megtestesítő eszközök folyó árfolyamon vett euroértékét megszorozzák az érintett nemzeti központi bank által jegyzett részvények számának és a többi nemzeti központi bank által már befizetett részvények számának arányával.

48.2. A 48.1. cikknek megfelelően teljesítendő befizetéseken túlmenően az érintett központi bank köteles hozzájárulni az EKB általános tartalékaihoz, az ezzel egyenértékű céltartalékokhoz, továbbá ahhoz az összeghez, amelyet az eltérés hatályon kívül helyezését megelőző év december 31-e szerinti eredménykimutatás egyenlege alapján az általános tartalékhoz és céltartalékhoz még biztosítani kell.

A hozzájárulás összegét úgy határozzák meg, hogy a fentiekben meghatározott és az EKB jóváhagyott mérlegében kimutatott tartalékok összegét megszorozzák az érintett központi bank által jegyzett részvények számának és a többi központi bank által már befizetett részvények számának arányával.

48.3. Amikor egy vagy több ország tagállammá, azok nemzeti központi bankjai pedig a KBER részévé válnak, az EKB jegyzett tőkéjét és az EKB-nak átadható devizatartalékokat megtestesítő eszközök összegére vonatkozó korlátot automatikusan meg kell növelni. Ezt a növekedést úgy kell kiszámítani, hogy az adott időpontban alkalmazandó megfelelő összegeket meg kell szorozni a kibővített tőkejegyzési kulcsnak megfelelően az érintett belépő nemzeti központi bankhoz rendelt súly és a KBER-ben már tag nemzeti bankokhoz rendelt súlyok közötti aránnyal. A tőkejegyzési kulcsban az egyes nemzeti központi bankokhoz rendelt súlyokat a 29.1. cikk értelemszerű alkalmazásával, a 29.2. cikkel összhangban kell megállapítani. A statisztikai adatok céljából alkalmazandó referencia-időszakok megegyeznek a súlyozás legutóbbi, a 29.3. cikk szerint végrehajtott ötévenkénti kiigazításakor alkalmazott referencia-időszakokkal.

49. cikk (korábbi 52. cikk)

A tagállamok pénznemeiben denominált bankjegyek cseréje

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 140. cikkének (3) bekezdésével összhangban az árfolyamok visszavonhatatlan rögzítését követően a Kormányzótanács megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a visszavonhatatlanul rögzített árfolyamú pénznemben denominált bankjegyeket a nemzeti központi bankok névértéken váltsák át.

50. cikk (korábbi 53. cikk)

Az átmeneti rendelkezések alkalmazhatósága

A 42–47. cikk akkor és addig alkalmazható, ha és ameddig eltéréssel rendelkező tagállamok léteznek.

(5.) JEGYZŐKÖNYV
AZ EURÓPAI BERUHÁZÁSI BANK
ALAPOKMÁNYÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy megállapítsák az Európai Beruházási Banknak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 308. cikkében előírt alapokmányát,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. cikk

Megalakul az Európai Unió működéséről szóló szerződés 308. cikke által létrehozott Európai Beruházási Bank (a továbbiakban: a Bank); feladatait és tevékenységét a Szerződések és ezen alapokmány rendelkezéseinek megfelelően végzi.

2. cikk

A Bank feladatát az Európai Unió működéséről szóló szerződés 309. cikke határozza meg.

3. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 308. cikkének megfelelően a Bank tagjai a tagállamok.

4. cikk

(1) A Bank tőkéje 232 392 989 000 EUR, amelyet a tagállamok a következők szerint jegyeznek:

Németország	37 578 019 000
Franciaország	37 578 019 000
Olaszország	37 578 019 000
Egyesült Királyság	37 578 019 000
Spanyolország	22 546 811 500
Belgium	10 416 365 500
Hollandia	10 416 365 500
Svédország	6 910 226 000
Dánia	5 274 105 000
Ausztria	5 170 732 500
Lengyelország	4 810 160 500
Finnország	2 970 783 000

Görögország	2 825 416 500
Portugália	1 820 820 000
Cseh Köztársaság	1 774 990 500
Magyarország	1 679 222 000
Írország	1 318 525 000
Románia	1 217 626 000
Szlovákia	604 206 500
Szlovénia	560 951 500
Bulgária	410 217 500
Litvánia	351 981 000
Luxemburg	263 707 000
Ciprus	258 583 500
Lettország	214 805 000
Észtország	165 882 000
Málta	98 429 500

A tagállamok csak a jegyzett és be nem fizetett tőkerészesedésük összegének erejéig felelnek.

- (2) Új tag felvétele esetén a jegyzett tőke az új tag tőke-hozzájárulásának megfelelően emelkedik.
- (3) A Kormányzótanács egyhangúlag a jegyzett tőke felemeléséről határozhat.
- (4) A jegyzett tőkében való részesedést nem lehet átruházni, zálogjoggal megterhelni vagy lefoglalni.

5. cikk

- (1) A jegyzett tőkéből a tagállamok a 4. cikk (1) bekezdésében megállapított összegek átlagosan 5 %-át fizetik be.
- (2) A jegyzett tőke felemelése esetén a Kormányzótanács egyhangúlag meghatározza a befizetendő százalékot, valamint a befizetés módját. A befizetések kizárólag euróban teljesíthetők.
- (3) Az Igazgatótanács előírhatja a jegyzett tőke fennmaradó részének befizetését olyan mértékben, amilyen mértékben az a Bank kötelezettségeinek teljesítéséhez szükségessé válik.

A befizetést a tagállamok a jegyzett tőkében való részesedésükkel arányosan teljesítik.

6. cikk

(korábbi 8. cikk)

A Bankot a Kormányzótanács, az Igazgatótanács és az Igazgatási Bizottság irányítja és igazgatja.

7. cikk

(korábbi 9. cikk)

(1) A Kormányzótanács a tagállamok által kijelölt miniszterekből áll.

(2) A Kormányzótanács az Unió célkitűzéseinek megfelelően megállapítja a Bank hitelpolitikájára vonatkozó általános irányelveket.

A Kormányzótanács felügyeli ezeknek az irányelveknek a végrehajtását.

(3) A Kormányzótanács továbbá:

a) határoz a jegyzett tőke felemeléséről a 4. cikk (3) bekezdésének és az 5. cikk (2) bekezdésének megfelelően;

b) a 9. cikk (1) bekezdésében foglaltak céljából meghatározza a Bank feladatának keretein belül végzett finanszírozási műveletekre vonatkozó elveket;

c) gyakorolja a 9. és 11. cikkben az Igazgatótanács és az Igazgatási Bizottság tagjainak kinevezésére és felmentésére vonatkozó, valamint a 11. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében megállapított hatáskört;

d) a 16. cikk (1) bekezdésének megfelelően dönt a teljes egészében vagy részben a tagállamok területén kívül eső befektetési műveletek finanszírozásáról;

e) jóváhagyja az Igazgatótanács éves jelentését;

f) jóváhagyja az éves mérleget és az eredménykimutatást;

g) gyakorolja, illetve ellátja az ezen alapokmány által ráruházott egyéb hatásköröket és feladatokat;

h) jóváhagyja a Bank eljárási szabályzatát.

(4) A Kormányzótanács hatáskörébe tartozik, hogy a szerződés és ezen alapokmány keretén belül, egyhangúlag eljárva a Bank tevékenységének felfüggesztéséről és, adott esetben, felszámolásáról határozzon.

8. cikk

(korábbi 10. cikk)

Ha az alapokmány másként nem rendelkezik, a Kormányzótanács határozatait tagjainak többségével hozza meg. Ennek a többségnek a jegyzett tőke legalább 50 % -át kell képviselnie.

A minősített többséghez a jegyzett tőke legalább 68 %-át képviselő tagok tizennyolc igen szavazata szükséges.

A személyesen jelen lévő vagy képviselt tagok tartózkodása nem akadályozza a minősített többséget megkövetelő jogi aktusok elfogadásának.

9. cikk

(korábbi 11. cikk)

(1) Az Igazgatótanács határoz a – különösen kölcsönök és garanciák formájában történő – finanszírozásról, valamint kölcsönök felvételéről, továbbá megállapítja a kölcsönök kamatait, a jutalékot, valamint a további díjakat. Az Igazgatótanács minősített többséggel hozott határozatával egyes feladatait az Igazgatási Bizottságra ruházhatja; az Igazgatótanács rendelkezik a hatáskör-átruházás feltételeiről és módjáról, valamint felügyeli annak végrehajtását.

Az Igazgatótanács gondoskodik a Bank megfelelő igazgatásáról; biztosítja a Bank ügyvezetésének a Szerződések és az alapokmány rendelkezéseivel, valamint a Kormányzótanács által megállapított általános irányelvekkel való összhangját.

A pénzügyi év végén az Igazgatótanács jelentést nyújt be a Kormányzótanácsnak, és a jóváhagyását követően azt közzéteszi.

(2) Az Igazgatótanács huszonnyolc igazgatóból és tizennyolc helyettesből áll.

Az igazgatókat a Kormányzótanács öt évre nevezi ki, minden egyes tagállam, valamint a Bizottság egy-egy jelölése alapján.

A helyetteseket a Kormányzótanács öt évre nevezi ki a következők szerint:

— két helyettest a Németországi Szövetségi Köztársaság jelölése alapján,

— két helyettest a Francia Köztársaság jelölése alapján,

— két helyettest az Olasz Köztársaság jelölése alapján,

— két helyettest Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának jelölése alapján,

— egy helyettest a Spanyol Királyság és a Portugál Köztársaság közös megegyezéssel történő jelölése alapján,

- egy helyettest a Belga Királyság, a Luxemburgi Nagyhercegség és a Holland Királyság közös megegyezéssel történő jelölése alapján,
- két helyettest a Dán Királyság, a Görög Köztársaság, Írország és Románia közös megegyezéssel történő jelölése alapján,
- két helyettest az Észt Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság közös megegyezéssel történő jelölése alapján,
- három helyettest a Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság közös megegyezéssel történő jelölése alapján,
- egy helyettest a Bizottság jelölése alapján.

Az Igazgatótanács hat, szavazati joggal nem rendelkező szakértőt választ: hármat tagnak és hármat helyettesnek.

Az igazgatók és helyettesek megbízatása megújítható.

Az eljárási szabályzat megállapítja az Igazgatótanács ülésein való részvétel szabályait, valamint a helyettesekre és a választott szakértőkre vonatkozó rendelkezéseket.

Az Igazgatótanács ülésein az Igazgatási Bizottság elnöke, illetve akadályoztatása esetén egyik alelnöke elnököl; az elnök nem szavaz.

Az Igazgatótanács tagjait olyan személyek közül választják ki, akiknek függetlenségéhez és alkalmasságához nem férhet kétség; a tagok kizárólag a Banknak tartoznak felelősséggel.

(3) Az igazgatót a Kormányzótanács csak akkor mentheti fel hivatalából, ha már nem felel meg a feladatai ellátásához szükséges feltételeknek; ebben az esetben a Kormányzótanácsnak minősített többséggel kell eljárnia.

Ha az éves jelentést nem hagyják jóvá, az Igazgatótanácsnak le kell mondania.

(4) Az elhalálozás, lemondás, hivatalból való felmentés vagy testületi lemondás miatt megüresedő helyeket a (2) bekezdésnek megfelelően kell újra betölteni. A távozó tag helyére a hivatali idejének fennmaradó részére új tagot kell kinevezni, kivéve azt az esetet, ha az Igazgatótanács egészének megszűnik a megbízatása.

(5) Az Igazgatótanács tagjainak javadalmazását a Kormányzótanács határozza meg. A Kormányzótanács megállapítja, hogy mely tevékenységek összeférhetetlenek az igazgató vagy a helyettes hivatalával.

10. cikk

(korábbi 12. cikk)

(1) Az Igazgatótanácsban minden egyes igazgató egy szavazattal rendelkezik. Szavazati jogát minden esetben átruházhatja a Bank eljárási szabályzatában megállapítandó szabályok szerint.

(2) Ha ez az alapokmány másként nem rendelkezik, az Igazgatótanács határozatait a jegyzett tőke legalább ötven százalékát (50 %) képviselő, szavazásra jogosult tagok legalább egyharmados többségével hozza meg. A minősített többséghez a jegyzett tőke legalább hatvannyolc százalékát (68 %) képviselő tagok tizennyolc (18) igen szavazata szükséges. A Bank eljárási szabályzata meghatározza, hogy az Igazgatótanács határozatképességéhez hány tag jelenlétére van szükség.

11. cikk

(korábbi 13. cikk)

(1) Az Igazgatási Bizottság a Kormányzótanács által az Igazgatótanács javaslata alapján hatéves időtartamra kinevezett elnökből és nyolc alelnökből áll. Megbízatásuk megújítható.

A Kormányzótanács egyhangúlag megváltoztathatja az Igazgatási Bizottság tagjainak számát.

(2) Az Igazgatótanács minősített többséggel hozott javaslata alapján a Kormányzótanács minősített többséggel az Igazgatási Bizottság bármely tagját felmentheti hivatalából.

(3) Az Igazgatási Bizottság az elnök felügyelete alatt és az Igazgatótanács ellenőrzése mellett felel a Bank folyó ügyeinek intézéséért.

Előkészíti az Igazgatótanács határozatait, ideértve a kölcsönök felvételére és különösen kölcsönök és garanciák formájában megvalósuló finanszírozásra vonatkozó határozatokat, továbbá gondoskodik ezeknek a határozatoknak a végrehajtásáról.

(4) Az Igazgatási Bizottság a különösen kölcsönök és garanciák formájában megvalósuló finanszírozásra irányuló javaslatokra vonatkozó véleményét többségi szavazással alakítja ki.

(5) A Kormányzótanács meghatározza az Igazgatási Bizottság tagjainak javadalmazását és megállapítja, hogy mely tevékenységek összeférhetetlenek hivatalukkal.

(6) Bírósági és egyéb ügyekben a Bankot az elnök, illetve akadályoztatása esetén az egyik alelnök képviseli.

(7) A Bank személyzetének tagjai az elnök irányítása alatt állnak. Az elnök dönt felvételükről és elbocsátásukról. A személyzet kiválasztásakor nemcsak a személyes alkalmasságot és szakmai képesítést kell figyelembe venni, hanem az egyes tagállamok állampolgárainak méltányos képviseletét is. Az eljárási szabályzat meghatározza, hogy mely szerv hatáskörébe tartozik a személyzetre vonatkozó szabályok megállapítása.

(8) Az Igazgatási Bizottság és a Bank személyzete kizárólag a Banknak tartozik felelősséggel, és feladataik ellátása során teljesen függetlenül járnak el.

12. cikk

(korábbi 14. cikk)

(1) Egy bizottság, amelynek hat tagját szakértelmük alapján a Kormányzótanács nevezi ki, ellenőrzi, hogy a Bank tevékenysége megfelel-e a prudenciális banki működés feltételeinek, továbbá felel a Bank elszámolásainak ellenőrzéséért.

(2) Az (1) bekezdésben említett bizottság évente ellenőrzi a Bank műveleteinek és könyveinek szabályszerűségét. E célból a bizottság ellenőrzi, hogy a Bank műveletei megfelelnek-e az alapokmányban, illetőleg az eljárási szabályzatban előírt alaki és eljárási követelményeknek.

(3) Az (1) bekezdésben említett bizottság igazolja, hogy a mérleg és az Igazgatótanács által elkészített éves eredménykimutatásban található pénzügyi adatok az eszközök és források, a műveletek eredményei, valamint a vizsgált pénzügyi évben bonyolított pénzforgalom tekintetében hitelesen tükrözik a Bank helyzetét.

(4) Az eljárási szabályzat meghatározza a bizottsági tagsághoz szükséges szakmai képesítéseket, és megállapítja a bizottság tevékenységének részletes szabályait és feltételeit.

13. cikk

(korábbi 15. cikk)

A Bank az egyes tagállamokkal az adott állam által kijelölt hatóság útján érintkezik. Pénzügyi műveletek végrehajtása során a Bank az adott tagállam nemzeti központi bankját vagy az adott tagállam által felhatalmazott más pénzügyi szervezetet veszi igénybe.

14. cikk

(korábbi 16. cikk)

(1) A Bank együttműködik a hasonló területeken működő nemzetközi szervezetekkel.

(2) A Bank a hitelintézetekkel és az egyéb pénzügyi szervezetekkel való együttműködés érdekében megfelelő kapcsolatok kiépítésére törekszik azokban az országokban, amelyekre tevékenysége kiterjed.

15. cikk

(korábbi 17. cikk)

Egy tagállam vagy a Bizottság kérelmére, illetve hivatalból a Kormányzótanács az ezen alapokmány 7. cikkének értelmében általa megállapított irányelveket értelmezi, illetve kiegészíti az elfogadásukra irányadó rendelkezéseknek megfelelően.

16. cikk

(korábbi 18. cikk)

(1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 309. cikkében meghatározott feladat keretei között a Bank – különösen kölcsönök és garanciák formájában – finanszírozást nyújt tagjainak, valamint magán- vagy közvállalkozásoknak a tagállamok területein megvalósítandó beruházásokhoz annyiban, amennyiben más forrásból megfelelő feltételekkel nem állnak rendelkezésre pénzeszközök.

A Bank azonban – az Igazgatótanács javaslatára a Kormányzótanács minősített többséggel hozott határozata alapján – az egészben vagy részben a tagállamok területein kívül megvalósítandó beruházásokat is finanszírozhatja.

(2) Amennyire csak lehetséges, a kölcsönök csak azzal a feltétellel nyújthatók, hogy más finanszírozási forrásokat is felhasználnak.

(3) Vállalkozásnak vagy – a tagállamok kivételével – valamely testületnek nyújtott kölcsön esetében a Bank a kölcsön nyújtását vagy attól a tagállamtól kapott garanciától teszi függővé, amelynek a területén a beruházást megvalósítják, vagy egyéb megfelelő garanciától, vagy az adós pénzügyi helyzetének szilárdságától.

Az Igazgatótanács továbbá – a Kormányzótanács által a 7. cikk (3) bekezdése b) pontjának megfelelően megállapított irányelvekkel összhangban, és ahol az Európai Unió működéséről szóló szerződés 309. cikkében említett műveletek végrehajtása megköveteli – minősített többséggel eljárva megállapítja az olyan finanszírozási műveletek feltételeit, amelyek különleges kockázatot képviselnek, és ennek megfelelően különleges tevékenységnek minősülnek.

(4) A Bank garanciát vállalhat a köz- vagy magánvállalkozások, illetve egyéb testületek által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 309. cikkében említett projektek megvalósítása céljából felvett kölcsönökért.

(5) A Bank által nyújtott kölcsönök és garanciák kinnlevőségként fennálló mindenkori összege nem haladhatja meg a jegyzett tőkéje, a tartalékok, a máshová nem sorolt céltartalék és az eredménykimutatási többlet összegének 250 %-át. Az utóbbi összesített összeget csökkenteni kell a Bank bármely jegyzett – akár befizetett, akár be nem fizetett – tőkerészesedésének összegével.

A Bank mindenkori kifizetett tőkerészesedése nem haladhatja meg a befizetett jegyzett tőke, a tartalékok, az általános kockázati céltartalék és az eredménykimutatási többlet teljes összegének megfelelő összeget.

Kivételt képeznek a Kormányzótanács és az Igazgatótanács által a (3) bekezdésnek megfelelően meghatározott különleges tevékenységek, amelyek különleges céltartalékból részesülnek.

E bekezdést a Bank konszolidált éves beszámolójára is alkalmazni kell.

(6) Az árfolyamkockázattal szemben a Bank az általa megfelelőnek tartott záradékoknak a kölcsön- és garanciaszerződésekbe történő foglalásával védekezik.

17. cikk

(korábbi 19. cikk)

(1) A Bank által nyújtandó kölcsönök kamatát és a jutalékot és egyéb díjakat a tőkepiacon érvényes feltételekhez kell igazítani, és úgy kell kiszámítani, hogy az ebből származó bevételből a Bank teljesítse kötelezettségeit, fedezhesse költségeit és kockázatait, és a 22. cikkben előírt tartalékalapot képezhessen.

(2) A Bank nem nyújthat kamatcsökkentési kedvezményt. Ha a finanszírozandó beruházás természeténél fogva szükségesnek tűnik a kamat csökkentése, az érintett tagállam vagy egy harmadik szerv az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkével összeegyeztethető mértékben kamattámogatást nyújthat.

18. cikk

(korábbi 20. cikk)

Finanszírozási műveletei során a Bank a következő elveket tartja szem előtt:

(1) Biztosítja pénzeszközeinek az Unió érdekében történő lehető legésszerűbb felhasználását.

Csak akkor nyújthat kölcsönt vagy garanciát, ha:

- a) a termelési szektorban működő vállalkozások által megvalósított beruházások esetében a kamatfizetést és a törlesztést az üzemi nyereségből, egyéb esetekben pedig vagy a beruházás megvalósításának helye szerinti állam kötelezettségvállalása útján vagy egyéb módon fedezik; és
- b) a beruházás végrehajtása hozzájárul az általános gazdasági termelékenység növekedéséhez és előmozdítja a belső piac megvalósítását.

(2) A Bank nem szerezhetséget vállalkozásban, és nem vállalhat felelősséget annak vezetésében, kivéve ha ezt a kölcsönadott pénzeszközök visszafizetésének biztosítása érdekében jogainak védelme megköveteli.

Ugyanakkor a Kormányzótanács által a 7. cikk (3) bekezdése b) pontjának megfelelően megállapított irányelvekkel összhangban, ha az Európai Unió működéséről szóló szerződés 309. cikkében említett műveletek végrehajtása megköveteli, az Igazgatótanács minősített többséggel eljárva megállapítja a kereskedelmi vállalkozásban történő tőkerészesedés megszerzésének feltételeit, amennyiben ez valamely beruházás vagy program finanszírozásához szükséges, általában valamely kölcsön vagy garancia kiegészítéseként.

(3) Követeléseit a tőkepiacon értékesítheti és e célból adósaitól kötvények vagy egyéb értékpapírok kibocsátását követelheti.

- (4) Sem a Bank, sem a tagállamok nem írhatnak elő olyan feltételeket, amelyek szerint a Bank által kölcsönadott pénzeszközöket egy meghatározott tagállamban kell elkölteni.
- (5) A Bank a kölcsön nyújtását nemzetközi pályázat kiírásához kötheti.
- (6) A Bank sem egészben, sem részben nem finanszírozhat olyan beruházást, amely ellen az a tagállam, amelynek területén a projektet meg kell valósítani, tiltakozik.
- (7) Hitelnyújtási tevékenységét kiegészítendő a Bank technikai segítségnyújtási szolgáltatásokat végezhet a Kormányzótanács által minősített többséggel meghatározott feltételekkel és ezen alapokmányoknak megfelelően.

19. cikk

(korábbi 21. cikk)

(1) Bármely vállalkozás, köz- vagy magánintézmény közvetlenül a Bankhoz fordulhat finanszírozásért. A Bankhoz intézett kérelmeket a Bizottságon, vagy azon a tagállamon keresztül is be lehet nyújtani, amelynek területén a beruházást megvalósítják.

(2) A Bizottságon keresztül beadott kérelmeket véleményezésre be kell nyújtani ahhoz a tagállamhoz, amelynek a területén a beruházást megvalósítják. A tagállamon keresztül beadott kérelmeket a Bizottsághoz kell véleményezésre benyújtani. A valamely vállalkozás által közvetlenül beadott kérelmeket mind az érintett tagállammal, mind pedig a Bizottsággal véleményeztetni kell.

Az érintett tagállamnak és a Bizottságnak két hónapon belül kell véleményt adnia. Ha e határidőn belül nem nyilvánítanak véleményt, a Bank vélelmezheti, hogy a kérdéses beruházással szemben nem merült fel kifogás.

(3) Az Igazgatási Bizottság által elé terjesztett finanszírozási műveletekről az Igazgatótanács határoz.

(4) Az Igazgatási Bizottság megvizsgálja, hogy a hozzá benyújtott finanszírozási műveletek megfelelnek-e ezen alapokmány rendelkezéseinek, különösen a 16. és 18. cikknek. Ha az Igazgatási Bizottság a finanszírozás mellett foglal állást, a vonatkozó javaslatot az Igazgatótanács elé terjeszti; az Igazgatási Bizottság kedvező véleményét általa lényegesnek tartott feltételekhez kötheti. Ha az Igazgatási Bizottság a finanszírozás ellen foglal állást, a vonatkozó iratokat véleményével együtt az Igazgatótanács elé terjeszti.

(5) A Igazgatási Bizottság kedvezőtlen véleménye esetén az Igazgatótanács csak egyhangú határozattal engedélyezheti a kérdéses finanszírozást.

(6) A Bizottság kedvezőtlen véleménye esetén az Igazgatótanács csak egyhangú határozattal engedélyezheti a kérdéses finanszírozást; a Bizottság által kijelölt igazgató e szavazásnál tartózkodik.

(7) Ha az Igazgatási Bizottság és a Bizottság egyaránt kedvezőtlen véleményt ad, az Igazgatótanács finanszírozást nem engedélyezheti.

(8) Amennyiben egy jóváhagyott beruházásra vonatkozó finanszírozási műveletet a Bank jogainak és érdekeinek védelmében át kell alakítani, az Igazgatási Bizottság késelem nélkül megteszi az általa szükségesnek ítélt sürgősségi intézkedéseket, amelyekről haladéktalanul jelentést tesz az Igazgatótanácsnak.

20. cikk

(korábbi 22. cikk)

(1) A Bank a feladatai ellátásához szükséges pénzeszközöket a tőkepiacokról kölcsönzi.

(2) A Bank a tagállamok tőkepiacairól az e tőkepiacokra vonatkozó jogi rendelkezéseknek megfelelően vehet fel kölcsönt.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 139. cikke (1) bekezdésének értelmében eltéréssel rendelkező tagállam hatáskörrel bíró hatóságai csak akkor élhetnek ez ellen kifogással, ha az adott állam tőkepiacán komoly zavaroktól lehet tartani.

21. cikk

(korábbi 23. cikk)

(1) A Bank azokat a rendelkezésére álló pénzeszközöket, amelyekre kötelezettségei teljesítéséhez nincs haladéktalanul szüksége, a következőképpen használhatja fel:

a) beruházhat pénzpiacokon;

b) a 18. cikk (2) bekezdésére is figyelemmel értékpapírt vehet vagy eladhat;

c) a célkitűzéseivel összefüggő egyéb pénzügyi műveleteket végezhet.

(2) A 23. cikk rendelkezéseinek sérelme nélkül befektetéseinek kezelésekor a Bank nem végezhet olyan devizaarbitrázst, amely nem közvetlenül kölcsönügyletei lebonyolításához, illetve az általa felvett kölcsönökből vagy az általa nyújtott garanciákból eredő kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges.

(3) A Bank az e cikkben szabályozott területeken az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai vagy nemzeti központi bankjával egyetértésben jár el.

22. cikk

(korábbi 24. cikk)

(1) A jegyzett tőke 10 %-áig terjedő mértékben fokozatosan tartalékalapot kell képezni. Ha a Bank kötelezettségeinek állása indokolttá teszi, az Igazgatótanács további tartalékok képzéséről határozhat. Amíg a tartalékalapot teljesen létre nem hozták, abba a következőket kell befizetni:

- a) a tagállamok által az 5. cikk értelmében befizetendő összegekből a Bank által nyújtott kölcsönökkel kapcsolatos kamatbevételt;
- b) az a) pontban említett kölcsönök visszafizetéséből származó pénzeszközökből a Bank által nyújtott kölcsönökkel kapcsolatos kamatbevételt

annyiban, amennyiben erre a kamatbevételre a Bank kötelezettségeinek teljesítéséhez és költségeinek fedezéséhez nincs szükség.

(2) A tartalékalap forrásait úgy kell befektetni, hogy bármikor rendelkezésre álljanak az alap céljának elérése érdekében.

23. cikk

(korábbi 25. cikk)

(1) A Bank eszközeit az Európai Unió működéséről szóló szerződés 309. cikkében meghatározott feladatnak megfelelő pénzügyi műveletek elvégzése érdekében — az ezen alapokmány 21. cikkének rendelkezéseit figyelembe véve — bármikor átválthatja egy olyan tagállam valutájára, amelynek pénzneme nem az euro. A Bank lehetőség szerint tartózkodik az ilyen átváltások alkalmazásától, ha rendelkezik a szükséges pénznemben lévő készpénzzel vagy likvid eszközökkel.

(2) A Bank egy olyan tagállam valutájában meglévő eszközeit, amelynek pénzneme nem az euro, csak az érintett tagállam beleegyezésével válthatja át egy harmadik ország valutájára.

(3) Tőkéjének befizetett részével, valamint a Közösségen kívüli piacokon kölcsönzött devizával a Bank szabadon rendelkezhet.

(4) A tagállamok vállalják, hogy a Bank adósainak rendelkezésére bocsátják a Bank által a területükön megvalósítandó beruházásokhoz nyújtott kölcsönök visszafizetéséhez, valamint az ilyen kölcsönök után járó kamatok vagy a Bank által nyújtott garanciavállalás díjának megfizetéséhez szükséges devizát.

24. cikk

(korábbi 26. cikk)

Ha egy tagállam az ebből az alapokmányból eredő tagsági kötelezettségeit — különösen a jegyzett tőkében való részesedésének befizetésére vagy a kölcsöneinek törlesztésére vonatkozó kötelezettségét — nem teljesíti, az ezen tagállam vagy állampolgárai részére történő kölcsön- vagy garancianyújtást a Kormányzótanács minősített többséggel hozott határozatával fel lehet függeszteni.

Ez a határozat sem az államot, sem állampolgárait nem mentesíti a Bankkal szembeni kötelezettségei alól.

25. cikk

(korábbi 27. cikk)

(1) Ha a Kormányzótanács elhatározza a Bank tevékenységének felfüggesztését, a Bank minden tevékenységét haladéktalanul be kell szüntetni, kivéve azokat, amelyek a vagyona megfelelő hasznosításának, védelmének és megőrzésének, valamint a tartozásai rendezésének biztosításához szükségesek.

(2) Felszámolás esetén a Kormányzótanács kinevezi a felszámolókat és utasításokat ad számukra a felszámolás végrehajtására vonatkozóan. A Kormányzótanács gondoskodik a személyzet tagjait megillető jogok védelméről.

26. cikk

(korábbi 28. cikk)

(1) A Bank valamennyi tagállamban az adott tagállam jogában a jogi személyeknek biztosított legteljesebb jogképességgel rendelkezik; így különösen ingó, illetve ingatlan vagyont szerzhet és idegeníthet el, továbbá bíróság előtt eljárhat.

(2) A Bank vagyona mentes a bármilyen formában történő hatósági igénybevételtől vagy kisajátítástól.

27. cikk

(korábbi 29. cikk)

Az egyrészről a Bank, másrészről annak hitelezői, adósai vagy bármely más személy közötti jogvitákban a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróság jár el, kivéve azokat az eseteket, amelyekben az Európai Unió Bírósága rendelkezik hatáskörrel. A Bank bármely szerződésben választottbírósági eljárást köthet ki.

A Bank minden tagállamban megjelöli az illetékességet megalapozó címét. A Bank azonban szerződésben meghatározott illetékességet is kiköthet.

A Bank vagyonát és eszközeit csak bírósági határozattal lehet lefoglalni vagy végrehajtás alá vonni.

28. cikk

(korábbi 30. cikk)

(1) A Kormányzótanács egyhangúlag eljárva jogi személyiséggel és pénzügyi függetlenséggel rendelkező leányvállalatok vagy más jogi egységek létrehozásáról határozhat.

(2) A Kormányzótanács egyhangúlag fogadja el az (1) bekezdésben említett szervezetek alapokmányát. Az alapokmány meghatározza különösen a szervezetek célkitűzéseit, szervezeti felépítését, tőkéjét, tagságát, székhelyét, pénzügyi forrásait, beavatkozási eszközeit és ellenőrzési szabályait, valamint a Bank szerveivel fennálló viszonyukat.

(3) A Bank hatáskörébe tartozik, hogy részt vesz e szervezetek irányításában, és jegyzett tőkéjükhöz a Kormányzótanács által egyhangúlag meghatározott összeg erejéig hozzájárul.

(4) Az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyvet az (1) bekezdésben említett szervezetekre – amennyiben azok az uniós jog hatálya alá tartoznak –, azok szerveinek tagjaira feladataik ellátása során, valamint azok személyzetére is ugyanazokkal a feltételekkel kell alkalmazni, mint amelyek a Bankra vonatkoznak.

Arra az osztalékra, tőkenyereségre vagy az ilyen szervezetektől származó egyéb jövedelemre azonban, amelyre a tagok – az Európai Unió és a Bank kivételével – jogosultak, továbbra is alkalmazni kell az irányadó jog adózásra vonatkozó rendelkezéseit.

(5) Az Európai Unió Bírósága – a továbbiakban megállapított kereteken belül – hatáskörrel rendelkezik az uniós jog hatálya alá tartozó szervezet szervei által elfogadott intézkedésekkel kapcsolatos jogvitákban. Az ilyen intézkedések ellen e szervezetek bármely tagja – e minőségében –, illetve bármely tagállam keresetet indíthat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 263. cikkében megállapított feltételek szerint.

(6) A Kormányzótanács egyhangúlag eljárva az uniós jog hatálya alá tartozó szervezetek személyzetét a vonatkozó belső eljárási szabályok tekintetében a Bankkal közös szabályrendszerbe sorolhatja.

(6.) JEGYZŐKÖNYV
AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEINEK, EGYES
SZERVEINEK, HIVATALAINAK ÉS SZERVEZETI
EGYSÉGEINEK SZÉKHELYÉRŐL

A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK KÉPVISELŐI,

TEKINTETTEL az Európai Unió működéséről szóló szerződés 341. cikkére, valamint az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 189. cikkére,

FELIDÉZVE ÉS MEGERŐSÍTVE az 1965. április 8-ai határozatot, és a jövőben létrejövő intézmények, szervek, hivatalok és szervezeti egységek székhelyére vonatkozó határozatok sérelme nélkül,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolnak:

Egyetlen cikk

- a) Az Európai Parlament székhelye Strasbourg, ahol a tizenkét, havonta tartandó plenáris ülészak zajlik, beleértve a költségvetési ülészakot is. A további plenáris ülészakokat Brüsszelben tartják. Az Európai Parlament bizottságai Brüsszelben üléseznek. Az Európai Parlament Főtitkársága és annak szervezeti egységei Luxembourgban maradnak.
 - b) A Tanács székhelye Brüsszel. Április, június és október hónapban a Tanács Luxembourgban tartja üléseit.
 - c) A Bizottság székhelye Brüsszel. Az 1965. április 8-ai határozat 7., 8. és 9. cikkében felsorolt szervezeti egységek Luxembourgban kerülnek létrehozásra.
 - d) Az Európai Unió Bíróságának székhelye Luxembourg.
 - e) A Számvevőszék székhelye Luxembourg.
 - f) A Gazdasági és Szociális Bizottság székhelye Brüsszel.
 - g) A Régiók Bizottságának székhelye Brüsszel.
 - h) Az Európai Beruházási Bank székhelye Luxembourg.
 - i) Az Európai Központi Bank székhelye Frankfurt.
 - j) Az Európai Rendőrségi Hivatal (Europol) székhelye Hága.
-

(7.) JEGYZŐKÖNYV
AZ EURÓPAI UNIÓ KIVÁLTSÁGAIRÓL ÉS
MENTESSÉGEIRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 343. cikkének és az Európai Atomenergia-közösséget (Euratom) létrehozó szerződés 191. cikkének megfelelően az Európai Uniót és az Euratomot a tagállamok területén megilletik a feladataik ellátásához szükséges kiváltságok és mentességek,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolnak:

I. FEJEZET

AZ EURÓPAI UNIÓ VAGYONA, INGATLANAI, KÖVETELÉSEI ÉS ÜGYLETEI

1. cikk

Az Unió helyiségei és épületei sérthetetlenek. Mentések a házkutatás, igénybevétel, elkobzás és kisajátítás alól. Az Unió vagyona és követelése a Bíróság engedélye nélkül nem képezhetik kényszerítő közigazgatási vagy bírósági intézkedés tárgyát.

2. cikk

Az Unió irattárai sérthetetlenek.

3. cikk

Az Unió, az Unió követelése, bevételei és egyéb vagyona mentesek mindenfajta közvetlen adó alól.

A tagállamok kormányai lehetőség szerint kötelesek megtenni a megfelelő intézkedéseket az ingó és ingatlan vagyontárgyak árában foglalt közvetett, illetve forgalmi adók összegének elengedése vagy visszatérítése érdekében mindazon esetekben, amikor az Unió hivatalos használatra jelentős összegű beszerzéseket hajtanak végre, amelyek ára ilyen jellegű adót tartalmaz. E rendelkezések alkalmazása azonban nem járhat az Unión belüli versenyt torzító hatással.

Nem adható mentesség azon adók és egyéb közterhek alól, amelyek csupán közüzemi szolgáltatások díjának felelnek meg.

4. cikk

Az Unió a hivatali használatukra szánt árucikkek tekintetében mentességet élveznek minden behozatali és kiviteli vám, valamint tilalom és korlátozás alól; az ilyen módon importált árucikkek sem ellenérték fejében, sem ingyenesen nem ruházhatók át annak az országnak a területén, ahová azokat importálták, kivéve ha ez az illető ország kormánya által jóváhagyott feltételek mellett történik.

Az Unió saját kiadványaik tekintetében szintén mentességet élveznek minden kiviteli és behozatali vám, valamint tilalom és korlátozás alól.

II. FEJEZET

KAPCSOLATTARTÁS ÉS LAISSEZ-PASSER

5. cikk

(korábbi 6. cikk)

Az Unió intézményei hivatalos kapcsolattartásuk és összes dokumentumuk továbbítása tekintetében valamennyi tagállam területén azt az elbánást élvezik, amelyben az illető állam a diplomáciai képviselőket részesíti.

Az Unió intézményeinek hivatalos levelezése és egyéb hivatalos közlései nem cenzúrázhatók.

6. cikk

(korábbi 7. cikk)

Az uniós intézmények elnökei az uniós intézmények tagjai és alkalmazottai részére a Tanács által egyszerű többséggel előírt formájú útiokmányt (*laissez-passer*) állíthatnak ki, amelyet a tagállamok hatóságai érvényes útiokmányként fogadnak el. Ezt az útiokmányt az Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzatában és az egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételekben megállapított előírásoknak megfelelően a tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére állítják ki.

A Bizottság megállapodásokat köthet annak érdekében, hogy ezeket az útiokmányokat harmadik államok területén is érvényes útiokmányként ismerjék el.

III. FEJEZET

AZ EURÓPAI PARLAMENT TAGJAI

7. cikk

(korábbi 8. cikk)

Az Európai Parlament üléseinek helyszínére utazó, illetve onnan visszautazó Európai parlamenti tagok szabad mozgására vonatkozóan semmilyen igazgatási vagy egyéb korlátozás nem alkalmazható.

Az Európai Parlament tagjai a vám- és devizaellenőrzést illetően:

- a) saját kormányuk részéről ugyanazokban a könnyítésekben részesülnek, mint az ideiglenes hivatalos kiküldetésben külföldre utazó magas rangú tisztviselők,
- b) a többi tagállam kormánya részéről ugyanazokban a könnyítésekben részesülnek, mint a külföldi kormányok ideiglenes hivatalos kiküldetésben lévő képviselői.

8. cikk

(korábbi 9. cikk)

A feladataik ellátása során kifejtett véleményük vagy leadott szavazatuk miatt az Európai Parlament tagjai ellen nem folytatható vizsgálat, nem vehetők őrizetbe, és nem vonhatók bírósági eljárás alá.

9. cikk

(korábbi 10. cikk)

Az Európai Parlament ülésszakainak ideje alatt, az Európai Parlament tagjai:

- a) saját államuk területén a parlamentjük tagjaira vonatkozó mentességet élvezik,
- b) a többi tagállam területén mentességet élveznek mindenfajta őrizetbe vételre és bírósági eljárásra vonatkozó intézkedés alól.

A mentesség akkor is megilleti a tagokat, amikor az Európai Parlament üléseinek helyére utaznak, illetve onnan visszatérnek.

Nem lehet hivatkozni a mentességre olyan esetben, amikor valamely tagot bűncselekmény elkövetésében tetten érnek, továbbá a mentesség nem akadályozhatja meg az Európai Parlamentet azon jogának gyakorlásában, hogy valamely tagjának mentességét felfügessze.

IV. FEJEZET

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEINEK MUNKÁJÁBAN RÉSZT VEVŐ TAGÁLLAMI KÉPVISELŐK

10. cikk

(korábbi 11. cikk)

Az uniós intézmények munkájában részt vevő tagállami képviselők, valamint az ő tanácsadók és szakértők feladataik ellátása, valamint az ülések helyére történő utazás és az onnan történő visszatérés során a szokásos kiváltságokat, mentességeket és könnyítéseket élvezik.

Ezt a cikket az Unió tanácsadó szerveinek tagjaira is alkalmazni kell.

V. FEJEZET

AZ EURÓPAI UNIÓ TISZTVISELŐI ÉS EGYÉB ALKALMAZOTTAI

11. cikk

(korábbi 12. cikk)

Az egyes tagállamok területén az Unió tisztviselői és egyéb alkalmazottai állampolgárságuktól függetlenül:

- a) a szerződéseknek az egyfelől a tisztviselők és egyéb alkalmazottak az Unióval szemben fennálló felelősségével kapcsolatos szabályokra vonatkozó rendelkezéseire, másfelől az Európai Unió Bíróságának az Unió, valamint az uniós tisztviselők és egyéb alkalmazottak közötti jogvitákkal kapcsolatos hatáskörére vonatkozó rendelkezéseire is figyelemmel, hivatalos minőségükben végrehajtott cselekedeteik tekintetében, szóbeli vagy írásbeli megnyilatkozásait is beleértve, mentességet élveznek a bírósági eljárások alól. Ez a mentesség hivataluk megszűnését követően is megilleti őket,
- b) házastársaikat és eltartott családtagjaikat is beleértve nem tartoznak a bevándorlási korlátozások, illetve a külföldiek nyilvántartására vonatkozó szabályok hatálya alá,
- c) a valuta- és devizaszabályozást illetően ugyanazokat a könnyítéseket élvezik, mint amelyek a nemzetközi szervezetek tisztviselőit általában megilletik,
- d) az első alkalommal, amikor az adott országban elfoglalják hivatalukat, vámmentesen hozhatják be saját berendezési tárgyaikat és személyes használati tárgyaikat, továbbá hivataluk megszűnésekor az adott országból vámmentesen vihetik ki berendezési tárgyaikat és személyes használati tárgyaikat, mindkét esetben azon ország kormánya által szükségesnek ítélt feltételeknek megfelelően, amelyben ezt a jogot gyakorolják,
- e) vámmentesen hozhatnak be egy saját személyes használatukra szolgáló gépkocsit, amelyet a legutolsó tartózkodási helyük vagy az állampolgárságuk szerinti országban, az ezen ország belső piacán érvényes feltételek mellett szereztek meg, illetve azt vámmentesen újra kivihetik, mindkét esetben az érintett állam kormánya által szükségesnek ítélt feltételeknek megfelelően.

12. cikk

(korábbi 13. cikk)

Az Unió tisztviselői és egyéb alkalmazottai az Unió által számukra fizetett illetmények, bérek és járandóságok után kötelesek adót fizetni az Unió javára az Európai Parlament és a Tanács által rendes jogalkotási eljárás keretében, az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően elfogadott rendeletekben meghatározott feltételeknek és eljárásnak megfelelően.

Az Unió által számukra kifizetett illetmények, bérek és járandóságok tekintetében nemzeti adókötelezettség alól mentességet élveznek.

13. cikk

(korábbi 14. cikk)

A jövedelemadó, a vagyonadó és az örökösödési adó alkalmazásakor, valamint az Unió tagállamai között a kettős adóztatás elkerülésére vonatkozóan kötött egyezmények alkalmazásakor az Unió azon tisztviselőit és egyéb alkalmazottait, akik — kizárólag az Unió szolgálatában végzett feladataik ellátása miatt — az Unió szolgálatába történő belépéskor az adózás szempontjából lakóhelyük szerinti országon kívüli tagállam területére helyezik át tartózkodási helyüket, mind a tényleges tartózkodási helyük szerinti országban, mind az adózás szempontjából lakóhelyük szerinti országban úgy kezelik, mintha ez utóbbi országban tartanák fent lakóhelyüket, amennyiben ez az ország tagja az Uniónak. Ezt a rendelkezést alkalmazni kell a házastársakra is, amennyiben ez utóbbiak nem végeznek külön kereső tevékenységet, illetve az e cikkben említett személyek által eltartott és az ő gondozásuk alatt álló gyermekekre is.

Az előző bekezdésben említett személyeknek a tartózkodásuk szerinti országban található ingó vagyona ebben az országban mentességet élvez az örökösödési adó alól; az adó megállapítása céljából az ilyen tulajdont úgy kell tekinteni, mintha az adózás szempontjából lakóhely szerinti országban volna található, figyelemmel harmadik országok jogaira, valamint a kettős adóztatásra vonatkozó nemzetközi egyezmények rendelkezéseinek lehetséges alkalmazására is.

E cikk rendelkezéseinek alkalmazásakor a kizárólag egyéb nemzetközi szervezetek szolgálatában végzett feladatok ellátása érdekében megszerzett lakóhelyek nem vehetők figyelembe.

14. cikk

(korábbi 15. cikk)

Az Európai Parlament és a Tanács az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben meghatározza az Unió tisztviselői és egyéb alkalmazottai szociális biztonsági juttatásainak rendszerét.

15. cikk

(korábbi 16. cikk)

Az Európai Parlament és a Tanács az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben meghatározza az uniós tisztviselők és egyéb alkalmazottak azon kategóriáit, akikre a 11. cikket, a 12. cikk második bekezdését és a 13. cikket részben vagy egészben alkalmazni kell.

Az e kategóriákba tartozó tisztviselők és egyéb alkalmazottak nevét, besorolását és címét időről időre továbbítani kell a tagállamok kormányainak.

VI. FEJEZET

A HARMADIK ORSZÁGOK EURÓPAI UNIÓHOZ AKKREDITÁLT KÉPVISELETEINEK KIVÁLTSÁGAI
ÉS MENTESSÉGEI

16. cikk

(korábbi 17. cikk)

Az a tagállam, amelynek területén az Unió székhelye található, a harmadik országoknak az Unióhoz akkreditált képviselői számára a szokásos diplomáciai mentességeket és kiváltságokat biztosítja.

VII. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

17. cikk

(korábbi 18. cikk)

Az Unió tisztviselőinek és egyéb alkalmazottainak kizárólag az Unió érdekében lehet különféle kiváltságokat, mentességeket és könnyítéseket adni.

Valamennyi uniós intézmény köteles visszavonni az egyes tisztviselői vagy egyéb alkalmazottai részére biztosított mentességet olyan esetben, amikor az illető intézmény megítélése szerint a mentesség visszavonása nem ellentétes az Unió érdekével.

18. cikk

(korábbi 19. cikk)

Az uniós intézmények e jegyzőkönyv alkalmazása érdekében kötelesek együttműködni az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságaival.

19. cikk

(korábbi 20. cikk)

A 11-14. és a 17. cikket az Európai Tanács elnökére is alkalmazni kell.

Az említett cikkeket a Bizottság tagjaira is alkalmazni kell.

20. cikk

(korábbi 21. cikk)

A 11–14. és a 17. cikket alkalmazni kell az Európai Unió Bíróságának bíraira, főtanácsnokaira, hivatalvezetőjére, valamint segédelőadóira; ez a rendelkezés az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló jegyzőkönyv 3. cikkének a bírák bírósági eljárások alóli mentességére vonatkozó rendelkezéseit nem érinti.

21. cikk

(korábbi 22. cikk)

Ezt a jegyzőkönyvet továbbá — a Bank alapokmányáról szóló jegyzőkönyvben foglaltak sérelme nélkül — alkalmazni kell az Európai Beruházási Bankra, a Bank szerveinek tagjaira, alkalmazottaira, valamint a tagállamoknak a Bank tevékenységében részt vevő képviselőire.

Az Európai Beruházási Bank tőkeemelés esetén mentességet élvez továbbá a Bank székhelye szerinti államban az adózás valamennyi formája és minden egyéb közteher, valamint az ezekkel kapcsolatos alakiságok alól. Hasonlóképpen, a Bank megszüntetése vagy felszámolása sem keletkeztet semmiféle közteher-fizetési kötelezettséget. Végezetül, a Bank és szervei által a Bank alapokmányának megfelelően végzett tevékenységek nem esnek forgalmiadó-fizetési kötelezettség hatálya alá.

22. cikk

(korábbi 23. cikk)

Ezt a jegyzőkönyvet a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról szóló jegyzőkönyv rendelkezéseinek sérelme nélkül az Európai Központi Bankra, szerveinek tagjaira és személyzetére is alkalmazni kell.

Az Európai Központi Bank tőkeemelés esetén mentességet élvez továbbá az adózás valamennyi formája és minden egyéb közteher, valamint az ezekkel kapcsolatos alakiságok alól a Bank székhelye szerinti államban. A Banknak és szerveinek a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányának megfelelően végzett tevékenységei nem esnek forgalmiadó-fizetési kötelezettség hatálya alá.

(8.) JEGYZŐKÖNYV

AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 6. CIKKÉNEK (2) BEKEZDÉSÉVEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN AZ UNIÓNAK AZ EMBERI JOGOK ÉS ALAPVETŐ SZABADSÁGOK VÉDELMÉRŐL SZÓLÓ EURÓPAI EGYEZMÉNYHEZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁSÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. cikk

Az Uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez (a továbbiakban: európai egyezmény) történő, az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (2) bekezdésében előírt csatlakozásával kapcsolatos megállapodásnak rendelkeznie kell az Unió és az uniós jog sajátos jellemzőinek megőrzéséről, különös tekintettel:

- a) az Uniónak az európai egyezmény ellenőrző szerveiben való esetleges részvételére vonatkozó különleges szabályokra;
- b) az annak biztosításához szükséges mechanizmusokra, hogy a nem tagállamok által benyújtott kereseteket és az egyéni kereseteket megfelelően a tagállamok, illetve – adott esetben – az Unió ellen helyesen nyújtsák be.

2. cikk

Az 1. cikkben említett megállapodásnak biztosítania kell, hogy a csatlakozás nem érinti sem az Unió, sem az Unió intézményeinek hatásköreit. Biztosítania kell továbbá, hogy az abban foglaltak semmilyen módon nem befolyásolják a tagállamoknak az európai egyezménnyel, és különösen annak jegyzőkönyveivel, továbbá a tagállamok által az európai egyezmény 15. cikkével összhangban tett, az európai egyezménytől eltérő intézkedésekkel és a tagállamok által az európai egyezmény 57. cikkével összhangban tett fenntartásokkal kapcsolatos helyzetét.

3. cikk

Az 1. cikkben említett rendelkezések egyike sem érinti az Európai Unió működéséről szóló szerződés 344. cikkét.

(9.) JEGYZŐKÖNYV

AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 16. CIKKE (4) BEKEZDÉSÉNEK ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 238. CIKKE (2) BEKEZDÉSÉNEK EGYRÉSZRŐL 2014. NOVEMBER 1. ÉS 2017. MÁRCIUS 31. KÖZÖTTI, MÁS RÉSZRŐL 2017. ÁPRILIS 1-JÉTŐL KEZDŐDŐ VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ TANÁCSI HATÁROZATRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikke (4) bekezdésének és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (2) bekezdésének egyrészről 2014. november 1. és 2017. március 31. közötti, másrészről 2017. április 1-jétől kezdődő végrehajtásáról szóló tanácsi határozatról (a továbbiakban: a határozat) való megállapodás a Lisszaboni Szerződés jóváhagyásakor alapvető fontosságú volt,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

Egyetlen cikk

Azt megelőzően, hogy a Tanács bármely olyan tervezetet megvizsgál, amelynek célja akár a határozatnak vagy a határozat valamely rendelkezésének módosítása vagy hatályon kívül helyezése, akár az Unió egy másik jogi aktusának módosítása révén hatályának vagy tartalmának közvetett módosítása, az Európai Tanács az Európai Unióról szóló szerződés 15. cikkének (4) bekezdésével összhangban konszenzussal eljárva előzetes tanácskozást tart az említett tervezetről.

(10.) JEGYZŐKÖNYV
AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS
42. CIKKÉVEL LÉTREHOZOTT ÁLLANDÓ
STRUKTURÁLT EGYÜTTMŰKÖDÉSRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

TEKINTETTEL az Európai Unióról szóló szerződés 42. cikkének (6) bekezdésére és 46. cikkére,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy az Unió közös kül- és biztonságpolitikát folytat, amely a tagállamok fellépései között egyre növekvő fokú összhang megvalósításán alapul,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy a közös biztonság- és védelempolitika a közös kül- és biztonságpolitika szerves része; hogy e politika polgári és katonai eszközök igénybevételével biztosítja az Unió művelési képességét; hogy az Unió ezeket az eszközöket az Egyesült Nemzetek Alapokmányának alapelveivel összhangban igénybe veheti az Európai Unióról szóló szerződés 43. cikkében említett, az Unión kívüli békefenntartó, konfliktusmegelőző és a nemzetközi biztonságot erősítő missziókban; hogy a fenti feladatokat a tagállamok által rendelkezésre bocsátott képességek alkalmazásával, az egységes erő elvével összhangban kell végrehajtani,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy az Unió közös biztonság- és védelempolitikája nem érinti az egyes tagállamok biztonság- és védelempolitikájának egyedi jellegét,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy az Unió közös biztonság- és védelempolitikája tiszteletben tartja azoknak a tagállamoknak az Észak-atlanti Szerződés alapján vállalt kötelezettségeit, amelyek közös védelmüket az Észak-atlanti Szerződés Szervezetében látják megvalósítottnak, és összeegyeztethető az annak keretében meghatározott közös biztonság- és védelempolitikával,

ABBAN A MEGGYŐZŐDÉSSEN, hogy az Unió megerősített szerepe a biztonsági és védelmi kérdésekkel kapcsolatban – az úgynevezett „Berlin plusz” rendszernek megfelelően – hozzájárul a megújult Atlanti Szövetség életképességéhez,

AZZAL AZ ELHATÁROZÁSSAL, hogy biztosítsák, hogy az Unió a nemzetközi közösségben teljeskörűen eleget tudjon tenni kötelezettségeinek,

FELISMERVE, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete kérheti az Unió segítségét az Egyesült Nemzetek Alapokmánya VI. és VII. fejezete alapján megkezdett missziók sürgős végrehajtásához,

FELISMERVE, hogy a biztonság- és védelempolitika erősítése a tagállamok részéről erőfeszítéseket kíván a képességek területén,

ANNAK TUDATÁBAN, hogy az európai biztonság- és védelempolitika fejlődésének új szakaszába lépés az érintett tagállamok elszánt erőfeszítésével jár,

EMLÉKEZTETVE annak fontosságára, hogy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője az állandó strukturált együttműködéssel kapcsolatos minden intézkedésben teljeskörűen részt vegyen,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. cikk

Az Európai Unióról szóló szerződés 42. cikkének (6) bekezdésében említett állandó strukturált együttműködés bármely tagállam számára nyitva áll, amely – a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjától – vállalja, hogy:

- a) védelmi képességeit intenzívebben fejleszti a többnemzetiségű erők, a fő európai fejlesztési programok, valamint a védelmi képesség-fejlesztési, kutatási, beszerzési és fegyverzeti kérdésekkel foglalkozó ügynökség (Európai Védelmi Ügynökség) tevékenységéhez való nemzeti hozzájárulásainak, illetve – adott esetben – az azokban való részvételének fejlesztésével, és
- b) rendelkezik az ahhoz szükséges képességekkel, hogy legkésőbb 2010-ig – akár nemzeti szinten, akár egy többnemzetiségű erőkből álló csoport részeként – olyan célzott harci egységeket bocsásson a tervezett missziók rendelkezésére, amelyek taktikai szinten gyorsreagálású taktikai csoportként épülnek fel a támogató elemekkel, köztük a közlekedés- és a logisztikabiztosító elemekkel együtt, és amelyek – különösen az Egyesült Nemzetek Szervezetének felkérésére – alkalmasak az Európai Unióról szóló szerződés 43. cikkében említett feladatok 5–30 napon belüli végrehajtására, továbbá amelyek egy kezdeti 30 napos időszakon át fenntarthatók, és legalább 120 napra meghosszabbíthatók.

2. cikk

Az 1. cikkben említett célkitűzések elérése érdekében az állandó strukturált együttműködésben részt vevő tagállamok kötelezettséget vállalnak arra, hogy:

- a) a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésétől kezdődően együttműködnek egymással a védelmi felszerelések tárgyában történő beruházások kiadási szintjére vonatkozó jóváhagyott célkitűzések megvalósítása érdekében, valamint rendszeresen felülvizsgálják e célkitűzéseket a biztonsági környezet és az Unió nemzetközi kötelezettségei fényében;
- b) védelmi berendezéseiket a lehető legnagyobb mértékben közelítik egymáshoz, különösen katonai szükségleteik meghatározásának összehangolásával, védelmi eszközeik és képességeik összevonásával és – szükség esetén – szakosításával, valamint a képzés és a logisztika területén történő együttműködés ösztönzésével;
- c) konkrét intézkedéseket hoznak katonai erejük rendelkezésre állásának, interoperabilitásának, rugalmasságának és bevethetőségének fokozása érdekében, különösen közös célkitűzéseik meghatározásával a katonai kötelezettségvállalások területén, beleértve – adott esetben – a nemzeti döntéshozatali eljárások felülvizsgálatát;
- d) együttműködnek annak biztosítása érdekében, hogy megtegyék a szükséges intézkedéseket – a többnemzetiségű megközelítéseket is beleértve és az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének keretében vállalt kötelezettségek sérelme nélkül – a „Képességfejlesztési Mechanizmus” keretében észlelt hiányosságok megszüntetésére;

- e) adott esetben részt vesznek az Európai Védelmi Ügynökség keretében nagyszabású közös vagy európai felszerelési programok kidolgozásában.

3. cikk

Az Európai Védelmi Ügynökség hozzájárul a képességekre vonatkozóan a részt vevő tagállamok hozzájárulásainak, így különösen a 2. cikk alapján megállapítandó feltételek szerint biztosított hozzájárulások rendszeres értékeléséhez, és erről évente legalább egy alkalommal jelentést készít. Az értékelés az Európai Unióról szóló szerződés 46. cikkével összhangban elfogadott tanácsi ajánlások és határozatok alapjául szolgálhat.

(11.) JEGYZŐKÖNYV
AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS
42. CIKKÉRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

SZEM ELŐTT TARTVA annak szükségességét, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 42. cikke (2) bekezdésének rendelkezéseit teljes körűen végrehajtsák,

SZEM ELŐTT TARTVA, hogy az Unió 42. cikk szerinti politikája nem érinti azoknak a tagállamoknak az Észak-atlanti Szerződés alapján vállalt kötelezettségeit, amelyek közös védelmüket a NATO-ban látják megvalósítottak, és hogy e politika összeegyeztethető az annak keretében meghatározott közös biztonság- és védelmi politikával,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésben, amelyet az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

Az Európai Unió a Nyugat-európai Unióval közösen intézkedéseket hoz a közöttük megvalósuló fokozott együttműködésre vonatkozóan.

(12.) JEGYZŐKÖNYV

A TÚLZOTT HIÁNY ESETÉN KÖVETENDŐ ELJÁRÁSRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy megállapítsák az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkében említett túlzott hiány esetén követendő eljárás részletes szabályait,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (2) bekezdésében említett referenciaértékek a következők:

- 3 % a tervezett vagy tényleges költségvetési hiánynak a bruttó hazai termékhez viszonyított arányára vonatkozóan;
- 60 % az államadósságnak a piaci árakon számított bruttó hazai termékhez viszonyított arányára vonatkozóan.

2. cikk

Az említett szerződés 126. cikkében és e jegyzőkönyvben:

- „költségvetési”: államháztartási, azaz központi kormányzati, regionális vagy helyi önkormányzati, valamint a társadalombiztosítási alapoknál felmerülő — kivéve a kereskedelmi ügyleteket —, az Integrált Nemzeti Számlák Európai Rendszerében szereplő meghatározás szerint;
- „hiány”: az Integrált Nemzeti Számlák Európai Rendszerében meghatározott nettó hitelfelvétel;
- „beruházás”: az Integrált Nemzeti Számlák Európai Rendszerében meghatározott bruttó felhalmozás;
- „adósság”: az év végén névértéken fennálló és az első francia bekezdésben meghatározott kormányzati ágazatok között és az azokon belül összevont teljes bruttó adósság.

3. cikk

A túlzott hiány esetén követendő eljárás hatékonyságának biztosítása érdekében a tagállamok kormányai ezen eljárás szerint felelősek a 2. cikk első francia bekezdésében meghatározott

államháztartási hiányért. A tagállamok biztosítják, hogy a költségvetés területén alkalmazott nemzeti eljárások lehetővé tegyék számukra a Szerződésekből ezen a területen fakadó kötelezettségeik teljesítését. A tagállamok tervezett és tényleges hiányukról, valamint adósságuk szintjéről haladéktalanul és rendszeresen tájékoztatják a Bizottságot.

4. cikk

Az e jegyzőkönyv alkalmazásához felhasználandó statisztikai adatokat a Bizottság biztosítja.

(13.) JEGYZŐKÖNYV

A KONVERGENCIAKRITÉRIUMOKRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy közelebbről meghatározzák az Európai Unió működéséről szóló szerződés 140. cikkének (1) bekezdésében említett konvergenciakritériumokat, amelyeknek az eltéréssel rendelkező tagállamok eltérésének megszüntetéséről szóló határozatok meghozatalakor az Unió számára iránymutatásul kell szolgálniuk,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 140. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdésében említett árstabilitási kritérium azt jelenti, hogy egy tagállam fenntartható árstabilitással és a vizsgálatot megelőző egy éves időszakon keresztül az árstabilitást illetően legjobb eredményt felmutató legfeljebb három tagállam átlagos inflációs rátáját legfeljebb 1,5 százalékponttal meghaladó inflációs rátával rendelkezett. Az inflációt a fogyasztói árindex segítségével összehasonlítható alapon, a tagállami fogalom meghatározások közötti eltérések figyelembevételével kell meghatározni.

2. cikk

Az említett szerződés 140. cikke (1) bekezdésének második francia bekezdésében említett állami költségvetési helyzetre vonatkozó kritérium azt jelenti, hogy a vizsgálat időpontjában a tagállam nem áll a Tanács által a túlzott hiány fennállásáról az említett szerződés 126. cikke (6) bekezdésének értelmében hozott határozat hatálya alatt.

3. cikk

Az említett szerződés 140. cikke (1) bekezdésének harmadik francia bekezdésében említett, az Európai Monetáris Rendszer árfolyam-mechanizmusában történő részvételre vonatkozó kritérium azt jelenti, hogy egy tagállam a vizsgálatot megelőző legalább két éven keresztül komoly feszültségek nélkül az Európai Monetáris Rendszer árfolyam-mechanizmusában előírt normál ingadozási sávokon belül maradt. Így különösen azt, hogy ugyanezen időszak alatt a tagállam saját kezdeményezésére nem értékelte le valutájának bilaterális középárfolyamát az euróval szemben.

4. cikk

Az említett szerződés 140. cikke (1) bekezdésének negyedik francia bekezdésében említett kamatokra vonatkozó konvergenciakritérium azt jelenti, hogy egy tagállam a vizsgálatot megelőző egy éves időszakon keresztül az árstabilitást illetően legjobb eredményt felmutató legfeljebb három tagállam

átlagos nominális hosszú távú kamatát legfeljebb 2 százalékponttal meghaladó kamattal rendelkezett. A kamatokat a hosszú lejáratú államkötvények vagy azokkal összehasonlítható értékpapírok alapján, a tagállami fogalom meghatározások közötti eltérések figyelembevételével kell meghatározni.

5. cikk

Az e jegyzőkönyv alkalmazásához felhasználandó statisztikai adatokat a Bizottság biztosítja.

6. cikk

A Tanács a Bizottság javaslata alapján, valamint az Európai Parlamenttel, az EKB-val, és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően, egyhangúlag megfelelő rendelkezéseket fogad el az említett szerződés 140. cikkében említett konvergenciakritériumok részletes szabályainak megállapítására, amelyek ezután e jegyzőkönyv helyébe lépnek.

(14.) JEGYZŐKÖNYV AZ EUROCSOPORTRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy javítsák a fokozottabb gazdasági növekedés feltételeit az Európai Unióban, és e célból elősegítsék az euroövezetben a gazdaságpolitikák egyre szorosabb összehangolását,

ANNAK TUDATÁBAN, hogy külön rendelkezéseket szükséges megállapítani az azon tagállamok közötti megerősített párbeszéd érdekében, amelyek pénzneme az euro, mindaddig, amíg az euro az Unió valamennyi tagállamának pénznemévé nem válik,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. cikk

Azon tagállamok miniszterei, amelyek pénzneme az euro, egymás között informálisan üléseznek. Ezekre az ülésekre szükség esetén, azzal a céllal kerül sor, hogy megvitassák az általuk a közös valutával összefüggésben közösen viselt különleges felelősséggel kapcsolatos kérdéseket. A Bizottság részt vesz az üléseken. Az Európai Központi Bankot meg kell hívni ezekre az ülésekre, amelyeket a Bizottság képviselői, és azon tagállamok pénzügyekért felelős minisztereinek képviselői készítenek elő, amelyek pénzneme az euro.

2. cikk

Azon tagállamok miniszterei, amelyek pénzneme az euro, e tagállamok többségével két és fél évre elnököt választanak.

(15.) JEGYZŐKÖNYV
EGYES NAGY BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG
EGYESÜLT KIRÁLYSÁGÁRA VONATKOZÓ
RENDELKEZÉSEKRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

ELISMERVE, hogy kormányának és parlamentjének erre vonatkozó külön határozata nélkül az Egyesült Királyság nem kötelezhető és nem vállal kötelezettséget arra, hogy bevezesse az eurót,

TEKINTETTEL arra, hogy 1996. október 16-án és 1997. október 30-án az Egyesült Királyság kormánya bejelentette a Tanácsnak, hogy nem kíván részt venni a gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszában,

TUDOMÁSUL VÉVE az Egyesült Királyság Kormányának azon gyakorlatát, hogy hiteligényét a magán-szektorban történő adósságeladással finanszírozza,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. Az Egyesült Királyság csak akkor kötelezhető az euro bevezetésére, ha erre irányuló szándékát bejelenti a Tanácsnak.
2. Tekintettel az Egyesült Királyság kormányának az 1996. október 16-i és az 1997. október 30-i, a Tanácshoz címzett bejelentésére, a 3–8. és a 10. pontot az Egyesült Királyságra alkalmazni kell.
3. Az Egyesült Királyság fenntartja a monetáris politika területén a nemzeti joga szerint fennálló hatásköreit.
4. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 282. cikkének (2) bekezdése – az első és az utolsó mondat kivételével –, 282. cikkének (5) bekezdése, 119. cikkének második bekezdése, 126. cikkének (1), (9) és (11) bekezdése, 127. cikkének (1)–(5) bekezdése, 128. cikke, 130. cikke, 131. cikke, 132. cikke, 133. cikke, 138. cikke, 140. cikkének (3) bekezdése, 219. cikke, valamint 283. cikke az Egyesült Királyságra nem alkalmazható. Szintén nem alkalmazható az Egyesült Királyságra az e szerződés 121. cikkének (2) bekezdése az átfogó gazdaságpolitikai iránymutatások azon részeinek elfogadása tekintetében, amelyek általános jelleggel az euroövezetre vonatkoznak. Az e rendelkezésekben az Unióra vagy a tagállamokra történő hivatkozások nem vonatkoznak az Egyesült Királyságra, a nemzeti központi bankokra történő hivatkozások pedig nem vonatkoznak a *Bank of England*-re.
5. Az Egyesült Királyság törekszik a túlzott költségvetési hiány elkerülésére.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 143. és 144. cikkét továbbra is alkalmazni kell az Egyesült Királyságra. A 134. cikk (4) bekezdését és a 142. cikket az Egyesült Királyságra úgy kell alkalmazni, mintha eltéréssel rendelkezne.

6. Az Egyesült Királyság szavazati jogát a Tanácsnak a 4. pontban felsorolt cikkekben említett jogi aktusai tekintetében és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 139. cikke (4) bekezdésének első albekezdésében említett esetekben fel kell függeszteni. Ezekre az esetekre az említett szerződés 139. cikke (4) bekezdésének második albekezdését kell alkalmazni.

Az Egyesült Királyság nem jogosult arra sem, hogy részt vegyen az EKB elnökének, alelnökének és Igazgatósa többi tagjának az említett szerződés 283. cikke (2) bekezdésének második albekezdése szerinti kinevezésében.

7. A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról szóló jegyzőkönyv („alapokmány”) 3., 4., 6., 7., 9.2., 10.1., 10.3., 11.2., 12.1., 14., 16., 18–20., 22., 23., 26., 27., 30–34. és 49. cikkét az Egyesült Királyságra nem kell alkalmazni.

Az e cikkekben az Unióra vagy a tagállamokra történő hivatkozások nem vonatkoznak az Egyesült Királyságra, a nemzeti központi bankokra vagy a részvényesekre történő hivatkozások pedig nem vonatkoznak a *Bank of England*-re.

Az alapokmány 10.3. és 30.2. cikkében az „EKB jegyzett tőkéjére” történő hivatkozások nem vonatkoznak az *Bank of England* által jegyzett tőkére.

8. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 141. cikkének (1) bekezdését és az alapokmány 43–47. cikkét — akár van eltéréssel rendelkező tagállam, akár nincs — a következő módosításokkal kell alkalmazni:

- a) a 43. cikkben az EKB és az EMI feladataira történő hivatkozások azokra a feladatokra vonatkoznak, amelyeket az Egyesült Királyságnak az euro bevezetését elutasító esetleges határozata következtében euro bevezetését követően továbbra is teljesíteni kell;
- b) a 46. cikkben említett feladatokon túlmenően az EKB tanácsot ad és hozzájárul a Tanács valamennyi olyan határozatának előkészítéséhez is, amelyet a 9. pont a) és c) alpontjának megfelelően az Egyesült Királyságra vonatkozóan hoz meg;
- c) a *Bank of England* az EKB jegyzett tőkéjében való részesedését a működési költségekhez történő hozzájárulásként ugyanazon az alapon fizeti be, mint az eltéréssel rendelkező tagállamok nemzeti központi bankjai.

9. Az Egyesült Királyság bármikor bejelentheti az euro bevezetésére vonatkozó szándékát. Ebben az esetben:

- a) az Egyesült Királyság csak akkor jogosult az euro bevezetésére, ha a szükséges feltételeknek eleget tesz. A Tanács — az Egyesült Királyság kérelmére és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 140. cikkének (1) és (2) bekezdésében megállapított feltételekkel és eljárásnak megfelelően — határoz arról, hogy az Egyesült Királyság eleget tesz-e a szükséges feltételeknek.
- b) a *Bank of England* ugyanazon az alapon fizeti be a jegyzett tőkében való részesedését, ruház át devizatartalékokat megtestesítő eszközöket az EKB-ra és járul hozzá annak tartalékaihoz, mint egy olyan tagállam nemzeti központi bankja, amelynek eltérését megszüntették.

c) a Tanács az említett szerződés 140. cikkének (3) bekezdésében megállapított feltételekkel és eljárásnak megfelelően meghozza azokat az egyéb határozatokat, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az Egyesült Királyság bevezesse az eurót.

Ha az Egyesült Királyság e jegyzőkönyv rendelkezéseinek értelmében bevezeti az eurót, a 3–8. pont hatályát veszti.

10. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 123. cikkét, valamint az alapokmány 21.1. cikkét nem érintve, mindaddig, amíg az Egyesült Királyság be nem vezeti az eurót, az Egyesült Királyság Kormánya fenntarthatja a *Bank of England* által biztosított úgynevezett „*ways and means*” hitelfelvételi lehetőséget.

(16.) JEGYZŐKÖNYV
EGYES DÁNIÁRA VONATKOZÓ
RENDELKEZÉSEKRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

FIGYELEMMEL arra, hogy a dán alkotmány olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek népszavazás kiírását tehetik szükségessé azt megelőzően, hogy Dánia lemond a mentességéről,

TEKINTETTEL arra, hogy 1993. november 3-án Dánia kormánya bejelentette a Tanácsnak, hogy nem kíván részt venni a gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszában,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. Tekintettel Dánia kormányának 1993. november 3-i, a Tanácshoz címzett bejelentésére, Dánia mentességben részesül. A mentesség következményeként a Szerződéseknek, valamint az EKB és a KBER alapokmányának az eltérésekre vonatkozó cikkeit és rendelkezéseit Dániára is alkalmazni kell.
 2. A mentesség megszüntetését illetően az Európai Unió működéséről szóló szerződés 140. cikkében említett eljárást kizárólag Dánia kérelmére lehet kezdeményezni.
 3. A mentességi jogállás megszüntetése esetén e jegyzőkönyv hatályát veszti.
-

(17.) JEGYZŐKÖNYV DÁNIÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy rendezzenek egyes Dániát érintő sajátos problémákat,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról szóló jegyzőkönyv 14. cikkének rendelkezései nem érintik Dánia Nemzeti Bankjának azt a jogát, hogy ellássa meglévő feladatait a Dán Királyságnak azokra a részeire vonatkozóan, amelyek nem részei az Uniónak.

(18.) JEGYZŐKÖNYV
FRANCIAORSZÁGRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy figyelembe vegyenek egy Franciaországot érintő sajátos kérdést,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

Franciaország a nemzeti jogában meghatározott feltételekkel továbbra is rendelkezik a pénzkibocsátás előjogával Új-Kaledónia, Francia Polinézia, továbbá Wallis és Futuna területén, és kizárólagosan jogosult a CFP-frank paritásának meghatározására.

(19.) JEGYZŐKÖNYV
AZ EURÓPAI UNIÓ KERETÉBE BEILLESZTETT SCHENGENI VÍVMÁ-
NYOKRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

TUDOMÁSUL VÉVE, hogy az Európai Unió egyes tagállamai által 1985. június 14-én, illetve 1990. június 19-én Schengenben aláírt, a közös határokon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló megállapodások, valamint az ezekhez kapcsolódó megállapodások és az e megállapodások alapján elfogadott szabályok az 1997. október 2-i Amszterdami Szerződéssel beépültek az Európai Unió keretei közé,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy megőrizték a schengeni vívmányoknak az Amszterdami Szerződés hatálybalépése óta végbement fejlődését, valamint hogy e vívmányokat továbbfejlesszék annak érdekében, hogy hozzájáruljanak azon cél eléréséhez, hogy az Unió polgárai számára egy belső határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget biztosítsanak,

FIGYELEMMEL Dánia különleges helyzetére,

FIGYELEMMEL arra a tényre, hogy Írország, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága nem részesei a schengeni vívmányok minden egyes rendelkezésének; hogy mindazonáltal rendelkezni kell annak lehetőségéről, hogy e tagállamok e vívmányok más rendelkezéseit teljesen vagy részben elfogadják,

FELISMERVE, hogy ennek következtében a Szerződéseknek az egyes tagállamok megerősített együttműködésére vonatkozó rendelkezéseit szükséges igénybe venni,

FIGYELEMMEL az Izlandi Köztársasággal és a Norvég Királysággal való különleges kapcsolat fenntartásának szükségességére, amely államokra nézve – azon skandináv államokkal egyetemben, amelyek tagjai az Európai Uniónak – a skandináv útlevelunió rendelkezései kötelezőek,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. cikk

A Belga Királyság, a Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, a Dán Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, az Olasz Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Portugál Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság felhatalmazást kapnak arra, hogy egymás között megerősített együttműködést hozzanak létre a Tanács által meghatározott rendelkezések hatálya alá tartozó területeken, amelyek együttesen a »schengeni vívmányokat« alkotják. Ezt az együttműködést az Európai Unió intézményi és jogi keretén belül folytatják a Szerződések megfelelő rendelkezéseinek tiszteletben tartása mellett.

2. cikk

A schengeni vívmányokat az 1. cikkben említett tagállamokra a 2003. április 16-i csatlakozási okmány 3. cikkének és a 2005. április 25-i csatlakozási okmány 4. cikkének sérelme nélkül alkalmazni kell. A schengeni megállapodások által létrehozott Végrehajtó Bizottság helyébe a Tanács lép.

3. cikk

Dániának a schengeni vívmányok fejlesztését szolgáló intézkedések elfogadásában való részvételére, valamint ezen intézkedések végrehajtására és Dániában történő alkalmazására a Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv rendelkezései az irányadóak.

4. cikk

Írország, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága bármikor kérhetik, hogy a schengeni vívmányok rendelkezései egy részének vagy egészének alkalmazásában részt vehessenek.

A Tanács a kérelemről az 1. cikkben említett tagjainak és az érintett államok kormánya képviselőinek egyhangú szavazatával határoz.

5. cikk

(1) A Szerződések vonatkozó rendelkezéseinek hatálya kiterjed a schengeni vívmányokon alapuló javaslatokra és kezdeményezésekre.

Ebben az összefüggésben, ha Írország vagy az Egyesült Királyság nem jelenti be részvételi szándékát ésszerű időn belül írásban a Tanácsnak, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 329. cikkében említett felhatalmazást az 1. cikkben említett tagállamok részére, illetve – amennyiben az együttműködés kérdéses területein valamelyikük részt kíván venni – Írország vagy az Egyesült Királyság részére megadottnak kell tekinteni.

(2) Amennyiben Írország vagy az Egyesült Királyság a 4. cikk szerinti határozat értelmében ilyen bejelentést tevő tagállamnak minősül, 3 hónapon belül írásban bejelentheti a Tanácsnak, hogy mégsem kíván részt venni a javaslatban vagy kezdeményezésben. Ebben az esetben Írország vagy az Egyesült Királyság nem vesz részt a javaslat vagy kezdeményezés elfogadásában. A schengeni vívmányokon alapuló intézkedés elfogadási eljárását az utóbbi bejelentés időpontjától a (3) vagy (4) bekezdésben megállapított eljárás végéig vagy a bejelentésnek az eljárás bármely szakaszában történő visszavonásáig fel kell függeszteni.

(3) A javasolt intézkedés hatálybalépésének időpontjától kezdődően a Tanács által a 4. cikk alapján hozott valamennyi határozat alkalmazása – a Tanács által szükségesnek ítélt mértékben és a Bizottság javaslata alapján, a Tanács által minősített többséggel meghozott határozatban megállapított feltételek mellett – megszűnik a (2) bekezdésben említett bejelentést tevő országra nézve. Az említett határozatot a következő feltételekkel kell meghozni: a Tanácsnak arra kell törekednie, hogy az érintett tagállam a lehető legnagyobb mértékben fenntartsa részvételét úgy, hogy az komolyabban

ne hátráltassa a schengeni vívmányok különböző elemeinek gyakorlati érvényesülését, és tiszteletben tartsa azok összhangját. A Bizottság a (2) bekezdésben említett bejelentést követően a lehető leghamarabb benyújtja javaslatát. A Tanács – szükség esetén akár két egymást követő ülés összehívásával is – a bizottsági javaslat benyújtásától számított négy hónapon belül határoz.

(4) Amennyiben négy hónap elteltével a Tanács nem fogadta el a határozatot, bármely tagállam haladéktalanul kérheti, hogy az ügyet az Európai Tanács elé terjesszék. Ebben az esetben az Európai Tanács a soron következő ülésén a Bizottság javaslata alapján minősített többséggel határozatot hoz a (3) bekezdésben említett feltételekkel összhangban.

(5) Amennyiben a (3) vagy (4) bekezdésben megállapított eljárás végéig a Tanács, vagy adott esetben az Európai Tanács nem fogadott el határozatot, a schengeni vívmányokon alapuló intézkedés elfogadási eljárásának felfüggesztése megszűnik. Amennyiben az említett intézkedés ezt követően elfogadásra kerül, az intézkedés hatálybalépésének időpontjától kezdődően a Tanács által a 4. cikk alapján hozott valamennyi határozat alkalmazása – a Bizottság által megállapított mértékben és feltételek mellett – megszűnik az érintett tagállamra nézve, kivéve, ha az említett tagállam az intézkedés elfogadását megelőzően visszavonta a (2) bekezdésben említett bejelentését. A Bizottság legkésőbb az intézkedés elfogadásának időpontjáig meghozza határozatát. Határozata meghozatalakor a Bizottság tiszteletben tartja a (3) bekezdésben meghatározott feltételeket.

6. cikk

Az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság társultként részt vesz a schengeni vívmányok végrehajtásában és továbbfejlesztésében. Az erre irányuló megfelelő eljárásokról egy ezekkel az államokkal megkötendő megállapodásban kell megegyezni, amelyet a Tanács köt meg az 1. cikkben említett tagjainak egyhangú szavazata alapján eljárva. Az ilyen megállapodásnak rendelkezéseket kell tartalmaznia Izlandnak és Norvégiának az e jegyzőkönyv végrehajtásából eredő bármely pénzügyi következményhez való hozzájárulásáról.

A Tanács egyhangú határozattal Izlanddal és Norvégiával külön megállapodást köt az egyrésztől Írország, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága, másrésztől Izland és Norvégia közötti azon jogok és kötelezettségek megállapításáról, amelyeket a schengeni vívmányok hatálya alá tartozó területeken ezekre az államokra alkalmazni kell.

7. cikk

Az új tagállamoknak az Európai Unióba történő felvételére vonatkozó tárgyalások során a schengeni vívmányokat és az intézmények által az ezek hatálya alá tartozó területen hozott további intézkedéseket olyan vívmányoknak kell tekinteni, amelyeket a tagjelölt országoknak teljes egészében el kell fogadniuk.

(20.) JEGYZŐKÖNYV
AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ
SZERZŐDÉS 26. CIKKE EGYES VONATKOZÁSAINAK
AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGRA ÉS ÍRORSZÁGRA
TÖRTÉNŐ ALKALMAZÁSÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy az Egyesült Királysággal és Írországgal kapcsolatos egyes kérdéseket rendezzenek,

TEKINTETTEL az Egyesült Királyság és Írország közötti különleges utazási szabályok többéves fennállására,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 26. és 77. cikkétől, azon szerződés vagy az Európai Unióról szóló szerződés egyéb rendelkezéseitől, az e szerződések alapján elfogadott intézkedésektől vagy az Unió, illetve az Unió és tagállamai által egy vagy több harmadik állammal kötött bármely nemzetközi megállapodástól függetlenül az Egyesült Királyság jogosult az Egyesült Királyságba belépni kívánó személyeket a többi tagállammal közös határain olyan ellenőrzéseknek alávetni, amelyeket szükségesnek tart a következő célból:

- a) az Egyesült Királyságba való belépés jogának vizsgálata a tagállamoknak az uniós jog által rájuk ruházott jogait gyakorló állampolgárainál és azok eltartott hozzátartozóinál, valamint más olyan államok állampolgárainál, akikre az Egyesült Királyságra nézve kötelező megállapodás alapján ruháztak ilyen jogokat; és
- b) annak meghatározása, hogy más személyeknek engedélyt adjanak-e az Egyesült Királyságba történő belépésre.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 26. és 77. cikke, illetve azon szerződés vagy az Európai Unióról szóló szerződés egyéb rendelkezései vagy az ezek alapján elfogadott intézkedések nem érintik az Egyesült Királyságnak azt a jogát, hogy ilyen ellenőrzéseket vezessen be vagy végezzen. Az ebben a cikkben az Egyesült Királyságra történő hivatkozások azokra a területekre is vonatkoznak, amelyek külkapcsolataiért az Egyesült Királyság felelős.

2. cikk

Az Egyesült Királyság és Írország egymás között továbbra is megállapíthatják a személyeknek a területeik („a közös utazási terület”) közötti mozgására vonatkozó szabályokat, miközben teljes mértékben tiszteletben tartják az e jegyzőkönyv 1. cikke első bekezdésének a) pontjában említett

személyek jogait. Ennek megfelelően mindaddig, amíg egymás között ilyen szabályokat tartanak fenn, az e jegyzőkönyv 1. cikkének rendelkezései ugyanazokkal a feltételekkel alkalmazandók Írországra, mint az Egyesült Királyságra. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 26. és 77. cikke, illetve azon szerződés vagy az Európai Unióról szóló szerződés egyéb rendelkezései vagy az ezek alapján elfogadott intézkedések az ilyen szabályokat nem érintik.

3. cikk

A többi tagállam jogosult határain vagy a területükre való belépés bármely pontján ilyen ellenőrzéseknek alávetni az Egyesült Királyságból vagy bármely olyan területről, amelynek külkapcsolataiért az felelős, a területükre belépni kívánó személyeket — ugyanolyan célból, mint amelyet e jegyzőkönyv 1. cikke tartalmaz —, illetve az Írországból belépni kívánó személyeket addig, ameddig e jegyzőkönyv 1. cikke rendelkezéseinek hatálya Írországra is kiterjed.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 26. és 77. cikke, illetve azon szerződés vagy az Európai Unióról szóló szerződés egyéb rendelkezései vagy az azok alapján elfogadott intézkedések nem érintik a tagállamoknak azt a jogát, hogy ilyen ellenőrzéseket vezessenek be vagy végezzenek.

(21.) JEGYZŐKÖNYV

AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGNAK ÉS ÍRORSZÁGNAK A SZABAD- SÁGON, A BIZTONSÁGON ÉS A JOG ÉRVÉNYESÜLÉSÉN ALAPULÓ TÉRSÉG TEKINTETÉBEN FENNÁLLÓ HELYZETÉRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy az Egyesült Királysággal és Írországgal kapcsolatos egyes kérdéseket rendezzenek,

TEKINTETTEL az Európai Unió működéséről szóló szerződés 26. cikke egyes vonatkozásainak az Egyesült Királyságra és Írországra történő alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvre,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. cikk

A 3. cikkekre is figyelemmel, az Egyesült Királyság és Írország nem vesz részt az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe alapján javasolt intézkedések Tanács által történő elfogadásában. A Tanács egyhangúlag elfogadandó jogi aktusainak elfogadásához az Egyesült Királyság és Írország kormányainak képviselőit kivéve a Tanács tagjainak egyhangú szavazata szükséges.

E cikk alkalmazásában a minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell meghatározni.

2. cikk

Az 1. cikkből következően, valamint a 3., 4. és 6. cikkekre is figyelemmel, Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik része V. címének rendelkezései, az e cím alapján elfogadott intézkedések, az e cím alapján kötött nemzetközi megállapodások rendelkezései és az Európai Unió Bíróságának az ilyen rendelkezést vagy intézkedést értelmező határozatai nem kötelezőek, illetve nem alkalmazhatóak az Egyesült Királyságra vagy Írországra; az ilyen rendelkezések, intézkedések vagy határozatok ezeknek az országoknak a hatásköreit, jogait és kötelezettségeit semmilyen módon nem érintik. Az ilyen rendelkezések, intézkedések vagy határozatok semmilyen módon nem érintik sem a közösségi, sem az uniós vívmányokat, továbbá nem képezik részét az uniós jognak annyiban, amennyiben ezeket az Egyesült Királyságra és Írországra kell alkalmazni.

3. cikk

(1) Az Egyesült Királyság vagy Írország valamely javaslatnak vagy kezdeményezésnek az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe alapján a Tanácshoz történt benyújtását követő három hónapon belül írásban bejelentheti a Tanács elnökének, hogy részt kíván venni egy ilyen javasolt intézkedés meghozatalában és alkalmazásában, amely bejelentéssel egyben erre jogosulttá válik.

A Tanácsnak azokhoz a határozataihoz, amelyeket egyhangúlag kell elfogadni, az ilyen bejelentést nem tévő tagot kivéve, a Tanács tagjainak egyhangú szavazata szükséges. Az e bekezdés alapján elfogadott intézkedés valamennyi olyan tagállamra kötelező, amely annak elfogadásában részt vett.

Az Egyesült Királyságnak és Írországnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik része V. címének hatálya alá tartozó területekre vonatkozó értékelésekben való részvételének feltételeit az említett szerződés 70. cikke alapján elfogadott intézkedések határozzák meg.

E cikk alkalmazásában a minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell meghatározni.

(2) Ha az (1) bekezdésben említett valamely intézkedést az Egyesült Királyság vagy Írország részvételével ésszerű időn belül nem lehet elfogadni, a Tanács az ilyen intézkedést az 1. cikknek megfelelően az Egyesült Királyság vagy Írország részvétele nélkül is elfogadhatja. Ebben az esetben a 2. cikket kell alkalmazni.

4. cikk

Azt követően, hogy a Tanács az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe alapján valamilyen intézkedést fogad el, az Egyesült Királyság vagy Írország bármikor bejelentheti a Tanácsnak és a Bizottságnak azon szándékát, hogy az intézkedést el kívánja fogadni. Ebben az esetben az Európai Unió működéséről szóló szerződés 331. cikkének (1) bekezdésében meghatározott eljárást kell értelemszerűen alkalmazni.

4a. cikk

(1) E jegyzőkönyv rendelkezései az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe alapján javasolt vagy elfogadott olyan intézkedések esetében is vonatkoznak az Egyesült Királyságra és Írországra, amelyek az e két országra nézve kötelező, meglévő intézkedést módosítanak.

(2) Azokban az esetekben azonban, amikor a Tanács a Bizottság javaslata alapján úgy határoz, hogy az Egyesült Királyság vagy Írország kívülmaradása a meglévő intézkedés módosított változatának alkalmazásából gyakorlatilag lehetetlenné teszi az érintett intézkedés alkalmazását más tagállamok vagy az Unió számára, az említett két tagállamot a 3. vagy 4. cikk szerinti bejelentés megtételére szólíthatja fel. A 3. cikk alkalmazásában egy új két hónapos határidő veszi kezdetét azon a napon, amikor a Tanács ilyen határozatot hozott.

Amennyiben a Tanács határozatának meghozatalától számított két hónapos határidő leteltével az Egyesült Királyság vagy Írország nem tett a 3. vagy 4. cikk alapján bejelentést, a meglévő intézkedés a továbbiakban nem kötelezi és nem alkalmazható rá, kivéve, ha az érintett tagállam a módosító intézkedés hatálybalépése előtt a 4. cikkel összhangban bejelentést tett. Ennek kezdete megegyezik a módosító intézkedés hatálybalépésének, illetve – ha az a későbbi – a két hónapos határidő leteltének napjával.

E bekezdés alkalmazásában a Tanács az ügy alapos megvitatását követően a módosító intézkedés elfogadásában részt vevő vagy korábban részt vett tagállamokat képviselő tagjainak minősített többségével határoz. A Tanács tagjainak minősített többségét az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (3) bekezdése a) pontjának megfelelően kell meghatározni.

(3) A Tanács a Bizottság javaslatára minősített többséggel úgy határozhat, hogy adott esetben az Egyesült Királyságnak vagy Írországnak kell viselnie a meglévő intézkedésben való részvételének megszüntetése nyomán szükségszerűen és elkerülhetetlenül felmerülő közvetlen pénzügyi következményeket.

(4) Ez a cikk nem sérti a 4. cikket.

5. cikk

Az a tagállam, amelyre nézve az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe szerint elfogadott valamely intézkedés nem kötelező, nem viseli az intézkedésnek az intézményeknél felmerülő igazgatási költségeken kívüli pénzügyi következményeit, kivéve, ha az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően a Tanács minden tagja egyhangúlag ettől eltérően határoz.

6. cikk

Ha az e jegyzőkönyvben említett esetekben a Tanács által Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe alapján elfogadott valamely intézkedés kötelező az Egyesült Királyságra vagy Írországra, a Szerződések megfelelő rendelkezéseit alkalmazni kell az érintett államra az adott intézkedéssel kapcsolatban.

6a. cikk

Az Egyesült Királyságot és Írországot nem kötelezik az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikke alapján megállapított azon szabályok, amelyek a személyes adatoknak a tagállamok által, az említett szerződés harmadik része V. címének 4. vagy 5. fejezete alkalmazási körébe tartozó tevékenységek során végzett feldolgozására vonatkoznak, amennyiben az Egyesült Királyságot vagy Írországot nem kötelezik a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés vagy a rendőrségi együttműködés formáira vonatkozó olyan szabályok, amelyek megkívánják a 16. cikk alapján meghatározott rendelkezések betartását.

7. cikk

A 3., 4. és 4a. cikk nem érinti az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyvet.

8. cikk

Írország írásban bejelentheti a Tanácsnak, hogy nem kíván tovább e jegyzőkönyv rendelkezéseinek hatálya alá tartozni. Ebben az esetben Írországra az általános szerződéses rendelkezések alkalmazandók.

9. cikk

Írország tekintetében ezt a jegyzőkönyvet az Európai Unió működéséről szóló szerződés 75. cikk vonatkozásában nem kell alkalmazni.

(22.) JEGYZŐKÖNYV DÁNIA HELYZETÉRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

EMLÉKEZTETVE az 1992. december 12-én, Edinburghban az Európai Tanács keretében ülésező állam-, illetve kormányfőknek a Dánia által az Európai Unióról szóló szerződéssel kapcsolatban felvetett egyes problémákra vonatkozó határozatára,

TUDOMÁSUL VÉVE Dániának az állampolgárságra, a gazdasági és monetáris unióra, a védelmi politikára, valamint a bel- és igazságügyre vonatkozóan az edinburghi határozatban rögzített álláspontját,

ANNAK TUDATÁBAN, hogy az edinburghi határozatból eredő, és a Szerződések alapján továbbra is fenntartott jogi szabályozás jelentős mértékben korlátozni fogja Dánia részvételét az uniós együttműködés fontos területein, és hogy az Unió érdekében állna, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térségben biztosítsa a vívmányok integritását,

AZZAL A KÍVÁNSÁGGAL tehát, hogy olyan jogi keretet hozzanak létre, amely lehetőséget biztosít Dánia számára, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe alapján javasolt intézkedések elfogadásában részt vegyen, valamint üdvözölve Dánia arra vonatkozó szándékát, hogy ezt a lehetőséget igénybe vegye, amennyiben az saját alkotmányos követelményeivel összhangban lehetséges,

MEGÁLLAPÍTVA, hogy Dánia a rá nézve kötelező erővel nem bíró intézkedések terén nem akadályozza a többi tagállam együttműködésének továbbfejlesztését,

SZEM ELŐTT TARTVA az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 3. cikkét,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

I. RÉSZ

1. cikk

Dánia nem vesz részt Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe alapján javasolt intézkedések Tanács által történő elfogadásában. A Tanácsnak azokhoz a határozataihoz, amelyeket egyhangúlag kell elfogadni, Dánia Kormányának képviselőit kivéve a Tanács tagjainak egyhangú szavazata szükséges.

E cikk alkalmazásában a minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell meghatározni.

2. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik része V. címének rendelkezései, az e cím alapján elfogadott intézkedések, az Unió által az e cím alapján megkötött nemzetközi megállapodások rendelkezései és az Európai Unió Bíróságának az ilyen rendelkezést vagy intézkedést értelmező határozatai, vagy az említett cím alapján módosított vagy módosítható intézkedések nem kötelezőek és nem alkalmazhatóak Dániára; az ilyen rendelkezések, intézkedések vagy határozatok Dánia hatásköreit, jogait és kötelezettségeit semmilyen módon nem érintik; az ilyen rendelkezések, intézkedések vagy határozatok semmilyen módon nem érintik a közösségi vagy uniós vívmányokat, továbbá nem képezik részét az uniós jognak annyiban, amennyiben ezeket Dániára kell alkalmazni. Különösen a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését megelőzően elfogadott uniós jogi aktusok módosításuk esetén továbbra is változatlanul kötelezőek és alkalmazandók Dániára.

2a. cikk

E jegyzőkönyv 2. cikkét továbbá alkalmazni kell az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikke alapján megállapított azon szabályokra, amelyek a személyes adatoknak a tagállamok által, az említett szerződés harmadik része V. címének 4. vagy 5. fejezete alkalmazási körébe tartozó tevékenységek során végzett feldolgozására vonatkoznak.

3. cikk

Dánia nem viseli az 1. cikkben említett intézkedéseknek az intézményeknél felmerülő igazgatási költségeken kívüli pénzügyi következményeit.

4. cikk

(1) Az ebben a részben szabályozott, a schengeni vívmányok továbbfejlesztésére irányuló javaslaton vagy kezdeményezésen alapuló tanácsi intézkedés elfogadását követő hat hónapon belül Dánia dönt arról, hogy nemzeti jogában végrehajtja-e ezt az intézkedést. Ha úgy dönt, hogy végrehajtja, az intézkedés nemzetközi jogi kötelezettséget hoz létre Dánia és az intézkedéssel kötelezett tagállamok között.

(2) Ha Dánia úgy dönt, hogy nem hajtja végre a Tanács (1) bekezdés szerinti intézkedését, az adott intézkedéssel kötelezett tagállamok és Dánia megvizsgálják, hogy milyen megfelelő intézkedéseket hozzanak.

II. RÉSZ

5. cikk

A Tanács által az Európai Unióról szóló szerződés 26. cikkének (1) bekezdése, 42. cikke és 43–46. cikke területén elfogadott intézkedések vonatkozásában Dánia nem vesz részt az Unió olyan határozatainak és intézkedéseinek kidolgozásában és végrehajtásában, amelyeknek védelmi

vonatkozásai vannak. Ezért Dánia nem vesz részt ezek elfogadásában. Dánia nem akadályozza meg, hogy a többi tagállam továbbfejlessze együttműködését ezen a területen. Dánia nem köteles hozzájárulni az ilyen intézkedésekből eredő műveleti költségek finanszírozásához, továbbá nem köteles katonai képességeket az Unió rendelkezésére bocsátani.

A Tanács egyhangúlag elfogadandó jogi aktusainak elfogadásához Dánia kormányának képviselőit kivéve a Tanács tagjainak egyhangú szavazata szükséges.

E cikk alkalmazásában a minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell meghatározni.

III. RÉSZ

6. cikk

Az 1., 2. és 3. cikk nem alkalmazható az azon harmadik országokat meghatározó intézkedésekre, amelyek állampolgárainak a tagállamok külső határainak átlépésekor vízummal kell rendelkezniük, illetve azokra az intézkedésekre, amelyek az egységes vízumformátumra vonatkoznak.

IV. RÉSZ

7. cikk

Dánia alkotmányos követelményeivel összhangban bármikor tájékoztathatja a többi tagállamot, hogy a továbbiakban részben vagy egészben nem kíván élni az e jegyzőkönyvben foglaltakkal. Ebben az esetben Dánia teljes egészében alkalmazni fogja az Európai Unió keretében meghozott akkor hatályban lévő valamennyi intézkedést.

8. cikk

(1) Dánia alkotmányos követelményeivel összhangban és a 7. cikk sérelme nélkül bármikor bejelentheti a többi tagállamnak, hogy a bejelentést követő hónap első napjától kezdődő hatállyal az I. részt a melléklet rendelkezései alkotják. Ebben az esetben az 5–8. cikk számozása megfelelően módosul.

(2) Hat hónappal az (1) bekezdésben említett bejelentés hatálybalépésének időpontját követően minden schengeni vívmány, valamint az e vívmányok továbbfejlesztésére elfogadott minden olyan intézkedés, amely addig az időpontig nemzetközi jogi kötelezettségként kötelezte Dániát, uniós jogként kötelezi Dániát.

MELLÉKLET

1. cikk

A 3. cikk rendelkezéseire is figyelemmel, Dánia nem vesz részt az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe alapján javasolt intézkedések Tanács által történő elfogadásában. A Tanács egyhangúlag elfogadandó jogi aktusainak elfogadásához Dánia kormányának képviselőit kivéve a Tanács tagjainak egyhangú szavazata szükséges.

E cikk alkalmazásában a minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell meghatározni.

2. cikk

Az 1. cikkből következően, valamint a 3., 4. és 8. cikkre is figyelemmel, az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik része V. címének rendelkezései, az említett cím alapján elfogadott intézkedések, az Európai Unió által az említett cím alapján megkötött nemzetközi megállapodások, valamint az Európai Unió Bíróságának az ilyen rendelkezéseket vagy intézkedéseket értelmező határozatai nem kötelezőek, illetve nem alkalmazhatóak Dániára. Az ilyen rendelkezések, intézkedések vagy határozatok Dánia hatásköreit, jogait és kötelezettségeit semmilyen módon nem érintik. Ezek a rendelkezések, intézkedések vagy határozatok semmilyen módon nem érintik sem a közösségi vívmányokat sem az uniós vívmányokat, továbbá nem képezik részét az uniós jognak annyiban, amennyiben ezeket Dániára kell alkalmazni.

3. cikk

(1) Dánia valamely javaslatnak vagy kezdeményezésnek az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe alapján a Tanácshoz történt benyújtását követő három hónapon belül írásban bejelentheti a Tanács elnökének, hogy részt kíván venni az ilyen javasolt intézkedés meghozatalában és alkalmazásában, amely bejelentéssel egyben Dánia erre jogosulttá válik.

(2) Ha az (1) bekezdésben említett valamely intézkedést Dánia részvételével ésszerű időn belül nem lehet elfogadni, a Tanács az (1) bekezdésben említett intézkedést az 1. cikknek megfelelően Dánia részvétele nélkül is elfogadhatja. Ebben az esetben a 2. cikket kell alkalmazni.

4. cikk

Dánia az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe alapján elfogadott valamely intézkedés elfogadását követően bármikor bejelentheti a Tanácsnak és a Bizottságnak azon szándékát, hogy az intézkedést el kívánja fogadni. Ebben az esetben az említett szerződés 331. cikkének (1) bekezdésében említett eljárást kell értelemszerűen alkalmazni.

5. cikk

(1) E jegyzőkönyv rendelkezései az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe alapján javasolt vagy elfogadott olyan intézkedések esetében is vonatkoznak Dániára, amelyek rá nézve kötelező, meglévő intézkedést módosítanak.

(2) Azokban az esetekben azonban, amikor a Tanács a Bizottság javaslata alapján úgy határoz, hogy Dánia kivétel-maradása a meglévő intézkedés módosított változatának alkalmazásából gyakorlatilag lehetetlenné teszi az érintett intézkedés alkalmazását más tagállamok vagy az Unió számára, az említett tagállamot a 3. vagy 4. cikk szerinti bejelentés megtételére szólíthatja fel. A 3. cikk alkalmazásában egy új két hónapos határidő veszi kezdetét azon a napon, amikor a Tanács ilyen határozatot hozott.

Amennyiben a Tanács határozatának meghozatalától számított két hónapos határidő leteltével Dánia nem tett a 3. vagy 4. cikk alapján bejelentést, a meglévő intézkedés a továbbiakban nem kötelezi és nem alkalmazható rá, kivéve, ha a módosító intézkedés hatálybalépése előtt a 4. cikkel összhangban bejelentést tett. Ennek kezdete megegyezik a módosító intézkedés hatálybalépésének, illetve – ha az a későbbi – a két hónapos határidő leteltének napjával.

E bekezdés alkalmazásában a Tanács az ügy alapos megvitatását követően a módosító intézkedés elfogadásában részt vevő vagy korábban részt vett tagállamokat képviselő tagjainak minősített többségével határoz. A Tanács tagjainak minősített többségét az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (3) bekezdése a) pontjának megfelelően kell meghatározni.

(3) A Tanács a Bizottság javaslatára minősített többséggel úgy határozhat, hogy adott esetben Dániának kell viselnie a meglévő intézkedésben való részvételének megszüntetése nyomán szükségszerűen és elkerülhetetlenül felmerülő közvetlen pénzügyi következményeket.

(4) Ez a cikk nem sérti a 4. cikket.

6. cikk

(1) A 4. cikkben említett bejelentést a schengeni vívmányok továbbfejlesztésére vonatkozó intézkedések esetén az intézkedés végső elfogadásának időpontjától számított hat hónapon belül kell benyújtani.

Ha Dánia a schengeni vívmányok továbbfejlesztésére vonatkozó valamely intézkedés tekintetében nem tesz a 3., illetve 4. cikknek megfelelően bejelentést, az adott intézkedéssel kötelezett tagállamok és Dánia megvizsgálják, hogy milyen megfelelő intézkedéseket tegyenek.

(2) A schengeni vívmányok továbbfejlesztésére vonatkozó intézkedések tekintetében a 3. cikk alapján megtett bejelentést visszavonhatatlanul a 3. cikk alapján megtett bejelentésnek kell tekinteni minden olyan további javaslat vagy kezdeményezés tekintetében, amely erre az intézkedésre épül, amennyiben a javaslat vagy kezdeményezés a schengeni vívmányok továbbfejlesztésére vonatkozik.

7. cikk

Dániát nem kötelezik az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikke alapján megállapított azon szabályok, amelyek a személyes adatoknak a tagállamok által, az említett szerződés harmadik része V. címének 4. vagy 5. fejezete alkalmazási körébe tartozó tevékenységek során végzett feldolgozására vonatkoznak, amennyiben Dániát nem kötelezik a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés vagy a rendőrségi együttműködés formáira vonatkozó olyan szabályok, amelyek megkívánják a 16. cikk alapján meghatározott rendelkezések betartását.

8. cikk

Ha az e jegyzőkönyvben említett esetekben a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe alapján elfogadott valamely intézkedés kötelező Dániára, a Szerződések megfelelő rendelkezéseit alkalmazni kell Dániára az adott intézkedéssel kapcsolatban.

9. cikk

Abban az esetben, ha az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe alapján elfogadott valamely intézkedés Dániára nézve nem kötelező, Dánia nem viseli az intézkedésnek az intézményeknél felmerülő igazgatási költségeken kívüli pénzügyi következményeit, kivéve, ha az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően a Tanács minden tagja egyhangúlag ettől eltérően határoz.

(23.) JEGYZŐKÖNYV
A KÜLSŐ HATÁROK ÁTLÉPÉSÉT ILLETŐEN A TAGÁLLAMOK
KÜLKAPCSOLATAIRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

FIGYELEMMEL a tagállamok azon igényére, hogy — adott esetben harmadik országokkal együttműködve — biztosítsák külső határaik eredményes ellenőrzését,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésben, amelyet az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 77. cikkének 2. b) pontjában foglalt, a külső határok átlépésére vonatkozó intézkedésekről szóló rendelkezések nem érintik a tagállamok azon hatáskörét, hogy harmadik országokkal tárgyalásokat folytassanak vagy megállapodásokat kössenek, amennyiben ezek a megállapodások tiszteletben tartják az uniós jogot és az egyéb vonatkozó nemzetközi megállapodásokat.

(24.) JEGYZŐKÖNYV
AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMAINAK
ÁLLAMPOLGÁRAI SZÁMÁRA NYÚJTOTT
MENEDÉKJOGRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

MIVEL az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (1) bekezdésével összhangban az Unió elismeri az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott jogokat, szabadságokat és elveket;

MIVEL az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (3) bekezdése szerint az alapvető jogok, ahogyan azokat az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény biztosítja, általános elvekként az Unió jogának részét képezik;

MIVEL az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik annak biztosítására, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikke (1) és (3) bekezdésének értelmezése és alkalmazása során az Európai Unió a jogot tiszteletben tartsa;

MIVEL az Európai Unióról szóló szerződés 49. cikke értelmében minden olyan európai országnak, amely tagként való felvételét kéri az Unióba, tiszteletben kell tartania az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében megállapított értékeket;

SZEM ELŐTT TARTVA, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikke egy meghatározott jogok felfüggesztésére irányuló eljárást ír elő arra az esetre, ha ezeket az értékeket egy tagállam súlyosan és tartósan megsérti;

EMLÉKEZTETVE arra, hogy uniós polgárként a tagállamok minden állampolgára különleges státuszt és védelmet élvez, amelyet a tagállamoknak az Európai Unió működéséről szóló szerződés második részének rendelkezései szerint kell biztosítaniuk;

SZEM ELŐTT TARTVA, hogy a Szerződések egy belső határok nélküli térséget hoznak létre, és minden uniós polgárnak biztosítják a tagállamok területén való szabad mozgás és letelepedés jogát;

AZZAL A KÍVÁNSÁGGAL, hogy megelőzzék a menedékjog intézményének az eredeti szándékoktól eltérő célokra történő felhasználását;

MIVEL ez a jegyzőkönyv tiszteletben tartja a menekültek jogállásáról szóló 1951. július 28 -ai genfi egyezmény rendeltetését és célkitűzéseit;

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

Egyetlen cikk

Tekintettel az Európai Unió tagállamai által az alapvető jogokra és szabadságokra vonatkozóan nyújtott védelem szintjére, a tagállamokat egymás vonatkozásában a menedékjogi ügyekkel összefüggő valamennyi jogi és gyakorlati célból biztonságos származási országoknak kell tekinteni. Ennek megfelelően a tagállamok valamelyikének állampolgára által benyújtott bármely menedéjog iránti kérelmet egy másik tagállam csak a következő esetben veheti figyelembe, illetve nyilváníthatja az eljárás lefolytatásához elfogadhatónak:

- a) ha az a tagállam, amelynek a kérelmező az állampolgára, az Amszterdami Szerződés hatálybalépése után az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény 15. cikkének rendelkezéseivel élve saját területén az egyezmény szerinti kötelezettségeitől eltérő intézkedéseket tesz;
- b) ha az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkének (1) bekezdésében említett eljárás kezdeményezésére került sor; addig, amíg a Tanács vagy – adott esetben – az Európai Tanács meghozza erre vonatkozó határozatát azt a tagállamot illetően, amelynek a kérelmező az állampolgára;
- c) ha a Tanács az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően határozatot fogadott el azt a tagállamot illetően, amelynek a kérelmező az állampolgára, vagy ha az Európai Tanács az említett szerződés 7. cikke (2) bekezdésének megfelelően határozatot fogadott el azt a tagállamot illetően, amelynek a kérelmező az állampolgára;
- d) ha egy tagállam egy másik tagállam állampolgárának kérelméről egyoldalúan így határoz; ebben az esetben a Tanácsot azonnal tájékoztatni kell; a kérelmet azon vélelem alapján kell kezelni, hogy az nyilvánvalóan alaptalan, ami azonban a tagállam döntéshozatali hatáskörét — legyen szó bármilyen esetről — semmilyen módon nem érinti.

(25.) JEGYZŐKÖNYV
A MEGOSZTOTT HATÁSKÖRÖK GYAKORLÁSÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

Egyetlen cikk

Hivatkozással az Európai Unió működéséről szóló szerződés megosztott hatáskörökről szóló 2. cikkének (2) bekezdésére, amikor az Unió egy adott területen fellép, a hatáskör e gyakorlása kizárólag azokra az elemekre terjed ki, amelyekre a szóban forgó uniós fellépés vonatkozik, és ennek megfelelően nem terjed ki a terület egészére.

(26.) JEGYZŐKÖNYV AZ ÁLTALÁNOS ÉRDEKŰ SZOLGÁLTATÁSOKRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

HANGSULYOZNI KIVANVA az általános érdekű szolgáltatások jelentőségét,

MEGÁLLAPODTAK a következő értelmező rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 14. cikke szerinti általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozó közös uniós értékek magukban foglalják különösen:

- a nemzeti, regionális és helyi hatóságok alapvető szerepét és széles mérlegelési jogkörét a tekintetben, hogy a felhasználók igényeihez a lehető legközelebb álló módon hogyan gondoskodjanak az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásáról, más által való ellátásáról, illetve megszervezéséről;
- a különböző, általános gazdasági érdekű szolgáltatások sokféleségét, valamint a felhasználók igényei és preferenciái közötti különbségeket, amelyek földrajzi, társadalmi és kulturális különbségekből eredhetnek;
- a magas minőségi szintet, magas fokú biztonságot és megfizethetőséget, az egyenlő bánásmódot, valamint az egyetemes hozzáférés és a felhasználói jogok előmozdítását.

2. cikk

A Szerződésekben foglalt rendelkezések nem érintik a tagállamok arra vonatkozó hatáskörét, hogy általános érdekű, nem gazdasági jellegű szolgáltatások nyújtásáról, más által való ellátásáról, illetve megszervezéséről gondoskodjanak.

(27.) JEGYZŐKÖNYV
A BELSŐ PIACRÓL ÉS A VERSENYRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében meghatározott belső piac olyan rendszert foglal magában, amely biztosítja azt, hogy a verseny ne torzuljon,

MEGÁLLAPODTAK abban, hogy,

az Unió e célból szükség esetén intézkedéseket fogad el a Szerződések rendelkezései, köztük az Európai Unió működéséről szóló szerződés 352. cikke alapján.

E jegyzőkönyvet az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolják.

(28.) JEGYZŐKÖNYV
A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI
KOHÉZIÓRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikke magában foglalja a gazdasági, társadalmi és területi kohézió, valamint a tagállamok közötti szolidaritás előmozdításának célkitűzését, és hogy a gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítése szerepel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 4. cikke (2) bekezdésének c) pontjában felsorolt megosztott uniós hatáskörrel érintett területek között,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy a harmadik rész gazdasági, társadalmi és területi kohézióról szóló XVIII. címében foglalt rendelkezések összességükben biztosítják a jogi alapot a gazdasági, társadalmi és területi kohézió területén az uniós fellépés megszilárdításához és továbbfejlesztéséhez, beleértve egy új alap létrehozását,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 177. cikkének rendelkezései előírják egy kohéziós alap létrehozását,

TUDOMÁSUL VÉVE, hogy az Európai Beruházási Bank jelentős és egyre növekvő összegű kölcsönöket nyújt a szegényebb régiók számára,

TUDOMÁSUL VÉVE azt az igényt, hogy a strukturális alapokból történő forráselosztás szabályai rugalmasabbá váljanak,

TUDOMÁSUL VÉVE azt az igényt, hogy az Unió differenciált mértékben vegyen részt bizonyos országok programjaiban és projektjeiben,

TUDOMÁSUL VÉVE azt a javaslatot, hogy a saját források rendszerében nagyobb súllyal vegyék figyelembe a tagállamok viszonylagos jólétét,

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTIK, hogy a gazdasági és társadalmi kohézió előmozdítása létfontosságú a Közösség teljes körű fejlődéséhez és tartós sikeréhez;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTIK azt a meggyőződésüket, hogy a strukturális alapoknak továbbra is jelentős szerepet kell játszaniuk a kohézió területén az uniós célkitűzések megvalósításában;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTIK azt a meggyőződésüket, hogy az Európai Beruházási Banknak forrásai többségét továbbra is a gazdasági, társadalmi és területi kohézió elősegítésére kell fordítania, és kinyilvánítják hajlandóságukat arra, hogy felülvizsgálják az Európai Beruházási Bank tőkeigényét, amint az ennek érdekében szükségessé válik;

MEGÁLLAPODNAK abban, hogy a Kohéziós Alap uniós pénzügyi hozzájárulásokat fog nyújtani a környezetvédelem és a transzeurópai hálózatok terén megvalósuló projektekhez azokban a tagállamokban, ahol az egy főre jutó GNP az uniós átlag 90 %-ánál alacsonyabb, és amelyek rendelkeznek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkében a gazdasági konvergenciára meghatározott feltételek teljesítésére irányuló programmal;

KINYILVÁNÍTIJÁK azt a szándékukat, hogy a strukturális alapokról szóló jelenlegi rendeletekben nem szabályozott egyes szükségletekre tekintettel nagyobb rugalmasságot tegyenek lehetővé a strukturális alapokból történő forráselosztás során;

KINYILVÁNÍTIJÁK hajlandóságukat arra, hogy differenciálttá tegyék a strukturális alapok programjaiban és projektjeiben való uniós részvétel mértékét annak érdekében, hogy elkerüljék a kevésbé virágzó tagállamokban a költségvetési kiadások túlzott mértékű megnövekedését;

ELISMERIK annak szükségességét, hogy a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megvalósításában elért előrehaladást rendszeresen figyelemmel kell kísérni, továbbá kinyilvánítják hajlandóságukat arra, hogy ezzel kapcsolatban megvizsgálják minden szükséges intézkedést;

KINYILVÁNÍTIJÁK azt a szándékukat, hogy a saját források rendszerében nagyobb súllyal vegyék figyelembe az egyes tagállamok hozzájárulási képességét, és hogy megvizsgálják a saját források jelenlegi rendszerében meglévő hátrányos elemeknek a kevésbé virágzó tagállamok javára történő kiigazítását szolgáló eszközöket;

MEGÁLLAPODUNK abban, hogy ezt a jegyzőkönyvet az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolják.

(29.) JEGYZŐKÖNYV
A TAGÁLLAMOKBAN TÖRTÉNŐ KÖZCÉLÚ
MŰSORSZOLGÁLTATÁS RENDSZERÉRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a tagállamok közcélú műsorszolgáltatási rendszere közvetlenül kapcsolódik az egyes társadalmak demokratikus, társadalmi és kulturális igényeihez és a médiapluralizmus megőrzésének követelményéhez,

MEGÁLLAPODTAK a következő értelmező rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

A Szerződések rendelkezései nem érintik a tagállamok azon a hatáskörét, hogy közszolgálati műsorszolgáltatást finanszírozzanak, amennyiben az ilyen finanszírozást a műsorszolgáltató szervezeteknek az egyes tagállamok által rájuk ruházott, meghatározott és megszervezett közszolgálati feladat ellátásához nyújtják, és amennyiben az ilyen finanszírozás az Unión belüli kereskedelmi és versenyfeltételeket nem befolyásolja a közös érdekekkel ellentétes mértékben, ugyanakkor e tekintetben a közszolgálati feladat megvalósulását is figyelembe kell venni.

—————

(30.) JEGYZŐKÖNYV
AZ EURÓPAI UNIÓ ALAPJOGI CHARTÁJÁNAK
LENGYELORSZÁGRA ÉS AZ EGYESÜLT
KIRÁLYSÁGRA TÖRTÉNŐ ALKALMAZÁSÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

MIVEL az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében az Unió elismeri az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt jogokat, szabadságokat és elveket,

MIVEL a Chartát szigorúan a fent említett 6. cikknek és a Charta VII. címének megfelelően kell alkalmazni,

MIVEL a fent említett 6. cikk előírja, hogy a Chartát Lengyelország és az Egyesült Királyság bíróságainak szigorúan az ugyanezen cikkben említett magyarázatoknak megfelelően kell alkalmazniuk és értelmezniük,

MIVEL a Charta jogokat és elveket egyaránt tartalmaz,

MIVEL a Charta mind polgári és politikai jellegű, mind pedig gazdasági és szociális jellegű rendelkezéseket is tartalmaz,

MIVEL a Charta újólag megerősíti az Unió által elismert jogokat, szabadságokat és elveket, és e jogokat láthatóbbá teszi, ugyanakkor nem teremt új jogokat és elveket,

EMLÉKEZTETVE Lengyelországnak és az Egyesült Királyságnak az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Unió működéséről szóló szerződés és általában az uniós jog szerinti kötelezettségeire,

TUDOMÁSUL VÉVE Lengyelország és az Egyesült Királyság azon óhaját, hogy tisztázzák a Charta alkalmazásának egyes szempontjait,

AZZAL AZ ÓHAJJAL ezért, hogy tisztázzák a Charta alkalmazását Lengyelország és az Egyesült Királyság joga és közigazgatási intézkedései tekintetében, valamint annak Lengyelországon és az Egyesült Királyságon belüli jogi érvényesíthetőségét,

MEGERŐSÍTVE, hogy az ebben a jegyzőkönyvben foglalt, a Charta különös rendelkezéseinek működésére vonatkozó hivatkozások semmiképpen nem érintik a Charta többi rendelkezésének működését,

MEGERŐSÍTVE, hogy ez a jegyzőkönyv nem érinti a Chartának a többi tagállamra való alkalmazását,

MEGERŐSÍTVE, hogy ez a jegyzőkönyv nem érinti Lengyelországnak és az Egyesült Királyságnak az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Unió működéséről szóló szerződés és általában az uniós jog szerinti kötelezettségeit,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. cikk

(1) A Charta nem terjeszti ki az Európai Unió Bíróságának, Lengyelország vagy az Egyesült Királyság bármely bíróságának vagy törvényszékének hatáskörét az annak megállapítására való lehetőségre, hogy Lengyelország vagy az Egyesült Királyság törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései, gyakorlatai vagy intézkedései nincsenek összhangban azokkal az alapvető jogokkal, szabadságokkal és elvekkel, amelyeket a Charta újjólag megerősít.

(2) Így különösen, és minden kétely eloszlatására, a Charta IV. címében semmi nem keletkeztet Lengyelországra vagy az Egyesült Királyságra alkalmazható, jogilag érvényesíthető jogokat, kivéve, ha Lengyelország vagy az Egyesült Királyság ilyen jogokról nemzeti jogában rendelkezik.

2. cikk

Amennyiben a Charta valamely rendelkezése nemzeti jogszabályokra vagy gyakorlatokra hivatkozik, Lengyelországban vagy az Egyesült Királyságban kizárólag annyiban kell alkalmazni, amennyiben a benne foglalt jogokat és elveket Lengyelország vagy az Egyesült Királyság jogszabályaiban és gyakorlatában elismerik.

(31.) JEGYZŐKÖNYV
A HOLLAND ANTILLÁKON FINOMÍTOTT
KŐOLAJTERMÉKEKNEK AZ EURÓPAI UNIÓBA
TÖRTÉNŐ BEHOZATALÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy pontosítsák a Holland Antillákon finomított kőolajtermékeknek az Európai Unióba történő behozatalára vonatkozó kereskedelmi szabályozást,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. cikk

Ezt a jegyzőkönyvet a 27.10, 27.11, 27.12, ex 27.13 (paraffinviasz, mikrokristályos viasz, paraffingács és préselt paraffinviasz) és 27.14 Brüsszeli Nomenklatúra szerinti vámtarifaszámú olyan kőolajtermékekre kell alkalmazni, amelyeket a tagállamokban történő felhasználás céljából hoznak be.

2. cikk

A tagállamok kötelezettséget vállalnak arra, hogy a Holland Antillákon finomított kőolajtermékek vonatkozásában megadják a Holland Antillák Unióhoz való társulásából adódó vámtarifa-kedvezményeket az e jegyzőkönyvben megállapított feltételek szerint. Ezeket a rendelkezéseket a tagállamok által alkalmazott származási szabályoktól függetlenül kell alkalmazni.

3. cikk

(1) Ha a Bizottság egy tagállam kérelmére vagy saját kezdeményezésére megállapítja, hogy a Holland Antillákon finomított kőolajtermékeknek a 2. cikkben meghatározott szabályozás szerinti behozatala az Unióba tényleges nehézségeket támaszt egy vagy több tagállam piacán, akkor úgy határoz, hogy az érintett tagállamok bevezetik, megemelik, vagy újból bevezetik a behozatali vámokat, olyan mértékben és annyi időre, ahogy azt a helyzet megkívánja. Az ily módon bevezetett, megemelt vagy újra bevezetett vámtételek nem haladhatják meg a harmadik országokkal szemben ugyanezen termékekre alkalmazott vámtételeket.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott rendelkezések valamennyi esetben alkalmazhatók, ha a Holland Antillákon finomított kőolajtermékek Unióba irányuló behozatala eléri az évi kétmillió tonnát.

(3) A Bizottság által az (1) és (2) bekezdés alapján hozott határozatokról — beleértve a tagállam kérelmének elutasítását is — a Tanácsot tájékoztatni kell. A Tanács bármelyik tagállam kérelmére e határozatokat saját hatáskörébe vonhatja, és bármikor módosíthatja vagy visszavonhatja.

4. cikk

(1) Ha valamely tagállam úgy ítéli meg, hogy a Holland Antillákon finomított kőolajtermékeknek a 2. cikkben meghatározott szabályozás szerinti akár közvetlenül, akár egy másik tagállamon keresztül történő behozatala tényleges nehézségeket támaszt belső piacán, és azonnali intézkedésre van szükség e helyzet elhárítására, akkor saját kezdeményezésére e behozatalra vámot vethet ki, amelynek mértéke nem haladhatja meg a harmadik országokkal szemben ugyanezen termékekre alkalmazott vámtételekét. A tagállam e határozatáról értesíti a Bizottságot, amely egy hónapon belül dönt a tagállam által hozott intézkedések fenntartásáról, módosításáról vagy hatályon kívül helyezéséről. A 3. cikk (3) bekezdésének rendelkezéseit a Bizottság e határozatára alkalmazni kell.

(2) Ha a Holland Antillákon finomított kőolajtermékeknek — a 2. cikkben meghatározott szabályozás szerinti — az Európai Unió egy vagy több tagállamába közvetlenül vagy egy másik tagállamon keresztül történő behozatala egy naptári éven keresztül meghaladja az e jegyzőkönyv mellékletében meghatározott mennyiségeket, akkor az e tagállam vagy tagállamok által az (1) bekezdés alapján az adott évre esetlegesen hozott intézkedések jogszerűnek tekintendők; a Bizottság tudomásul veszi a meghozott intézkedéseket, miután megbizonyosodott arról, hogy a rögzített mennyiségeket elérték. Ilyen esetben a többi tagállam tartózkodik attól, hogy a Tanácshoz forduljon.

5. cikk

Ha az Unió úgy dönt, hogy a kőolajtermékek bárhonnan származó behozatalára mennyiségi korlátozásokat alkalmaz, akkor e korlátozásokat e termékek Holland Antillákról származó behozatalára is alkalmazhatja. Ilyen esetben a harmadik országok számára biztosított kedvezőbb elbánást a Holland Antillák számára biztosítani kell.

6. cikk

(1) A Tanács az Európai Parlamenttel és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően egyhangú határozattal felülvizsgálja a 2–5. cikk rendelkezéseit, amennyiben a harmadik és társult országokból származó kőolajtermékek származásának közös meghatározását fogadja el, a közös kereskedelem-politika keretében az érintett termékekre vonatkozóan határozatokat hoz, vagy közös energiapolitikát alakít ki.

(2) Az ilyen felülvizsgálat során azonban a Holland Antillák számára minden esetben ugyanolyan mértékű kedvezményt kell fenntartani megfelelő formában, legalább két és fél millió tonna mennyiségű kőolajtermékre.

(3) Az Unió e cikk (2) bekezdésében említett ugyanolyan mértékű kedvezményekre vonatkozó kötelezettségvállalásait szükség esetén meg lehet osztani az egyes országok között az e jegyzőkönyv mellékletében jelzett mennyiségek figyelembevételével.

7. cikk

E jegyzőkönyv végrehajtása érdekében a Bizottság felel azért, hogy figyelemmel kíséresse a Holland Antillákon finomított kőolajtermékeknek a tagállamokba történő behozatalát. A tagállamok a Bizottság által ajánlott igazgatási feltételek mellett közlik a Bizottsággal a figyelemmel kísérést szolgáló valamennyi információt, amely gondoskodik annak továbbításáról.

A JEGYZŐKÖNYV MELLÉKLETE

A Holland Antillákon finomított kőolajtermékeknek az Európai Unióba történő behozataláról szóló jegyzőkönyv 4. cikke (2) bekezdésének végrehajtására a Magas Szerződő Felek úgy határoztak, hogy az Antillákról származó kőolajtermékek 2 millió tonnányi mennyisége a tagállamok között a következők szerint oszlik meg:

Németországi Szövetségi Köztársaság	625 000 tonna
Belga-Luxemburgi Gazdasági Unió	200 000 tonna
Franciaország	75 000 tonna
Olaszország	100 000 tonna
Hollandia	1 000 000 tonna

(32.) JEGYZŐKÖNYV
A DÁNIÁBAN TÖRTÉNŐ INGATLANSZERZÉSÉRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy rendezzenek egyes Dániát érintő sajátos problémákat,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésben, amelyet az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

A Szerződések rendelkezéseinek ellenére Dánia fenntarthatja a második lakóingatlan megszerzésére vonatkozó hatályos jogszabályait.

(33.) JEGYZŐKÖNYV
AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS
157. CIKKÉRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésben, amelyet az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 157. cikkének alkalmazásában a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben nyújtott juttatások nem tekinthetők díjazásnak akkor és annyiban, amennyiben azok az 1990. május 17 -ét megelőző munkaviszony alapján járnak, kivéve az olyan munkavállalók vagy az azok jogán jogosultak esetében, akik ezen időpont előtt az irányadó nemzeti jog szerint bírósági eljárást indítottak vagy ezzel azonos hatályú igényt jelentettek be.

(34.) JEGYZŐKÖNYV
A GRÖNLANDRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS
SZABÁLYOKRÓL

1. cikk

1. A Grönlandról származó és a halászati termékek piacának közös szervezése alá tartozó termékeknek az Unióba történő behozatala — a közös piacszervezés szabályainak betartása mellett — mentes a vámok és az azokkal azonos hatályú díjak alól, és nem vonatkoznak rájuk a mennyiségi korlátozások, illetve az azokkal azonos hatású korlátozások, ha az Unió és a Grönlandért felelős hatóság közötti megállapodás az Unió számára kielégítő módon lehetőséget biztosít az Uniónak a grönlandi halászati övezetekhez való hozzáférésre.

2. Az ilyen termékek behozatalára vonatkozó szabályokkal kapcsolatos minden intézkedést — az ezek elfogadásával kapcsolatos intézkedéseket is beleértve — az Európai Unió működéséről szóló szerződés 43. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(35.) JEGYZŐKÖNYV
ÍRORSZÁG ALKOTMÁNYÁNAK 40.3.3. CIKKÉRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésben, amelyet az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolnak:

A Szerződések vagy az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés, illetve az ezeket a szerződéseket módosító vagy kiegészítő további szerződések vagy okmányok rendelkezései nem érintik Írország alkotmánya 40.3.3. cikkének Írországban történő alkalmazását.

(36.) JEGYZŐKÖNYV AZ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEKRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt alkalmazandó Szerződések intézményi rendelkezései és az említett szerződésben előírt rendelkezések közötti átmenet megszervezése érdekében átmeneti rendelkezéseket szükséges megállapítani,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolnak:

1. cikk

Ebben a jegyzőkönyvben a „Szerződések” kifejezés az Európai Unióról szóló szerződésre, az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre utal.

I. CÍM

AZ EURÓPAI PARLAMENTRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

2. cikk

Az Európai Unióról szóló szerződés 14. cikke (2) bekezdésének második albekezdésével összhangban az Európai Tanács – a 2009-es európai parlamenti választásokat megelőzően kellő időben – határozatot fogad el, amelyben meghatározza az Európai Parlament összetételét.

Az Európai Parlament 2004–2009-es megbízási időszakának végéig az európai parlamenti képviselői helyek összetétele és száma a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában hatályban lévővel megegyező.

II. CÍM

A MINŐSÍTETT TÖBBSÉGRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

3. cikk

(1) Az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikkének (4) bekezdésével összhangban az említett bekezdésben foglalt rendelkezések, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezések, amelyek az Európai Tanácsban és a Tanácsban a minősített többség meghatározására vonatkoznak, 2014. november 1-jén lépnek hatályba.

(2) 2014. november 1. és 2017. március 31. között, amennyiben egy jogi aktust minősített többséggel kell elfogadni, a Tanács bármely tagja kérheti, hogy a jogi aktust a (3) bekezdésben meghatározott minősített többséggel fogadják el. Ebben az esetben a (3) és (4) bekezdést kell alkalmazni.

(3) A következő rendelkezések – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 235. cikke (1) bekezdése második albekezdésének sérelme nélkül – 2014. október 31-ig hatályban maradnak:

Amennyiben az Európai Tanács, illetve a Tanács eljárásához minősített többség szükséges, tagjaik szavazatait a következőképpen kell súlyozni:

Belgium	12	Luxemburg	4
Bulgária	10	Magyarország	12
Cseh Köztársaság	12	Málta	3
Dánia	7	Hollandia	13
Németország	29	Ausztria	10
Észtország	4	Lengyelország	27
Írország	7	Portugália	12
Görögország	12	Románia	14
Spanyolország	27	Szlovénia	4
Franciaország	29	Szlovákia	7
Olaszország	29	Finnország	7
Ciprus	4	Svédország	10
Lettország	4	Egyesült Királyság	29
Litvánia	7		

A jogi aktusok elfogadásához a tagok többsége által leadott legalább 255 igen szavazat szükséges, ha azokat a Szerződések értelmében a Bizottság javaslata alapján kell elfogadni. Egyéb esetekben a jogi aktusok elfogadásához legalább a tagok kétharmada által leadott, legalább 255 igen szavazat szükséges.

Ha az Európai Tanács vagy a Tanács valamely jogi aktusát minősített többséggel kell elfogadni, az Európai Tanács, illetve a Tanács bármely tagja kérheti annak megvizsgálását, hogy a minősített többséget adó tagállamok képviselik-e az Unió népességének legalább 62 %-át. Amennyiben ez a feltétel nem teljesül, a jogi aktus nem kerül elfogadásra.

(4) 2014. október 31-ig azokban az esetekben, amikor a Szerződések értelmében a Tanácsnak nem az összes tagja vesz részt a szavazásban, nevezetesen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikkének (3) bekezdésével összhangban meghatározott minősített többségre történő hivatkozás esetén, a minősített többséget a súlyozott szavazatok ugyanolyan arányában, és a Tanács tagjainak ugyanolyan arányában, valamint adott esetben a tagállamok népességének ugyanolyan százalékában kell meghatározni, mint ahogyan azt az e cikk (3) bekezdése meghatározza.

III. CÍM

A TANÁCS FORMÁCIÓIRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

4. cikk

Az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikke (6) bekezdésének első albekezdésében említett határozat hatálybalépéséig a Tanács ülései az említett bekezdés második és harmadik albekezdésében említett formációban, valamint az Általános Ügyek Tanácsának egyszerű többséggel hozott határozatával megállapított listán szereplő más formációkban folynak.

IV. CÍM

A BIZOTTSÁGRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK, BELEÉRTVE AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS BIZTONSÁGPOLITIKAI FŐKÉPVISELŐJÉT IS

5. cikk

A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában hivatalban lévő bizottsági tagok hivatali idejüket végig kitöltik. Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője kinevezésének napján azonban a főképviseelővel azonos állampolgárságú bizottsági tag megbízatása megszűnik.

V. CÍM

A TANÁCS FŐTITKÁRÁRA/A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKA FŐKÉPVISELŐJÉRE ÉS A TANÁCS FŐTITKÁRHELYETTESÉRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

6. cikk

A Tanács főtitkárának/a közös kül- és biztonságpolitika főképviseelőjének és a Tanács főtitkárhelyettesének megbízatása a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában megszűnik. A Tanács az Európai Unió működéséről szóló szerződés 240. cikkének (2) bekezdésével összhangban kinevezi a főtitkárt.

VI. CÍM

A TANÁCSADÓ SZERVEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

7. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 301. cikkében említett határozat hatálybalépéséig a Gazdasági és Szociális Bizottság tagjainak megoszlása a következő:

Belgium	12	Spanyolország	21
Bulgária	12	Franciaország	24
Cseh Köztársaság	12	Olaszország	24
Dánia	9	Ciprus	6
Németország	24	Lettország	7
Észtország	7	Litvánia	9
Írország	9	Luxemburg	6
Görögország	12	Magyarország	12

Málta	5	Szlovénia	7
Hollandia	12	Szlovákia	9
Ausztria	12	Finnország	9
Lengyelország	21	Svédország	12
Portugália	12	Egyesült Királyság	24
Románia	15		

8. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 305. cikkében említett határozat hatálybalépéséig a Régiók Bizottsága tagjainak megoszlása a következő:

Belgium	12	Magyarország	12
Bulgária	12	Málta	5
Cseh Köztársaság	12	Hollandia	12
Dánia	9	Ausztria	12
Németország	24	Lengyelország	21
Észtország	7	Portugália	12
Írország	9	Románia	15
Görögország	12	Szlovénia	7
Spanyolország	21	Szlovákia	9
Franciaország	24	Finnország	9
Olaszország	24	Svédország	12
Ciprus	6	Egyesült Királyság	24
Lettország	7		
Litvánia	9		
Luxemburg	6		

VII. CÍM

AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS V. ÉS VI. CÍME ALAPJÁN A LISSZABONI SZERZŐDÉS HATÁLYBALÉPÉSE ELŐTT ELFOGADOTT JOGI AKTUSOKRA VONATKOZÓ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

9. cikk

Az uniós intézmények, szervek és hivatalok által az Európai Unióról szóló szerződés alapján a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt elfogadott jogi aktusok joghatása mindaddig fennmarad, amíg azokat a Szerződések alapján hatályon kívül nem helyezik, semmisnek nem nyilvánítják, vagy nem módosítják. Ugyanez vonatkozik a tagállamok között az Európai Unióról szóló szerződés alapján megkötött megállapodásokra.

10. cikk

(1) Átmeneti intézkedésként a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt elfogadott jogi aktusok tekintetében az intézmények az említett szerződés hatálybalépésének időpontjában a következő hatáskörrel fognak

rendelkezni: a Bizottságnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 258. cikke szerinti hatáskörei nem alkalmazhatók, az Európai Unióról szóló szerződésnek a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt hatályos változata VI. címében az Európai Unió Bíróságára ruházott hatáskörök pedig változatlanok maradnak abban az esetben is, ha azok elfogadására az Európai Unióról szóló szerződés korábbi 35. cikke (2) bekezdésének értelmében került sor.

(2) Az (1) bekezdésben említett jogi aktusok módosítása azt vonja maga után, hogy az (1) bekezdésben említett intézményeknek a Szerződésekben meghatározott hatásköreit a módosított jogi aktus tekintetében az azzal érintett tagállamokra alkalmazni kell.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt átmeneti intézkedés a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követő öt év elteltével mindenképpen hatályát veszti.

(4) Az Egyesült Királyság a (3) bekezdésben említett átmeneti időszak lejártá előtt legkésőbb hat hónappal bejelentheti a Tanácsnak, hogy az (1) bekezdésben említett jogi aktusok tekintetében nem fogadja el az (1) bekezdésben említett intézményeknek a Szerződésekben meghatározott hatásköreit. Amennyiben az Egyesült Királyság ilyen bejelentést tesz, a (3) bekezdésben említett átmeneti időszak lejártától kezdődően az (1) bekezdésben említett jogi aktusoknak az Egyesült Királyság tekintetében való alkalmazása megszűnik. Ez az albekezdés nem alkalmazandó azon módosított jogi aktusok vonatkozásában, amelyeket a (2) bekezdés értelmében alkalmazni kell az Egyesült Királyságra.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel meghatározza a szükséges átmeneti, illetve az e helyzetből következő egyéb intézkedéseket. Az Egyesült Királyság nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában. A Tanács tagjainak minősített többségét az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (3) bekezdése a) pontjának megfelelően kell meghatározni.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel elfogadott határozatban úgy rendelkezhet, hogy az Egyesült Királyságnak viselnie kell az említett jogi aktusok alkalmazásában való részvételének megszűnése folytán szükségszerűen és elkerülhetetlenül felmerülő közvetlen pénzügyi következményeket.

(5) Az Egyesült Királyság ezt követően bármikor bejelentheti a Tanácsnak, hogy részt kíván venni azon jogi aktusok alkalmazásában, amelyeknek az alkalmazása rá nézve a (4) bekezdés első albekezdése értelmében megszűnt. Ebben az esetben a konkrét esettől függően az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv, illetve az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló jegyzőkönyv megfelelő rendelkezéseit kell alkalmazni. Az intézmények hatáskörei ezen jogi aktusok vonatkozásában megegyeznek a Szerződésekben meghatározott hatáskörökkel. Az Unió intézményei és az Egyesült Királyság a megfelelő jegyzőkönyv szerint eljárva arra kell törekedniük, hogy a lehető legnagyobb mértékben helyreállítsák az Egyesült Királyságnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség terén elért uniós vívmányok alkalmazásában való részvételét úgy, hogy az komolyabban ne hátráltassa az említett vívmányok különböző elemeinek gyakorlati érvényesülését, és tiszteletben tartsa azok összhangját.

(37.) JEGYZŐKÖNYV
**AZ ESZAK-SZERZŐDÉS LEJÁRTÁNAK PÉNZÜGYI
KÖVETKEZMÉNYEIRŐL ÉS A SZÉN- ÉS ACÉLIPARI
KUTATÁSI ALAPRÓL**

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK

EMLÉKEZTETVE arra, hogy 2002. július 24-ével az Európai Szén- és Acélközösség 2002. július 23-ai állapot szerinti teljes aktív és passzív vagyona az Európai Közösségre szállt,

FIGYELEMBE VÉVE azt a kívánalmat, hogy ezt a vagyont a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban folytatott kutatásokra használják fel, és hogy ezért e téren bizonyos különleges szabályok megállapítására van szükség,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. cikk

(1) Ezen aktív és passzív vagyonelemeknek az ESZAK 2002. július 23-ai mérlege szerinti nettó értékét, figyelembe véve a felszámolási eljárás eredményeként előálló bármilyen növekményt vagy csökkenést is, a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban folytatott kutatások céljára szánt vagyonnak kell tekinteni „ESZAK felszámolás alatt” megjelöléssel. A felszámolási eljárás befejezését követően e vagyon a „Szén- és Acélipari Kutatási Alap vagyona” megjelölést viseli.

(2) A „Szén- és Acélipari Kutatási Alap”-ként megjelölt vagyomból származó jövedelem e jegyzőkönyv és az ez alapján elfogadott jogi aktusok rendelkezéseivel összhangban kizárólag a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban folytatott, a kutatási keretprogramon kívüli kutatások céljára használható fel.

2. cikk

A Tanács az Európai Parlament egyetértését követően különleges jogalkotási eljárás keretében határozattal elfogadja az e jegyzőkönyv végrehajtásához szükséges valamennyi rendelkezést, beleértve a lényeges alapelveket.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően elfogadja a Szén- és Acélipari Kutatási Alap vagyonának kezelésére vonatkozó többéves pénzügyi iránymutatásokat, illetve a Szén- és Acélipari Kutatási Alap kutatási programjára vonatkozó technikai iránymutatásokat megállapító intézkedéseket.

3. cikk

Ha e jegyzőkönyv vagy az ennek alapján elfogadott jogi aktusok eltérően nem rendelkeznek, a Szerződések rendelkezéseit kell alkalmazni.

MELLÉKLETEK

I. MELLÉKLET

AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 38. CIKKÉBEN
HIVATKOZOTT LISTA

— 1 — A brüsszeli nomenklaturában szereplő vámtarifaszám	— 2 — A termékek leírása
1. Árucsoport	Élő állatok
2. Árucsoport	Hús és élelmezési célra alkalmas vágási melléktermékek
3. Árucsoport	Halak, rákfélék és puhatestűek
4. Árucsoport	Tejtermékek; madártojások; természetes méz
5. Árucsoport	
05.04	Állati belső részek, hólyag és gyomor (kivéve a halakét), egészben vagy darabokban
05.15	Máshová nem sorolt vagy máshol nem említett állati termék; az 1. Árucsoport vagy a 3. Árucsoport szerinti, emberi fogyasztásra nem alkalmas élettelen állat
6. Árucsoport	Élő fák és egyéb növények; gumók, gyökerek és hasonló; vágott virágok és díszítő lombzat
7. Árucsoport	Élelmezési célra alkalmas zöldségek, gyökerek és gumós gyökerek
8. Árucsoport	Élelmezési célra alkalmas gyümölcs és dió; citrus- és dinnyefélék héja
9. Árucsoport	Kávé, tea és fűszerek, a matétea (09.03 vtsz.) kivételével
10. Árucsoport	Gabonafélék
11. Árucsoport	Malomipari termékek; maláta és keményítő; siker; inulin
12. Árucsoport	Olajos magvak és olajtartalmú gyümölcsök; különféle magvak és gyümölcsök; ipari és gyógynövények; szalma és takarmány
13. Árucsoport	
ex 13.03	Pektin
15. Árucsoport	
15.01	Sertézsír és egyéb kiolvasztott sertézsíradék; kiolvasztott baromfiszíradék
15.02	Kiolvasztatlan szarvasmarhafaggyú, juh- vagy kecskefaggyú; ezen zsíradékokból előállított faggyú (beleértve az első lét („premier jus”))
15.03	Sertézsírsztearin, oleosztearin és faggyúsztearin; sertézsírolaj, oleoolaj és faggyúolaj, nem emulgeálva, keverve vagy bármilyen más módon elkészítve
15.04	Halból és tengeri emlősből nyert zsír és olaj, finomítva is
15.07	Folyékony vagy szilárd stabilizált növényi olajok, nyersen, finomítva vagy tisztítva
15.12	Állati vagy növényi zsírok és olajok hidrogénezve, finomítva is, de tovább nem elkészítve

— 1 — A brüsszeli nomenklátúrában szereplő vámtarifaszám	— 2 — A termékek leírása
15.13	Margarin, mesterséges zsiradék és más étkezési célra alkalmas feldolgozott zsiradék
15.17	Zsíros anyagok, illetve állati vagy növényi viaszok feldolgozási maradékai
16. Árucsoport	Húsból, halból, rákfélékből vagy puhatestűekből készült termékek
17. Árucsoport	
17.01	Répacukor és nádcukor szilárd állapotban
17.02	Egyéb cukor; cukorszirup; műméz (természetes mézzel keverve is); karamell
17.03	Melasz, fehérítve is
17.05 (*)	Ízesített vagy színezett cukor, szirup és melasz, a bármilyen arányban hozzáadott cukrot tartalmazó gyümölcslevek kivételével
18. Árucsoport	
18.01	Kakaóbab egészben vagy törve, nyersen vagy pörköelve
18.02	Kakaóhéj, -hártya, -bőr és kakaóhulladék
20. Árucsoport	Zöldségfélékből, gyümölcsből vagy más növényrészekből előállított készítmények
22. Árucsoport	
22.04	Szőlőmust, erjedésben vagy alkohol hozzáadásától eltérő módon lefojtva
22.05	Friss szőlőből készült bor; szőlőmust alkohol hozzáadásával lefojtva
22.07	Más erjesztett italok (például almabor, körtebor és mézbor)
ex 22.08 (*)	Az I. mellékletben felsorolt mezőgazdasági termékekből nyert bármilyen erősségű etil-alkohol és szesz, denaturálva is; a likőrök, egyéb szeszitalok és szeszitalok előállítására használt összetett alkoholos készítmények („koncentrált kivonatok”) kivételével
ex 22.09 (*)	
22.10 (*)	Ecet és ecetpótlók
23. Árucsoport	Az élelmiszeripar melléktermékei; elkészített állati takarmányok
24. Árucsoport	
24.01	Feldolgozatlan dohány, dohányhulladék
45. Árucsoport	
45.01	Természetes parafa, megmunkálatlan, aprított, szemcsézett vagy őrölt parafa; parafahulladék

— 1 — A brüsszeli nómenklátúrában szereplő vámtarifaszám	— 2 — A termékek leírása
54. Árucsoport 54.01	Len, nyersen vagy megmunkálva, de nem fonva; lenkóc és lenhulladék (beleértve a foszlatott rongyhulladékot is)
57. Árucsoport 57.01	Kender (<i>Cannabis sativa</i>), nyersen vagy megmunkálva, de nem fonva; kenderkóc és kenderhulladék (beleértve a foszlatott rongyhulladékot is)

(*) Az Európai Gazdasági Közösség Tanácsa 1959. december 18-i 7a. rendeletének 1. cikke által beillesztett tétel (HL 7, 1961.1.30., 71/61. o.).

II. MELLÉKLET**TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK AMELYEKRE AZ EURÓPAI UNIÓ
MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS NEGYEDIK RÉSZÉNEK RENDELKEZÉSEIT
KELL ALKALMAZNI**

- Grönland,
 - Új-Kaledónia és a hozzá tartozó szigetek,
 - Francia Polinézia,
 - Francia Déli és Antarktiszi Területek,
 - Wallis- és Futuna-szigetek,
 - Mayotte,
 - Saint-Pierre és Miquelon,
 - Aruba,
 - Holland Antillák:
 - Bonaire,
 - Curaçao,
 - Saba,
 - Sint Eustatius,
 - Sint Maarten,
 - Anguilla,
 - Kajmán-szigetek,
 - Falkland-szigetek,
 - Dél-Georgia és a Déli-Sandwich-szigetek,
 - Montserrat,
 - Pitcairn,
 - Szent Ilona-sziget és a hozzátartozó területek,
 - Brit antarktiszi terület,
 - Brit indiai-óceáni terület,
 - Turks- és Caicos-szigetek,
 - Brit Virgin-szigetek,
 - Bermuda.
-

A 2007. december 13-án aláírt

**LISSZABONI SZERZŐDÉST ELFOGADÓ KORÁNYKÖZI KONFERENCIA
ZÁRÓNYILATKOZATÁHOZ CSATOLT A NYILATKOZATOK**

A. A SZERZŐDÉSEK RENDELKEZÉSEIRE VONATKOZÓ NYILATKOZATOK

1. Nyilatkozat az Európai Unió Alapjogi Chartájáról

Az Európai Unió Alapjogi Chartája, amely jogilag kötelező erővel bír, megerősíti az alapvető jogokat úgy, ahogyan azokat az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény biztosítja, és ahogyan azok a tagállamok közös alkotmányos hagyományyaiból erednek.

A Charta nem terjeszti ki az uniós jog alkalmazási körét az Unió hatáskörein túl, továbbá nem hoz létre új hatásköröket vagy feladatokat az Unió számára, és nem módosítja a Szerződésekben meghatározott hatásköröket és feladatokat.

2. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (2) bekezdéséről

A Konferencia egyetért abban, hogy az Uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez történő csatlakozására az uniós jog sajátosságainak megőrzése mellett kell, hogy sor kerüljön. Ezzel összefüggésben a Konferencia megállapítja, hogy az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága rendszeresen párbeszédet folytat egymással, amely párbeszéd az Európai Uniónak az említett egyezményhez történő csatlakozásakor megerősíthető.

3. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 8. cikkéről

Az Unió figyelemmel lesz azon kis területű országok sajátos helyzetére, amelyek közelségükből adódóan különleges kapcsolatot tartanak fenn vele.

4. Nyilatkozat az Európai Parlament összetételéről

Az Európai Parlamentben a további képviselői hely Olaszországot illeti.

5. Nyilatkozat az Európai Parlament összetételéről szóló határozattervezettel kapcsolatos európai tanácsi politikai megállapodásáról

Az Európai Tanács politikai megállapodást fog elérni az Európai Parlament javaslata alapján az Európai Parlamentnek a 2004-2009-es megbízatási időszakra vonatkozó összetételéről szóló felülvizsgált határozattervezetre vonatkozóan.

6. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 15. cikkének (5) és (6) bekezdéséről, 17. cikkének (6) és (7) bekezdéséről, valamint 18. cikkéről

Az Európai Tanács, illetve a Bizottság elnöki posztjának, illetve az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselői posztjának betöltésére kijelölt személyek kiválasztása során kellő figyelmet kell fordítani az Unió, illetve a tagállamok földrajzi és demográfiai sokfélesége tiszteletben tartásának szükségességére.

7. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikkének (4) bekezdéséről és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikkének (2) bekezdéséről

A Konferencia kijelenti, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikke (4) bekezdésének és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (2) bekezdésének végrehajtására vonatkozó határozatot a Tanács a Lisszaboni Szerződés aláírásának időpontjában fogadja el, és a határozat az említett szerződés hatálybalépésének napján lép hatályba. A határozattervezet szövege a következő:

A Tanács határozattervezete

az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikke (4) bekezdésének és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (2) bekezdésének egyrészről 2014. november 1. és 2017. március 31. közötti, másrészről 2017. április 1-jétől kezdődő végrehajtásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

mivel:

- (1) Helyénvaló az olyan rendelkezések elfogadása, amelyek biztosítják a zavartalan átmenetet a Tanács – az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv 3. cikkének (3) bekezdésében meghatározott, és 2014. október 31-ig továbbra is alkalmazandó – minősített többségi döntéshozatali rendszere és a 2014. november 1-jétől hatályba lépő, az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikkének (4) bekezdésében és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (2) bekezdésében előírt szavazási rendszer között, beleértve a 2017. március 31-ig tartó átmeneti időszak folyamán az említett jegyzőkönyv 3. cikkének (2) bekezdésében megállapított egyedi rendelkezéseket is.
- (2) Felidézendő, hogy a Tanács minden erőfeszítést megtesz a minősített többséggel meghozott határozatok demokratikus legitimitásának megerősítésére,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. szakasz

A 2014. november 1. és 2017. március 31. között alkalmazandó rendelkezések

1. cikk

Ha a 2014. november 1. és 2017. március 31. közötti időszakban a Tanácsnak az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikke (4) bekezdése első albekezdésének vagy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (2) bekezdésének alkalmazása szerinti blokkoló kisebbség létrejöttéhez szükséges

a) népesség legalább háromnegyedét, vagy

b) tagállamok számának legalább háromnegyedét

képviselő tagjai jelzik, hogy kifogásolják valamely aktusnak a Tanács által minősített többséggel történő elfogadását, a Tanács megvitatja a kérdést.

2. cikk

A Tanács e tárgyalások során minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy ésszerű határidőn belül és az uniós jog által meghatározott kötelező határidők sérelme nélkül kielégítő megoldást találjon a Tanácsnak az 1. cikkben említett tagjai által felvetett aggodalmakat illetően.

3. cikk

Ennek érdekében a Tanács elnöke a Bizottság segítségével és a Tanács eljárási szabályzatának tiszteletben tartásával minden olyan szükséges kezdeményezést megtesz, amely a Tanácson belüli megegyezés szélesebb alapokra helyezését segíti elő. A Tanács tagjai segítik a Tanács elnökét.

2. szakasz

A 2017. április 1-jétől alkalmazandó rendelkezések

4. cikk

Ha 2017. április 1-jétől a Tanácsnak az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikke (4) bekezdése első albekezdésének vagy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (2) bekezdésének alkalmazása szerinti blokkoló kisebbség létrejöttéhez szükséges

a) népesség legalább 55 %-át, vagy

b) tagállamok számának legalább 55 %-át

képviselő tagjai jelzik, hogy ellenezni kívánják valamely aktusnak a Tanács által minősített többséggel történő elfogadását, a Tanács megvitatja a kérdést.

5. cikk

A Tanács e tárgyalások során minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy ésszerű határidőn belül és az uniós jog által meghatározott kötelező határidők sérelme nélkül kielégítő megoldást találjon a Tanácsnak a 4. cikkben említett tagjai által felvetett aggodalmakat illetően.

6. cikk

Ennek érdekében a Tanács elnöke a Bizottság segítségével és a Tanács eljárási szabályzatának tiszteletben tartásával minden olyan szükséges kezdeményezést megtesz, amely a Tanácson belüli megegyezés szélesebb alapokra helyezését segíti elő. A Tanács tagjai segítik a Tanács elnökét.

3. szakasz

A határozat hatálybalépése és alkalmazása

7. cikk

Ez a határozat a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének napján lép hatályba.

8. Nyilatkozat a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában az Európai Tanács és a Külügyek Tanácsa elnökségével kapcsolatban meghozandó gyakorlati intézkedésekről

Amennyiben a Lisszaboni Szerződés 2009. január 1. után lépne hatályba, a Konferencia felkéri egyrészt az adott időpontban a Tanács féléves elnökségét betöltő tagállam illetékes hatóságait, másrészt az Európai Tanács elnökének megválasztott személyt és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelőjének kinevezett személyt, hogy – a következő féléves elnökséggel konzultálva – hozza meg azon szükséges konkrét intézkedéseket, amelyek mind anyagi, mind szervezeti szempontból lehetővé teszik az Európai Tanács és a Külügyek Tanácsa elnökségének zökkenőmentes átadását.

9. Nyilatkozat a Tanács elnökségének gyakorlásáról szóló európai tanácsi határozatra vonatkozóan az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikkének (9) bekezdéséről

A Konferencia kijelenti, hogy a Tanácsnak a Lisszaboni Szerződés aláírásával egy időben meg kell kezdenie a Tanács elnökségének gyakorlásáról szóló határozat végrehajtásával kapcsolatos eljárásokat megállapító határozat kidolgozását, valamint az azt követő hat hónapon belül meg kell adnia politikai jóváhagyását. Az Európai Tanács határozattervezete, amelynek elfogadására az említett szerződés hatálybalépésének napján kerül sor, a következő:

Az Európai Tanács határozatának tervezete a Tanács elnökségének gyakorlásáról

1. cikk

(1) A Tanács elnökségének feladatait, a Külügyek Tanácsa formáció kivételével, a tagállamok előre meghatározott hármass csoportokban, 18 hónapon keresztül látják el. Az említett csoportokat egy, a tagállamok egyenjogúságán alapuló rotációs rendszer szerint kell összeállítani, figyelembe véve a tagállamok különbözőségét és az Unión belüli földrajzi egyensúlyt.

(2) A csoport tagjai – a Külügyek Tanácsa formáció kivételével – valamennyi tanácsi formáció elnökségét hathónapos időszakonként, egymást váltva látják el. A csoport többi tagja közös program alapján segíti az elnökséget az összes feladata ellátásában. A csoport tagjai egymás között eltérő szabályokat is megállapíthatnak.

2. cikk

A tagállamok kormányainak képviselőiből álló Állandó Képviselők Bizottságának elnökségét az Általános Ügyek Tanácsa elnökségét ellátó tagállam egy képviselője látja el.

A Politikai és Biztonsági Bizottság elnökségét az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelőjének egy képviselője látja el.

Ha a 4. cikkel összhangban elfogadott határozat eltérően nem rendelkezik, a különböző tanácsi formációk előkészítő szerveinek elnökségét – a Külügyek Tanácsa formáció kivételével – a csoportnak az adott formáció elnökségét ellátó tagja látja el.

3. cikk

Az Általános Ügyek Tanácsa a Bizottsággal együttműködve többéves program keretében gondoskodik a Tanács különböző formációiban folyó munka összhangjáról és folyamatosságáról. Az elnökség feladatait ellátó tagállamok a Tanács Főtitkárságának segítségével hozzák a Tanács munkájának megszervezését és kielégítő működését segítő rendelkezéseket.

4. cikk

A Tanács határozatban megállapítja az e határozat alkalmazására vonatkozó intézkedéseket.

10. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkéről

A Konferencia úgy ítéli meg, hogy amikor a Bizottságban már nem mindegyik tagállam képviselteti magát állampolgárával, a Bizottságnak kiemelt figyelmet kell fordítania annak szükségességére, hogy a tagállamok összességével való kapcsolatában biztosítsa a teljes átláthatóságot. Ennek megfelelően a Bizottságnak valamennyi tagállammal szoros kapcsolatot kell tartania, függetlenül attól, hogy van-e olyan állampolgára, aki a Bizottság tagja, és ezzel összefüggésben különös figyelmet kell fordítania annak szükségességére, hogy valamennyi tagállammal megossza az információkat, és azokkal konzultáljon.

A Konferencia továbbá úgy ítéli meg, hogy a Bizottságnak meg kell tennie minden szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi tagállam – ideértve azokat a tagállamokat is, amelyeknek nincs olyan állampolgára, aki a Bizottság tagja – politikai, társadalmi és gazdasági realitásait teljes mértékben figyelembe vegye. Ezen intézkedések egyikeként megfelelő eljárási szabályok elfogadása révén biztosítani kell, hogy az ilyen tagállamok álláspontját figyelembe vegyék.

11. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkének (6) és (7) bekezdéséről

A Konferencia úgy ítéli meg, hogy a Szerződések rendelkezéseinek megfelelően az Európai Parlament és az Európai Tanács közös felelősséggel tartozik az Európai Bizottság elnökének megválasztásához vezető folyamat zavartalan lebonyolításáért. Ezért az Európai Parlament és az Európai Tanács képviselői az Európai Tanács határozatát megelőzően – a legmegfelelőbbnek ítélt keretek között – lefolytatják a szükséges konzultációkat. A 17. cikk (7) bekezdése első albekezdésének megfelelően a konzultációk során a Bizottság elnöki posztjára jelöltek szakmai hátterére kell összpontosítani, figyelembe véve az európai parlamenti választásokat. E konzultációk részletes szabályai az Európai Parlament és az Európai Tanács által kellő időben elfogadott közös megegyezéssel határozhatók meg.

12. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 18. cikkéről

1. A Konferencia kijelenti, hogy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseletének – akinek kinevezése a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésekor esedékes, hivatali ideje pedig az említett szerződés hatálybalépésének időpontjában kezdődik és az azon időpontban hivatalban lévő Bizottság hivatali idejének lejártáig tart – az Európai Unióról szóló szerződés 18. cikkével és az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv 5. cikkével összhangban történő kinevezését megelőző előkészítő munkák során megfelelő kapcsolatfelvételt kell keresni az Európai Parlamenttel.

2. A Konferencia továbbá emlékeztet arra, hogy az Unió azon külügyi és biztonságpolitikai főképviseletét, akinek hivatali ideje 2009 novemberében kezdődik a soron következő Bizottságával megegyező időpontban és időtartammal, az Európai Unióról szóló szerződés 17. és 18. cikkében foglalt rendelkezéseknek megfelelően kell kinevezni.

13. Nyilatkozat a közös kül- és biztonságpolitikáról

A Konferencia hangsúlyozza, hogy az Európai Unióról szóló szerződésnek a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó rendelkezései, köztük az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője hivatalának és a külügyi szolgálatnak a létrehozására vonatkozó rendelkezései nem érintik a tagállamok jelenleg fennálló, a külpolitikájuk kialakítására és folytatására vonatkozó hatáskörét, valamint a harmadik országokban és a nemzetközi szervezetekben való képviseletüket sem.

A Konferencia továbbá emlékeztet arra, hogy a közös biztonság- és védelempolitikát szabályozó rendelkezések nem sértik a tagállamok biztonság- és védelempolitikájának egyedi jellegét.

A Konferencia hangsúlyozza, hogy az Európai Uniót és tagállamait továbbra is kötelezik az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt rendelkezések, különös tekintettel a Biztonsági Tanácsnak és tagjainak a nemzetközi béke és biztonság fenntartásában vállalt elsődleges felelősségére.

14. Nyilatkozat a közös kül- és biztonságpolitikáról

Az Európai Unióról szóló szerződés 24. cikkének (1) bekezdésében említett különös szabályokon és eljárásokon túl a Konferencia hangsúlyozza, hogy a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó rendelkezések, beleértve az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjével, valamint a külügyi szolgálattal kapcsolatos rendelkezéseket is, nem érintik az egyes tagállamoknak a saját külpolitikájuk, nemzeti diplomáciai szolgálatuk, harmadik országokkal fennálló kapcsolataik, valamint nemzetközi szervezetekben való részvételük kialakításával és folytatásával kapcsolatos jogalapját, feladatait és hatásköreit, beleértve a tagállamoknak az ENSZ Biztonsági Tanácsában való tagságát is.

A Konferencia megállapítja továbbá, hogy a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó rendelkezések nem ruházzák fel a Bizottságot új hatáskörrel határozat meghozatalának kezdeményezésére vonatkozóan, és az Európai Parlament szerepét sem növelik.

A Konferencia emlékeztet arra is, hogy a közös európai biztonság- és védelempolitikát szabályozó rendelkezések nem sértik a tagállamok biztonság- és védelempolitikájának egyedi jellegét.

15. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 27. cikkéről

A Konferencia kijelenti, hogy közvetlenül a Lisszaboni Szerződés aláírását követően a Tanács főtitkára, a közös kül- és biztonságpolitika főképviselője, a Bizottság, valamint a tagállamok megkezdik az európai külügyi szolgálat létrehozásának előkészítő munkálatait.

16. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 55. cikke (2) bekezdéséről

A Konferencia úgy ítéli meg, hogy az a lehetőség, hogy a Szerződéseket lefordítsák az 55. cikk (2) bekezdésében említett nyelvekre, hozzájárul az Unió gazdag kulturális és nyelvi sokféleségének tiszteletben tartására vonatkozó, a 3. cikk (3) bekezdésének negyedik albekezdésében megállapított célkitűzés megvalósításához. Ebben az összefüggésben a Konferencia megerősíti az Unió elkötelezettségét Európa kulturális sokfélesége iránt, illetve azt, hogy az Unió továbbra is különös figyelmet szentel ezeknek és más nyelveknek.

A Konferencia javasolja, hogy azok a tagállamok, amelyek igénybe kívánják venni az 55. cikk (2) bekezdésében foglalt lehetőséget, a Lisszaboni Szerződés aláírásától számított hat hónapon belül közöljék a Tanáccsal, hogy a Szerződéseket mely nyelvre vagy nyelvekre fogják lefordítani.

17. Nyilatkozat az uniós jog elsőbbségéről

A Konferencia emlékeztet arra, hogy az Európai Unió Bírósága állandó ítélkezési gyakorlatának megfelelően a Szerződések és a Szerződések alapján az Unió által elfogadott jogi aktusok az említett ítélkezési gyakorlat által megállapított feltételek szerint a tagállamok jogával szemben elsőbbséget élveznek.

A Konferencia továbbá úgy határozott, hogy a Tanács Jogi Szolgálatának az európai uniós jog elsőbbségéről szóló, a 11197/07 (JUR 260) dokumentumban foglalt véleményét csatolja e záróokmányhoz:

„A Tanács Jogi Szolgálatának
2007. június 22-i véleménye

A Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a közösségi jog elsőbbsége a közösségi jog egyik alapelve. A Bíróság szerint ez az elv az Európai Közösség sajátos természetéből fakad. E megszilárdult ítélkezési gyakorlat első ítélete (a 6/64. sz. Costa kontra ENEL ügyben hozott 1964. július 15-i ítélet ⁽¹⁾ meghozatalának idején a Szerződésben nem volt említés az elsőbbségre vonatkozóan. Ma ugyanez a helyzet. Az a tény, hogy az elsőbbség elvét a jövőbeli szerződés sem fogja tartalmazni, semmiképpen sem változtat az elv meglétén és a Bíróság meglévő ítélkezési gyakorlatán.

⁽¹⁾ »Mindezekből az következik, hogy a Szerződésből eredő és ezáltal önálló jogforrásból származó joggal szemben – annak eredeti, sajátos természetéből adódóan – bírói úton nem érvényesíthető semmiféle nemzeti szabály anélkül, hogy e jog el ne veszítené közösségi jellegét, és anélkül, hogy ez magának a Közösségnek a jogi alapjait meg ne kérdőjelezné.»

18. Nyilatkozat a hatáskörök elhatárolásáról

A Konferencia hangsúlyozza, hogy az Európai Unióról szóló szerződésben és az Európai Unió működéséről szóló szerződésben előírtak szerinti, az Unió és tagállamok közötti hatáskörmegosztás rendszerével összhangban minden olyan hatáskör, amelyet a Szerződések nem ruháztak át az Unióra, a tagállamoknál marad.

Ha egy meghatározott területen a Szerződések a tagállamokkal megosztott hatáskört ruháznak az Unióra, a tagállamok e hatáskörüket csak olyan mértékben gyakorolhatják, amilyen mértékben az Unió hatáskörét nem gyakorolta, vagy úgy határozott, hogy lemond hatáskörének gyakorlásáról. Ez utóbbi abban az esetben áll fenn, ha a megfelelő uniós intézmények egy jogalkotási aktus hatályon kívül helyezéséről határoznak, különösen a szubszidiaritás és az arányosság elve állandó betartásának megfelelőbb biztosítása érdekében. A Tanács – egy vagy több tagjának (a tagállamok képviselőinek) kezdeményezésére, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 241. cikkével összhangban – felkérheti a Bizottságot, hogy nyújtson be javaslatot valamely jogalkotási aktus hatályon kívül helyezésére. A Konferencia üdvözli, hogy a Bizottság kijelenti, hogy kiemelt figyelmet szentel az ilyen kéréseknek.

Hasonlóan, a tagállamok kormányainak a kormányközi konferencián ülésező képviselői az Európai Unióról szóló szerződés 48. cikkének (2)–(5) bekezdésében meghatározott rendes felülvizsgálati eljárással összhangban az Unió alapját képező szerződések módosításáról, így az említett szerződések által az Unióra átruházott hatáskörök kiterjesztéséről vagy szűkítéséről is határozhatnak.

19. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 8. cikkéről

A Konferencia egyetért abban, hogy az Unió a nők és a férfiak közötti egyenlőtlenségek kiküszöbölésére irányuló általános erőfeszítései során különböző politikáiban törekszik a házasságon belüli erőszak valamennyi formájának leküzdésére. A tagállamok minden szükséges intézkedést megtesznek e bűncselekmények megelőzése és megbüntetése, valamint az áldozatok támogatása és védelme érdekében.

20. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikkéről

A Konferencia kijelenti, hogy minden olyan esetben, amikor a 16. cikk alapján elfogadandó, a személyes adatok védelmére vonatkozó rendelkezéseknek a nemzetbiztonságot közvetlenül érintő vonatkozásuk van, a kérdés sajátos jellegére kellő figyelmet kell fordítani. A Konferencia emlékeztet arra, hogy a jelenleg alkalmazandó jogi szabályozás (lásd különösen a 95/46/EK irányelvet) különleges eltérésekről rendelkezik e tekintetben.

21. Nyilatkozat a személyes adatok védelméről a büntetőügyekben folytatott igazságügyi, valamint a rendőrségi együttműködés területén

A Konferencia elismeri, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikke alapján a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés és a rendőrségi együttműködés területén – e területek sajátos természetéből adódóan – a személyes adatok védelmére és az ilyen adatok szabad áramlására vonatkozó különleges szabályok válhatnak szükségessé.

22. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 48. és 79. cikkéről

A Konferencia úgy ítéli meg, hogy amennyiben egy, a 48. cikk (2) bekezdésén alapuló jogalkotási-aktus-tervezet a 79. cikk második bekezdésében megállapítottak szerint egy tagállam szociális biztonsági rendszerének lényeges vonatkozásait érintené – beleértve annak alkalmazási körét, költségét vagy finanszírozási rendszerét –, vagy befolyásolná e rendszer pénzügyi egyensúlyát, e tagállam érdekeit megfelelőképpen figyelembe kell venni.

23. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 48. cikkének második bekezdéséről

A Konferencia emlékeztet arra, hogy ebben az esetben az Európai Unióról szóló szerződés 15. cikkének (4) bekezdésével összhangban az Európai Tanács konszenzussal dönt.

24. Nyilatkozat az Európai Unió jogi személyiségéről

A Konferencia megerősíti, hogy az a tény, hogy az Európai Unió jogi személyiséggel bír, semmilyen módon nem jogosítja fel az Uniót arra, hogy a tagállamok által a Szerződésekben ráruházott hatáskörökön kívül jogot alkosson vagy intézkedéseket tegyen.

25. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 75. és 215. cikkéről

A Konferencia emlékeztet arra, hogy az alapvető jogok és szabadságok tisztelete magában foglalja különösen azt, hogy az érintett magánszemélyek vagy más jogalanyok tisztességes eljáráshoz való jogának védelmére és tiszteletben tartására kellő figyelmet kell fordítani. E célból és annak érdekében, hogy a valamely magánszemélyt vagy más jogalanyt korlátozó intézkedésnek kitévő bármely határozat teljes körű bírói felülvizsgálatát biztosítsák, az ilyen határozatoknak világos és pontosan meghatározott követelményeken kell alapulniuk. Ezeknek a követelményeknek minden esetben a korlátozó intézkedés sajátosságaihoz kell igazodniuk.

26. Nyilatkozat valamely tagállamnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címén alapuló intézkedésen való kívülmaradásáról

A Konferencia kijelenti, hogy amennyiben valamely tagállam úgy határoz, hogy nem vesz részt az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címén alapuló valamely intézkedésben, a Tanács alapos vitát folytat az érintett tagállamnak az intézkedésen kívül maradásából eredő lehetséges hatásokról és következményekről.

Továbbá bármely tagállam felkérheti a Bizottságot, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 116. cikke alapján vizsgálja meg a helyzetet.

A fenti bekezdések nem sértik a tagállamok azon jogát, hogy e kérdéssel kapcsolatban az Európai Tanácshoz forduljanak.

**27. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 85. cikke
(1) bekezdésének második albekezdéséről**

A Konferencia úgy ítéli meg, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 85. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említett rendeleteknek figyelembe kell venniük a nyomozások megindítására vonatkozó nemzeti szabályokat és gyakorlatot.

**28. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés
98. cikkéről**

A Konferencia megállapítja, hogy a 98. cikk rendelkezéseit a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően kell alkalmazni. Az „[azok az] intézkedések, [amelyekre] olyan gazdasági hátrányok ellensúlyozása érdekében van szükség, amelyeket Németország felosztása okozott a Szövetségi Köztársaság e felosztás által érintett egyes területeinek gazdaságában” kifejezést az Európai Unió Bírósága fennálló ítélezési gyakorlatának megfelelően kell értelmezni.

**29. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikke
(2) bekezdésének c) pontjáról**

A Konferencia megállapítja, hogy a 107. cikk (2) bekezdésének c) pontját a Németországi Szövetségi Köztársaság Németország korábbi felosztása által érintett egyes területei gazdaságának nyújtott támogatásra vonatkozó rendelkezések alkalmazhatósága tekintetében az Európai Unió Bírósága ítélezési gyakorlatának megfelelően kell értelmezni.

**30. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés
126. cikkéről**

A 126. cikk tekintetében a Konferencia megerősíti, hogy a növekedési potenciál erősítése és a rendezett költségvetési helyzet biztosítása az Unió és a tagállamok gazdasági és fiskális politikájának két pillére. A Stabilitási és Növekedési Paktum e célok megvalósításának fontos eszköze.

A Konferencia ismét megerősíti elkötelezettségét a tagállamok költségvetési politikája összehangolásának keretétől szolgáló Stabilitási és Növekedési Paktumra vonatkozó rendelkezések mellett.

A Konferencia megerősíti, hogy a kötelezettségvállalások végrehajtása, valamint a tagállamok közötti egyenlő bánásmód legjobb biztosítója a szabályokon alapuló rendszer.

Ennek keretében a Konferencia ismét megerősíti továbbá elkötelezettségét a lisszaboni stratégia céljai – a munkahelyteremtés, a strukturális reformok és a társadalmi kohézió – mellett.

Az Unió célja kiegyensúlyozott gazdasági növekedés és árstabilitás elérése. A gazdasági és költségvetési politikáknak ezért a gazdasági reform, az innováció, a versenyképesség, valamint a gyenge gazdasági növekedés idején a magánbefektetés és a fogyasztás erősítése terén megfelelő prioritásokat kell meghatározniuk. Ezt mind a nemzeti, mind az uniós szintű költségvetési döntések irányvonalának

tükröznie kell, különösen a költségvetési bevételek és kiadások szerkezetének átalakításában, egyúttal tiszteletben tartva a Szerződések és a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében vett költségvetési fegyelem követelményét.

A költségvetési és gazdasági kihívások, amelyekkel a tagállamoknak szembe kell nézniük, kiemeli a gazdasági ciklus egészén át tartó hatékony és eredményes költségvetési politika fontosságát.

A Konferencia egyetért abban, hogy a tagállamoknak a gazdasági fellendülés időszakait aktívan ki kell használniuk államháztartásuk megerősítése, valamint költségvetési helyzetük javítása érdekében. A cél egy olyan költségvetési többlet fokozatos elérése a kedvező időszakok során, amely segít megbirkózni a gazdasági recesszióval, s így hozzájárul az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságához.

A tagállamok bizakodva várják a Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtásának megerősítésére és tisztázására vonatkozó lehetséges bizottsági javaslatokat és a tagállamok további hozzájárulásait. A tagállamok minden, a gazdaságaik növekedési potenciáljának erősítéséhez szükséges intézkedést megfognak tenni. A gazdaságpolitika összehangolásának fokozása segíthet e cél elérésében. E nyilatkozat nem befolyásolja a Stabilitási és Növekedési Paktummal kapcsolatos jövőbeli tárgyalásokat.

31. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 156. cikkéről

A Konferencia megerősíti, hogy a 156. cikkben megfogalmazott politikák alapvetően a tagállamok hatáskörébe tartoznak. Az e cikkel összhangban uniós szinten bevezetésre kerülő ösztönző és összehangoló intézkedések kiegészítő jellegűek. Céljuk nem a tagállamok különböző rendszereinek harmonizálása, hanem a tagállamok közötti együttműködés elősegítése. Az intézkedések nem érintik az egyes tagállamokban a szociális partnerek felelősségére vonatkozó meglévő biztosítékokat és szokásokat.

E nyilatkozat nem érinti a Szerződések azon rendelkezéseit, amelyek hatáskört ruháznak az Unióra, ideértve a szociális kérdéseket is.

32. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 168. cikke (4) bekezdésének c) pontjáról

A Konferencia kijelenti, hogy a 168. cikk (4) bekezdése c) pontjának alkalmazásában elfogadott intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk a biztonsággal kapcsolatos közös kihívásokat és szigorú minőségi és biztonsági előírások megállapítását kell célul kitűzniük abban az esetben, ha a belső piacot érintő nemzeti előírásokkal az emberi egészség magas szintű védelme másként nem lenne elérhető.

**33. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés
174. cikkéről**

A Konferencia úgy ítéli meg, hogy a 174. cikkben említett szigeti területek – a szükséges feltételeknek való megfelelésük esetén – teljes szigetállamokat is magukban foglalhatnak.

**34. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés
179. cikkéről**

A Konferencia egyetért abban, hogy az Unió a kutatás és a technológiafejlesztés területére vonatkozó tevékenysége során megfelelően tiszteletben tartja a tagállamok kutatáspolitikáinak alapvető irányait és választásait.

**35. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés
194. cikkéről**

A Konferencia úgy véli, hogy a 194. cikk nem befolyásolja a tagállamok azon jogát, hogy – a 347. cikkben megállapított feltételek szerint – energiaellátásuk biztosítása érdekében megtegyék a szükséges intézkedéseket.

**36. Nyilatkozat a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén
alapuló térségre vonatkozó nemzetközi megállapodások tagállamok általi
megtárgyalásával és megkötésével kapcsolatosan az Európai Unió
működéséről szóló szerződés 218. cikkéről**

A Konferencia megerősíti, hogy a tagállamok a harmadik rész V. címének 3., 4., és 5. fejezetében meghatározott területeken harmadik országokkal vagy nemzetközi szervezetekkel megállapodásokról tárgyalhatnak, illetve ilyen megállapodásokat köthetnek, amennyiben ezen megállapodások összhangban vannak az uniós joggal.

**37. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés
222. cikkéről**

Azon intézkedések sérelme nélkül, amelyeket az Unió abból a célból fogad el, hogy eleget tegyen a terrortámadás, illetve természeti vagy ember okozta katasztrófa áldozatává vált tagállammal szembeni szolidaritási kötelezettségének, a 222. cikk egyetlen rendelkezése sem érintheti egy másik tagállam azon jogát, hogy a fenti tagállamra irányuló szolidaritási kötelezettségének eleget téve megválassza a kötelezettség teljesítésének leghatékonyabb módját.

38. Nyilatkozat a Bíróság főtanácsnokainak számával összefüggésben az Európai Unió működéséről szóló szerződés 252. cikkéről

A Konferencia kijelenti, hogy amennyiben az Európai Unió működéséről szóló szerződés 252. cikkének első albekezdésével összhangban a Bíróság kéri, hogy a főtanácsnokok számát hárommal növeljék (nyolcra tizenegyre), a Tanács egyhangúlag eljárva ehhez egyetértését adja.

A Konferencia megállapodik arról, hogy ebben az esetben Lengyelország – az Egyesült Királysághoz, Franciaországhoz, Németországhoz, Olaszországhoz és Spanyolországhoz hasonlóan – állandó főtanácsnokkal rendelkezik majd, és nem vesz részt többé a rotációs rendszerben, a meglévő rotációs rendszerben pedig három helyett öt főtanácsnok vesz majd részt.

39. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkéről

A Konferencia tudomásul veszi a Bizottság azon szándékát, hogy a kialakult gyakorlatnak megfelelően továbbra is konzultálni kíván a tagállamok által kinevezett szakértőkkel a pénzügyi szolgáltatások területére vonatkozó, átruházott hatáskörben alkotandó jogi aktusok tervezetéről.

40. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 329. cikkéről

A Konferencia kijelenti, hogy a tagállamok a megerősített együttműködés létrehozására irányuló kérelmük benyújtásakor megjelölhetik, hogy már abban a szakaszban alkalmazni kívánják-e a minősített többségi szavazás kiterjesztéséről, illetve a rendes jogalkotási eljárás igénybevételéről rendelkező 333. cikket.

41. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 352. cikkéről

A Konferencia kijelenti, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 352. cikkének (1) bekezdésében az Unió célkitűzéseire történő utalás az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (2) és (3) bekezdésében meghatározott célkitűzésekre, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés ötödik része szerinti külső tevékenységével összefüggésben az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (5) bekezdésében foglalt célkitűzésekre vonatkozik. Ennélfogva kizárt, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 352. cikkén alapuló bármely tevékenység kizárólag az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (1) bekezdésében megállapított célkitűzések megvalósítását célozza. Ezzel összefüggésben a Konferencia megjegyzi, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 31. cikkének (1) bekezdésével összhangban a közös kül- és biztonságpolitika területén nem fogadhatók el jogalkotási aktusok.

42. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 352. cikkéről

A Konferencia hangsúlyozza, hogy az Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlatával összhangban, mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 352. cikke a hatáskör-átruházás elvére épülő intézményi rendszer szerves része, nem szolgálhat alapként az Unió hatáskörének olyan mértékű kiszélesítéséhez, amely túlmutat a Szerződések egésze, és különösen az Unió feladatait és tevékenységeit meghatározó rendelkezések által létrehozott általános kereten. A 352. cikk semmilyen esetben sem alkalmazható olyan rendelkezések elfogadására, amelyek hatása lényegében a Szerződések módosítását eredményezné az e célt szolgáló eljárások tiszteletben tartása nélkül.

43. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 355. cikke (6) bekezdéséről

A Magas Szerződő Felek egyetértenek abban, hogy amint a francia hatóságok arról értesítik az Európai Tanácsot és a Bizottságot, hogy a sziget belső jogállásának jelenleg folyamatban lévő alakulása azt lehetővé teszi, az Európai Tanács – a 355. cikk (6) bekezdésének értelmében – határozatot fogad el Mayotte-nak az Unióval kapcsolatos jogállásának módosításáról annak érdekében, hogy ez a terület a 355. cikk (1) bekezdése és 349. cikk értelmében legkülső régiónak minősüljön.

B. A SZERZŐDÉSEKHEZ CSATOLT JEGYZŐKÖNYVEKRE VONATKOZÓ NYILATKOZATOK

44. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkéről

A Konferencia megállapítja, hogy abban az esetben, ha valamely tagállam az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (2) bekezdése alapján bejelentést tett arról, hogy nem kíván részt venni valamely javaslatban vagy kezdeményezésben, e bejelentést a schengeni vívmányok továbbfejlesztésére irányuló intézkedés elfogadása előtt bármikor vissza lehet vonni.

45. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (2) bekezdéséről

A Konferencia kijelenti, hogy amennyiben az Egyesült Királyság vagy Írország jelzi a Tanácsnak, hogy nem kíván részt venni valamely olyan intézkedésben, amely a schengeni vívmányok azon részén alapul, amelyben valamelyikük részt vesz, a Tanács részletesen megvitatja az érintett tagállamnak az intézkedésen kívül maradásából eredő lehetséges következményeket. A Tanácson belül folytatandó vita során figyelembe kell venni a javaslat és a schengeni vívmányok közötti kapcsolatról szóló bizottsági tájékoztatást.

46. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (3) bekezdéséről

A Konferencia emlékeztet arra, hogy amennyiben a Tanács a kérdés első érdemi megvitatását követően nem hoz határozatot, a Bizottság módosított javaslatot nyújthat be a Tanácsnak annak érdekében, hogy a Tanács azt négy hónapon belül még egyszer további érdemi vizsgálatnak vesse alá.

47. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (3), (4) és (5) bekezdéséről

A Konferencia megállapítja, hogy az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (3), (4) vagy (5) bekezdésében említett határozatban meghatározandó feltételek előírhatják, hogy adott esetben az érintett tagállam viseli a Tanács által az említett jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően hozott határozatokban foglalt schengeni vívmányok egészének vagy egy részének alkalmazásában való részvételének megszűnése folytán szükségszerűen és elkerülhetetlenül felmerülő közvetlen pénzügyi következményeket.

48. Nyilatkozat a Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyvről

A Konferencia tudomásul veszi, hogy az olyan jogi aktusok tekintetében, amelyeket a Tanács önállóan vagy az Európai Parlamenttel közösen fogad el, és amelyek Dániára alkalmazandó és nem alkalmazandó rendelkezéseket egyaránt tartalmaznak, mivel olyan jogalapra épülnek, amelyre a Dániáról szóló jegyzőkönyv I. része vonatkozik, Dánia kijelenti, hogy szavazati jogát nem használja fel arra, hogy a rá nem alkalmazandó rendelkezések elfogadását megakadályozza.

A Konferencia továbbá tudomásul veszi, hogy a Konferenciának a 222. cikkről szóló nyilatkozata alapján Dánia kijelenti, hogy részvételére a 222. cikkben említett fellépésekben, illetve jogi aktusokban a Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv I. és II. részének megfelelően kerülhet sor.

49. Nyilatkozat Olaszországról

A Konferencia tudomásul veszi, hogy az 1957-ben az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az Európai Unióról szóló szerződés elfogadásakor módosított Olaszországról szóló jegyzőkönyv a következőképpen rendelkezett:

„A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy rendezzenek egyes Olaszországot érintő sajátos problémákat,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket e szerződéshez csatolnak:

A KÖZÖSSÉG TAGÁLLAMAI

TUDOMÁSUL VESZIK azt a tényt, hogy az olasz kormány tízéves gazdaság-bővítő programot hajt végre azzal a céllal, hogy — különösen a kevésbé fejlett dél-olasz területek és olasz szigetek infrastruktúrájának fejlesztése, valamint a munkanélküliség felszámolása érdekében új munkahelyek teremtése révén — helyreállítsa az olasz gazdaság szerkezetének egyensúlyát;

EMLÉKEZTETNEK ARRA, hogy az olasz kormány e programjának alapelveit és céljait megvizsgálták és jóváhagyták azok a nemzetközi együttműködést szolgáló szervezetek, amelyeknek a tagállamok is tagjai;

ELISMERIK, hogy az olaszországi program céljainak megvalósulása közös érdekük;

MEGÁLLAPODNAK ABBAN, hogy az olasz kormány e feladata végrehajtásának megkönnyítése érdekében a Közösség intézményeinek figyelmébe ajánlják az e Szerződésben előírt valamennyi módszer és eljárás igénybevételét, különösen azt, hogy megfelelő módon használják fel az Európai Befektetési Bank és az Európai Szociális Alap forrásait;

AZON A VÉLEMÉNYEN VANNAK, hogy e Szerződés alkalmazása során a Közösség intézményeinek figyelembe kell venniük, hogy az olasz gazdaság az elkövetkező években milyen folyamatos erőfeszítések elé néz, továbbá, hogy kívánatos elkerülni azokat a feszültségeket, különösen a fizetési mérleget, illetve a foglalkoztatás szintjét illetően, amelyek e Szerződés olaszországi alkalmazását veszélyeztethetnék;

ELISMERIK, hogy amennyiben a 109h. és 109i. cikk alkalmazására kerül sor, mindenképpen ügyelni kell arra, hogy az olasz kormány számára előírt intézkedések egyike se nehezítse a gazdaság bővítésére és a lakosság életszínvonalának növelésére szolgáló kormányzati program végrehajtását.”

**50. Nyilatkozat az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv
10. cikkéről**

A Konferencia felkéri az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a Bizottságot, hogy hatáskörükön belül törekedjenek arra, hogy a megfelelő esetben, és lehetőség szerint az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv 10. cikkének (3) bekezdésében említett ötéves határidőn belül elfogadják az említett jegyzőkönyv 10. cikkének (1) bekezdésében említett aktusokat módosító vagy felváltó jogi aktusokat.

C. A TAGÁLLAMOK NYILATKOZATAI

51. A Belga Királyság nyilatkozata a nemzeti parlamentekről

Belgium pontosítja, hogy alkotmányjogának megfelelően mind a Képviselőház, mind a Szövetségi Parlament Szenátusa, mind a közösségek és régiók parlamenti közgyűlései – az Unió által gyakorolt hatásköröknek megfelelően – a nemzeti parlamenti rendszer összetevőiként vagy a nemzeti parlament kamaráiként járnak el.

52. A Belga Királyság, a Bolgár Köztársaság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, az Olasz Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió jelképeiről

Belgium, Bulgária, Németország, Görögország, Spanyolország, Olaszország, Ciprus, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Ausztria, Portugália, Románia, Szlovénia és Szlovákia kijelenti, hogy a kék alapon tizenkét arany csillag alkotta körből álló zászlót, Ludwig van Beethoven IX. szimfóniája Örömdájának részletét mint himnuszt, az „Egyesülve a sokféleségben” jelmondatot, az eurót mint az Európai Unió pénznemét, valamint a május 9-i Európa-napot továbbra is a polgárok Európai Unióhoz való közös kötődése és az Európai Unióval való kapcsolata jelképeinek tekinti.

53. A Cseh Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió Alapjogi Chartájáról

1. A Cseh Köztársaság emlékeztet arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartája rendelkezéseinek címzettjei az Európai Unió intézményei és szervei, megfelelően tiszteletben tartva a szubszidiaritás elvét, valamint az Európai Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztást, ahogyan azt a hatáskörök elhatárolásáról szóló 18. nyilatkozat is megerősíti. A Cseh Köztársaság hangsúlyozza, hogy a Charta rendelkezéseinek a tagállamok csak annyiban a címzettjei, amennyiben az Unió jogát hajtják végre, abban az esetben nem, amikor az Unió jogától függetlenül nemzeti jogszabályokat fogadnak el és hajtanak végre.

2. A Cseh Köztársaság hangsúlyozza továbbá, hogy a Charta nem terjeszti ki az uniós jog alkalmazási körét, és nem hoz létre új hatásköröket az Unió számára. Nem szűkíti a nemzeti jog alkalmazási körét, és nem korlátozza a nemzeti hatóságok e téren fennálló jelenlegi hatásköreit.

3. A Cseh Köztársaság hangsúlyozza, hogy annyiban amennyiben a Charta a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból eredő alapvető jogokat és elveket ismer el, ezeket a jogokat és elveket e hagyományokkal összhangban kell értelmezni.

4. A Cseh Köztársaság hangsúlyozza továbbá, hogy a Charta egyetlen rendelkezését sem lehet úgy értelmezni, mint amely szűkíti vagy hátrányosan érinti azokat az emberi jogokat és alapvető szabadságokat, amelyeket – saját alkalmazási területükön – az Unió joga, illetve az Unió vagy a tagállamok mindegyikének részességével kötött nemzetközi megállapodások, így különösen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény, valamint a tagállamok alkotmányai elismernek.

54. A Németországi Szövetségi Köztársaság, Írország, a Magyar Köztársaság, az Osztrák Köztársaság és a Svéd Királyság nyilatkozata

Németország, Írország, Magyarország, Ausztria és Svédország megállapítja, hogy az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés alapvető rendelkezései lényeges módosítására a szerződés hatálybalépése óta nem került sor, így szükség van azok naprakésszé tételére. Ezért támogatnak egy, a tagállamok kormányképviselőinek konferenciájára vonatkozó elképzelést, amelyet mihamarabb össze kell hívni.

55. A Spanyol Királyságnak, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország - Egyesült Királyságának a nyilatkozata

A Szerződéseket alkalmazni kell Gibraltárra mint olyan európai területre, amelynek külkapcsolataiért egy tagállam felelős. Ez a tény az érintett tagállamok álláspontjában semmilyen változást nem jelent.

56. Írország nyilatkozata az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló jegyzőkönyv 3. cikkéről

Írország megerősíti elkötelezettségét az Unió iránt, amely a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget alkot, tiszteletben tartja az alapvető jogokat és a tagállamok eltérő jogrendszerit és jogi hagyományait, és garantálja a polgárok magas szintű biztonságát.

Írország ennek megfelelően kijelenti, hogy az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló jegyzőkönyv 3. cikke által ráruházott jogát gyakorolni kívánja, és a lehetségesnek ítélt legteljesebb mértékben részt kíván venni az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe szerinti intézkedések meghozatalában.

Írország a lehető legteljesebb mértékben részt fog venni különösen a rendőrségi együttműködés területén meghozandó intézkedésekben.

Írország emlékeztet továbbá arra, hogy a jegyzőkönyv 8. cikkével összhangban írásban bejelentheti a Tanácsnak, hogy nem kíván tovább e jegyzőkönyv rendelkezéseinek hatálya alá tartozni. Írország ezen rendelkezések érvényesülését a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követő három éven belül felül kívánja vizsgálni.

57. Az Olasz Köztársaság nyilatkozata az Európai Parlament összetételéről

Olaszország megállapítja, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 10. és 14. cikke értelmében az Európai Parlament az Unió polgárainak képviselőiből áll, a polgárok képviselete arányosan csökkenő módon valósul meg.

Olaszország megállapítja továbbá, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 9. cikke és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 20. cikke értelmében uniós polgár mindenki, aki a tagállamok valamelyikének állampolgára.

Olaszország ennél fogva úgy ítéli meg, hogy – az Európai Parlament 2009–2014-es megbízási időszakára vonatkozó határozat sérelme nélkül – az Európai Tanács által az Európai Parlament kezdeményezése nyomán és annak egyetértésével elfogadott valamennyi, az Európai Parlament összetételének meghatározásáról szóló határozatnak tiszteletben kell tartania a 14. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében foglalt alapelveket.

58. A Lett Köztársaság, a Magyar Köztársaság és a Máltai Köztársaság nyilatkozata a közös pénz nevének a Szerződésekben szereplő írásmódjáról

A Szerződésekben említett közös pénz nevének a bankjegyeken és pénzerméken megjelenő egységes írásmódját nem érintve, Lettország, Magyarország és Málta kinyilvánítja, hogy a közös pénz nevének, ideértve annak származékos alakjait is, a Szerződések lett, magyar, illetve máltai szövegében alkalmazott írásmódja semmiben nem befolyásolja a lett, a magyar, illetve a máltai nyelv fennálló szabályait.

59. A Holland Királyság nyilatkozata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 312. cikkéről

A Holland Királyság az Európai Unió működéséről szóló szerződés 312. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében említett határozathoz akkor adja beleegyezését, ha az említett szerződés 311. cikkének harmadik bekezdése szerinti határozat felülvizsgálata kielégítő megoldást nyújt Hollandiának az Unió költségvetésével szembeni túlzott negatív nettó befizetési pozíciója tekintetében.

60. A Holland Királyság nyilatkozata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 355. cikkéről

A Holland Királyság kijelenti, hogy egy, a 355. cikk (6) bekezdésében említett, a Holland Antillák és/vagy Aruba jogállásának az Unióra tekintettel történő módosítását célzó határozatra irányuló kezdeményezés kizárólag egy olyan döntés alapján nyújtható be, amelyet a Holland Királyság Statútumával összhangban hoztak meg.

61. A Lengyel Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió Alapjogi Chartájáról

A Charta semmilyen módon nem érinti a tagállamoknak azt a jogát, hogy jogszabályokat alkossanak a közkerölcs, a családjog, valamint az emberi méltóság védelme és az ember fizikai és szellemi épségének tiszteletben tartása területén.

62. A Lengyel Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió Alapjogi Chartájának Lengyelországra és az Egyesült Királyságra történő alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvről

Lengyelország kijelenti, hogy tekintettel a *Szolidaritás* nevű társadalmi mozgalom hagyományára és a mozgalomnak a szociális és munkajogokért folytatott küzdelemhez való jelentős hozzájárulására, teljes mértékben tiszteletben tartja az Európai Unió joga által meghatározott, és különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája IV. címében újjól megerősített szociális és munkajogokat.

63. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának nyilatkozata az „állampolgár” kifejezés meghatározásáról

A Szerződések és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés, továbbá minden más ezen szerződésekből eredő vagy ezen szerződések alapján továbbra is hatályban lévő jogi aktus tekintetében az Egyesült Királyság megújítja az 1982. december 31-én, az „állampolgár” kifejezés meghatározásáról tett nyilatkozatát, azzal a kivétellel, hogy a brit függő területek állampolgárai („British Dependant Territories Citizens”) kifejezést a brit tengerentúli területek állampolgáraiként („British overseas territories citizens”) kell érteni.

64. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának nyilatkozata az európai parlamenti választásokra vonatkozó választójogról

Az Egyesült Királyság megállapítja, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 14. cikke és a Szerződések egyéb rendelkezései nem irányulnak az európai parlamenti választásokra vonatkozó választójog alapjainak megváltoztatására.

65. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának nyilatkozata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 75. cikkéről

Az Egyesült Királyság teljes mértékben támogatja a terrorizmus és az ahhoz kapcsolódó tevékenységek megelőzésére és az ellenük való küzdelemre irányuló pénzügyi szankciók elfogadását célzó határozott fellépést. Az Egyesült Királyság ezért kijelenti, hogy gyakorolni kívánja az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló jegyzőkönyv 3. cikkében biztosított azon jogát, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 75. cikke alapján benyújtott valamennyi javaslat elfogadásában részt vegyen.

MEGFELELÉSI TÁBLÁZATOK (*)

Az Európai Unióról szóló szerződés

Korábbi számozás az Európai Unióról szóló szerződésben	Új számozás az Európai Unióról szóló szerződésben
I. CÍM – KÖZÖS RENDELKEZÉSEK	I. CÍM – KÖZÖS RENDELKEZÉSEK
1. cikk	1. cikk
	2. cikk
2. cikk	3. cikk
3. cikk (hatályon kívül) ⁽¹⁾	
	4. cikk
	5. cikk ⁽²⁾
4. cikk (hatályon kívül) ⁽³⁾	
5. cikk (hatályon kívül) ⁽⁴⁾	
6. cikk	6. cikk
7. cikk	7. cikk
	8. cikk
II. CÍM – AZ EURÓPAI GAZDASÁGI KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉST AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG LÉTREHOZÁSA ÉRDEKÉBEN MÓDOSÍTÓ RENDELKEZÉSEK	II. CÍM – A DEMOKRATIKUS ELVEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK
8. cikk (hatályon kívül) ⁽⁵⁾	9. cikk
	10. cikk ⁽⁶⁾

⁽¹⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUSz.) 7. cikke, valamint az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EU-Szerződés) 13. cikkének (1) bekezdése és 21. cikke (3) bekezdésének második albekezdése váltja fel.

⁽²⁾ E cikk az Európai Közösséget létrehozó szerződés (a továbbiakban: EK-Szerződés) 5. cikkét váltja fel.

⁽³⁾ E cikket, tartalmát tekintve, a 15. cikke váltja fel.

⁽⁴⁾ E cikket, tartalmát tekintve, a 13. cikkének (2) bekezdése váltja fel.

⁽⁵⁾ Az EU-Szerződésnek a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését megelőzően hatályos szövegének (a továbbiakban: a hatályos EU-Szerződés) 8. cikke az EK-Szerződést módosította. Ezek a módosítások beépültek az EK-Szerződésbe, a 8. cikk pedig hatályon kívül helyezésre kerül. Az EU-Szerződés e számozás alatt egy új rendelkezéssel egészül ki.

⁽⁶⁾ A (4) bekezdést, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 191. cikkének első bekezdése váltja fel.

(*) E két táblázat a Lisszaboni Szerződés 5. cikkében említett táblázatokon alapul, a Lisszaboni Szerződésben feltüntetett közbenső számozást tartalmazó középső oszlop elhagyásával.

Korábbi számozás az Európai Unióról szóló szerződésben	Új számozás az Európai Unióról szóló szerződésben
	11. cikk
	12. cikk
III. CÍM – AZ EURÓPAI SZÉN- ÉS ACÉLKÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉST MÓDOSÍTÓ RENDELKEZÉSEK	III. CÍM – AZ INTÉZMÉNYEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK
9. cikk (hatályon kívül) ⁽⁷⁾	13. cikk
	14. cikk ⁽⁸⁾
	15. cikk ⁽⁹⁾
	16. cikk ⁽¹⁰⁾
	17. cikk ⁽¹¹⁾
	18. cikk
	19. cikk ⁽¹²⁾
IV. CÍM – AZ EURÓPAI ATOM-ENERGIA-KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉST MÓDOSÍTÓ RENDELKEZÉSEK	IV. CÍM – A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK
10. cikk (hatályon kívül) ⁽¹³⁾ 27a.–27e. cikk (felváltva) 40–40b. cikk (felváltva) 43–45. cikk (felváltva)	20. cikk ⁽¹⁴⁾

⁽⁷⁾ A hatályos EU-Szerződés 9. cikke az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződést módosította. Az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés 2002. július 23-án megszűnt. A 9. cikk hatályon kívül helyezésre kerül, az EU-Szerződés pedig e számozás alatt egy másik rendelkezéssel egészül ki.

⁽⁸⁾ — Az (1) és (2) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 189. cikkét váltja fel;
— az (1)–(3) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 190. cikkének (1)–(3) bekezdését váltja fel;
— az (1) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 192. cikkének első bekezdését váltja fel;
— a (4) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 197. cikkének első bekezdését váltja fel.

⁽⁹⁾ E cikk, tartalmát tekintve, a 4. cikket váltja fel.

⁽¹⁰⁾ — Az (1) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 202. cikkének első és második francia bekezdését váltja fel;
— a (2) és (9) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 203. cikkét váltja fel;
— a (4) és (5) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 205. cikkének (2) és (4) bekezdését váltja fel.

⁽¹¹⁾ — Az (1) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 211. cikkét váltja fel;
— a (3) és (7) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 214. cikke helyébe lép;
— a (6) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 217. cikkének (1), (3) és (4) bekezdését váltja fel.

⁽¹²⁾ — E cikk, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 220. cikkét váltja fel;
— a (2) bekezdés első albekezdése, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 221. cikkének első bekezdését váltja fel.

⁽¹³⁾ A hatályos EU-Szerződés 10. cikke az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződést (a továbbiakban: EAK-Szerződés) módosította. Ezek a módosítások beépültek az EAK-Szerződésbe, a 10. cikk pedig hatályon kívül helyezésre kerül. Az EU-Szerződés e számozás alatt egy másik rendelkezéssel egészül ki.

⁽¹⁴⁾ E cikk egyben az EK-Szerződés 11. és 11a. cikkét is felváltja.

Korábbi számozás az Európai Unióról szóló szerződésben	Új számozás az Európai Unióról szóló szerződésben
V. CÍM – A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKÁRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	V. CÍM – AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ÉS A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK
	1. fejezet – Az Unió külső tevékenységére vonatkozó általános rendelkezések
	21. cikk
	22. cikk
	2. fejezet – A közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó különös rendelkezések
	1. szakasz – Közös rendelkezések
	23. cikk
11. cikk	24. cikk
12. cikk	25. cikk
13. cikk	26. cikk
	27. cikk
14. cikk	28. cikk
15. cikk	29. cikk
22. cikk (áthelyezve)	30. cikk
23. cikk (áthelyezve)	31. cikk
16. cikk	32. cikk
17. cikk (áthelyezve)	42. cikk
18. cikk	33. cikk
19. cikk	34. cikk
20. cikk	35. cikk
21. cikk	36. cikk
22. cikk (áthelyezve)	30. cikk
23. cikk (áthelyezve)	31. cikk
24. cikk	37. cikk

Korábbi számozás az Európai Unióról szóló szerződésben	Új számozás az Európai Unióról szóló szerződésben
25. cikk	38. cikk
	39. cikk
47. cikk (áthelyezve)	40. cikk
26. cikk (hatályon kívül)	
27. cikk (hatályon kívül)	
27a. cikk (felváltva) ⁽¹⁵⁾	20. cikk
27b. cikk (felváltva) ⁽¹⁵⁾	20. cikk
27c. cikk (felváltva) ⁽¹⁵⁾	20. cikk
27d. cikk (felváltva) ⁽¹⁵⁾	20. cikk
27e. cikk (felváltva) ⁽¹⁵⁾	20. cikk
28. cikk	41. cikk
	2. szakasz – A közös biztonság- és védelempolitikára vonatkozó rendelkezések
17. cikk (áthelyezve)	42. cikk
	43. cikk
	44. cikk
	45. cikk
	46. cikk
VI. CÍM – BÜNTETŐÜGYEKBE FOLYTATOTT RENDŐRSÉGI ÉS IGAZSÁGÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK (hatályon kívül) ⁽¹⁶⁾	
29. cikk (felváltva) ⁽¹⁷⁾	
30. cikk (felváltva) ⁽¹⁸⁾	
31. cikk (felváltva) ⁽¹⁹⁾	

⁽¹⁵⁾ Az EUMSz. 326–334. cikke – egyebek mellett – a hatályos EU-Szerződésnek a megerősített együttműködésre vonatkozó 27a–27e. cikkét is felváltja.

⁽¹⁶⁾ A hatályos EU-Szerződésnek a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködésre vonatkozó VI. címét az EUMSz. harmadik része V. címeként újraszámozott IV. címe 1., 4. és 5. fejezetének rendelkezései váltják fel.

⁽¹⁷⁾ E cikket az EUMSz. 67. cikke váltja fel.

⁽¹⁸⁾ E cikket az EUMSz. 87., illetve 88. cikke váltja fel.

⁽¹⁹⁾ E cikket az EUMSz. 82., 83., illetve 85. cikke váltja fel.

Korábbi számozás az Európai Unióról szóló szerződésben	Új számozás az Európai Unióról szóló szerződésben
32. cikk (felváltva) ⁽²⁰⁾	
33. cikk (felváltva) ⁽²¹⁾	
34. cikk (hatályon kívül)	
35. cikk (hatályon kívül)	
36. cikk (felváltva) ⁽²²⁾	
37. cikk (hatályon kívül)	
38. cikk (hatályon kívül)	
39. cikk (hatályon kívül)	
40. cikk (felváltva) ⁽²³⁾	20. cikk
40a. cikk (felváltva) ⁽²³⁾	20. cikk
40b. cikk (felváltva) ⁽²³⁾	20. cikk
41. cikk (hatályon kívül)	
42. cikk (hatályon kívül)	
VII. CÍM – A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK (felváltva) ⁽²⁴⁾	IV. CÍM – A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK
43. cikk (felváltva) ⁽²⁴⁾	20. cikk
43a. cikk (felváltva) ⁽²⁴⁾	20. cikk
43b. cikk (felváltva) ⁽²⁴⁾	20. cikk
44. cikk (felváltva) ⁽²⁴⁾	20. cikk
44a. cikk (felváltva) ⁽²⁴⁾	20. cikk
45. cikk (felváltva) ⁽²⁴⁾	20. cikk
VIII. CÍM – ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	VI. CÍM – ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK
46. cikk (hatályon kívül)	
	47. cikk

⁽²⁰⁾ E cikket az EUMSz. 89. cikke váltja fel.

⁽²¹⁾ E cikket az EUMSz. 72. cikke váltja fel.

⁽²²⁾ E cikket az EUMSz. 71. cikke váltja fel.

⁽²³⁾ Az EUMSz. 326–334. cikke – egyebek mellett – a hatályos EU-Szerződésnek a megerősített együttműködésre vonatkozó 40–40b. cikkét váltja fel.

⁽²⁴⁾ Az EUMSz. 326–334. cikke – egyebek mellett – a hatályos EU-Szerződésnek a megerősített együttműködésre vonatkozó 43–45. cikkét, valamint VII. címét váltja fel.

Korábbi számozás az Európai Unióról szóló szerződésben	Új számozás az Európai Unióról szóló szerződésben
47. cikk (felváltva)	40. cikk
48. cikk	48. cikk
49. cikk	49. cikk
	50. cikk
	51. cikk
	52. cikk
50. cikk (hatályon kívül)	
51. cikk	53. cikk
52. cikk	54. cikk
53. cikk	55. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
ELSŐ RÉSZ – ALAPELVEK	ELSŐ RÉSZ – ALAPELVEK
1. cikk (hatályon kívül)	
	1. cikk
2. cikk (hatályon kívül) ⁽²⁵⁾	
	I. cím – Az Unió hatásköreinek típusai és területei
	2. cikk
	3. cikk
	4. cikk
	5. cikk
	6. cikk
	II. cím – Általánosan alkalmazandó rendelkezések

⁽²⁵⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 3. cikke váltja fel.

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
	7. cikk
3. cikk, (1) bekezdés (hatályon kívül) ⁽²⁶⁾	
3. cikk, (2) bekezdés	8. cikk
4. cikk (áthelyezve)	119. cikk
5. cikk (felváltva) ⁽²⁷⁾	
	9. cikk
	10. cikk
6. cikk	11. cikk
153. cikk, (2) bekezdés (áthelyezve)	12. cikk
	13. cikk ⁽²⁸⁾
7. cikk (hatályon kívül) ⁽²⁹⁾	
8. cikk (hatályon kívül) ⁽³⁰⁾	
9. cikk (hatályon kívül)	
10. cikk (hatályon kívül) ⁽³¹⁾	
11. cikk (felváltva) ⁽³²⁾	326–334. cikk
11a. cikk (felváltva) ⁽³²⁾	326–334. cikk
12. cikk (áthelyezve)	18. cikk
13. cikk (áthelyezve)	19. cikk
14. cikk(áthelyezve)	26. cikk
15. cikk(áthelyezve)	27. cikk
16. cikk	14. cikk
255. cikk (áthelyezve)	15. cikk
286. cikk (felváltva)	16. cikk

⁽²⁶⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EUMSz. 3–6. cikke váltja fel.

⁽²⁷⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 5. cikke váltja fel.

⁽²⁸⁾ Az állatok védelméről és kíméletéről szóló jegyzőkönyv rendelkező részének beillesztése.

⁽²⁹⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 13. cikke váltja fel.

⁽³⁰⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 13. cikke, valamint az EUMSz. 282. cikkének (1) bekezdése váltja fel.

⁽³¹⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 4. cikkének (3) bekezdése váltja fel.

⁽³²⁾ E cikket egyben az EU-Szerződés 20. cikke is felváltja.

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
	17. cikk
MÁSODIK RÉSZ – UNIÓS POLGÁRSÁG	MÁSODIK RÉSZ – A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS TILALMA ÉS AZ UNIÓS POLGÁRSÁG
12. cikk (áthelyezve)	18. cikk
13. cikk (áthelyezve)	19. cikk
17. cikk	20. cikk
18. cikk	21. cikk
19. cikk	22. cikk
20. cikk	23. cikk
21. cikk	24. cikk
22. cikk	25. cikk
HARMADIK RÉSZ – KÖZÖSSÉGI POLITIKÁK	HARMADIK RÉSZ – AZ UNIÓ BELSŐ POLITIKÁI ÉS TEVÉKENYSÉGEI
	I. cím – Belső piac
14. cikk (áthelyezve)	26. cikk
15. cikk (áthelyezve)	27. cikk
I. cím – Az áruk szabad mozgása	II. cím – Az áruk szabad mozgása
23. cikk	28. cikk
24. cikk	29. cikk
1. fejezet – Vámunió	1. fejezet – Vámunió
25. cikk	30. cikk
26. cikk	31. cikk
27. cikk	32. cikk
Harmadik rész, X. cím, Vámügyi együttműködés (áthelyezve)	2. fejezet – Vámügyi együttműködés
135. cikk (áthelyezve)	33. cikk
2. fejezet – A tagállamok közötti mennyiségi korlátozások tilalma	3. fejezet – A tagállamok közötti mennyiségi korlátozások tilalma
28. cikk	34. cikk

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
29. cikk	35. cikk
30. cikk	36. cikk
31. cikk	37. cikk
II. cím – Mezőgazdaság	III. cím – Mezőgazdaság és halászat
32. cikk	38. cikk
33. cikk	39. cikk
34. cikk	40. cikk
35. cikk	41. cikk
36. cikk	42. cikk
37. cikk	43. cikk
38. cikk	44. cikk
III. cím – A személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása	IV. cím – A személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása
1. fejezet – Munkavállalók	1. fejezet – Munkavállalók
39. cikk	45. cikk
40. cikk	46. cikk
41. cikk	47. cikk
42. cikk	48. cikk
2. fejezet – Letelepedési jog	2. fejezet – Letelepedési jog
43. cikk	49. cikk
44. cikk	50. cikk
45. cikk	51. cikk
46. cikk	52. cikk
47. cikk	53. cikk
48. cikk	54. cikk
294. cikk (áthelyezve)	55. cikk
3. fejezet – Szolgáltatások	3. fejezet – Szolgáltatások
49. cikk	56. cikk

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
50. cikk	57. cikk
51. cikk	58. cikk
52. cikk	59. cikk
53. cikk	60. cikk
54. cikk	61. cikk
55. cikk	62. cikk
4. fejezet – Tőke- és fizetési műveletek	4. fejezet – Tőke- és fizetési műveletek
56. cikk	63. cikk
57. cikk	64. cikk
58. cikk	65. cikk
59. cikk	66. cikk
60. cikk (áthelyezve)	75. cikk
IV. cím – Vízumok, menekültügy, bevándorlás és a személyek szabad mozgására vonatkozó egyéb politikák	V. cím – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség
	1. fejezet– Általános rendelkezések
61. cikk	67. cikk ⁽³³⁾
	68. cikk
	69. cikk
	70. cikk
	71. cikk ⁽³⁴⁾
64. cikk, (1) bekezdés (felváltva)	72. cikk ⁽³⁵⁾
	73. cikk
66. cikk (felváltva)	74. cikk
60. cikk (áthelyezve)	75. cikk
	76. cikk

⁽³³⁾ E cikk egyben a hatályos EU-Szerződés 29. cikkét is felváltja.

⁽³⁴⁾ E cikk a hatályos EU-Szerződés 36. cikkét váltja fel.

⁽³⁵⁾ E cikk egyben a hatályos EU-Szerződés 33. cikkét is felváltja.

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
	2. fejezet – A határok ellenőrzésével, a menekültügygel és a bevándorlással kapcsolatos politikák
62. cikk	77. cikk
63. cikk, 1. és 2. pont, valamint 64. cikk, (2) bekezdés ⁽³⁶⁾	78. cikk
63. cikk, 3. és 4. pont	79. cikk
	80. cikk
64. cikk, (1) bekezdés (felváltva)	72. cikk
	3. fejezet – Igazságügyi együttműködés polgári ügyekben
65. cikk	81. cikk
66. cikk (felváltva)	74. cikk
67. cikk (hatályon kívül)	
68. cikk (hatályon kívül)	
69. cikk (hatályon kívül)	
	4. fejezet – Igazságügyi együttműködés büntetőügyekben
	82. cikk ⁽³⁷⁾
	83. cikk ⁽³⁷⁾
	84. cikk
	85. cikk ⁽³⁷⁾
	86. cikk
	5. fejezet – Rendőrségi együttműködés
	87. cikk ⁽³⁸⁾
	88. cikk ⁽³⁸⁾
	89. cikk ⁽³⁹⁾

⁽³⁶⁾ Az EK-Szerződés 63. cikke 1. és 2. pontját az EUMSz. 78. cikkének (1) és (2) bekezdése, az EK-Szerződés 64. cikke (2) bekezdését pedig az EUMSz. 78. cikkének (3) bekezdése váltja fel.

⁽³⁷⁾ E cikk a hatályos EU-Szerződés 31. cikkét váltja fel.

⁽³⁸⁾ E cikk a hatályos EU-Szerződés 30. cikkét váltja fel.

⁽³⁹⁾ E cikk a hatályos EU-Szerződés 32. cikkét váltja fel.

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
V. cím – Közlekedés	VI. cím – Közlekedés
70. cikk	90. cikk
71. cikk	91. cikk
72. cikk	92. cikk
73. cikk	93. cikk
74. cikk	94. cikk
75. cikk	95. cikk
76. cikk	96. cikk
77. cikk	97. cikk
78. cikk	98. cikk
79. cikk	99. cikk
80. cikk	100. cikk
VI. cím – A versenyre, az adózásra és a jogszabályok közelítésére vonatkozó közös szabályok	VII. cím – A versenyre, az adózásra és a jogszabályok közelítésére vonatkozó közös szabályok
1. fejezet – Versenyszabályok	1. fejezet – Versenyszabályok
1. szakasz – Vállalkozásokra vonatkozó szabályok	1. szakasz – Vállalkozásokra vonatkozó szabályok
81. cikk	101. cikk
82. cikk	102. cikk
83. cikk	103. cikk
84. cikk	104. cikk
85. cikk	105. cikk
86. cikk	106. cikk
2. szakasz – Állami támogatások	2. szakasz – Állami támogatások
87. cikk	107. cikk
88. cikk	108. cikk
89. cikk	109. cikk
2. fejezet – Adórendelkezések	2. fejezet – Adórendelkezések

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
90. cikk	110. cikk
91. cikk	111. cikk
92. cikk	112. cikk
93. cikk	113. cikk
3. fejezet – Jogszabályok közelítése	3. fejezet – Jogszabályok közelítése
95. cikk (áthelyezve)	114. cikk
94. cikk (áthelyezve)	115. cikk
96. cikk	116. cikk
97. cikk	117. cikk
	118. cikk
VII. cím – Gazdaság- és monetáris politika	VIII. cím – Gazdaság- és monetáris politika
4. cikk (áthelyezve)	119. cikk
1. fejezet – Gazdaságpolitika	1. fejezet – Gazdaságpolitika
98. cikk	120. cikk
99. cikk	121. cikk
100. cikk	122. cikk
101. cikk	123. cikk
102. cikk	124. cikk
103. cikk	125. cikk
104. cikk	126. cikk
2. fejezet – Monetáris politika	2. fejezet – Monetáris politika
105. cikk	127. cikk
106. cikk	128. cikk
107. cikk	129. cikk
108. cikk	130. cikk
109. cikk	131. cikk
110. cikk	132. cikk

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
111. cikk, (1)–(3) és (5) bekezdés (áthelyezve)	219. cikk
111. cikk, (4) bekezdés (áthelyezve)	138. cikk
	133. cikk
3. fejezet – Intézményi rendelkezések	3. fejezet – Intézményi rendelkezések
112. cikk (áthelyezve)	283. cikk
113. cikk (áthelyezve)	284. cikk
114. cikk	134. cikk
115. cikk	135. cikk
	4. fejezet – Azon tagállamokra vonatkozó különös rendelkezések, amelyek pénzneme az euro
	136. cikk
	137. cikk
111. cikk, (4) bekezdés (áthelyezve)	138. cikk
4. fejezet – Átmeneti rendelkezések	5. fejezet – Átmeneti rendelkezések
116. cikk (hatályon kívül)	
	139. cikk
117. cikk, (1) bekezdés, (2) bekezdés hatodik francia bekezdése, valamint (3)–(9) bekezdés (hatályon kívül)	
117. cikk, (2) bekezdés, első öt francia bekezdés (áthelyezve)	141. cikk, (2) bekezdés
121. cikk, (1) bekezdés (áthelyezve) 122. cikk, (2) bekezdés második mondata (áthelyezve) 123. cikk, (5) bekezdés (áthelyezve)	140. cikk ⁽⁴⁰⁾
118. cikk (hatályon kívül)	
123. cikk, (3) bekezdés (áthelyezve) 117. cikk, (2) bekezdés, első öt francia bekezdés (áthelyezve)	141. cikk ⁽⁴¹⁾

⁽⁴⁰⁾ — A 140. cikk (1) bekezdése a 121. cikk (1) bekezdésének szövegét veszi át.

— A 140. cikk (2) bekezdése a 122. cikk (2) bekezdése második mondatának szövegét veszi át.

— A 140. (3) bekezdése a 123. cikk (5) bekezdésének szövegét veszi át.

⁽⁴¹⁾ — A 141. cikk (1) bekezdése a 123. cikk (3) bekezdésének szövegét veszi át.

— A 141. cikk (2) bekezdése a 117. cikk (2) bekezdése első öt francia bekezdésének szövegét veszi át.

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
124. cikk, (1) bekezdés (áthelyezve)	142. cikk
119. cikk	143. cikk
120. cikk	144. cikk
121. cikk, (1) bekezdés (áthelyezve)	140. cikk, (1) bekezdés
121. cikk, (2)–(4) bekezdés (hatályon kívül)	
122. cikk, (1) bekezdés, (2) bekezdés első mondata, valamint (3), (4), (5) és (6) bekezdés (hatályon kívül)	
122. cikk, (2) bekezdés második mondata (áthelyezve)	140. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés
123. cikk, (1), (2) és (4) bekezdés (hatályon kívül)	
123. cikk, (3) bekezdés (áthelyezve)	141. cikk, (1) bekezdés
123. cikk, (5) bekezdés (áthelyezve)	140. cikk, (3) bekezdés
124. cikk, (1) bekezdés (áthelyezve)	142. cikk
124. cikk, (2) bekezdés (hatályon kívül)	
VIII. cím – Foglalkoztatás	IX. cím – Foglalkoztatás
125. cikk	145. cikk
126. cikk	146. cikk
127. cikk	147. cikk
128. cikk	148. cikk
129. cikk	149. cikk
130. cikk	150. cikk
IX. cím – Közös kereskedelempolitika(áthelyezve)	Ötödik rész, II. cím, Közös kereskedelempolitika
131. cikk (áthelyezve)	206. cikk
132. cikk (hatályon kívül)	
133. cikk (áthelyezve)	207. cikk
134. cikk (hatályon kívül)	
X. cím – Vámügyi együttműködés(áthelyezve)	Harmadik rész, II. cím, 2. fejezet, Vámügyi együttműködés

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
135. cikk (áthelyezve)	33. cikk
XI. cím – Szociálpolitika, oktatás, szakképzés és ifjúság	X. cím – Szociálpolitika
1. fejezet – Szociális rendelkezések(hatályon kívül)	
136. cikk	151. cikk
	152. cikk
137. cikk	153. cikk
138. cikk	154. cikk
139. cikk	155. cikk
140. cikk	156. cikk
141. cikk	157. cikk
142. cikk	158. cikk
143. cikk	159. cikk
144. cikk	160. cikk
145. cikk	161. cikk
2. fejezet – Az Európai Szociális Alap	XI. cím – Az Európai Szociális Alap
146. cikk	162. cikk
147. cikk	163. cikk
148. cikk	164. cikk
3. fejezet – Oktatás, szakképzés és ifjúság	XII. cím – Oktatás, szakképzés, ifjúság és sport
149. cikk	165. cikk
150. cikk	166. cikk
XII. cím – Kultúra	XIII. cím – Kultúra
151. cikk	167. cikk
XIII. cím – Népegészségügy	XIV. cím – Népegészségügy
152. cikk	168. cikk
XIV. cím – Fogyasztóvédelem	XV. cím – Fogyasztóvédelem

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
153. cikk, (1), (3), (4) és (5) bekezdés	169. cikk
153. cikk, (2) bekezdés (áthelyezve)	12. cikk
XV. cím – Transzeurópai hálózatok	XVI. cím – Transzeurópai hálózatok
154. cikk	170. cikk
155. cikk	171. cikk
156. cikk	172. cikk
XVI. cím – Ipar	XVII. cím – Ipar
157. cikk	173. cikk
XVII. cím – Gazdasági és társadalmi kohézió	XVIII. cím – Gazdasági, társadalmi és területi kohézió
158. cikk	174. cikk
159. cikk	175. cikk
160. cikk	176. cikk
161. cikk	177. cikk
162. cikk	178. cikk
XVIII. cím – Kutatás és technológiai fejlesztés	XIX. cím – Kutatás, technológiai fejlesztés és úrkutatás
163. cikk	179. cikk
164. cikk	180. cikk
165. cikk	181. cikk
166. cikk	182. cikk
167. cikk	183. cikk
168. cikk	184. cikk
169. cikk	185. cikk
170. cikk	186. cikk
171. cikk	187. cikk
172. cikk	188. cikk
	189. cikk

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
173. cikk	190. cikk
XIX. cím – Környezet	XX. cím – Környezet
174. cikk	191. cikk
175. cikk	192. cikk
176. cikk	193. cikk
	XXI. cím – Energia
	194. cikk
	XXII. cím – Idegenforgalom
	195. cikk
	XXIII. cím – Polgári védelem
	196. cikk
	XXIV. cím – Igazgatási együttműködés
	197. cikk
XX. cím – Fejlesztési együttműködés (áthelyezve)	Ötödik rész, III. cím, 1. fejezet, Fejlesztési együttműködés
177. cikk (áthelyezve)	208. cikk
178. cikk (hatályon kívül) ⁽⁴²⁾	
179. cikk (áthelyezve)	209. cikk
180. cikk (áthelyezve)	210. cikk
181. cikk (áthelyezve)	211. cikk
XXI. cím – Harmadik országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés (áthelyezve)	Ötödik rész, III. cím, 2. fejezet, Harmadik országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés
181a. cikk (áthelyezve)	212. cikk
NEGYEDIK RÉSZ – A TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK TÁRSULÁSA	NEGYEDIK RÉSZ – A TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK TÁRSULÁSA
182. cikk	198. cikk
183. cikk	199. cikk

⁽⁴²⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EUMSz. 208. cikke (1) bekezdése második albekezdésének második mondata váltja fel.

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
184. cikk	200. cikk
185. cikk	201. cikk
186. cikk	202. cikk
187. cikk	203. cikk
188. cikk	204. cikk
	ÖTÖDIK RÉSZ – AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGE
	I. cím– Az Unió külső tevékenységeire vonatkozó általános rendelkezések
	205. cikk
Harmadik rész, IX. cím, Közös kereskedelempolitika (áthelyezve)	II. cím – Közös kereskedelempolitika
131. cikk (áthelyezve)	206. cikk
133. cikk (áthelyezve)	207. cikk
	III. cím – Együttműködés harmadik országokkal és humanitárius segítségnyújtás
Harmadik rész, XX. cím, Fejlesztési együttműködés (áthelyezve)	1. fejezet – Fejlesztési együttműködés
177. cikk (áthelyezve)	208. cikk ⁽⁴³⁾
179. cikk (áthelyezve)	209. cikk
180. cikk (áthelyezve)	210. cikk
181. cikk (áthelyezve)	211. cikk
Harmadik rész, XXI. cím, Harmadik országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés(áthelyezve)	2. fejezet – Harmadik országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés
181a. cikk (áthelyezve)	212. cikk
	213. cikk
	3. fejezet – Humanitárius segítségnyújtás
	214. cikk
	IV. cím – Korlátozó intézkedések

⁽⁴³⁾ Az (1) bekezdés második albekezdésének második mondata, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 178. cikkét váltja fel.

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
301. cikk (felváltva)	215. cikk
	V. cím – Nemzetközi megállapodások
	216. cikk
310. cikk (áthelyezve)	217. cikk
300. cikk (felváltva)	218. cikk
111. cikk, (1)–(3) és (5) bekezdés (áthelyezve)	219. cikk
	VI. cím – Az Unió kapcsolatai nemzetközi szervezetekkel és harmadik országokkal, valamint az Unió küldöttségei
302–304. cikk (felváltva)	220. cikk
	221. cikk
	VII. cím – Szolidaritási klauzula
	222. cikk
ÖTÖDIK RÉSZ – A KÖZÖSSÉG INTÉZMÉNYEI	HATODIK RÉSZ – INTÉZMÉNYI ÉS PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK
I. cím – Intézményi rendelkezések	I. cím – Intézményi rendelkezések
1. fejezet– Az intézmények	1. fejezet– Az intézmények
1. szakasz – Az Európai Parlament	1. szakasz – Az Európai Parlament
189. cikk (hatályon kívül) ⁽⁴⁴⁾	
190. cikk, (1)–(3) bekezdés (hatályon kívül) ⁽⁴⁵⁾	
190. cikk, (4) és (5) bekezdés	223. cikk
191. cikk, első bekezdés (hatályon kívül) ⁽⁴⁶⁾	
191. cikk, második bekezdés	224. cikk
192. cikk, első bekezdés (hatályon kívül) ⁽⁴⁷⁾	
192. cikk, második bekezdés	225. cikk
193. cikk	226. cikk

⁽⁴⁴⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 4. cikkének (1) és (2) bekezdése váltja fel.

⁽⁴⁵⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 14. cikkének (1)–(3) bekezdése váltja fel.

⁽⁴⁶⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 11. cikkének (4) bekezdése váltja fel.

⁽⁴⁷⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 14. cikkének (1) bekezdése váltja fel.

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
194. cikk	227. cikk
195. cikk	228. cikk
196. cikk	229. cikk
197. cikk, első bekezdés (hatályon kívül) ⁽⁴⁸⁾	
197. cikk, második, harmadik és negyedik bekezdés	230. cikk
198. cikk	231. cikk
199. cikk	232. cikk
200. cikk	233. cikk
201. cikk	234. cikk
	2. szakasz – Az Európai Tanács
	235. cikk
	236. cikk
2. szakasz – A Tanács	3. szakasz – A Tanács
202. cikk (hatályon kívül) ⁽⁴⁹⁾	
203. cikk (hatályon kívül) ⁽⁵⁰⁾	
204. cikk	237. cikk
205. cikk, (2) és (4) bekezdés (hatályon kívül) ⁽⁵¹⁾	
205. cikk, (1) és (3) bekezdés	238. cikk
206. cikk	239. cikk
207. cikk	240. cikk
208. cikk	241. cikk
209. cikk	242. cikk
210. cikk	243. cikk
3. szakasz – A Bizottság	4. szakasz – A Bizottság

⁽⁴⁸⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 14. cikkének (4) bekezdése váltja fel.

⁽⁴⁹⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 16. cikkének (1) bekezdése, valamint az EUMSz. 290., illetve 291. cikke váltja fel.

⁽⁵⁰⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 16. cikkének (2) és (9) bekezdése váltja fel.

⁽⁵¹⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 16. cikkének (4) és (5) bekezdése váltja fel.

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
211. cikk (hatályon kívül) ⁽⁵²⁾	
	244. cikk
212. cikk (áthelyezve)	249. cikk, (2) bekezdés
213. cikk	245. cikk
214. cikk (hatályon kívül) ⁽⁵³⁾	
215. cikk	246. cikk
216. cikk	247. cikk
217. cikk, (1), (3) és (4) bekezdés (hatályon kívül) ⁽⁵⁴⁾	
217. cikk, (2) bekezdés	248. cikk
218. cikk, (1) bekezdés (hatályon kívül) ⁽⁵⁵⁾	
218. cikk, (2) bekezdés	249. cikk
219. cikk	250. cikk
4. szakasz – A Bíróság	5. szakasz – Az Európai Unió Bírósága
220. cikk (hatályon kívül) ⁽⁵⁶⁾	
221. cikk, első bekezdés (hatályon kívül) ⁽⁵⁷⁾	
221. cikk, második és harmadik bekezdés	251. cikk
222. cikk	252. cikk
223. cikk	253. cikk
224. cikk ⁽⁵⁸⁾	254. cikk
	255. cikk
225. cikk	256. cikk
225a. cikk	257. cikk

⁽⁵²⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 17. cikkének (1) bekezdése váltja fel.

⁽⁵³⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 17. cikkének (3) és (7) bekezdése váltja fel.

⁽⁵⁴⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 17. cikkének (6) bekezdése váltja fel.

⁽⁵⁵⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EUMSz. 295. cikke váltja fel.

⁽⁵⁶⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 19. cikke váltja fel.

⁽⁵⁷⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 19. cikke (2) bekezdésének első albekezdése váltja fel.

⁽⁵⁸⁾ Az első bekezdés első mondatát, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 19. cikke (2) bekezdésének második albekezdése váltja fel.

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
226. cikk	258. cikk
227. cikk	259. cikk
228. cikk	260. cikk
229. cikk	261. cikk
229a. cikk	262. cikk
230. cikk	263. cikk
231. cikk	264. cikk
232. cikk	265. cikk
233. cikk	266. cikk
234. cikk	267. cikk
235. cikk	268. cikk
	269. cikk
236. cikk	270. cikk
237. cikk	271. cikk
238. cikk	272. cikk
239. cikk	273. cikk
240. cikk	274. cikk
	275. cikk
	276. cikk
241. cikk	277. cikk
242. cikk	278. cikk
243. cikk	279. cikk
244. cikk	280. cikk
245. cikk	281. cikk
	6. szakasz – Az Európai Központi Bank
	282. cikk
112. cikk (áthelyezve)	283. cikk

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
113. cikk (áthelyezve)	284. cikk
5. szakasz – A Számvevőszék	7. szakasz – A Számvevőszék
246. cikk	285. cikk
247. cikk	286. cikk
248. cikk	287. cikk
2. fejezet – Több intézményre vonatkozó közös rendelkezések	2. fejezet– Az Unió jogi aktusai, az elfogadásukra vonatkozó eljárások és egyéb rendelkezések
	1. szakasz – Az Unió jogi aktusai
249. cikk	288. cikk
	289. cikk
	290. cikk ⁽⁵⁹⁾
	291. cikk ⁽⁵⁹⁾
	292. cikk
	2. szakasz – A jogi aktusok elfogadására vonatkozó eljárások és egyéb rendelkezések
250. cikk	293. cikk
251. cikk	294. cikk
252. cikk (hatályon kívül)	
	295. cikk
253. cikk	296. cikk
254. cikk	297. cikk
	298. cikk
255. cikk (áthelyezve)	15. cikk
256. cikk	299. cikk
	3. fejezet – Az Unió tanácsadó szervei
	300. cikk
3. fejezet – A Gazdasági és Szociális Bizottság	1. szakasz – A Gazdasági és Szociális Bizottság

⁽⁵⁹⁾ E cikk, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 202. cikkének harmadik francia bekezdését váltja fel.

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
257. cikk (hatályon kívül) ⁽⁶⁰⁾	
258. cikk, első, második és negyedik bekezdés	301. cikk
258. cikk, harmadik bekezdés (hatályon kívül) ⁽⁶¹⁾	
259. cikk	302. cikk
260. cikk	303. cikk
261. cikk (hatályon kívül)	
262. cikk	304. cikk
4. fejezet – A Régiók Bizottsága	2. szakasz – A Régiók Bizottsága
263. cikk, első és ötödik bekezdés (hatályon kívül) ⁽⁶²⁾	
263. cikk, második, harmadik és negyedik bekezdés	305. cikk
264. cikk	306. cikk
265. cikk	307. cikk
5. fejezet – Az Európai Beruházási Bank	4. fejezet – Az Európai Beruházási Bank
266. cikk	308. cikk
267. cikk	309. cikk
II. cím– Pénzügyi rendelkezések	II. cím– Pénzügyi rendelkezések
268. cikk	310. cikk
	1. fejezet – Az Unió saját forrásai
269. cikk	311. cikk
270. cikk (hatályon kívül) ⁽⁶³⁾	
	2. fejezet – Többéves pénzügyi keret
	312. cikk
	3. fejezet – Az Unió éves költségvetése

⁽⁶⁰⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EUMSZ. 300. cikkének (2) bekezdése váltja fel.

⁽⁶¹⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EUMSZ. 300. cikkének (4) bekezdése váltja fel.

⁽⁶²⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EUMSZ. 300. cikkének (3) és (4) bekezdése váltja fel.

⁽⁶³⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EUMSZ. 310. cikkének (4) bekezdése váltja fel.

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
272. cikk, (1) bekezdés (áthelyezve)	313. cikk
271. cikk (áthelyezve)	316. cikk
272. cikk, (1) bekezdés (áthelyezve)	313. cikk
272. cikk, (2)–(10) bekezdés	314. cikk
273. cikk	315. cikk
271. cikk (áthelyezve)	316. cikk
	4. fejezet – A költségvetés végrehajtása és a felmentés
274. cikk	317. cikk
275. cikk	318. cikk
276. cikk	319. cikk
	5. fejezet – Közös rendelkezések
277. cikk	320. cikk
278. cikk	321. cikk
279. cikk	322. cikk
	323. cikk
	324. cikk
	6. fejezet – Küzdelem a csalás ellen
280. cikk	325. cikk
	III. cím – Megerősített együttműködés
11. és 11a. cikk (felváltva)	326. cikk ⁽⁶⁴⁾
11. és 11a. cikk (felváltva)	327. cikk ⁽⁶⁴⁾
11. és 11a. cikk (felváltva)	328. cikk ⁽⁶⁴⁾
11. és 11a. cikk (felváltva)	329. cikk ⁽⁶⁴⁾
11. és 11a. cikk (felváltva)	330. cikk ⁽⁶⁴⁾
11. és 11a. cikk (felváltva)	331. cikk ⁽⁶⁴⁾
11. és 11a. cikk (felváltva)	332. cikk ⁽⁶⁴⁾

⁽⁶⁴⁾ E cikk egyben a hatályos EU-Szerződés 27a–27e., 40–40b. és 43–45. cikkét is felváltja.

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
11. és 11a. cikk (felváltva)	333. cikk ⁽⁶⁴⁾
11. és 11a. cikk (felváltva)	334. cikk ⁽⁶⁴⁾
HATODIK RÉSZ – ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	HETEDIK RÉSZ – ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK
281. cikk (hatályon kívül) ⁽⁶⁵⁾	
282. cikk	335. cikk
283. cikk	336. cikk
284. cikk	337. cikk
285. cikk	338. cikk
286. cikk (felváltva)	16. cikk
287. cikk	339. cikk
288. cikk	340. cikk
289. cikk	341. cikk
290. cikk	342. cikk
291. cikk	343. cikk
292. cikk	344. cikk
293. cikk (hatályon kívül)	
294. cikk (áthelyezve)	55. cikk
295. cikk	345. cikk
296. cikk	346. cikk
297. cikk	347. cikk
298. cikk	348. cikk
299. cikk, (1) bekezdés (hatályon kívül) ⁽⁶⁶⁾	
299. cikk, (2) bekezdés, második, harmadik és negyedik albekezdés	349. cikk
299. cikk, (2) bekezdés első albekezdése, valamint (3)–(6) bekezdés (áthelyezve)	355. cikk

⁽⁶⁴⁾ E cikk egyben a hatályos EU-Szerződés 27a–27e., 40–40b. és 43–45. cikkét is felváltja.

⁽⁶⁵⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 47. cikke váltja fel.

⁽⁶⁶⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 52. cikke váltja fel.

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
300. cikk (felváltva)	218. cikk
301. cikk (felváltva)	215. cikk
302. cikk (felváltva)	220. cikk
303. cikk (felváltva)	220. cikk
304. cikk (felváltva)	220. cikk
305. cikk (hatályon kívül)	
306. cikk	350. cikk
307. cikk	351. cikk
308. cikk	352. cikk
	353. cikk
309. cikk	354. cikk
310. cikk (áthelyezve)	217. cikk
311. cikk (hatályon kívül) ⁽⁶⁷⁾	
299. cikk, (2) bekezdés első albekezdése, valamint (3)–(6) bekezdés (áthelyezve)	355. cikk
312. cikk	356. cikk
Záró rendelkezések	
313. cikk	357. cikk
	358. cikk
314. cikk (hatályon kívül) ⁽⁶⁸⁾	

⁽⁶⁷⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 51. cikke váltja fel.

⁽⁶⁸⁾ E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 55. cikke váltja fel.

AZ EURÓPAI UNIÓ ALAPJOGI CHARTÁJA

(2010/C 83/02)

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság ünnepélyesen kihirdeti az alábbi szöveget az Európai Unió Alapjogi Chartájaként:

AZ EURÓPAI UNIÓ ALAPJOGI CHARTÁJA

Preambulum

Európa népei, az egymás közötti egyre szorosabb egység létrehozása során úgy döntöttek, hogy osztoznak a közös értékeken alapuló békés jövőben.

Szellemi és erkölcsi öröksége tudatában az Unió az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás oszthatatlan és egyetemes értékein alapul, a demokrácia és a jogállamiság elveire támaszkodik. Tevékenységei középpontjába az egyént állítja, létrehozva az uniós polgárság intézményét és megteremtve a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget.

Az Unió hozzájárul e közös értékek megőrzéséhez és továbbfejlesztéséhez, miközben tiszteletben tartja az európai népek kultúrájának és hagyományainak sokféleségét, a tagállamok nemzeti identitását és központi, regionális és helyi közhatalmi szervezetét; a kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés előmozdítására törekszik és biztosítja a személyek, a szolgáltatások, az áruk és a tőke szabad mozgását, valamint a letelepedés szabadságát.

Ennek érdekében a társadalmi változások, a társadalmi haladás, valamint a tudományos és technológiai fejlődés fényében szükséges az alapvető jogok megerősítése e jogoknak egy chartában való kinyilvánítása útján.

E Charta, tiszteletben tartva az Unió hatásköreit és feladatait, valamint a szubszidiaritás elvét, újjólag megerősíti azokat a jogokat, amelyek különösen a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból és nemzetközi kötelezettségeiből, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményből, az Unió és az Európa Tanács által elfogadott szociális chartákból, valamint az Európai Unió Bíróságának és az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjogából következnek. Ebben az összefüggésben a Charta értelmezése során az Unió és a tagállamok bíróságai kellően figyelembe veszik a Chartát megszövegező Konvent elnökségének irányítása alatt készített és az Európai Konvent elnökségének felelőssége mellett naprakészé tett magyarázatokat.

E jogok gyakorlása együtt jár a más személyek, az emberi közösség és a jövő nemzedékek iránt viselt felelősséggel és kötelezettségekkel.

Az Unió ezért elismeri az alábbiakban kinyilvánított jogokat, szabadságokat és elveket.

I. CÍM

MÉLTÓSÁG

1. cikk

Az emberi méltóság

Az emberi méltóság sérthetetlen. Tiszteletben kell tartani, és védelmezni kell.

2. cikk

Az élethez való jog

- (1) Minden embernek joga van az élethez.
- (2) Senkit sem lehet halálra ítélni vagy kivégezni.

3. cikk

A személyi sérthetlenséghez való jog

- (1) Mindenkinek joga van a testi és szellemi sérthetlenséghez.
- (2) Az orvostudomány és a biológia területén különösen a következőket kell tiszteletben tartani:
 - a) az érintett személy szabad és tájékoztatáson alapuló beleegyezése a törvényben megállapított eljárásoknak megfelelően,
 - b) az eugenikai, különösen az egyedkiválasztást célzó gyakorlat tilalma,
 - c) az emberi test és részei ekként történő, haszonszerzési célú felhasználásának tilalma,
 - d) az emberi lények szaporítási célú klónozásának tilalma.

4. cikk

A kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetés tilalma

Senkit sem lehet kínzásnak, embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.

5. cikk

A rabszolgaság és a kényszermunka tilalma

- (1) Senkit sem lehet rabszolgaságban vagy szolgaságban tartani.
- (2) Senkit sem lehet kényszermunkára vagy kötelező munkára igénybe venni.
- (3) Tilos emberi lényekkel kereskedni.

II. CÍM

SZABADSÁGOK

6. cikk

A szabadsághoz és biztonsághoz való jog

Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

7. cikk

A magán- és a családi élet tiszteletben tartása

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát és kapcsolattartását tiszteletben tartsák.

8. cikk

A személyes adatok védelme

- (1) Mindenkinek joga van a rá vonatkozó személyes adatok védelméhez.
- (2) Az ilyen adatokat csak tisztességesen és jóhiszeműen, meghatározott célokra, az érintett személy hozzájárulása alapján vagy valamilyen más, a törvényben rögzített jogos okból lehet kezelni. Mindenkinek joga van ahhoz, hogy a róla gyűjtött adatokat megismerje, és joga van azokat kijavíttatni.
- (3) E szabályok tiszteletben tartását független hatóságnak kell ellenőriznie.

9. cikk

A házasságkötéshez és a családalapításhoz való jog

A házasságkötéshez és a családalapításhoz való jogot az e jogok gyakorlását szabályozó nemzeti törvények szerint biztosítani kell.

10. cikk

A gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadság

- (1) Mindenkinek joga van a gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadsághoz. Ez a jog magában foglalja a vallás vagy a meggyőződés megváltoztatásának szabadságát, valamint a vallásnak vagy meggyőződésnek mind egyénileg, mind együttesen, mind a nyilvánosság előtt, mind a magánéletben, istentisztelet, oktatás és szertartások végzése útján való kifejezésre juttatását.
- (2) A katonai szolgálat lelkiismereti okból történő megtagadásához való jogot az e jog gyakorlását szabályozó nemzeti törvények szerint el kell ismerni.

11. cikk

A véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága

- (1) Mindenkinnek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát, valamint az információk és eszmék megismerésének és közlésének szabadságát anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhatna, továbbá országhatárookra való tekintet nélkül.
- (2) A tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét tiszteletben kell tartani.

12. cikk

A gyülekezés és az egyesülés szabadsága

- (1) Mindenkinnek joga van a békés célú gyülekezés szabadságához és a másokkal való bármilyen szintű, különösen politikai, szakszervezeti és polgári célú egyesüléshez, ami magában foglalja mindenkinnek a jogát ahhoz, hogy érdekei védelmére szakszervezetet alapítson, vagy azokhoz csatlakozzon.
- (2) Az uniós szintű politikai pártok hozzájárulnak az uniós polgárok politikai akaratának kinyilvánításához.

13. cikk

A művészet és a tudomány szabadsága

A művészet és a tudományos kutatás szabad. A tudományos élet szabadságát tiszteletben kell tartani.

14. cikk

Az oktatáshoz való jog

- (1) Mindenkinnek joga van az oktatáshoz, valamint a szakképzésben és a továbbképzésben való részvételhez.
- (2) Ez a jog magában foglalja a kötelező oktatásban való ingyenes részvétel lehetőségét.
- (3) Az oktatási intézmények demokratikus elvek figyelembevételével történő alapításának szabadságát, valamint a szülők azon jogát, hogy gyermekeik számára vallási, világnézeti vagy pedagógiai meggyőződésüknek megfelelő nevelést biztosítsanak, tiszteletben kell tartani az e jogok és szabadságok gyakorlását szabályozó nemzeti törvényekkel összhangban.

15. cikk

A foglalkozás megválasztásának szabadsága és a munkavállaláshoz való jog

- (1) Mindenkinnek joga van a munkavállaláshoz és szabadon választott vagy elfogadott foglalkozás gyakorlásához.
- (2) Az uniós polgárokat az Unió bármely tagállamában megilleti a szabad álláskeresés, munkavállalás, letelepedés és szolgáltatásnyújtás joga.
- (3) Harmadik országok azon állampolgárait, akik a tagállamok területén való munkavállalásra engedéllyel rendelkeznek, az uniós polgárokkal azonos munkafeltételek illetik meg.

16. cikk

A vállalkozás szabadsága

A vállalkozás szabadságát, az uniós joggal és a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban, el kell ismerni.

17. cikk

A tulajdonhoz való jog

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogszerűen szerzett tulajdonát birtokolja, használja, azzal rendelkezzen, és azt örökül hagyja. Tulajdonától senkit sem lehet megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből, a törvényben meghatározott esetekben és feltételekkel, valamint az ezáltal elszenvedett veszteségekért kellő időben fizetett méltányos összegű kártalanítás mellett történik. A tulajdon használatát, az általános érdek által szükségessé tett mértékben, törvénnyel lehet szabályozni.

(2) A szellemi tulajdon védelmet élvez.

18. cikk

A menedékjog

A menekültek jogállásáról szóló 1951. július 28-i genfi egyezmény és az 1967. január 31-i jegyzőkönyv rendelkezéseivel, valamint az Európai Unióról szóló szerződéssel és az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel (a továbbiakban: a Szerződések) összhangban a menedékjogot biztosítani kell.

19. cikk

Védelem a kitoloncolással, a kiutasítással és a kiadatással szemben

(1) Tilos a kollektív kiutasítás.

(2) Senki sem toloncolható ki vagy utasítható ki olyan államba, vagy adható ki olyan államnak, ahol komolyan fenyegeti az a veszély, hogy halálra ítélik, kínozzák, vagy más embertelen bánásmódnak vagy büntetésnek vetik alá.

III. CÍM

EGYENLŐSÉG

20. cikk

A törvény előtti egyenlőség

A törvény előtt mindenki egyenlő.

21. cikk

A megkülönböztetés tilalma

(1) Tilos minden megkülönböztetés, így különösen a nem, faj, szín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés.

(2) A Szerződések alkalmazási körében és az azokban foglalt különös rendelkezések sérelme nélkül, tilos az állampolgárság alapján történő minden megkülönböztetés.

22. cikk

A kulturális, vallási és nyelvi sokféleség

Az Unió tiszteletben tartja a kulturális, vallási és nyelvi sokféleséget.

23. cikk

A nők és férfiak közötti egyenlőség

A nők és férfiak közötti egyenlőséget minden területen, így a foglalkoztatás, a munkavégzés és a díjazás területén is biztosítani kell.

Az egyenlőség elve nem akadályozza, hogy az alulreprezentált nem számára különleges előnyöket biztosító rendelkezéseket tartsanak fenn vagy hozzanak meg.

24. cikk

A gyermekek jogai

(1) A gyermekeknek joguk van a jólétükhöz szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. A gyermekek véleményüket szabadon kifejezhetik. Az őket érintő ügyekben véleményüket életkoruknak és érettségüknek megfelelően figyelembe kell venni.

(2) A hatóságok és a magánintézmények gyermekekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek mindenek fölött álló érdekének kell az elsődleges szempontnak lennie.

(3) Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével rendszeres, személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn, kivéve ha ez az érdekeivel ellentétes.

25. cikk

Az idősek jogai

Az Unió elismeri, és tiszteletben tartja az idősek jogát a méltó és önálló élethez, a társadalmi és kulturális életben való részvételhez.

26. cikk

A fogyatékkal élő személyek beilleszkedése

Az Unió elismeri és tiszteletben tartja a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük, valamint a közösség életében való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre.

IV. CÍM

SZOLIDARITÁS

27. cikk

A munkavállalók joga a vállalkozásnál a tájékoztatáshoz és konzultációhoz

A munkavállalók vagy képviselőik számára az uniós jogban, valamint a nemzeti jogszabályokban és gyakorlatban meghatározott esetekben és feltételekkel biztosítani kell a megfelelő szintű és kellő időben történő tájékoztatást és konzultációt.

28. cikk

A kollektív tárgyaláshoz és fellépéshez való jog

A munkavállalóknak és a munkaadóknak, illetőleg szervezeteiknek az uniós joggal, valamint a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban joguk van arra, hogy megfelelő szinten kollektív tárgyalásokat folytassanak és kollektív szerződéseket kössenek, valamint hogy érdekütközés esetén érdekeik védelmében együttesen lépjenek fel, a sztrájkot is beleértve.

29. cikk

A munkaközvetítői szolgáltatások igénybevételéhez való jog

Mindenkinek joga van az ingyenes munkaközvetítői szolgáltatások igénybevételéhez.

30. cikk

Az indokolatlan elbocsátással szembeni védelem

Az uniós joggal, valamint a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban minden munkavállalónak joga van az indokolatlan elbocsátással szembeni védelemhez.

31. cikk

Tisztességes és igazságos munkafeltételek

(1) Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.

(2) Minden munkavállalónak joga van a munkaidő felső határának korlátozásához, a napi és heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz.

32. cikk

A gyermekmunka tilalma és a fiatalok munkahelyi védelme

Tilos a gyermekek foglalkoztatása. A foglalkoztatás alsó korhatára – a fiatalok számára kedvezőbb szabályok sérelme nélkül és korlátozott kivételekkel – nem lehet alacsonyabb, mint a tanköteles kor felső határa.

A fiatal munkavállalóknak életkoruknak megfelelő munkakörülményeket kell biztosítani, védeni kell őket a gazdasági kizsákmányolással szemben és minden olyan munkától, ami sértheti biztonságukat, egészségüket, fizikai, szellemi, erkölcsi és szociális fejlődésüket, vagy összeütközésbe kerülhet nevelésükkel, oktatásukkal.

33. cikk

A család és a munka

- (1) A család jogi, gazdasági és szociális védelmet élvez.
- (2) A család és a munka összeegyeztetése érdekében mindenkinek joga van a védelemre a gyermekvállalással összefüggő okból történő elbocsátás ellen, valamint joga van a fizetett szülési és szülői szabadságra, ha gyermeke születik, vagy gyermeket fogad örökbe.

34. cikk

A szociális biztonság és a szociális segítségnyújtás

- (1) Az Unió, az uniós jog, valamint a nemzeti jogszabályok és gyakorlat által megállapított szabályokkal összhangban, elismeri és tiszteletben tartja a szociális biztonsági ellátásokra és szociális szolgáltatásokra való jogosultságot, amelyek védelmet nyújtanak anyaság, betegség, munkahelyi baleset, gondoskodásra utaltság vagy idős kor, továbbá a munkahely elvesztése esetén.
- (2) Az Unión belül jogszerűen lakóhellyel rendelkező és tartózkodási helyét jogszerűen megváltoztató minden személy jogosult – az uniós joggal, valamint a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban – szociális biztonsági ellátásokra és szociális előnyökre.
- (3) A társadalmi kirekesztés és a szegénység leküzdése érdekében az Unió – az uniós jog, valamint a nemzeti jogszabályok és gyakorlat által lefektetett szabályokkal összhangban – elismeri és tiszteletben tartja a jogot a tisztességes megélhetést célzó szociális támogatásra és lakástámogatásra mindazok esetében, akik nem rendelkeznek az ehhez elégséges pénzeszközökkel.

35. cikk

Egészségvédelem

A nemzeti jogszabályokban és gyakorlatban megállapított feltételek mellett mindenkinek joga van megelőző egészségügyi ellátás igénybevételéhez, továbbá orvosi kezeléshez. Valamennyi uniós politika és tevékenység meghatározása és végrehajtása során biztosítani kell az emberi egészségvédelem magas szintjét.

36. cikk

Az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Unió – a nemzeti jogszabályokban és gyakorlatban foglaltak szerint és a Szerződésekkel összhangban – elismeri és tiszteletben tartja az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz való hozzáférést az Unió társadalmi és területi kohéziójának előmozdítása érdekében.

37. cikk

Környezetvédelem

A magas színvonalú környezetvédelmet és a környezet minőségének javítását be kell építeni az uniós politikákba, és a fenntartható fejlődés elvével összhangban biztosítani kell megvalósulásukat.

38. cikk

A fogyasztók védelme

Az Unió politikáiban biztosítani kell a fogyasztók védelmének magas szintjét.

V. CÍM

A POLGÁROK JOGAI

39. cikk

Aktív és passzív választójog az európai parlamenti választásokon

(1) Minden uniós polgár választásra jogosult és választható a lakóhelye szerinti tagállam európai parlamenti választásain, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai.

(2) Az Európai Parlament tagjait közvetlen és általános választójog alapján, szabad és titkos választásokon választják.

40. cikk

Aktív és passzív választójog a helyhatósági választásokon

Minden uniós polgár választásra jogosult és választható a lakóhelye szerinti tagállam helyhatósági választásain, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai.

41. cikk

A megfelelő ügyintézéshez való jog

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit az Unió intézményei, szervei és hivatalai részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.

(2) Ez a jog magában foglalja:

- a) mindenkinek a jogát arra, hogy az őt hátrányosan érintő egyedi intézkedések meghozatala előtt meghallgassák,
- b) mindenkinek a jogát arra, hogy a személyére vonatkozó iratokba a bizalmas adatkezeléshez, illetőleg a szakmai és üzleti titokhoz fűződő jogos érdekek tiszteletben tartása mellett betekintsen,
- c) az igazgatási szervek azon kötelezettségét, hogy döntéseiket indokolják.

(3) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az Unió a tagállamok jogában foglalt közös általános elvek alapján megtérítse számára az intézményei és alkalmazottai által feladatuk teljesítése során neki okozott károkat.

(4) Mindenkinek lehetősége van arra, hogy a Szerződések nyelveinek valamelyikén írásban forduljon az Unió intézményeihez, és ugyanazon a nyelven kapjon választ.

42. cikk

A dokumentumokhoz való hozzáférés joga

Bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy jogosult hozzáférni az Unió intézményeinek, szerveinek és hivatalainak dokumentumaihoz, függetlenül azok megjelenési formájától.

43. cikk

Az európai ombudsman

Bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerint székhellyel rendelkező bármely természetes vagy jogi személy jogosult az európai ombudsmanhoz fordulni az Unió intézményeinek, szerveinek vagy hivatalainak – kivéve az igazságszolgáltatási hatáskörében eljáró Európai Unió Bíróságát – tevékenysége során felmerülő hivatali visszasságok esetén.

44. cikk

A petíciós jog

Bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerint székhellyel rendelkező bármely természetes vagy jogi személy jogosult petíciót benyújtani az Európai Parlamenthez.

45. cikk

A mozgás és a tartózkodás szabadsága

(1) Minden uniós polgárnak joga van a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz.

(2) A Szerződésekkel összhangban a mozgás és tartózkodás szabadsága a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgároknak is biztosítható.

46. cikk

A diplomáciai és konzuli védelem

Bármely uniós polgár jogosult bármely tagállam diplomáciai vagy konzuli hatóságainak védelmét igénybe venni olyan harmadik ország területén, ahol az állampolgárságuk szerinti tagállam nem rendelkezik képvisellel, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai.

VI. CÍM

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

47. cikk

A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog

Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybevételéhez.

Azoknak, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételéhez erre szükség van.

48. cikk

Az ártatlanság vélelme és a védelemhez való jog

(1) Minden gyanúsított személyt mindaddig ártatlannak kell vélelmezni, amíg bűnösségét a törvénynek megfelelően meg nem állapították.

(2) Minden gyanúsított személy számára biztosítani kell a védelemhez való jogának tiszteletben tartását.

49. cikk

A bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elvei

(1) Senkit sem szabad elítélni olyan cselekményért vagy mulasztásért, amely az elkövetése idején a hazai vagy a nemzetközi jog alapján nem volt bűncselekmény. Ugyancsak nem lehet a bűncselekmény elkövetése idején alkalmazható büntetésnél súlyosabb büntetést kiszabni. Ha valamely bűncselekmény elkövetése után a törvény enyhébb büntetés kiszabását rendeli, az enyhébb büntetést kell alkalmazni.

(2) Ez a cikk nem zárja ki valamely személy bíróság elé állítását és megbüntetését olyan cselekményért vagy mulasztásért, amely elkövetése idején a nemzetek közössége által elismert általános elvek szerint bűncselekmény volt.

(3) A büntetések súlyossága nem lehet aránytalan a bűncselekményhez mérten.

50. cikk

A kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalma

Senki sem vonható büntetőeljárás alá és nem büntethető olyan bűncselekményért, amely miatt az Unióban a törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték.

VII. CÍM

A CHARTA ÉRTELMEZÉSÉRE ÉS ALKALMAZÁSÁRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

51. cikk

Alkalmazási kör

(1) E Charta rendelkezéseinek címzettjei – a szubszidiaritás elvének megfelelő figyelembevételével – az Unió intézményei, szervei és hivatalai, valamint a tagállamok annyiban, amennyiben az Unió jogát hajtják végre. Ennek megfelelően saját hatáskörükben és a Szerződésben az Unióra ruházott hatáskörök korlátain belül tiszteletben tartják az ebben a Chartában foglalt jogokat és betartják az abban foglalt elveket, valamint előmozdítják azok alkalmazását.

(2) Ez a Charta az uniós jog alkalmazási körét nem terjeszti ki az Unió hatáskörein túl, továbbá nem hoz létre új hatásköröket vagy feladatokat az Unió számára, és nem módosítja a Szerződésben meghatározott hatásköröket és feladatokat.

52. cikk

A jogok és elvek hatálya és értelmezése

(1) Az e Chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak a törvény által, és e jogok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Az arányosság elvére figyelemmel, korlátozásukra csak akkor és annyiban kerülhet sor, ha és amennyiben az elengedhetetlen és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja.

(2) A Charta által elismert, a Szerződések egyes rendelkezéseiben szabályozott jogok csak az ott meghatározott feltételek és korlátozások mellett gyakorolhatók.

(3) Amennyiben e Charta olyan jogokat tartalmaz, amelyek megfelelnek az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben biztosított jogoknak, akkor e jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni azokéval, amelyek az említett egyezményben szerepelnek. Ez a rendelkezés nem akadályozza meg azt, hogy az Unió joga kiterjedtebb védelmet nyújtson.

(4) Amennyiben e Charta a tagállamok közös alkotmányos hagyományyaiból eredő alapvető jogokat ismer el, akkor ezeket a jogokat e hagyományokkal összhangban kell értelmezni.

(5) Az ebben a Chartában foglalt, alapelveket megállapító rendelkezések a saját hatásköreik gyakorlása során az Unió intézményei, szervei és hivatalai által elfogadott jogalkotási és végrehajtási aktusok, illetve a tagállamok által elfogadott, az uniós jog végrehajtására irányuló jogi aktusok útján hajthatók végre. E rendelkezésekre bíróság előtt kizárólag az ilyen jogi aktusok értelmezése, illetve jogszerűségének megítélése tekintetében lehet hivatkozni.

(6) A nemzeti jogszabályokat és gyakorlatot az ebben a Chartában meghatározottak szerint teljes mértékben figyelembe kell venni.

(7) Az Unió és a tagállamok bíróságainak kellően figyelembe kell venniük e Charta értelmezésére vonatkozó iránymutatásként készült magyarázatokat.

53. cikk

A védelem szintje

E Charta egyetlen rendelkezését sem lehet úgy értelmezni, mint amely szűkíti vagy hátrányosan érinti azokat az emberi jogokat és alapvető szabadságokat, amelyeket – saját alkalmazási területükön – az Unió joga, a nemzetközi jog, a tagállamok alkotmányai, illetve az Unió vagy a tagállamok mindegyikének részességével kötött nemzetközi megállapodások, így különösen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény elismernek.

54. cikk

A joggal való visszaélés tilalma

E Charta egyetlen rendelkezését sem lehet úgy értelmezni, hogy az bármilyen jogot biztosítana olyan tevékenység folytatására vagy olyan cselekedet végrehajtására, amely az e Chartában elismert jogok vagy szabadságok megsértésére vagy a Chartában meghatározottnál nagyobb mértékű korlátozására irányul.

o

o o

A fenti szöveg a 2000. december 7-én ünnepélyesen kihirdetett Charta kiigazított változata, amely a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában annak helyébe lép.

2010-es előfizetési díjak (áfa nélkül, rendes szállítási költségeket beleértve)

Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 100 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, nyomtatott kiadvány + éves CD-ROM	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	770 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, havi CD-ROM (összevont)	az EU 22 hivatalos nyelvén	400 EUR/év
A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványa (S sorozat), közbeszerzés és ajánlati felhívások, CD-ROM, heti 2 kiadvány	többnyelvű: az EU 23 hivatalos nyelvén	300 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat – versenyvizsga-kiírások	a vizsgakiírás szerinti nyelv(ek)en	50 EUR/év

Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának*, amely az Európai Unió hivatalos nyelvein jelenik meg, 22 nyelvi változatára lehet előfizetni. Az L (jogszabályok) és a C (tájékoztatások és közlemények) sorozatot foglalja magában.

Valamennyi nyelvi változatra külön kell előfizetni.

A 920/2005/EK tanácsi rendelet értelmében, amelyet a Hivatalos Lap 2005. június 18-i L 156. száma tett közzé, és amely előírja, hogy az Európai Unió intézményei nem kötelesek minden jogi aktust ír nyelven is megszövegezni, illetve ezen a nyelven kihirdetni, az ír nyelven kiadott Hivatalos Lapok értékesítése külön történik.

A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványára (S sorozat – közbeszerzés és ajánlati felhívások) történő előfizetés mind a 23 hivatalos nyelvi változatot magában foglalja egyetlen többnyelvű CD-ROM-on.

Kérésére az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* történő előfizetéssel a Hivatalos Lap különféle mellékleteit is megkaphatja. Az előfizetők a mellékletek megjelenéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közölt „Az olvasóhoz” című közleménynek köszönhetően értesülnek.

A CD-ROM-formátumot 2010 folyamán DVD-formátum váltja fel.

Értékesítés és előfizetés

A különböző, térítés ellenében kapható kiadványokra – például az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* – való előfizetés a Kiadóhivatal forgalmazó partnereitől szerezhető be. A forgalmazó partnerek listája a következő címen található:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm

Az EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

